76 עמודים
שנה 46 המחיר: 25 שקלים (כולל מ.ע.מ.)
מספר 2318 3.2.82 ו' שבט תשמ"ב,

העולם הזה

פרשת ראובן מעין

האם נגזר עליו למות?

האלמנה לאה מעיין עם בתה וחתנה בהלווייה

יותר תענוג, יותר זה

קוקוס

תוך רגעים מעטים
בשוקולד חלב.

וימר יעקבסון טמיר

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־תכנית: יוסי שנון • רכזי מערכת: שרית ישי ושלמה פרנקל • עורכי כיתוב: תמי מוטוביץ וגיורא גוימן • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם פיטוסי • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„חדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אבינדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה נעימה.

כאשר אך התעוררה פרשת ראובן מעיין, קורבן הסרטן, יצא צוות של העולם הזה לסיקור הצד האנושי והרפואי של הפרשה.

מעיין לא היה לנו זר. הכרנו אותו בעבודתו בעל המשמר. הקדשנו בשעתו כתבה ארוכה לבנו, חגי, שנספה בפעולה בלבנון (העולם הזה 1859).

אך כשיצא הצוות לעבודתו, נתקל בהתנגדות המישפחה. היא לא רצתה להטריד את החולה, לחדור לתחומו הפרטי.

סברתי כי זהו יחס מוטעה. במאבק

קורבן מעיין
מאוחר מדי

הגורלי על זכותו של מעיין להשתמש בתרופה שהוא חפץ בה (ראה עמודים 10—8), היתה חשיבות מכרעת לדעת־הקהל. אפשר היה להביא את דעת־הקהל לידי התעוררות ותגובה רק על־ידי פיר־סום הסיפור המלא של האיש האומלל. דעת־הקהל מגיבה אחרת כאשר מדובר באדם חי וסובל, שאפשר לראותו ולשמוע את קולו, מאשר כאשר מדובר בבעייה עקרונית מופשטת.

אולם כיבדתי את החלטת המישפחה. לא ניסיתי ללחוץ עליה. וכי מי יקבל על עצמו להטריד מישפחה במצב כזה, גם כאשר הכוונה היא לעזור לה?

התוצאה היתה שראובן מעיין האיש הופיע לעיני הציבור רק בשלב הסופי של הפרשה, בתוכנית מוקד בטלוויזיה. אז כבר היה זה מאוחר מדי. בית־המישפט אמר את דברו, הרופאים מתנגדי־הרפואה התבצרו בעמדותיהם, דעת־הקהל שוב לא הספיקה להתעורר, לקבל תנופה ולהזיז את המימסד.

אין לשנות מה שהיה, אך נדמה לי שיש להסיק לקח למען העתיד. אנשים הנתונים בצרה נרתעים באופן טיבעי מפני פירסום. הם נוטים להסתגר בדל"ת אמו־תיהם, להתכנס בתוך עצמם. זוהי תגובה אינסטינקטיבית, מובנת בהחלט. אך ל־עיתים קרובות מאוד היא נוגדת את ה־אינטרסים האמיתיים של בעליה.

לעיתונות יש כוח. כוח זה יכול לשרת מטרה טובה. אך אין הוא יכול לבוא לידי ביטוי כאשר אין מניחים לה לפעול באופן חופשי. מי שמצר את צעדיה של העיתונות מזיק, לא פעם, לעצמו ולעניינו.

„הדובר אינו מעוניין"

אחד התפקידים החשובים ביותר של העיתונות הוא להגן על קורבנות החברה, ולפקוח עין על היחס לאותם אנשים שאינם יכולים להגן על עצמם. זה נוגע לזקנים, לקטינים, לחולים, לנכים. אך מעל לכל זה נוגע לאסירים — אותם המוחזקים אחרי סוג ובריח, המופקרים לחלוטין לעוצמת המנגנון הכולא אותם, שאין להם קול.

על רקע זה מרגיזה אותי מאוד הפרשה הבאה:

נציבות בתי־הסוהר מפעילה לאחרונה מערכת מסועפת של יחסי־ציבור, כדי לשפר את תדמיתה בחברה. הנציב, הד"ר מרדכי ורטהיימר, נפגש לפני כמה ימים עם כתבי העיתונות לענייני מישפט וערך להם סיור בבתי־הכלא. השבוע התראיין ברדיו וסקר את המצב בממלכתו.

תדמית לחוד, מציאות לחוד.

כתבת העולם הזה לענייני־מישפט, עורכת־הדין אילנה אלון, פנתה אל דובר שרות בתי־הסוהר, דויד זילברמן, וביקשה היתר לבקר אצל אסיר־העולם אבישי נגר. הדובר סירב לאשר את הביקור.

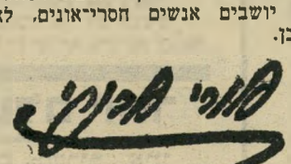
אבישי נגר נדון למאסר־עולם באשמת־רצח, למרות שהגופה של הקורבן לא נמצאה מעולם (ראה עמודים 51—50). כאשר התקבל במערכת מיכתב מידי אסיר זה, שבו טען כי נעשה לו עוול וביקש לשוחח על־כך, התקשרנו עם שרות בתי־הסוהר כדי לתאם פגישה.

תחילה התברר כי הדובר, זילברמן, נמצא בשווייץ, וכי ניתן יהיה לתאם פגישה רק אחרי שובו, בסוף ינואר. אולם משחזר הדובר לתפקידו, אחרי החופשה הנעימה (אני מקווה), היתה תשובתו לאקוניית: „הדובר אינו מאשר!"

כשנשאל לנימוקי הסירוב, היתה ה־תשובה, שנמסרה מפי מזכירה אחרי הת־ייעצות עימו, קצרה ונמרצת עוד יותר: „הדובר אינו מעוניין לתת נימוקים!"

החוק מחייב פקיד־ממשלה, המסרב ל־היענות לבקשתו של אזרח, לכלול בתשו־בתו את נימוקיו. כאשר מדובר בפנייה של אמצעי־התיקשורת, על אחת כמה ו־כמה.

נמסר לי כי דובר זה סיים השבוע את תפקידו, ונתמנה מנהל בית־המעצר ברמלה. אך הפרשה לא הסתיימה. אין להשלים בשום פנים ואופן לנוהל זה בשרות בתי־הסוהר דווקא, מפני שהוא מעורר את הרושם המובהק שיש לו מה להסתיר. וכאשר יש מה להסתיר — חובת העיתו־נות היא לגלות. בכל מקום. ובבתי־הסוהר, שבהם יושבים אנשים חסרי־אונים, לא כל שכן.

כתבת השער הקידמי:

פרשת מעיין - מה היה קורה אילו...

ראובן מעיין מת מסרטן. התרופה לא ניתנה לו. צוות „העולם הזה" היה בחזוייה, ומסקר את החיי־בטים האנושיים, הרי־פואיים והפיזיסופיים של הפרשה. האם נגי־זר עליו למות?

8

כתבת השער האחורי:

הייתי מתנחלת בימית!

כתבת „העולם הזה" שהתחזתה כחברת התנועה לעצירת הנסיגה בסיני שהתה במשך שבוע בימית. היא מדווחת: יש ה־אחוזים בטריפ משוי־חי, ויש המאיימים לא־חוז בנשק!

68

משלחת־שלום ישראלית לדמשק!

אורי אבנרי מגלה: בראשית שנת 1981 בהשתתפות ישראלים ופלסטינים, נדון הרעיון לשגר למוצאת אש"ף בדמשק משלחת־שלום ישראלית. הרעיון סורפד על־ידי רק"ח שסירבה להשתתף במישלחת שבה יש ש־ראלים־ציוניים! עכשיו מנסה רק"ח לטרפד את ציצאת סרטאווי.

7

רצח סוחר־הנשק

כתב העולם הזה מוסיף לדווח על החיים מתחת למגף בארגנטינה: שתי גוויות נמצאו בתא־מיטען של מכונית. סוחר נשק יהודי ואש־תו נרצחו, על־ידי מי? מדוע?

35

הפרקליט והזונה

על רומן ישראלי מיוחד במינו: עורך־הדין הנשוי התאהב ביצאנית, הביא אותה מדי בוקר למקום העבו־דה שלה — ועכשיו הם עומ־דים להתחתן!

64

תעלומת הגווייה האבודה

במדורה „חוק בצד" מנתחת הכתבת לענייני מישפט של העולם הזה מיקרה של רצח, שבו לא נמצאה הגווייה. כיצד נוהגת המישטרה? על מה מבססת ה־פרקליטות את טיעוניה? כיצד יפסוק בית־המישפט?

50

„לשנות מן היסוד!"

הח"כ מאיר שיטרית חושף כי־ראיון ל„העולם הזה" את האני מאמין האישי והפוליטי שלו. הוא רוצה להגיע לממשלה, מוען שדויד קוי נאמן מדי למיפלגה ואומר שבמדינת ישראל צריך לי־שנות דברים מן היסוד!

36

לי־לה־לו

מציאות ושידוכים, שיקוצים וברכות ועוד שונות ומשו־נות במדור החדש.

72

„המאפיה החיפאית"

הברוקרים התל־אביביים מקנאים בהם וחוששים מהם: אילה הם שלושה שותפים חיפאיים שניהלו לפני שנה תיקי השקעות בבורסה בסך 50 מיליון לי־רות — וחיום הם מגלגלים שני מיליארד ורבע!

67

על ריבעים וחימשים

לאנה גרובוג בת ה־96 יש כת. יש לה גם נכדה, גם גיסה וגם חימש. היא עדיין קוראת בלי משקפיים, שיניה בפיה, ואין לה בעיות של שמיעה.

52

העיתונאי שעבר מהמיטבח הכלכלי למיסעדה: לחתוך בכשר החי 55
הפרווה היא הידידה הטובה ביותר: חזום ליל חורף 57

מדורים קבועים:

תשקיף 4
במדינה 5
הנדון 7
הוריוסקופ 13
מיכתבים 14
תשבץ 18
זה היה העולם הזה שהיה 19
יומן אישי — או־טו־טונומיה, אדרי־כלות ישראלית, דני קרון ו„אל־נא תעקור נטוע" 21
מה הם אומרים — מדרכי שני, משה קצב, רוני מילוא, אייבי נתן, שלמה ניצן ודינה דורון 22
עולם קטן — סוליידאריות והסנקצ־יות, פולין והשבויים העיראקיים 25
אנשים בעולם 27
אנשים 31
בלונים 33
ממסיבה למסיבה 38
רחל המרחלת 42
קולנוע — החתיכות מקליפורניה, גאליפולי של וייר והם צחקו על כולם 44
שידור 46
מדריך שידורים 49
איש ממאדים 56
לא לגברים — על הרזייה, בעלים טריים, פונץ' לא נורמלי וסיפריה מזכוכית 60
נמר של נייר — רולן בארת, אחרון הפועלים, אביגדור המאירי, ג'ק צוקר וחוברת מחשבות 62
ספורט — סוטו־מאמנים 70
אתה והשקל 71
לי—לה—לו 72

תשקיף

עיראק מפסידה

במילחמתה באיראן

החלטתו של המלך אל־חוסיין להקים חטיבת „מתנדבים", בפקודת עצמו, לעזרת הצבאי העיראקי במילחמתו באיראן, באה בגלל הרעת מצבה של עיראק.

בבגדאד הגיעו משקיפים בעיר־ידע לכך? המסקנה כי הצבא העיראקי נוחל תבוסה, וכי איראן היא הצד המנצח במילחמה שאין כל סימן לסיומה הקרוב.

בנאומו הדרמאתי הזכיר אל־חוסיין כי ישראל תומכת באיראן ומוכרת לה נשק — טענה שאושרה השבוע על־ידי שידור־תחקיר בריטי, שבדק שלוש עסקות כאלה, ושהזכיר בהקשר זה שמות של אישים שמילאו תפקיד רשמי במיסחר־הנשק הישראלי.

מדוע תקפה רק"ח

את סרטאווי?

התקפת רק"ח על הד"ר עיצאם סרטאווי, שפורסמה מייד בעיתון הפרו־סורי אל־ספיר בבירות (ראה הנדון), היא חלק מן המאבק על דעת־הקהל בשטחים הכבושים. לפני כן טען סרטאווי כי אוכלוסיה זו תומכת בדעתו, בזכות שלום ישראלי־פלסטיני.

בזמן שרק"ח תקפה דברים שסרטאווי לא אמר כלל, פירסם האירגון הפרו־סורי אל־צעיקה הודעה שבה תבע לחסל את סרטאווי, אליאס פרייג', ראש עיריית בית־לחם, ורשאד אל־שווה, ראש־עיריית עזה, שום גורם פלסטיני אחר לא תקף את סרטאווי.

חוגים פלסטיניים טוענים כי נציג הקומוניסטים בצמרת אש"ף, אבו־צאלח, הוא שתכנן מרק"ח לפרסם הודעה בגנות סרטאווי.

בגין חושש מארידור

חוגים המקורבים לראש־הממשלה יודעים לספר שאם תוגש למנחם בגין התפטרותו של שר־האוצר, יורם אריזור, היא לא תידחה.

בגין סבור כי את המדיניות החדשה של האוצר — קיצוץ מאסיבי בתקציב־הממשלה ובסובסידיות — יוכל לבצע גם שר אחר. בגין מודאג מתהליך צבירת הכוח של הציר אריזור—לוי בתנועת־החרות.

הערכות לבחירת

יורש בחרות

מילחמת הירושה בחרות עומדת לעלות על פני השטח במיסגרת הבחירות לקראת הוועידה הקרובה של התנועה, שייערכו באביב השנה.

כסאווירה רכשה

דירות־קיט

היצאנית המפורסמת בדימום, כסאווירה הוזנדר, רכשה בביקורה בארץ שתי דירות־קיט בבתי־מזון שבהם מקנה הרכישה זכות לשהייה של שבוע בשנה בדיוה. הדירות שרכשה הוזנדר נמצאות בטבריה ובאילת.

הסיעות השונות — שכל אחת מהן מתייצבת מאחורי אחד המועמדים — מגייסות את תומכיהן בסניפים. ההערכה היא כי הפעם לא יהיו בחירות פיקטיביות, כמו לקראת הוועידה הקודמת, כאשר סניפים רבים התאחדו מאחורי רשימת מועמדים אחת.

בחרות מעריכים כי גם אם לא ייבחר לכנסין יורש בוועידה זו, יקבעו יחסי־הכוחות בה את זהותו של האיש שיחליף את בגין.

רבין: יו"ר

הוועדה המדינית

בפגישה שקיימו יו"ר מיפלגת־העבודה, שימעון פרס, מזכ"ל המיפלגה, חיים בר־לב והח"כ יצחק רבין, הוסכם שוועדות־המיפלגה יורכבו מחדש.

במיסגרת זאת יקבל רבין את תפקיד היו"ר של הוועדה החשובה ביותר — הוועדה המדינית, תפקיד המוחזק כיום בידי פרס.

בגל"צ מחכים לפתיר

עדיין לא הוכרע מי יהיה המפקד הבא של תחנת־השידור הצבאית, גל"צה"ל, מכיוון שהממונים על התחנה ממתינים לתשובתו של דן פתיר.

פתיר, מי שהיה היועץ לענייני־תקשורת של רבין ושל בגין, שוהה עתה בארצות־הברית, ומשהה את תשובתו, מכיוון שהופנו אליו הצעות אחרות בארצות־הברית, שיאפשרו לו להאריך את שהותו שם.

מחנגדי הנסיגה יגוי"סו

בקרב פעילי „התנועה לעצירת הנסיגה" רווחת הדיעה שמנהיגי התנועה יגוייסו למילואים, לקראת מועד הפינוי הצפוי. כדי להבטיח פינוי שקט, יגוייסו גם מאות רבות של פעילי־התנועה לשירות־מילואים.

מרכית הפעילים שייכים לחטיבות מרחביות, במקומות מגוריהם בהתנחלויות שבגדה המערבית, ואם לא יתייצבו לשירות המילואים — יהיה פירוש הדבר הפקרת שמירה על בתיהם שלהם.

הדלפות על

הביון האמריקאי

בצמרת הישראלית שורר כעס רב על הפרסומים על פעולות המוסד הישראלי. ההערכה היא כי פירסומים אלה נובעים מהדלפות מכוונות, שמקורן בממשלה האמריקאית, ח"מנחלת „מילחמת־עצבים" נגד ישראל. לא מן הנמנע שהצמרת הישראלית תביא לפירסום פרשיות שונות, הנוגעות לפעולות חשאיות של סוכנויות אמריקאיות שונות בישראל.

שימען נכוע לקורפו

לסגן־שר־התחבורה, דויד שימען, התברר כי לא יוכל להיות שר בקרוב, שכן נכשלה התוכנית להדיח את השר הליברלי יצחק ברמן. לפיכך החליט שימען לדבוק בתפקידו הנוכחי, והוא נכנע, למעשה, לכל דרישותיו של שר־התחבורה חיים קורפו.

שימען הסכים לא לחתוק על קורפו כשום חזדמנות, שבה נוכח אדם נוסף על שניהם.

החוג־לשילוב

בעד פירוק המערך

רוב החברים בחוג־לשילוב, שיש לו ייצוג של 15% במרכז מיפלגת־העבודה, תומכים בפירוק המערך — כך מתברר מיחסי־הכוחות, כפי שבאו לידי ביטוי בישיבה האחרונה של המזכירות.

ח"כ מיכה חריש, מראשי החוג, הביע את דעתו הנחרצת שאין לפרק את המערך, אך לא הצליח למנוע את העלאת הנושא לדיון מקיף בישיבה הבאה.

„מעריב" משלם יותר

למרות שעל־פי הסקרים „מעריב" אינו מוביל במכירת גיליונותיו, הוא משלם כיום לעובדיו בשקיש יותר מאשר המתחרה שלו, „ידיעות אחרונות".

שפי"זר רוצה

להיות המועמד

ריבוי שמות המועמדים להתמודדות על תפקיד ראש־העירייה בתל־אביב מטעם המערך נובע מכך שהאיש החזק של המחנו במיפלגת־העבודה, אליהו שפיזר, מעריך שעדיין מוקדם מדי להציג את מועמדותו.

במיפלגת־העבודה מעריכים כי התמודדות הפופית על התפקיד תהיה בין שפיזר זבין מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, דוב בן־מאיר.

ז'גל נגד

ח"כ ליברלי

יחידתו של תת־ניצב בנימין זיגל מנהלת עתה חקירה נגד אחד הח"כים החדשים של הסיעה הליברלית בכנסת.

החקירה נוגעת לפרשה שהתרחשה קודם כניסתו של האיש לכנסת. מעורב בה גם ח"כ אחר מהסיעה הליברלית, הממנא תפקיד בכיר.

ישראלים

לבורסה הניו־יורקית

אחת מחברות הברוקרים הגדולות בוול־סטריט מנהלת בימים אלה משא־ומתן עם חברה ישראלית, שאינה חברה בבורסה התל־אביבית.

החברה האמריקאית — BACHE — מבקשת לעניין בדרך זו בעלי־הון ישראליים להשקיע במניות הנסחרות בבורסה של ניו־יורק.

מהומות בסניף חרות

במיסגרת המאבק שבין תומכי הח"כ דוני מילוא החדש, מיכאל קליינר, צפויות מהומות בסניף הצפון של תנועת־החרות בתל־אביב.

לקראת כינוס המועצה נשיחו הזמנות לשתי רשימות של חברי־מועצה: אחת אושרה על־ידי מרכז התנועה, והיא שייכת לתומכי מילוא, והשנייה היא של תומכי קליינר. בכל אחת מהרשימות יש 73 איש, וההתנגשות שבין שתי הקבוצות עשוייה לשאת אופי אלים.

מנהיג העובדים

הפך מזכיר המערכת

יו"ר אגודת המו"לים של העיתונים היומיים, שבתאי הימלפרב, נקט בתכסיס מעניין, במיסגרת המשא־ומתן שהוא מנהל עתה עם עובדי־הדפוס, על המעבר לשיטת אופסט.

הימלפרב מינה את מי שעמד בראש מאבקם של העובדים כמזכיר־המערכת של העיתון הלועזי „נוביני קורייר", השייך לרשת־העיתונים של מיפלגת־העבודה, שהימלפרב הוא מנהלה. מזכיר המערכת החדש היה סדר־מכונה.

לא יהיה שבוען

למיפלגת העבודה

התוכנית לחוציא שבוען של מיפלגת־העבודה, לצד הירחון „מיגוון", הוקפאו בשלב זה.

המערך מגבש עתה תוכנית־הסברה חדשה, שבמיסגרתה יקנה שטח־פירסום בעיתונים היומיים, ויפרסם סור קבוע, ובו דיווח על פעולות המיפלגה ועמדותיה.

העם הרוב המוסרי

ברעת־הקהל הנאורה מפיעי־בנין לצד חומייני כאב־טיפוס של קנאי דתי־לאומני.

לפעמים מלמדת קאריקטורה אחת על מצב דעת־הקהל העולמית יותר מאלף מאמרים.

כזאת היתה הקאריקטורה של ביל מולדין, שהתפרסמה השבוע במאות עיתונים אמריקאיים. היא לא היתה מכוונת נגד ישראל דווקא, אלא נגד הימין האמריקאי. ישראל הופיעה בה רק בדרך־אגב. ודווקא משום־כך היא מלמדת רבות על היחס לישראל כיום.

ביל מולדין רכש שם עולמי כ־אשר היה חייל בצבא האמריקאי במילחמת־העולם השניה. אז ביטא את צרותיו ומאוויין של החייל הקרבי האמריקאי בסידרת קאריקטורות, שפירסם בעיתון האמריקאי הצבאי, הכוכבים והפסים.

מאז הפך קאריקטוריסט נודע באמריקה, בעל עמדה ליברלית נאורה. הוא רחוק מאוד מלהיות אנטי־ישראלי.

תמונות על הקיר. בקאריקטורה שלו השבוע ביקש מולדין לתקוף את תנועת „הרוב המוסרי" האמריקאית. זוהי תנועה לאומנית־קנאית־דתית חשוכה, באגף הימני־הקיצוני של הקשת.

הימין האמריקאי, שהביא לבחירתו של רונלד רגן, החל לאחרונה מותח עליו ביקורת. לדעתו, נגרר רגן אחרי אנשי הימין המתון, מסוגו של אלכסנדר הייג, וממשיך במדיניות הפושרת של קודמיו.

הקאריקטורה מראה שני אנשי „הרוב המוסרי" האמריקאי, המקורבים איש באוזי רעהו: „רגן נשמט לאט־לאט מידינו אל תוך עולם המציאות."

אך העין הישראלית נמשכה אוטומטית לתמונות של שני הישים התלויות על הקיר, כמי שמשמשים דוגמה לקנאי־הדת החשוכים באמריקה: מנחם בגין („הרוב המוסרי בישראל") וח־איית־אללה רוח־אללה חומייני („הרוב המוסרי באיראן").

הציור פורסם לפני שהתגלה השבוע בלונדון שישראל קשורה גם עתה עם איראן של חומייני, על רקע של עיסקות־נשק.

בטחון הכוה למילחמה

רק התנגדות אמריקאית מונעת לפי שעה התקפה גדולה בלבנון.

התקרית עצמה היתה אירוע ביטחוני שיגרתי למדי: חוליה של פידאיון הניחה מוקשים ליד הגבול הירדני, כמה מחבריה ניסו להסתנן אל תוך השטחים הכבושים. ערנות כוחות־הביטחון מנעה זאת. לא נגרמו אבידות.

בזה יכולה היתה הפרשה להסתיים, תוך הרגשת־סיפוק על הישג צבאי הגנתי.

אך ההמשך הדאיג יותר מן התקרית עצמה.

פסנתרן על קידים. במערכת־תעמולה מתואמת, שבה ניגעה הממשלה על אמצעי־התיקשורת כמו פסנתרן על קלידיו, הודיעה ממשלת־ישראל כי זוהי הפרה חמורה של שביתת־הנשק בלבנון.

לא קיים כל הסכם לשביתת־נשק כללית בין ישראל ובין אש"ף ו/או אירגוני־הפידאיון הפלסטיניים, המחייב הפסקת־אש בכל החזיתות והמיגזרים. יתר על כן, באופן רשמי לא קיים ביכלל הסכם עם אש"ף — כי ממשלת־ישראל עמדה בתוקף על כך שהסכם שביתת־הנשק שהושג על הגבול הלבנוני, אחרי הפצצות ביירות וקריית־שמונה, הוא בין ישראל ולבנון, ולא בין ישראל ואש"ף.

הסכם בין ישראל ולבנון יכול רק לחול על הגבול הלבנוני, ו־בוודאי לא על הגבול הירדני.

הסכם זה נשמר, לדעת כל המשקיפים האחרים בעולם, חרף טענתה החוזרת של ישראל ש־„המחבלים" מפירים אותו בפעולות נגד הכוחות של רב־סרן סעד חדאד. אירועים אלה לוטים ערפל, וכוחות־האו"ם אינם מאשרים בדרך כלל את גירסת ישראל.

הווטו המרתיע. מדוע. אם כן, באה התקפת־התעמולה הישראלית?

יכול היה להיות לכך רק הסבר אחד: ממשלת־בגין מבקשת להכשיר את דעת־הקהל, בעיקר בארץ, להתקפה על לבנון.

חלקה הדרומי, הנתון בידי קואליציה של השמאל המוסלמי ואש"ף, ואולי גם כדי לגרור למילחמה כזאת את סוריה, המשמיעה לפתע זמירות־שלום (ראה מיסגרת).

עד כה נמנעות פעולות אלה על־ידי התנגדות אמריקאית. וושינגטון הטילה וטו על פעולות כאלה, מחשש פן ירגיזו את הסעודים ויפריעו למכירות־הנשק האמריקאיות במרחב.

אם התנגדות זו עדיין עומדת בעינה, יישארו דיברי־התעמולה של ממשלת־ישראל בגדר אזהרה בילבד. אך יאסר ערפאת לא היה היחיד השבוע שסבר — כפי שהכריז — כי ממשלת־בגין מבקשת לפתוח בפעולה צבאית גדולה בלבנון לפני ה־25 באפריל, כדי להקל על הנסיגה בדרום.

'Reagan Is Slowly Slipping From Us Into the Real World.'

בגין בקאריקטורה של מולדין

שלום? חס וחלילה!

ה שבוע זז משהו בסוריה.

שר־ההסברה הסורי פירסם הודעה חסרת־תקדים מבחינה סורית: הצעה שהיתה, בפועל, הצעת־שלום. היא תבעה מישראל את השיבה לגבולות 1967, את ההסכמה להקמת מדינה פלסטינית ואת מתן הזכות לפליטים הפלסטיניים לחזור.

השתמעה ממנה הכנועות להכיר בישראל בגבולות 1967, ולחיות עימה בשלום — אף שהדברים לא נאמרו בפירוש.

היתה זאת הפעם הראשונה שדובר סורי רישמי הודיע רשמית על הנכונות להשלים עם קיומה של ישראל בגבולות 1967. היה זה צעד כביר קדימה לקראת העמדות שננקטו על־ידי סעודיה בתוכניתו של האמיר פאהד, המזדהות למעשה עם העמדות של החלק המכריע של צמרת אש"ף (ראה הנדון).

לקלל תחת לברך

א יך היתה ישראל צריכה להגיב על דברים אלה?

מובן שהניסוח של התוכנית הסורית, לפרטיה, אינו קביל כלשונו. אך עצם העובדה שסוריה דווקא מפרסמת תוכנית כזאת, שאינה אלא נקודת־יציאה ועמדת־מיקוח, בוודאי היתה צריכה לזכות בברכה ישראלית.

אולם קרה ל׳תוכנית הסורית׳ מה שקרה, קודם לכן, ל׳תוכנית הסעודית׳: ממשלת־בגין והאופוזיציה הרשמית ראו בה סכנה לעצם קיומן, מפני שהיא עלולה ל׳הוביל לצורך לוותר על הגדה המערבית ורצועת־עזה במימגרת של שלום׳.

לכן, תחת לברך על עצם פירסום התוכנית, תוך הסתייגות מפרטיה, יצאה התעמולה הרישמית ל׳התקפת־מחץ׳ על התוכנית הסורית. התקפה זו התמקדה בשלוש טענות סותרות:

● „אין כל חדש" בתוכנית הסורית — דבר שהוא שקר גס. מעולם לא פורסמה קודם לכן תוכנית סורית כזאת. להיפך, סוריה תקפה בשצף־קצף כל גורם ערבי, ובייחוד פלסטיני, שהציע הצעה מעין זו.

● „זהו תכסיס תעמולתי" כדי להשפיע על דעת־הקהל העולמית. למית המתונה, לקראת הוויכוח על סיפוח־הגולן בעצרת האו"ם.

● „זוהי בעצם תוכנית להשמדת ישראל". כך הודיע, בין השאר, העיתונאי אהרון ברנע, איש הרדיו, שהפך לאחרונה אחד המשרתים העיקריים של שטיפת־המוח של ממשלת־הליכוד, כי „אין זאת תוכנית לשלום עם ישראל, אלא לשלום בלי ישראל." ברנע, שהוא מיזרחן, ידע שאין בכך ממש.

שלוש הטענות דמו לסיפור המפורסם של בנימין זאב הרצל, שבו טען איש שנדרש להחזיר כד: „מעולם לא קיבלתי את הכד, כאשר קיבלתי את הכד הוא כבר היה שבור, וחוץ מזה אני החזרתי את הכד."

תגובה זו הזכירה את התגובה הרשמית של ממשלת־גולדה אחרי שאנואר אל־סאדאת הציע לראשונה שלום עם ישראל, בשנת 1971. אז טענו התעמלנים הרשמיים כי זהו טכסיס כדי לסבר את אוזן דעת־הקהל העולמית, ושזוהי תוכנית זדונית להשמדת ישראל. מיזרחנים מסוגו של ברנע גם „גילו" אז כי אל־סאדאת הערמומי מדבר על „סלאם", שאין לו ערך, ולא על „צולח", שרק הוא מבטיח את השלום האמיתי. שנתיים אחרי שנדחתה הצעתו פתח אל־סאדאת במילחמת יום־הכיפורים, אלפים נהרגו, ולבסוף נעשה „סלאם" עם מצריים על פי הקווים שאל־סאדאת הציע מלכתחילה.

מצב חדש לגמרי

ה הצעה הסורית עשוייה להיות התחלה להתפתחות חדשה בעולם הערבי.

ייתכן כי זהו צעד סורי לקראת קבלת תוכניתו של הנסיך פאהד, או של תוכנית חדשה באותה רוח. אם כן, יתכן כי הפיסגה הערבית תוכל להתכנס מחדש ולאשר את התוכנית, שעליה לא הושגה הסכמה במושב הראשון של הפיסגה, בעיר פאס במארוקו.

מצריים עשוייה גם היא לתמוך ביוזמת־שלום חדשה כזאת. אחרי שיתברר כי תוכנית־האוטונומיה מתה סופית (ראה יומן אישי). השבוע דיבר חוסני מובארק בזהירות גם על הצורך לשתף את ברית־המועצות בתהליכי השלום.

אם אכן תושג הסכמה רחבה כזאת בעולם הערבי, עשוי להיווצר מצב מדיני חדש, אשר יסכן את עמדות הליכוד והמערך כאחד.

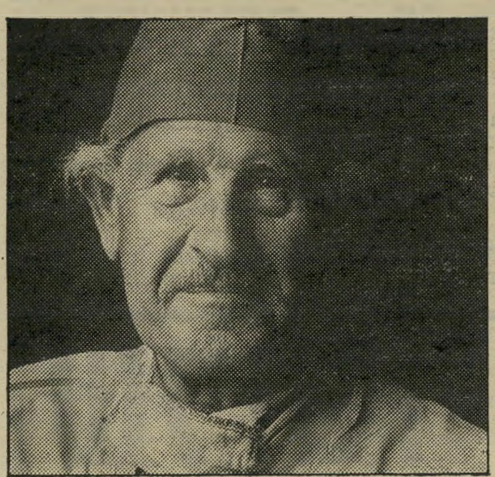
נא להכיר
הבנקאי הכי מהיר בעיר
כספומט

„הפקדת שיקים? ממש משחק ילדים".

„תמיד יש לי במשרד מעטפות להפקדת שיקים".

„והעיקר, הפקדת שיקים לוקחת פחות מדקה אחת".

נכון שהוא לא מברך אותך כאשר אתה מגיע. לעומת זאת לא קוראים לו לטלפון בדיוק כשאתה לחוץ בזמן...

אולי הוא לא מחייך אליך אבל הוא תמיד ישמח לראות אותך. גם בשעות „מוזרות", כשבנקאים אחרים ישנים...

זהו כספומט. הבנקאי הכי מהיר בעיר.

תוכל לפגוש בו כמעט בכל רחוב ברחבי הארץ מוכן ומעודכן. אתה יכול להפקיד בו שיקים, בפחות מדקה (אם אתה מכין קודם את המעטפה). אתה יכול למשוך מזומנים, לברר יתרה או לשאול מהן 3 הפעולות האחרונות בחשבונך.
הוא תמיד לשירותך. בשיא המהירות.

כספומט. הבנקאי הכי מהיר בעיר.

כספומט
בנק לאומי · בנק דיסקונט

זה יכול היה להיות המאורע החשוב ביותר מאז ביקור סאדאת, לולא...

פגיעה בדמשק

לתכן כי הסיפור הזה לא היה מתפרסם לעולם, או רק אחרי שנים רבות.

אין זו אלא פרשה אחת מיני רבות מתוך מסכת המגעים שנערכו בשמונה השנים האחרונות בין חוגים באש"ף ובין כוחות השלום הציוניים בישראל, מאז יפתחתי במגע הראשון עם סעיד חמאמי, נציג אש"ף בלונדון, אחרי מילחמת יום־הכיפורים.

סיפורים רבים זועקים לפירסומם, כי יש בהם לקח ומשמעות לגבי עתיד היחסים בין שני העמים. אך הם יצטרכו לחכות. הנסיבות אינן כשרות עדיין.

אבל את הסיפור הבא, מן הסתם הקרוב דווקא, יש צורך לפרסם.

■ ■ ■

הסיבה המחייבת הזאת נעוצה בהתפתחות בימים האחרונים.

עיצאם אל־סרטאווי, איש צמרת אש"ף, פירסם בעיתון הצרפתי רב־היוקרה לה מונד ראיון שהוא מינשר נועז למען השלום*.

בדבריו, שהיו מופנים אל מוסדות אש"ף, קרא לעימתיו בתנועה הפלסטינית לשים קץ להבחנה המטופשת בין „ציונים" ו„לא־ציונים" בישראל, ולשים תחתה הבחנה מדינית חדשה: זו שבין הכוחות הישראליים על פי עמדותיהם.

התוכן המעשי של קריאתו היה לשכנע את הנהגת אש"ף להיכנס לדו־שיח עם כוחות־השלום הציוניים בישראל, הדוגלים בשלום המבוסס על הכרה הדדית בין ישראל והעם הפלסטיני, ועל דו־הקיום בין מדינת־ישראל הריבונית ובין מדינה פלסטינית, אף היא ריבונית, בגדה וברצועה.

קשה לאדם ישראלי לתפוס את עוצמת הגבורה הדרושה כדי להשמיע פומבית דרישה כזאת, שפירושה נכונות פלסטינית להכיר בישראל וזכרות עימה שלום. אם יש מישהו בעולם הראוי לפרס־נובל לשלום, הרי זה איש זה.

בשנים האחרונות עמד סרטאווי בראש רשימת המועמדים־להירצח, שהכין איזנונו הפורש של אבו־ניידאל, הקנאי הפלסטיני הנהנה מחסות סוריה (וקודם לכן מחסות עיראק). אירגון זה הוא שרצח את ידידי, סעיד חמאמי, גיבור השלום, ושורה של נציגי־אש"ף מתונים אחרים.

■ ■ ■

אחרי הראיון בלה מונד פירסם אירגון אל־צעיקה, הסוס הטרויאני של סוריה באש"ף, הודעה שבה קרא בגלוי לחיסולו של סרטאווי, יחד עם חיסולם של אליאס פריי׳ג׳ ורשאד אל־שאוה, ראשי העיריות של בית־לחם ועזה.

הצמרת של אש"ף, לעומת זאת, סירבה לגנות את סרטאווי. הוועד־הפועל של אש"ף דחה השבוע הצעת־החלטה לגינוי דבריו, ובכך נתן לו בעקיפין גושפנקה.

דובר רשמי של אש"ף בביירות הודיע לעיתון לה מונד כי סרטאווי ממשיך לייצג את אש"ף באירופה. ואילו יאסר ערפאת עצמו אמר באוזני הכתב של שבועון ערבי פרו־סעודי, המופיע בפאריס: „מה רוצה סרטאווי? איש לא הורה לו להפסיק את המגעים עם כוחות־השלום הישראליים. מוטל עליו להמשיך בהם!"

(באותו ראיון נשאל ערפאת אם הוא „ממשיך בשיחותיו עם אורי אבנרי." תשובתו: „מעולם לא נפגשתי עם אבנרי. אבל אנשי נפגשו עימו, והם ממשיכים במגעים עימו.")

על רקע זה באה פצצת רק"ח.

ח"כ תופיק טובי יצא בהתקפה חריפה על סרטאווי בישיבת הוועד המרכזי של רק"ח. הוא צוטט גם בעיתון אל־ספיר, ביטאון פרו־סורי המופיע בביירות, כמי ששולל לחלוטין את דבריו של סרטאווי. מדבריו, כפי שצוטטו בעיתון הערבי, נובע שאין בישראל כוחות־שלום מילבד רק"ח.

ככך עזר בעקיפין לאירגוני הרצח הפרו־סוריים, הקוראים לרציחתו של סרטאווי, המטעה והמתעתע.

התפתחות זו היא המכריחה אותי לפרסם את העובדות הבאות.

■ ■ ■

בראיון שבו בלה מונד אמר סרטאווי, כבדרך אגב, שאש"ף היה צריך להזמין את כוחות־השלום הישראליים — לא רק את רק"ח ושל"י, אלא גם אחרים, כדבריו — לפגישה עם יאסר ערפאת בביירות, לשם חילופי־דברים. לאחר מכן, היה על אש"ף להזמין מישלחת של כוחות־השלום הישראליים למושב המועצה הלאומית הפלסטינית, שנערך בדמשק ערב הבחירות בישראל. אילו נעשה כן, אמר סרטאווי, היה הדבר משפיע על דעת־הקהל בישראל, משכנע חלק ממנו שיש סיכוי לשלום עם הפלסטינים, ומכניס לנסכת נציגות רצינית של כוחות־השלום.

הדבר נשמע כהברקה של רגע, כי במבט הראשון נשמעו הרעיונות האלה כבלתי־מעשיים בהחלט.

ולא היא.

סרטאווי רמז על שתי יוזמות שאכן היו בפועל. כמי שהיה שר־תפ לשתיהן, סבורני שאני חייב עתה לגלות את פרטיהן.

הרעיון הראשון, שמישלחת של כוחות־שלום ישראליים תבוא לביירות, נולד בסוף 1980. רבים חששו אז מפני מילחמה הרת־אסון בלבנון. היו שספרו כי הר־פעתה של מישלחת ישראלית בביירות, ובה אישים ציוניים ידועי־שם המוכרים כפטריוטים ישראליים, תביא להרגעת המצב. חילופי־דברים בין אישים ישראליים אלה ובין האישים המרכזיים באש"ף יכלו ליצור הבנה חדשה לבעיות הכרוכות בשלום הישראלי־פלסטיני — לזכויות לאומיות, של שני הצדדים, ביטחון, ירושלים, הפליטים, וכו׳.

הרעיון נדון בכובד־ראש, ונערכו גישושים בשני הצדדים. היו כרוכות בו רגישות חמורות, כי לבנון אינה שטח פלסטיני, יש בה צבא־כיבוש סורי ושילטונות לבנוניים. בסופו של דבר נמצא כי הרעיון לא היה מעשי לפי שעה.

ואז נולד הרעיון הדמשקאי.

באפריל 1981, חודש לפני הבחירות בישראל, עמד להיערך מושב הפרלמנט הפלסטיני („המועצה הלאומית") בדמשק.

הרעיון היה שהנהגת אש"ף תזמין מישלחת של כוחות־שלום מישראל, כדי שתשא דברה במועצה.

הדבר היה מהווה, כמובן, מחווה דרמאתית למען השלום.

הוא היה מחשמל את העולם, לא פחות מביקורו של הנשיא אנוור אל־סאדאת בירושלים.

ברור היה כי חברי־המישלחת יקבלו על עצמם סיכון רב, הן בשהותם בדמשק, מרכז הקנאות האנטי־ישראלית במרחב, הן בישראל, בשובם הנה. אך מכיוון שסרטאווי עצמו מסכן את חייו יום־יום למען השלום, היה ברור כי על אנשי־שלום ישראליים לשאת גם הם בסיכון מסויים.

אף שהכוונה היתה לבואה של מישלחת ציונית דווקא, שדבריה יהיו אמינים על חלק גדול של דעת־הקהל בישראל ובעולם המערבי, החלטו שיש צורך לשתף בה גם את רק"ח, כדי להקל על צמרת אש"ף להחליט על הזמנת המישלחת. בישראל יש כיום השפעה רבה לסוריה ולברית־המועצות, מכיוון שארצות־הברית מחרימה את האירגון ולוחמת בו. נוכחות הצבא הסורי בלבנון מהווה אף הוא גורם של לחץ, בייחוד בתקופה שבה מאיימת ממשלת־ישראל לפתוח בכל רגע במיתקפה צבאית להשמדת הפלסטינים בלבנון.

גילגלנו את הרעיון בסודיות

סרטאווי (שלישי מימין) עם אבנרי, מתי פלד ויעקוב ארנון

רבה. אחרי שנברקו האפשרויות, חזר סרטאווי לביירות, לבדיקת המצב בצמרת אש"ף. כשחזר משם, ביקש ממני לברוק אם רק"ח מוכנה לשתף פעולה ביוזמה זו.

■ ■ ■

תקשרתי עם מנהיג רק"ח, מאיר וילנר, שהיה השכן שלי במשך שנים רבות בכנסת. (באותם הימים כיהנתי כחבר־כנסת.)

נפגשתי עם וילנר, לפי בקשתי, והבאתי לו את הרעיון. קיימנו שיחה ידידותית. היו לו בו במקום פיקפוקים מסויימים. הסברתי לו את ההשפעה העצומה אשר יכולה להיות למעשה כזה על דעת־הקהל הישראלית, במיוחד ערב הבחירות. כל אדם סביר בישראל היה מוכרח לראות בהזמנה כזאת ביטוי דרמאתי לנכונות אש"ף להגיע לשלום עם ישראל, על בסיס של הכרה הדדית והבטחת הזכויות הלאומיות של שני הצדדים. יותר מזה, מאורע היסטורי כזה היה עשוי לפתח דינאמיות חדשה, כפי שעשתה יוזמתי ההיסטורית של סאדאת.

נשיא מצריים הוכיח שמעשה דרמאתי כזה אכן יכול להוביל שינוי בכיוון בדעת־הקהל הישראלית.

וילנר לא נראה לי נלהב. ניחשתי מדוע: כמה ימים לפני כן נפגשה מישלחת של רק"ח במוסקבה עם מישלחת פלסטינית, ובה גם נציג אל־צעיקה הפרו־סורית. זו נתנה גושפנקה לרק"ח. בעזרתה קיוותה רק"ח לנחול ניצחון בבחירות ברחוב הערבי בישראל. היא הסתפקה בכך. (כפי שהוכח לאחר מכן, היתה זאת טעות. רק"ח הובסה ברחוב הערבי.)

אולם וילנר, לא נתן לי תשובה בו במקום. הוא ביקש שהות של 48 שעות כדי „להתייעץ".

לא שאלתי, כמובן, עם מי הוא צריך להתייעץ — עם חברי כיפלגה או עם גורמים נוספים.

כעבור יומיים, כמובטח, באה התשובה. היא היתה שלילית.

רק"ח הודיעה שלא תשתף פעולה בעניין זה.

החלטה זו קברה, למעשה, את היוזמה. ההצעה שאש"ף יזמין למושב בדמשק מישלחת שתהיה מורכבת באופן בילעדי מאישים ציוניים, ביניהם מי שהיו קצינים בכירים בצה"ל, לא היתה באותה שעה מעשית.

■ ■ ■

כי הפרשה הזאת נשמרה, כמובן, בסוד. לא סרטאווי, לא אני (וייאמר בשיבחה: גם לא רק"ח) הדליפו אף רמז קל מכל אלה לאמצעי־התיקשורת בעולם או בארץ.

אך ההמשך התפרסם.

בהפגנה של גבורה עילאית נסע סרטאווי עצמו לדמשק, שם שורצים מבקשי־דמו, והעלה את עניין ההידברות עם כוחות־שלום ציוניים על סדר־היום של המועצה. מנהלי הישיבה סירבו להעניק לו את רשות־הדיבור, מפני שחששו מפני סערת־רוחות. סרטאווי התפטר באופן הפגנתי מן המועצה, וקיים בדמשק (!) מסיבת־עיתונאים בינלאומית, שבה הודיע על מגעיו עם כוחות־השלום הציוניים בישראל. התפטרותו לא התקבלה, אך המועצה קיבלה החלטה בגנות ההידברות עם כוחות־שלום ציוניים. (לפי התבטאותו „האחרונה, נראה כי ערפאת שולל את חוקיותה של החלטה זו.)

ככל המחומה הזאת פעלו הכוחות הפרו־סובייטיים והפרו־סוריים באש"ף, ידידיה של רק"ח, באופן תקיף ונמרץ נגד סרטאווי ונגד הקו המיוצג על ידו, שרבים מאנשי הצמרת באש"ף שותפים לו.

■ ■ ■

פרשה זו מטילה אור מוזר מאוד על דבריו של תופיק טובי בישראל ובעיתון הביירותי הפרו־סורי.

ההתרחשויות במושב הפלסטיני בדמשק תרמו תרומה רבה לתבוסת כוחות־השלום בבחירות בישראל. רצח יוזמתו של סרטאווי, בחודשיים הקריטיים לפני הבחירות, קברו את סיכויי מחנה־השלום.

עתה באה רק"ח ומוסיפה חמצ על פשע, בהצטרפה להתקפת הי־מחץ של הקיצוניים הפלסטיניים על סרטאווי.

נשאלת השאלה: מדוע מעוניינת רק"ח בהכשלת האדם המייצג יותר מכל אדם אחר את רעיון ההידברות הישירה בין אש"ף ובין מחנה־השלום הישראלי?

יתכן כי התשובה נעוצה בארבעה שהות של 48 שעות שביקש ממני וילנר, לשם „התייעצות".

■ ■ ■

בעיית־המועצות אינה מעוניינת — כך נדמה — במגעים ישירים בין ישראלים וערבים, ועל אחת כמה וכמה בין ציונים ופלסטינים.

כדי לשמור בידיה את המונופול הבילעדי על הרעיון הלאומי הפלסטיני ועל אש"ף, היא מעוניינת למנוע כל התקרבות בין אש"ף ובין כוחות לא־קומוניסטיים בישראל ובעולם.

(בשבוע שעבר פירסמתי בשבועון זה מאמר שבו עמדתי על תופעה דומה במערב: גם ארצות־הברית חיבלה באופן שיטתי בכל מגע ישיר בין ערבים וישראליים ביכלל, ובין פלסטינים וישראלים בפרט. המניע שלה דומה לזה של הסובייטים: לשמור בידיה מונופול על יוזמות־השלום).

לסוריה יש אינטרס דומה. היא רוצה לחסל ביכלל כל אפשרות של יוזמה עצמאית של אש"ף.

כך במוסקווה. כך בדמשק, וכך בצמרת רק"ח.

---

*— הנוסח המלא של הראיון פורסם בגיליון האחרון של העולם הזה (2317).

השעות האחרונות של מעיין

לתת לחולים חשוכי־מרפא, ועל התנהגותו של מישרד־הבריאות בפרשה.

עוד בשלבים הראשונים של מחלתו, שממנה סבל כעשרה חודשים, לא טופל מעיין כהלכה. חודשים הסתובב במערכת על המשמר, שם עבד כעורך של העמודים הפנימיים, כשהוא מתפתל מכאבים. הגבר החסון וזקוף־הקומה, שניראה כבריון, סבל מכאבים בכל גופו.

בקופת־החולים חשבו שהוא מתחזה לי־חולה. אחר־כך אמרו לו שזה בוודאי נובע מכאבים בשיניים, אך הטיפולים לא עזרו וכאביו גברו. מצבו הורע עד כדי־כך, שכאשר מישהו היה נוגע בכתפו כדי לומר לו שלום, היה מעיין מתעוות מכאבים.

כשמצבו החמיר הוא הובהל לבית־החו־לים בתל־השומר ושם אובחנה מחלת ה־סרטן בריאותיו. הוא קיבל סידרה מאסיבית של הקרנות, חל שיפור במצבו והוא חזר לעבודה.

בחודש יולי הוא פירסם בחותם, מוסף על המשמר, שתי כתבות על מחלתו, תחת הכותרת „תקפתי את הסרטן בנועם". הוא היה בטוח שהצליח להדביר את המחלה.

בכתבות המרתקות סיפר על השתלשלות המחלה, אופן הטיפול בו והרגשתו אחרי שחזר לעבוד כרגיל. אך לא לזמן רב. בחודש ספטמבר הוא שוב אושפז בבית־החולים שיבא, בביתן 18 — המחלקה האונקולוגית — ונשאר שם עד מותו.

בשלב זה החל לקבל טיפול כימותרפי, שגרם לו לכאבי־תופת, משום שפגע גם בתאים בריאים. לפני כחודש התברר שגם זה לא עוזר, והוא חדל לקבל טיפול כלשהו.

לחצים של יועצים רפואיים

לפני כחודש פנה עורך על המשמר, מארק גפן, לברוך מודן וביקש שיאפ־

מ אבקו של ראובן מעיין על חייו הסתיים בבוקר שלמחרת הראיון ה־דרמתי בתוכנית מוקד בטלוויזיה. באותה העת שהכל קיוו שמישרד־הבריאות יבדוק שוב את עמדתו, ויתיר אולי לטפל במעיין על־ידי תרופתו של הד"ר דויד רובין, ידעו מעטים — ביניהם צמרת מישרד־הבריאות — ששעותיו של מעיין ספורות.

„אקמול" לפני המוות

ב יום החמישי האחרון התקיימה ב־בית־החולים על־שם שיבא בתל־השומר הרצאה דרמטית. הדובר: פרופסור עמוס שיניצקי ממכון וייצמן שברחובות.

לפני רופאים בכירים של בית־החולים — ביניהם הפרופסור ברוך מודן, מנכ"ל מישרד־הבריאות — הסביר שיניצקי על דרך חיסון הברונכוסקופיה שלו לחולי־סרטן. על־פי שיטתו נוטלים מריאת החולה כמה תאים סרטניים. תאים אלה עוברים טיפול מסויים והם מוחזרים לגוף החולה. בניסויים שנערכו גם בבני־אדם הוכח שאמצעי זה מעורר נוגדנים למחלת הסרטן בגוף החולה.

שיניצקי ניסה את טיפולו גם על ראובן מעיין, אך מכיוון שלא היה לכך אישור, נעשה הטיפול באמתלה של בדיקה. מ־ריאותיו הפגועות של מעיין הוצאו פעמיים מיליוני תאים סרטניים, שחוסנו והוחזרו לגופו. מצבו החל להשתפר ורופאיו תלו בטיפול זה יותר תיקוות מאשר בתרופה של הד"ר רובין (ראה מיסגרת). אי־אפשר היה להמשיך בטיפול ללא אישור מישרד־הבריאות, שאותו רצה שיניצקי לשכנע.

מודן הודיע בתום ההרצאה שהליכי אישור הטיפול יקוצרו לשבועיים. כששמעה על כך אשתו של מעיין, לאה, היא שאלה את מודן כיצד יחזיק בעלה מעמד שבר־עיים נוספים ללא כל טיפול. מודן הבטיח שהחל מיום ראשון יחזרו לטפל בו בהק־רנות, טיפול שהופסק כמו כל הטיפולים האחרים.

לאה לא נרגעה ושאלה איך יחזיק בעלה מעמד עד יום הראשון, כשמצבו הורע ביותר. על כך לא יכול היה מודן להשיב.

ביום השישי בערב חלה החמרה נוספת במצבו של מעיין. הוא לקה בדלקת־ריאות, והתרופה שקיבל ביום השישי מידי סגן־מנהל־המחלקה שבה שכב היה כדור אקמול. בשבת בבוקר, יום אחרי שפורסמו נימוקי הבג"ץ שדחה את עתירתו, הוא נפטר.

אך בזאת לא תמה הפרשה. להיפך. מותו פתח דיון ציבורי על הטיפול שיש

הגופה יורדת לקבר

נופתו של ראובן מעיין מורדת בארון לתוך הקבר שנכרה בבית־הקברות של הקיבוץ. למרות שמעיין עזב את קיבוץ מגן לפני 11 שנה, היה ברור שהוא יקבר במקום שבו חי כעשרים שנה. חברו הטוב זאב דרור (עומד, מימין), אשר עלה איתו לארץ מרומניה, בכה במשך כל ההלוויה.

שרו למעיין לקבל את תרופתו של רובין, שהמישרד לא אישר את שימושה. מודן הביא שורת נימוקים ידועה, שעיקרה: התרופה לא נוסתה. אך לאחר שכל שאר הטיפולים הוספקו, ולמודן היה ברור ש־המדובר בתרופה הנעדרת כמעט באופן מוחלט תומר רעיל, הוא נפגש עם גפן בתל־השומר, שם הוא ערך מחקר, והודיע לו שאחרי לבטים הוא החליט להיענות לפנייה באופן יוצא מן הכלל. הוא ביקש מגפן שיודיע ללאה מעיין שתביא לו מיכתב מבעלה ומבני־המישפחה, שבו הם מאשרים שהם לוקחים על עצמם את האחריות, במיקרה שהתרופה תזיק למעיין.

היה זה ביום שישי, בתחילת ינואר. ביום ראשון שאחריו הודיע מודן לגפן שהוא חוזר בו מהאישור שנתן, משום שהופעלו עליו לחצים של יועצים רפואיים ומישפטיים במישרד.

„לא שמעתי ממנו נימוק רפואי, אלא רק נימוקים פורמליים של המימסד הרפואי. שאלתי אותו מדוע ביקש, אם כך, התחייבות בכתב מהמישפחה, והוא אמר שרצה זאת כדי שיוכל להתחיל לפעול," סיפר גפן.

אז התגבשה אצל מעיין ובני־מישפחתו ההחלטה לפנות לבית־המישפט הגבוה ל־צדק. ואכן, ב־17 בינואר הוגשה העתירה, שביקשה לחייב את מישרד־הבריאות ל־אפשר למעיין לקבל את תרופתו של רובין.

בו בזמן החל הפרופסור שיניצקי ממכון וייצמן לטפל במעיין במיסגרת ניסוי ש־הצליח. בשלב זה נדרש אישור המימסד הרפואי, לפני המשכו של הטיפול החדשני. בינתיים דחה בית־המישפט את עתירתו של מעיין, והכל קיוו שהמישרד יאשר לשיניצקי את המשך הטיפול. אך תוך כדי הטיפול באישור נפטר מעיין. הפרט המרגש הוא שאימו של שיניצקי, שחלתה בסרטן, מתה גם היא בשבת שבה נפטר חולה־הסרטן המפורסם.

ריח ההדרים החונק

אובן מעיין (54) נולד ברומניה. אביו נרצח בפוגרום שנערך ביהודי העיר יאסי, וראובן, פעיל בשומר־הצעיר, מדריך יפה־תואר שמשך את תשומת ליבן של הנערות, ניסה לעלות עם גרעין של חבריו לארץ. בחוף הם נתפסו על־ידי הבריטים והוגלו לקפריסין.

ב־1949 עלה סוף־סוף לארץ, והיה בין מייסדי קיבוץ מגן שבגבול.

הוא היה פעיל ביותר בקיבוץ. הקים שם את הרפת, ואף שימש כגיזבר. בשנות ה־60' יצא ללימודים בתל־אביב, והחל לעבוד כעורך־לילה בביטאון מפ"ם, על המשמר.

ב־1965 יצא לשליחות בבלגיה מטעם השומר־הצעיר, וכעבור שלוש שנים חזר לקיבוצו. ב־1971 עזב את הקיבוץ ויצא לחו"ל בשליחות הסוכנות היהודית. החל מ־1972 שימש כראש מחלקת האירגון ו־ההסברה של הסוכנות בפאריס. ב־1976 הוא שב לארץ, חזר לעל המשמר, ועבר להתגורר ברמת־גן.

באפריל 1973 נהרג בנו, חגי, בפשיטה המפורסמת על נמל־התעופה בביירות. בסיפור מרגש, „ריח ההדרים החונק", שפורסם בעיתונו באפריל 1979, תיאר ראובן מעיין את האופן שבו נודע לו על מות בנו, בדרכו במטוס לארץ.

עבודת תחקיר יסודית

מרית שעזב את מגן לפני 11 שנה, נשאר מעיין קשור בקשר הדוק עם החברים במקום. בנו, חגי, נקבר בבית־הקברות הקטן של המשק, והקשר הנפשי שבין הקיבוץ וראובן התהדק. היה זה רק טיבעי שחברי־הקיבוץ עקבו בהתרגשות אחרי מאבקו לחיים של ראובן, שסירב מטעמים עקרוניים לצאת לטיפול בחו"ל. למרות שבקיבוץ רצו לעזור, העדיפה המישפחה לטפל באב החולה לבדה.

מעיין היה אדם קשה ובעל עקרונות. שבעטיין לא כל חברי המערכת סימפטו אותו. אך הכל כיבדו אותו. לזכותו נזקפות מיספר סידרות תחקיר מצויינות — הוא היה בעל חוש עיתונאי מפותח.

המחלה הטרידה אותו, והוא קיווה כל הזמן שיוכל לשוב לעבודה מלאה. עקשנותו באה לידי ביטוי כאשר בקול חנוק הסביר מדוע הוא מסרב לעזוב את ארץ מגוריו לצורכי טיפולים, והוא זעם כאשר מישהו פירסם, שכאילו אחרי שהבג"ץ שלו נכשל, הוא התבטא שהוא מוכן לצאת לחו"ל.

לחברי המערכת שבאו לבקרו בבית־החולים הוא הבטיח שיבוא יום והוא יחשוף את כל האמת על יחס המימסד הרפואי אליו לאורך השלבים השונים של מחלתו, והוא אף כתב יומן בבית־החולים לצורך זה. הוא התכונן בצורה רצינית להמשיך בעבודתו בעיתון.

מותו בשבת האחרונה, שזיעזע את ה־חברה הישראלית, יוליד בימים הקרובים עבודת תחקיר יסודית של על המשמר על מחדלי מישרד־הבריאות בטיפולו בפרשת מעיין.

יהיה זה, בלי ספק, מילוי צוואתו המיק־צועית של החולה שנאבק — ונפל.

בן־ציון ציטרין ■

קבר האב

לאה מעיין מניחה פרחים על קיברו הטרי של בעלה, ראובן, אחרי שהקבר כוסה בעפר. בזמן ההלווייה היא עמדה בצמוד לקבר, והביטה בטקס הקבורה, בעוד שאחותו של בעלה, פאולה, עצמה את עיניה ומירמרה בבכי.

קבר הבן

הבת אוסנת (במרכז) עמדה אחרי טקס הקבורה ליד קיברו של האח והבן חגי, שנהרג בפעולת צה"ל בביירות לפני תשע שנים. האב נקבר מאחורי בנו. לידם, ניסים, בעלה של אוסנת.

רזי התרופה: איך היא פועלת, מי מימן אותה

„רבעה אנשים חברו כדי לייצר את התרופה די־אם־בי־ג'י, שעלתה לכותרות בשבועיים האחרונים בשם „תרופת רובין".

מממן הניסוי הוא אל שוויימר, מנכ"ל התעשייה האווירית לשעבר. מייצר התרופה באופן כימי, הוא הפרופסור לכימיה אורגנית, ישראל שחק, המרצה באוניברסיטה העברית, והרופ־אים־החאים דויד ואלי רובין, גם הם ירושלמים. דויד (42) החל במחקר הסרטן ב־1976 ואלי הצטרף אליו כעבור שלוש שנים.

בדצמבר 1979 פנו השניים לישראל שחק, כדי שייצר את התרופה. לשחק היה זה נסיון רביעי במחקר אנטי־סרטני. שלושת הנסיונות הקודמים לא הצליחו.

משועבדים למונופולים

„ניגוד לכאטריק, שנאסר לשימוש ושהופק מצמחים שאמורים לעזור לסרטן, די־אם־בי־ג'י הוא חומר כימי מוגדר ונקי, שהוכן במעבדה," סיפר שחק.

התרופה ניתנת באינפוזיה. בפעם הראשונה נותנים אותה בריכוז גבוה, ואחר־כך בריכוז נמוך יותר. הדרך השנייה היא על־ידי הזרקת החומר, אך בשום פנים ואופן לא בבליעה בצורת כדורים.

שחק, שתפקידו הסתיים למעשה אחרי הכנת החומר הכימי, אומר שהוא עבד על התרופה ללא תשלום. את החו־מרים הוא קיבל מהאחים רובין והוא לא ידע מי עומד מאחוריהם וממנן את הניסויים.

בישראל, כמו במערב, ישנן חברות תרופות מונופוליסטיות, אשר ביחד עם „מכון למחקר הבריאות הלאומי" של אר־צות־הברית תפסו חזקה ומונופול על המחקר הרפואי, ועל הכנת תרופות חדשות והוצאתן לשוק. לבעלי המונופולין יש השפעה עצומה במערב ואף מעבר לו, והם אלה שנותנים מענקי־מחקר. כך נוצרו מימסדי־בריאות המשועבדים ביודעין לענקים, וכך קשה מאוד לדחוף תרופה חדשה, שלא נוצרה על־ידי מונופול הענקים.

במצב הנוכחי, הטיפול הקונבנציונלי בחולי־סרטן רק מאריך את חייהם. יש כמובן, יוצאים מהכלל, ואלה הם כשהניתוח מצליח. טיפול בהקרנה ובחומרים כימיים אינו מרפא, אלא רק מאריך את החיים. ויש לזכור שהטיפול הכימי כרוך בסבל נורא לחולה.

תרופת האחים רובין מבוססת על תיאוריה אחרת, ומפני שהיא כל־כך חדשה, יש סיכוי שהיא תגרום שינוי מהפכני במהלך מחלתם של חולים רבים. שחק מעריך שמדובר בסיכוי לרפא כ־50 אחוז של החולים.

התרופה המהפכנית ממיתה תאי־סרטן. היא אינה רעילה לגוף, אלא לתאים הסרטניים שבהם היא פוגעת. אך אליה וקוץ בה. כשהיא פוגעת בתאים הסרטניים וממיתה אותם, נוצרים תאים מתים היוצרים הפרשות מוגלתיות רעילות. כך שאם אדם חולה בסרטן באופן קשה ביותר, אולי הוא לא ימות מזה, אלא מהרעלה של תאי־סרטן מתים. „אך אם בניתוח שלאחר המוות אכן יתגלה שתאי־הסרטן מתו," אומר שחק, „חיי החולה לא היו לשווא."

שחק נמנע בכוונה מלהתייחס למיקרה מעיין, אך הוא מסביר שהדברת המחלה תלוייה מלבד בשאלה כמה תאי־סרטן יש בגוף, גם בשאלה מה חוזק הגוף, ומתי יכולת העמידה הנפשית של החולה.

צעד קטן קדימה?

ד"ר דויד רובין יצא לפני ימים אחדים לאוסטרליה, כדי לארגן פרוייקט טיפולי. אחיו, אלי, העדיף לשמור על פרו־פיל נמוך. כשהתבקש לענות על שאלות העולם הזה, אמר: „שיהיה ברור, לא מדובר על ריפוי ואנו לא מוכרים אשליות כאלה! הייתי מעדיף שהעבודה תעשה כמקובל, לא לאור זרקורי־העיתונות. גם הפנייה לבג"צ לא היתה ביוזמתנו. הייתי מעדיף שהעניין יירד מהכותרות ונוכל לחזור לעבודה רפו־אית שקטה."

לדברי רובין, מדובר במחקר במיסגרת פרטית. הוא סירב להתייחס לטענות מישרד־הבריאות, שדחה את אישור התרו־פה, אך ציין שנעשו נסיונות על חיות והשאלה היא אם זה מספיק.

רובין מבקש להדגיש: „מדובר כאן אולי בצעד קטן קדי־מה, או שהוא בכלל לא יהיה. חשוב שיידעו שזה יקח עוד זמן."

האלמנה והבת

לאה ואוסנת מעיין מביטות בארון־העץ הפשוט, המורד אל הקבר. על־פי בקשתו המפורשת של המנוח לא נערך בשטח בית־הקברות של הקיבוץ טכס דתי. חבר־מהקיבוץ הספיד אותו. אחת החברות קראה פרק מספרו של מעיין, **הבבואה**, ושיר של נתן יונתן. עורך **על המשמר**, מארק גפן, ספד למעיין. לאחר שהמישפחה עזבה את שטח בית־הקברות, התאספו כמה ידידים דתיים, ובאופן פרטי, מבלי לפגוע ברגשות המישפחה, אמרו קדיש.

„הם רצחו אותו!"

„הם רצחו אותו!"

קריאה זו נפלטה באופן ספונטני מפיה של אשה, ששמעה ברדיו את הידיעה על מותו של חולה־הסרטן. אנשים ללא־ספור היו שותפים להר־גשה זו.

„הם" היו „המימסד", מוסדותיו וחוקיו, רופ־אים ומישפטנים, עסקנים ורוקחים. כולם חברו יחדיו כדי להחיש את קיצו של ראובן מעיין, האיש האמיץ שנראה כמה ימים לפני כן על המירקע בכל בית ישראל.

אילו נערך באותו רגע מישאל, היו 99.9% של הציבור מגנים בחריפות את ההחלטה שלא להניח לו לעבור טיפול בתרופה שביקש.

● רצון־החיים

היה הרבה מן הצדק בתחושה ציבורית כללית זו.

הדיוט לא יכול היה לדעת אם יש ממש בתרו־פה החדשה, שמעיין רצה להיעזר בה, או לא. לכל היותר ניתן לומר כי בשלב זה הדבר לא הוכח.

אך האם מסתיים בכך הצד הרפואי של הפר־שה?

בהחלט לא.

כל הדיוט, ועל אחת כמה וכמה כל רופא, יודע היטב כי תרופה יכולה לעזור לחולה גם אם אין בה כל סגולות רפואית.

המאבק של חולה במחלתו, ובמחלת הסרטן לא כל שכן, הוא תהליך גופני־נפשי משולב. כוח־הרצון, התאווה־לחיים, האמונה והאמון ממלאים במאבק זה תפקיד חשוב, אף כי קשה להגדירו.

תרופה חדשה יכולה להועיל מאוד מבחינה זו, גם אם אין בה ממש מבחינה רפואית צרה. די בכך שהחולה מאמין כי התרופה יכולה לעזור, כדי שאמונה זו תדרבן את כוח־הרצון העייף שלו למאמץ מחודש. דבר זה הוכח פעמים רבות — גם בניסויים מדעיים טהורים.

לכן, מי שלקח מראובן מעיין את התיק־ווה שלו, שנקשרה משום־מה (ולא חשוב איך) בתרופה מסויימת זו — לקח ממנו את חייו.

מבחינה זו, צדקה הקריאה „הם רצחו אותו!" בימים האחרונים נואש מעיין, מפני שתיקוותו נגזלה. יתכן כי רוחו נשברה, כי „התפטר" מחיים. ההחלטה עצמה כימעט ולא־תיאמן.

למי היה עניין לשלול מחולה הנוטה־למות תרופה שאולי יכלה להועיל מבחינה רפואית, ויתכן מאוד שיכלה להועיל מבחינה נפשית, ושבכל מיקרה לא יכלה להזיק בשלב הטרמינלי של סר־טן־הריאות?

● קינאת רופאים

מול העניין האנושי הפשוט, הנתפס על־ידי כל לב, עמד צל מעורפל הרבה יותר, „עקרוני", „אתי". לגבי רבים היו אלה מילים ריקות. ואם כי יש למילים אלה משמעות כיבדת־מישקל, במיק־רה המסויים הזה אכן היו אלה מילים ריקות.

כל המילים החשובות והנכונות, שנאמרו על־ידי אנשי המימסד הרפואי בוויכוח זה, גם במיסגרת התוכנית בטלוויזיה, לא עמדו במיבחן הפשוט של ההגיון והרגש במיקרה המסויים. יש משהו פגום מאוד, כימעט בלתי־הומאני, בדיבורים העקרוניים על השיטות לבחינת תרופות חדשות — חשובות ונכונות ככל שתהיינה כשלעצמן — שלא היתה להם שום נגיעה למיקרה אנושי זה של חולה טרמינלי. הדיבורים חיזקו, בעקיפין, את דעתם של הרבים החוששים כי המיקצוע הרפואי, שהגיע לשיאים של שיכלול מדעי, איבד את הקשר החי שלו עם האדם. הטכניקה הרפואית חוגגת על חשבון ההומאניות הרפואית. ככל ששיטות הריפוי משתכללות, כן ניזוק היחס הפשוט, הבלתי־אמצעי, לחולה — שהוא חשוב אולי לא־פחות, בחשבון הסופי.

הרופאים הם בני־אדם ככל האדם. במיקצוע זה אין חוסר באינטריגות, בקינאה, במליחמה של קלי־קות. לא רק בקרב הציבור הרחב, אלא גם בחוגים מצומצמים של יודעי דבר, שררה השבוע ההרגשה כי ראובן מעיין נפל קורבן גם למילחמת־קליקות, לקינאה של רופאים שלא הירבתה חוכמה, לפגמים הדבקים במיקצוע הרפואה כמו בכל מיקצוע אחר.

בפרשה זו לא התגלה המיקצוע הרפואי בצורתו המפוארת ביותר. עקרונות נעלים רבים מדי שימשו כסות למניעים אחרים, פחות נעלים.

● מחדל הפוליטיקאים

גם המיקצוע הפוליטי לא הצטיין בפרשה זו ברוב תיפארתו.

א חרי שמת ראובן מעיין התעורר ראש־הממ־שלה, ברגישותו של פוליטיקאי היודע להריח את משבי־הרוח של דעת־הקהל, והציע לממשלה להקים ועדה שתבחן את הבעיה.

אחרי המוות, שעה קלה לפני ההלווייה. מדוע לא לפני כן?

בית־המישפט נאלץ לשפוט על פי החוק, והגיע למסקנה כי החוק אינו מאפשר לו להחליט אחרת. אבל החוקים נעשים בידי בני־אדם. במשך הימים הארוכים, שבהם נאבק ראובן מעיין על חייו, פשו־טו כמשמעו — היכן היתה הכנסת? היכן הממ־שלה? היכן שר־הבריאות, האיש האחראי מטעם החברה על סוגיה זו? מדוע עמדו כל אלה חסרי־מעש מול המימסד הרפואי והשיגרה המישפטית?

כאשר הודיע שר־הבריאות ביום הראשון כי הוא סבור שיש לאשר את התרופה לשימוש, היה זה לעג לרש — נסיון רטרו־אקטיבי לריפוי האיש שמת. מדוע לא עשה דבר כאשר היה חי?

● הזכות להתאבד

מעל לכל עומדת שאלה אנושית פשוטה, שאפשר לעטפה באדרת „פילוסופית".

האם היתה לראובן מעיין הזכות להזדקק לת־רופה, ולוא גם פסולה, ולוא גם קטלנית, כאשר היה מדובר בגופו שלו?

האם לאדם מבוגר, השולט במלוא חושיו ובכושרו המחשבתי, הזכות לקבל החלטה כזאת?

במדינת־ישראל מותר לאדם להתאבד. החוק הבריטי הנושן, שראה בהתאבדות עבירה, בוטל בישראל לפני יותר מ־15 שנים. ההתאבדות מותרת בחוק.

גם מי שהאמין בתום־לב כי כי ההזדקקות לתרופה מסויימת זו היא בגדר התאבדות — לא היתה לו הזכות למנוע זאת מן האיש. מה גם שלא היו כל תימוכין לכך, כאשר רופאים בעלי־שם האמינו בטיבה של התרופה, וכאשר האיש היה בשלב הסופי של מחלה קטלנית. גם אלמלא היה כל זה נכון — גם אז היתה ההחלטה למנוע את התרופה מראובן מעיין בכוח פסולה ובלתי־מוסרית. אסור לעודד אדם להתאבד, אסור לעזור לו להתאבד — אך אסור לא פחות להפריע לו בכוח מלטפל בגופו כרצונו, כשהוא שפוי בדעתו, יודע את אשר הוא עושה ומחליט בקור־רוח על דרכו.

זהו העיקרון ההומאני — והוא שנפגע בפרשה זו, שהסתיימה במותו של איש מרשים, שרבים למדו להכירו ולהעריצו בימיו האחרונים דווקא.

בלתי נשכח,
תענוג נשלח.

VOLVO

"מאיר"
חברה למכוניות
ומשאיות בע"מ
מאיר קז ובניו,
תל אביב,
רח' קרליבך 23, טל. 289191

מודעה

לקח להם 50 שנה כדי להגיע למסקנה כי "... נערות צעירות מאד מעדיפות להתחיל עם טמפון ללא מוליך"

אך מה עם הטמפון עצמו?

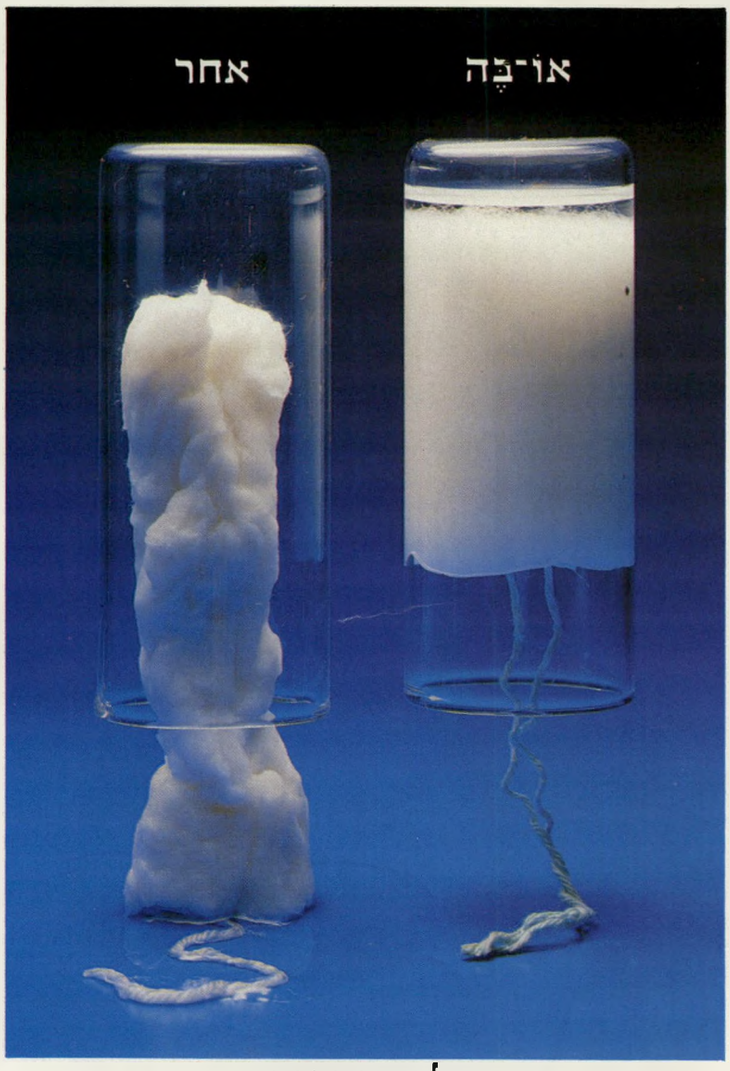
מאז ומתמיד יודעים באו־בֵּה כי המוליך הינו גוף זר ומיותר העלול לפגוע ולהזיק וכי המוליך הטוב ביותר נמצא בקצות אצבעותייך. באו־בֵּה גם יודעים כי טמפון ללא מוליך עדיף לכל הנשים בדיוק כמו לנערות צעירות. לאחרונה אחרים יצאו לשוק עם טמפון ללא מוליך. אך ויתור על המוליך עדיין אינו מעיד על איכותו של הטמפון — ובאשר לאיכות היה או־בֵּה ונשאר הטמפון הראשון בין כולם.

או־בֵּה הינו הטמפון בעל כושר הספיגה הטוב בעולם.

לפניכן מבחן הכוסות המראה את אופן פעולתו וספיגתו של טמפון או־בֵּה לעומת האחר. המסקנה הינה ברורה וחד־משמעית: טמפון או־בֵּה מתרחב בעת הספיגה ואוטם לחלוטין ובכך הוא מונע אפשרות דליפה. לעומת זאת, האחר מתארך ומתדלדל. (עשי את המבחן בעצמך ותווכחי בהבדל).

לטמפון או־בֵּה ראש מעוגל — המעוצב במיוחד כדי לאפשר חדירה קלה ונוחה למקום המיועד לו. **רק לאו־בֵּה יש טמפון מעולה ללא מוליך בגודל מיני,** המיועד במיוחד לנערות צעירות. יתרונותיו הבולטים של טמפון או־בֵּה מעניקים לך בטחון, מאפשרים לך להרגיש משוחררת, לנוע בחופשיות ולתפקד כרגיל בימי המחזור החודשי בדיוק כבשאר הימים.

לא מספיק לוותר על המוליך - צריך גם טמפון המתרחב עם הספיגה.

לכ' או־בֵּה מח' ההסברה ת.ד. 2115, חיפה 31020
נא לשלוח לי את חוברת ההדרכה והשי: 3 טמפונים בנרתיק

שם _____

כתובת _____

_____ גיל _____

□ משתמשת בטמפונים □ לא משתמשת

o.b.

או־בֵּה טבעי ובטוח

טמפון או־בֵּה ב־3 גדלים: מיני - לבתולה ולנערה המתבגרת; נורמל - למרבית הנשים; אקסטרה - לנשים עם דימום רב.

מרים בנימיני

מזל החודש: דלי

בתקופה זו חלק נכבד מכוכבי הלכת נמצא בנסיגה, או ב„הילוך אחורי". מצב כזה גורם בדרך כלל לשינויים הקשורים לאופי הכוכב שנמצא באותה עת בנסיגה.

לדוגמה: כשכוכב מרקורי, שמשפיע על תיקשורת, נמצא במצב כזה, צפויות בעיות בתיקשורת. מיכתבים לא מגיעים ליעדם בזמן הנכון, טלפונים מתקלקלים, אי־הבנות בין אנשים, יותר גניבות ואיבוד חפציט, תעודות וכספים. יותר שביתות של אנשי תיקשורת.

הכוכבים בנסיגה הם מרקורי, ונוס, מרס, יופיטר, שבתאי, פלוטו ובהמשך החורף יצטרפו גם נפטון ואוראנוס.

כאמור, כל כוכב קשור לתחום אחר, וכאן נסביר מהם השטחים שבהם אפשר לחוש יותר קשיים מהרגיל.

כוכב מרקורי נמצא בנסיגה זמן קצר יחסית, בין ה־24 בינואר עד ה־14 ב־פברואר. חמישה ימים לפני הנסיגה ואח־ריה כבר מורגשת ההשפעה.

כוכב ונוס קשור במישור הריגשי והכספי. בכל 18 חודשים הוא נמצא ב־מצב של נסיגה. השנה החלה נסיגתו ב־1 בינואר והיא תימשך עד ה־12 בפברואר. וודאי לא כולם חשים בקשיים. אלה ה־נשלטים על־ידי כוכב ונוס חשים זאת בצורה חזקה יותר. בני מזל שור ומאז־ניים עלולים לסבול יותר מהשאר, מכיוון שונוס היא שליטת מזלם.

אך גם לבני המזלות האחרים יהיו יותר בעיות בקשרים רומנטיים, מריבות, יותר מהרגיל, וכל עניין קטן יתנפח ויאבד את הפרופורציות הרגילות אפילו במשפחות הרמוניות מורגש חוסר בחיבה ובאהבה.

קשרי ידידות שנמשכו במשך שנים רבות עלולים לפתע להתערער ואף להגי־מר. אנשים מעריכים את הקשיים האי־שיים בצורה בלתי אובייקטיבית, ופחות מתחשבים בזולת. ביקורת המושמעת ב־תקופה כזו מתקבלת בצורה קשה ובאי נכונות „לבלוע" את הנאמר.

ונוס אחראית גם על כספים, לכן הזמן אינו מתאים לפגישות עסקיות או לקניות גדולות וחשובות. כשוונוס חוזרת למצבה הנורמלי הדברים יכולים להיראות בצו־רה שונה, והאדם עלול להתחרט על צע־דים חשובים שהוא ביצע.

לדוגמה אפשר להביא את עזר וייצמן, שבמפת הלידה שלו נמצאת ונוס בנסיגה. לכן הוא מושפע במיוחד ממהלכיו של הכוכב. לפני כשנה וחצי, כאשר ונוס נסוגה, הוא הכריז על התפטרותו. אחרי זמן קצר יכלו כולם לראות שזו היתה שגיאה, מכיון שבאותה עת הוא יכול היה לקדם את מעמדו, והחמיץ זאת.

כוכב מרס קשור לתוקפנות, יוזמה אומץ, אימפולסיביות ומיכחמות. כל שנ־תיים וחצי הוא נמצא בנסיגה. ב־22 ב־פברואר הוא יהיה בנסיגה עד ה־13 ב־מאי. כבר שבועיים לפני השינוי הוא הולך בקצב איטי והשפעתו כבר מורג־שת. כוכב מרס גורם למילחמות, ואם הוא בנסיגה ובקרינה רעה לכוכבים אח־רים, האפשרות למילחמה מתגברת.

מילחמת אוקטובר 1973 פרצה כש־מרס היה בנסיגה. כאמור, מרקורי בנסי־גה גורם למיטרד, אך מרס עלול ממש להזיק. תאונות־דרכים רבות, תקלות מכאניות במיפעלים תעשייתיים, התוקפ־נות מתגברת, ואנשים נוטים להתרגז ב־קלות ומתקיפים ללא סיבה נראית לעין.

ההחלטות נעשות באימפולסיביות, קשה לשלוט בעודף האנרגיה שמורגשת באוויר. גם מצב הבריאות רגיש מאוד, נוטים יו־תר להצטננויות, לכאבי־ראש ולמחלות דלקתיות. גם שריפות יותר שכיחות ב־תקופה זו.

כוכב יופיטר מסמל שפע ויכולת להת־פתח. קשור בנסיעות, לימודים גבוהים, צדק ומוסר. בכל שנה נמצא יופיטר כ־ארבעה חודשים בנסיגה. השנה זה יקרה בין ה־26 בפברואר וה־29 ביוני.

מכיוון שיופיטר מסמל שפע, אנשים עלולים לתכנן תוכניות גדולות מדי, שלא יוכלו להגשימן לאחר מכן. מצפים ליותר מדי, ואחר־כך מפסידים דברים שהיו רו־צים לשמר. מה שהתפתח יפה קודם לכן,

כוכבי לכת רבים נמצאים בנסיגה ולכן נוצרים קשיים רבים ובעיות קשות בתקופה זו

לא מתקדם בצורה משביעת רצון, חלים עיכובים שלא נלקחו בחשבון.

קיימת נטיה לאשליות, הבטחות ש־מבטיחים אינן מתקיימות, והאדם יכול לסמוך רק על עצמו. במיקרה שאדם מקבל ירושה באותה תקופה, קרוב ל־וודאי שלא יצליח ליהנות מהכסף, ויאלץ לוותר על חלק נכבד ממנו.

שבתאי, אוראנוס, נפטון ופלוטו נמצ־אים זמן ממושך בנסיגה, ומשפיעים בצו־רה פחות אישית. תנועתם משפיעה בעי־קר על מהלכים מדיניים ועל דברים גור־ליים שקורים לכל העם.

עלה

21 במרס – 20 באפריל

בעיות כספיות מטרידות אתכם לאחרונה, ומדירות שינה מעיניכם. היחסים במקום העבודה אינם יציבים.

מתחרים מקנאים מכם ומוסיפים לדחוק את רגליכם. אל תאבדו ביטחון, עבודתכם ראו־יה לשבח. תמשיכו ב־הרגלי העבודה כתמיד. מאוחר יותר יתברר ל־כולם שדרככם היא ה־נכונה. במסיבות וב־מיפגשים חברתיים יש להיזהר מדיבורים מיותרים, שכן אלה עלולים לגרום לקלקול יחסים עם ידידים.

* * *

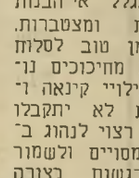

טלה

21 ביוני – 20 ביולי

עניינים כספיים שוב מעסיקים אתכם. יש לדאוג לחסכונות ולכספים שאינם שייכים לכם. בן־הזוג שרוי ב־מתח בגלל אי־הבנות שהולכות ומצטברות. כעת זמן טוב לסלוח ולהימנע מחיכוכים נו־ספים. גילויי קינאה ו־רכושנות לא יתקבלו באהבה, רצוי לנהוג ב־ריחוק מסויים ולשמור על הרגשות בצורה מאוזנת. מצב הבריאות של קרובי־משפחה עלול לגזול מזמנכם. לקראת סוף השבוע הכל ייראה אופטימי.

* * *

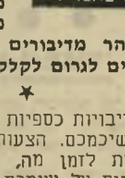

שור

21 באפריל – 20 במאי

התחייבויות כספיות מכפי יכולתכם מוטלות על שיכמכם. הצעות עבודה חדשות רצוי לדחות לזמן מה, ולא להעמיס על עצמכם יו־תר מדי. בשטח הרוו־מנטי חשים רגש אכ־זבה. הציפיות הגדולות שתליתם בבן־הזוג אינן מתגשמות וההתפכחות מכ:איבה וגורמת להר־גשה כבדה. מצב הבריי־אות רגיש במיוחד, נטיה לכאבי ראש והצ־טננויות מתגברת השבוע. רצוי לקחת חופש ליומיים־שלושה. בלו בחברת בני מזלכם.

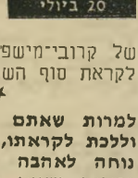
* * *

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

השבוע תרגישו טוב יותר. שוב יתעורר בכם החשק להתחיל בעיסוקים חדשים ולתכנן טיולים והרפת־קות חדשות. חלק מ־תוכניות יהיה קשור בנסיעה לארץ אחרת, או באירוח של ידידים או קרובים שבאים מ־רחוק. הזדמנות לקדם עניינים מיקצועיים תעזור אף היא לשיפור המצב. בכל זאת יש להתנהג בהתאפקות ולפתח חוש מידה, מכיוון שרגשנות מיו־תרת עלולה לגרום לאי־נעימויות רבות.

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

למרות שאתם מנסים לוותר לבן־הזוג וללכת לקראתו, מתברר שזו לא תקופה נוחה לאהבה וחיבה. יחסים ישנים עלולים להתערער ויש להיזהר במיוחד מתגובות אימ־פולסיביות. קרובי מישפחה פחה מבוגרים עלולים להתחיל לדרוש יותר מדי, ולגרום להתמר־מרות פנימית שעליה לא תוכלו אפילו ל־שוחח עם בן־הזוג. רצוי להשלים עם המצב, לצאת יותר אל בין הבריות ולהמתין שהתקופה העבור.

* * *

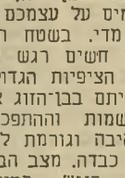

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

קשיים כספיים עדיין ממשיכים להציק. מיכשולים פתאומיים ובלתי צפויים מלמ־דים אתכם להסתדר עם המצב. התאהבות פתאומית עשויה להתרחש, אבל האפשרות לבטאה ולהתחיל בידידות חד־שה תהיה קלושה בי־תר בתקופה זו. במקום העבודה ממשיכים לחוש קשיים מפאת מחסור ב־ידיים עובדות. יותר מדי תפקידים מוטלים עלכם, מכיוון שברגע זה קשה למצוא מישהו שיעשה את העבודה בשלמות.

* * *

בתולה

23 באוגוסט – 22 בספטמבר

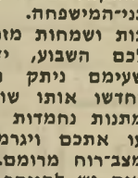
בתחילת השבוע אתם עלולים לחוש מתח רב ועצבנות, בעיות עם עובדים אחרים יכולות לגרום לסיכסו־כים פתאומיים. מכיוון שברגע זה לא קל לש־מור על קור־רוח, יש להשגיח על הבריאות, להישמר במיוחד מהפ־רשי טמפרטורה ולנוח יותר מהרגיל. חולשה פיסית גורמת להרגשת דיכדוך. בהמשך השבוע מצב־הרוח ישתפר ו־רצוי לחפש חברה עליזה ולצאת לבילויים. חברה חדשה יכולה להקל על המצב.

* * *

מאזנים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

נקי

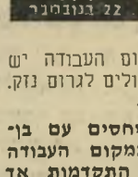
21 בדצמבר – 19 בינואר

רעיונות חדשים שעשויים לצוץ בראשכם בתקופה זו חביאו לתשומת־לב מעבידכם.

* * *

התעוררות ומרץ מחודשים מביאים עימם תוכניות חדשות. רעיונות מקוריים עשויים להתקבל בברכה על־ידי בני־המישפחה. מסי־בות ושמחות מזומנות לכם השבוע, ידידים שעימם ניתק הקשר יחדשו אותו שוב, ו־מתנות נחמדות יפתי־עו אתכם ויגרמו ל־מצב־רוח מרומם. בכל זאת יש להיזהר מדי־בורים מיותרים, ולהי־מנע מלהסביר את המצב שבו אתם נתו־נים. עומדת להתפתח פרשה רומנטית.

* * *

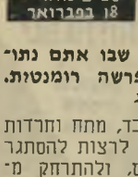

עקרב

22 באוקטובר – 22 בנובמבר

תקופה שבה מארגנים את מקום המגורים מחדש, מתכננים שיפוצים או רכישות חדשות לבית. חלק מכם מתכנן מעבר לדירה אחרת, כרגע רצוי לה־שאיר זאת בגדר תיכנון ולהמתין זמן מה לפני המעבר עצמו. יש להיי־זהר מאיבוד מסמכים חשובים, ורצוי גם לא לחתום ולהתחייב לעיס־קות חדשות. בתקופה זו מעדיפים לשהות ב־בית ולארח ידידים. במקום העבודה יש להיזהר ממתחרים, אלה עלולים לגרום נזק.

* * *

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

התלבטויות שקשורות ליחסים עם בן־זוג מטרידות אתכם. במקום העבודה חשים התקדמות אך הקצב מאוד איטי ברגע זה. למעשה אתם נמ־צאים בעלייה אף אם לא קל להרגיש בכך כעת. פגישות עם ידי־דים שהבטיחו הבטחות מושכות ומפתות עלו־לות לאכזב ולהתפרש בצורה לא נכונה. רצוי להימנע מלהגיב, ה־שתיקה תעזור יותר מכל מילה שתוכלו לומר. השבוע לא צפויים רווחים כספיים.

דגים

20 בפברואר – 20 במרס

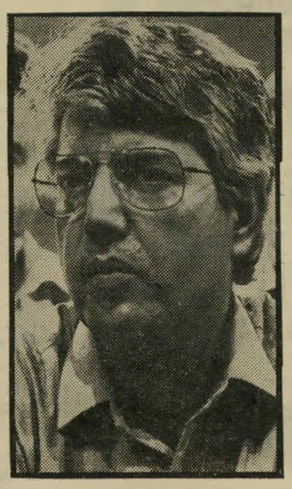
אתם שרויים במצב־רוח כבד, מתח וחרדות באשר לעתיד גורמים לכם לרצות להסתגר בביתכם, ולהתרחק מ־ידידים וקרובים. בני־המישפחה נוטים לחלות בימים אלה, ודווקא כשאין לכם מצב־רוח לטפל בהם, אתם נאל־צים לוותר על רצונו־תיכם. אהבות חשאיות, שהחלו לא מזמן, עלו־לות לעלות על שירטון, ולמרות שהדבר לא ית־גלה, הפרשה כולה לא עונה על הציפיות. במקום העבודה קיים מתח. אל תביעו דיעה.

מכתבים

כנות או שביעות?

מתי אפשר להאמין לסגן־ראש־הממשלה דויד לוי? כשהוא מדבר, או כשהוא עושה?

לא מזמן קונן דויד לוי על הנעשה בפיתחת רפיח, הן בעיתונות, הן בכלי־התיקשורת האלקטרונית.

שר לוי
אליה וקוץ בה

ניים. סגן־ראש־הממשלה תקף את ממשלתו־הוא על חוסר אוניה, נוכח גלי הפלישות, ההצתות, ההרס והסחיטות. לכאורה, כל הכבוד לו! הוא היחידי שהעז לצאת בגלוי כנגד השחיתות ואוזלת־יד של ממשלת־ישראל. מי שאמון על דיברי שרים כשרון או ארליך ודומיהם, כאילו השתומם על אומץ ליבו.

אך אליה וקוץ בה. מי זרע את זרע הפורענות הזה? מזה כמה חודשים שמתנהלי ימית פולשים ומשתכנים במוטל בימית ובבתים אחרים לא להם, ומה היתה תגובת השר ומישרדו? דום ושתיקה. יתרה מזו: ניתנה הוראה ברורה לא

אומ"ץ

כמה ח"כים ביחד, קומ"ץ / פתאום נתמלאו אומ"ץ / שובבים, בעלי אנטואיציה / החליטו לשחק באופוזיציה.

סוציאליסטים משומרים בחזומ"ץ / יונים דמויי תנשומ"ת / ליו"ר הודיעו במפורש / את כללי המישחק החדש.

זה מישחק נחמד, בלי מאמ"ץ / לקום ולהרעיש במקומ"ץ / לתרץ כל מיני אמתלאות / ולרוץ מהר חזרה לכסאות.

למערך זהו מישחק מומל"ץ / ולציבור הוא פונה בנמל"ץ / אצלנו דמוקרטיה ותסיסה / וכך מושכים הללו את הגסיסה.

צבי מרום, רמת־השרון

לנתק את המים והחשמל ולא לשלוח צבא ומישטרה לפנות את הפולשים. על מה מלין עתה השר?
דן יהב, תל־אביב

● ● ●

חכמים, הזהרו

דברי הרב אליעזר ש"ך, איש אגודת־ישראל, שנוכל לחיות עוד אלפיים שנה בלי רמת־הגולן, הרגיזו את הקורא.

את הדברים האלה אמר הרב ש"ך כתגובה לדברי ראש־הממשלה וכביקורת עליהם. כידוע, אמר בגין שכשם שחיינו 3700 שנה בלי מיזכר־ההבנה עם ארצות־הברית, כך נוכל לחיות 3700 שנים נוספות בלעדיו.

אני סבור שדברי ראש־הממשלה היו במקומם, היו לעניין והיו הגיוניים, ואילו דברי הרב ש"ך לא היו במקומם, לא היו לעניין, ואין בהם הגיון.

האם לא ידוע לרב אלו „חיים" היו לעם היהודי במשך אלפיים שנה בגלות, וללא רמת־הגולן? צריך לומר שבגלל „החיים" הללו בגלות הקמנו את המדינה והחזרנו וסיפחנו אלינו את הגולן.

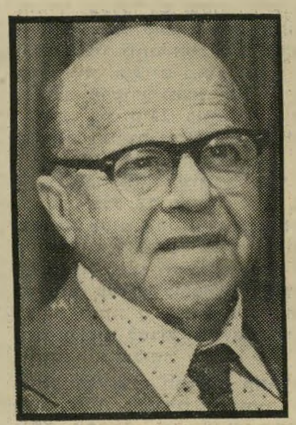
חכמים — היזהרו בדבריכם!
שימשון שיבק, בני־ברק

● ● ●

אם תרצו, אין זו...

ביש יהודה ושומרון.

למשדרים בראדיו ובטלוויזיה: זכרו את פקודת רשות השידור. אל תזכירו בשידוריכם לא גדה

קורא סיוון
הגדה שכזאת

ולא הגדה, אלא: יהודה ושומרון של פסח, ספר האיהודה ושומרון, שבעריכת ביאליק־רבניצקי, היהודה ושומרון לבית פורסייט לג'ון גאלסוורתי, שתי יהודה ושומרונות לירדן — זו שלנו, זו גם כן! — אמר ז'בוטינסקי. אם תרצו אין זו איהודה ושומרון — אמר הרצל. מי שאין לו מזל קראו לו: ביש יהודה ושומרון, ולגדי קראו יהודה ושומרוני.
ראובן סיוון, ירושלים

● ● ●

למה רופא ישראלי

בעיקבות הכתבה על „אל־ברט שווייצר הישראלי". („העולם הזה" 2314).

כתבה זו מביאה את הקורא להרהורים: האם אין מספיק רופאים טובים בדרום־אפריקה כדי לנהל בית־חולים פרימיטיבי ולטפל בחולים בתנאים אימומים? האם הסנובים הלבנים בדרום־אפריקה אינם מסוגלים לעמוד במשימה כזו והיו צריכים להביא רופא ישראלי ממרחק של אלפי קילומטרים?

הרפובליקה הוקמה לפני כ־4 שנים על־ידי דרום־אפריקה במיסגרת המדיניות הגזענית של המימשל הלבן, האפרטהייד. כוונת מקימיה הדרום־אפריקאים היתה לפזר את השחורים המרוכזים בשכונות ליד הערים הלבנות ולהרחיקם מהן. השילטון הגזעני הלבן העניק לחבל ארץ זה עצמאות כביכול. יושבי החבל חיים בכפרים נחשלים ללא חשמל ומים בעוד שהסנובים הלבנים מתענגים על סיר הבשר בקוסג'ים המפוארים שלהם בערים הגדולות.

גם יהודים כמובן. היהודים ב־דרום־אפריקה איבדו את זהותם

(המשך בעמוד 16)

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.2.82

	לשנה בשקל: מחיר העיתון	הוצאות משלוח	מ.ע.מ.	סה"כ	לחצי שנה בשקל
◆ בארץ	755	+ 57	+ 98	= 910	500
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אויר					
◆ אירופה	755	+ 260	+ 122	= 1137	620
◆ ארה"ב, קנדה, מקסיקו	755	+ 670	+ 171	= 1596	875
◆ ארגנטינה קולומביה, ונצואלה, ברזיל פרו אוסטרליה, ניו זילנד	755	+ 1300	+ 247	= 2302	1220
◆ דרום־אפריקה, טוגו, חבש, קניה	755	+ 750	+ 180	= 1685	925
◆ פנמה, טאיוון, יפן	755	+ 955	+ 205	= 1915	1050
◆ תאילנד, הונג קונג, סינגפור, קוריאה	755	+ 800	+ 187	= 1742	940

טל. 777075, 03-746480

„רחל"
משרד שידוכים אמין
טיפול אישי של ר ח ל
לכל לקוח/ה
צלצל/י ובקש/י את ר ח ל
היא תעזור לך.
טלפון 03-246613

תן טרמפ לחייל

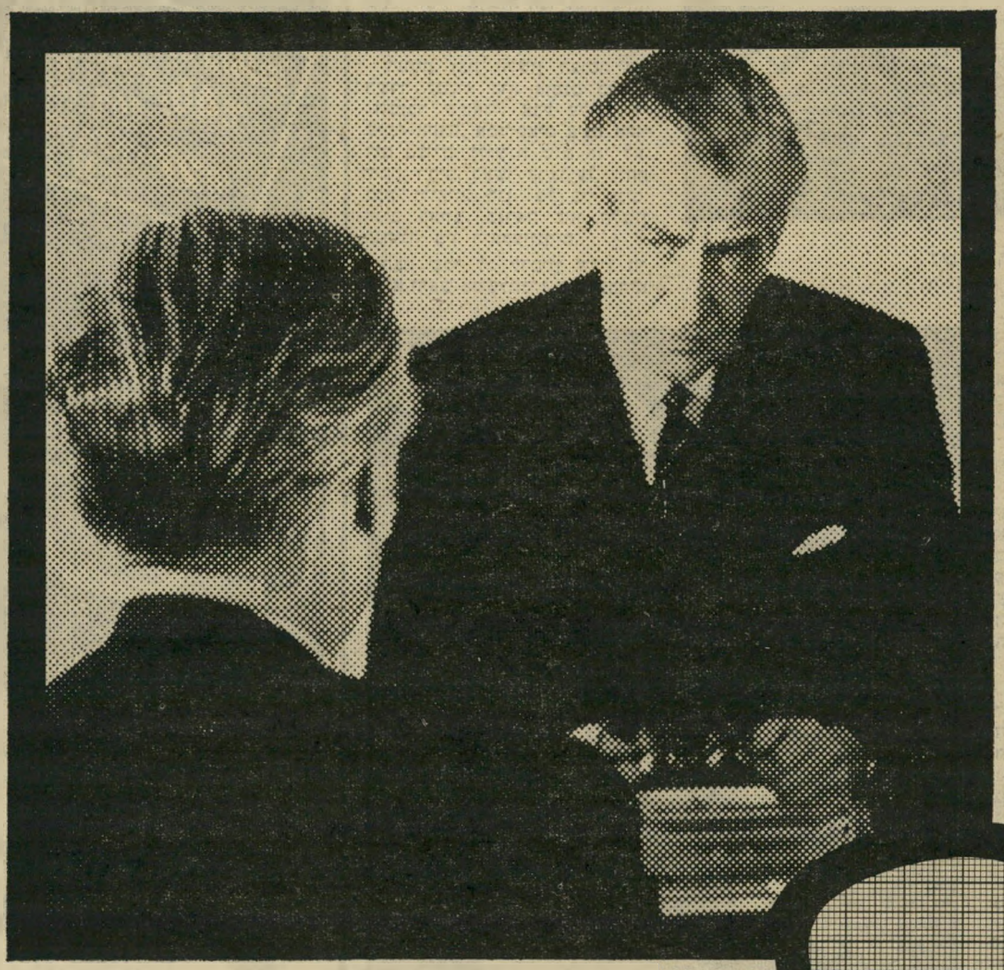
קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

כדי להגיע רחוק אתה זקוק למוח של מומחה פיננסי

אילנות דיסקונט.

קיימות שתי דרכים להרויח בבורסה. האחת דורשת ידע רב, נסיון וזמן. השניה - חכמה. חכמה לבחור את המומחה הפיננסי הטוב ביותר. מומחה שיש לו הידע, הנסיון והזמן. מומחה שיעבוד בשרותך, שידאג לאינטרסים שלך. מומחה שיהיה המח שלך בבורסה.

מאחורי השם „אילנות דיסקונט" עומדים מוחות כאלה. של מומחים פיננסים. הם התמחו בניהול קרנות נאמנות והוכיחו את עצמם. הם מנהלים את כל קרנות הנאמנות של דיסקונט בדרך שתביא אותך רחוק.

ל„אילנות דיסקונט" יש מבחר גדול ומגוון של קרנות נאמנות, המיועדות למשקיעים מסוגים שונים ולמטרות שונות. אחת מהן בוודאי מתאימה לך. כדי להקל עליך נתנו להן שמות של עצי אילנות. עצים הנושאים פרי.

מהיום, אתה יכול להכנס לכל בנק, לבקש להשקיע בקרן נאמנות של „אילנות דיסקונט" הנראית לך, ולצפות להרבה פירות.

המח שלך בבורסה

אילנות-חברה לניהול קרנות נאמנות של דיסקונט בע"מ

אילנות דיסקונט

מכתבים

(המשך מעמוד 14)

העצמאית כיהודים (שעמם סבל מגזענות אלפי שנים) והם מתנהגים ככל הלבנים הדרום־אפריקאים ה־חושבים שהם גזע עליון והכושים נחותים מהם. השילטון הגזעני הלבן פשוט פטר עצמו מדאגות לחבל ארץ זה בהעניקו לו עצמאות במחשבה: שיסתדרו בעצמם.

איון פרדמן, אשקלון

● ● ●

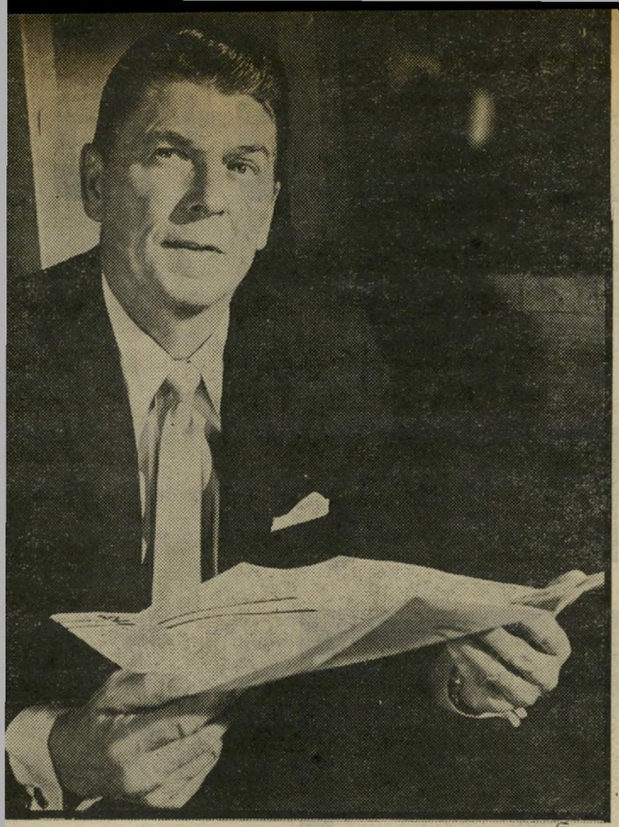
שמעון ולוי אחים

על הדמיון בין בגין ורגן.

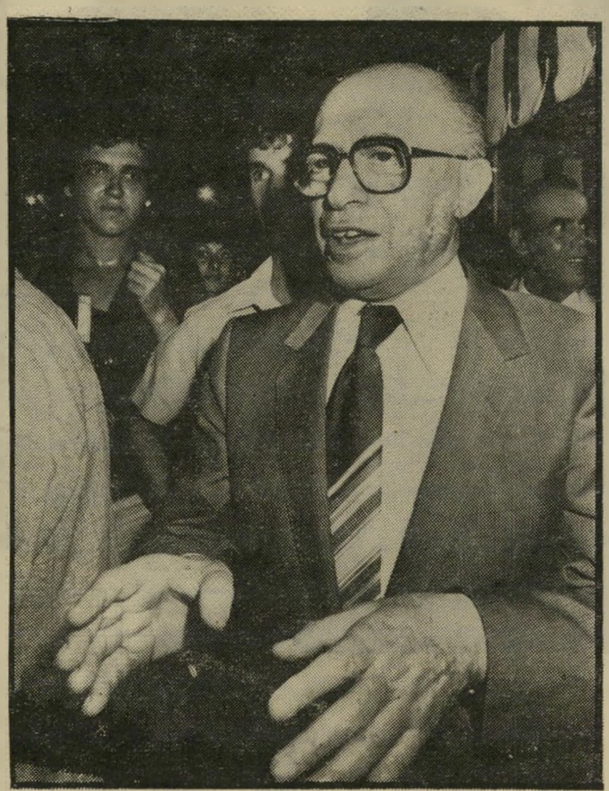
ההחלטה על סיפוח הגולן היתה אווילית, לא מכיוון שהקימה עלינו את אמריקה, היא רגילה מבעלי בריתה במיזרח אסיה וברפובליקות הלטיניות למעשים גרועים מזה. אבל היא בידדה אותנו בידידותה עוד יותר, וארצות־הברית הוכיחה בעבר הקרוב, שהיא כבעלת־ברית מישענת קנה רצוץ.

לעומת זאת הלשון הבוטה של השדר לנשיא הוא אומנם בחזקת „העכבר ששאג". אבל עלולה ל־עורר אהדה. אמריקאים אינם אהו־דים בעולם, ולמרות שגם אנו לא, שמחו רבים, כאשר קראו על שיחת בגין ולואיס. רגן, על כל פנים, הגיב בחיוב. כנראה שזו הלשון הנהוגה בין ריאקציונרים.

האם שמו לב לדמיון שבין ה־נשיא וראש ממשלתנו? הגם שההוא

נשיא רגן
שחקן מיקצועי

ראש־ממשלה בגין
רק חובב

שחקן מיקצועי ושלנו רק חובב, משותף להם היצר לפאר. זכור מצעד המלצרים עמוסי המעדנים בחוצות ירושלים. איש אינו יכול לתאר לעצמו, כי פולה ז"ל היתה מעיזה לחגוג כך את יום הולדתו של בן־גוריון.

לבגין ולרגן אין מצפון סוציאלי. אצלנו הראשונים לקיצוצים הם נתמכי סעד והחינוך. ואם נשיא ארצות־הברית בלתי־מרוסן בשטח זה, אזי יש לממשלתנו לפחות דויד לוי, הגם שמרגיעים אותו על־ידי כיבודי סרק.

שלום וינשטין, הרצליה

● ● ●

מה זו יהדות

הקורא מבקש להתערב ב־וויכוח שבין העיתונאי שמואל שניצר וחח"כ שלמה לורינץ על יחדות וציונות.

...הם שניהם „מתקרבים" „ומת־רחקים", וזאת מהסיבה הפשוטה מאוד לפי דעתי. כל זמן שהעם היהודי ובעיקר אנו כאן, העם בישראל, לא יקבע ויחליט מה זה יהדות כמושג — דהיינו איזה אלמנטים, קריטריונים ומרכיבים מהווים את המושג יהדות — לא נמצא את עצמנו כיהודים וכעם שלמים ומאוזנים.

יהדות זה לא רק דת, יהדות זה לא רק תורת משה, שולחן ערוך של קארו ותו לא. כאן שורש המחלוקת והפירוד בעם היהודי. יהדות זה גם הרצל, ציונות, גולה, היסטוריה, לאומיות, פולק־לור, שירה ושאר אלמנטים לאו־מיים. יהדות, לפי דעת הרבנים, זה „ייחוד". לדעתי זו אנומליה. אני כציוני חילוני איני יכול להת־כחש לה, כי איני דון־קישוט. כך גם הציבור הדתי חייב „להוליד" מ"מ מודרני ולקבל את הציונות ושאר המרכיבים שהזכרתי לעיל.

מרכיבים המסבירים את המושג יהדות הכוללת, המקשרת והמאחדת את כל עם ישראל או היהודי באשר הוא. זה מאפשר חופש לכל פרט ופרט בעם. דינמיקת החיים עושה את שלה. הזמנים משתנים, התנאים משתנים וכל מערכת ה־חשיבה חייבת להשתנות.

אין להמשיך על פי הכלל: „ככתוב וכשנאמר". יש הכרח לכתוב אחרת ולומר אחרת. היהודי הדתי ילך בשבת לבית־הכנסת וה־חילוני ילך לים או לטייל וכולנו נהיה יהודים שווים. נשכרים. זאת גם התשובה לסופר סמולנסקין ולכל יהודי ששואל מי אני!? כי מה זה עם? עם זה קבוצת אנשים — ציבור אתני הקשור בשלושה: שפה, עבר — היסטוריה וארץ־מולדת. זה קושר את כולנו, מה־שומר הצעיר ועד נטורי קרתא. אם כך נחשוב כולנו או אז נצא כולנו נשכרים לעד.

מילה אחת על גזענות. „עם סגולה", „עם נבחר", „כי מציון תצא תורה", לזה אני קורא גזענות, כי גם מאולימפוס יצאה תורה, גם מרומי, גם ממצריים, ולא רק מ־ציון. זה מקומם את הגויים וגורם לשינאה ואנטי־שמיות.

כמה שאלות „קטנות" לרב לוי־רינץ:

1. למה דויד בן־גוריון בלי ז"ל, והרב יצחק־מאיר לוין ז"ל? (אגב הרב איצ'ה מאיר לוין היה שר וישב על כסא.)

2. מי שומר על תרי"ג מיצוות, מי? אפשר בכלל היום לחיות עם כל תרי"ג מיצוות?

3. בגולה, למרות הרוח הדתית שפיעמה בעם, לא נטמעו ולא נת־בוללו יהודים רבים? בכל הזמנים

(המשך בעמוד 18)

שידוך טוב

אני מחפשת שידוך עבור שכנתי הענייה.
רצוי שיהיה ממפוני ימית.

פנשושה, קיבוץ נתיב הל"ה

וויליאמס
אוהב
גברים

הסוכן בישראל: בלמון בע"מ המפיצים חב' נורית בע"מ

POMPADOUR

תה-צמחים בשקיקים
טבעי, טעים מבריא-מרענן
תה שושנים FIXBUTTE
תה מנטה FIXMINZE
תה בבונג FIXMILLE
תה תערובת פירות FIXFRUTTA
ועוד 7 סוגים שונים

עברו לתה-צמחים ותרגישו בהבדל

להשיג בסופרמרקטים, שקם, בתי טבע, בתי מרקחת ומעדניות
עבור פרוספקט ודוגמא חינם נא לכתוב לת.ד. 46, רמת־השרון

חדש! תה תערובת צמחים ופירות. נמס בן־רגע

מאיר שליט גרפיקה־פרסום־צילום

חן טרמפ לחייל

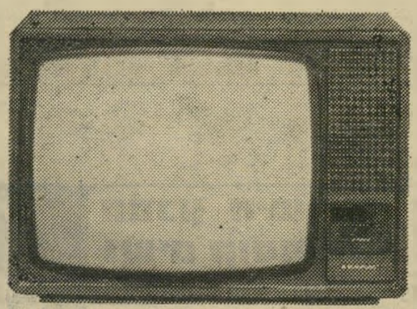
"כולם נותנים ביטוח לשנה
ואני נותן עוד שנה על חשבוני."

"אצלי בחנות, תוכל למצוא טלוויזיות של הפירמות הידועות ביותר. יש לי גרמניות, יפניות, אמריקניות ואפילו ישראליות. את כולן אני מוכר. אבל רקבלאופונקט מקבלת אצלי אחריות לשנתיים. שנה אחת מהחברה ושנה נוספת על חשבוני. וזה כדאי לי, כי טלוויזיות בלאופונקט פשוט לא רוצות להתקלקל...
בדרך כלל אני לא עושה עסקים עם חברים, אבל טלויזיה בלאופונקט אני מוכן למכור גם לחבר, בבטחון שנשאר ידידים טובים עוד שנים רבות.

א. רוזנבוים

אברהם רוזנבוים
שיווק הוגן, דיזנגוף סנטר (ליד אלסקה), תל־אביב.

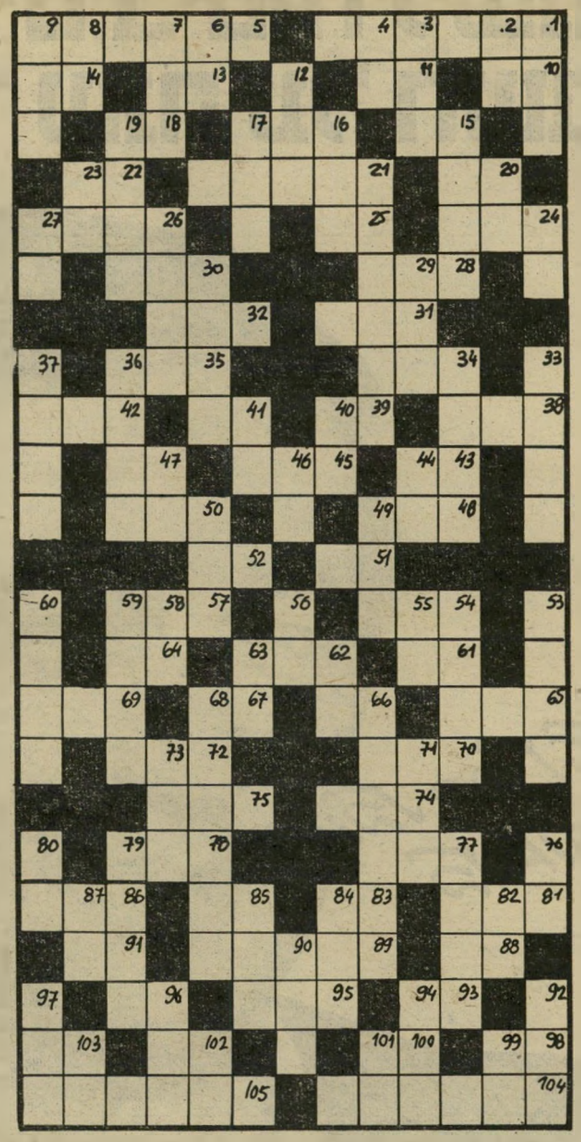

בלאופונקט - בכל מחיר.

BLAUPUNKT

היבואן הבלעדי: טרכף יבוא בע"מ, רחוב בוגרשוב 70, תל־אביב.

תשבץ העולם הזה 2318

מאוזן:

1) סוג של יחסים; 5) מחשבות; 10) שרידי חרבות; 11) בית בעלי־כנף; 13) נצח; 14) רזה; 15) זעיר; 16) כזה היה הדוד תום; 18) גבוה; 20) קובע את הענש; 21) כמות קטנה מאד; 22) אצטבא; 24) ירק גינה, של ממציא נסיוב נגד שתוק ילדים; 25) אביו של שר־צבא דוד; 26) חקוק; 28) וסת; 30) הוציא מהמים; 31) הבצק לעוגה; 32) חרון; 34) עיר נמל ומבצר בארץ; 35) כלי־נשקו של דוד; 38) מצמץ בעינו; 39) מלכודת; 41) משענת; 42) בעזרת הקופסה הכחולה גאלה דונם אחר דונם (ר"ת); 43) זמר; 45) נתוק חשמלי; 47) ענן; 48) החיה שמעורה הכינו מכסה למשכן; 50) חלש; 51) מזל; 52) רצועה; 54) בחינת־מצב; 57) חסר־תועלת; 61) אבי האשה; 62) שיירי גחלים; 64) מפרנס; 65) שלילת חרותו של אדם; 66) הורה; 67) אינו נח על מקומו; 69) הוא אוהב דגים ?; 70) צעד; 72) לכד; 74) כלי נגינה קדמון בעל מיתרים; 75) מין; 77) דרגה צבאית; 78) שקט; 81) בו נאחז האיל בקרניו; 83) מערב; 85) דרך, נטיה; 86) חלק משלם; 88) טהור; 89) תקון טעויות דפוס; 91) עבר זמנו; 93) בת־קול; 95) צעיר; 96) רבון־עולם; 98) סיעה; 100) מרכז; 102) כלה, תם; 103) יסוד; עיקר שממנו מסתעפים עניינים שונים; 104) מצודה חרבה בקרבת חופו המזרחי של הכנרת; 105) בן שמונים ל...

מאונך:

1) יוצרו של „פאוסט"; 2) סופו של תעלול; 3) פירות שנשרו, והעניים לוקחים אותם; 4) מטבע יפני; 6) ידיד; 7) כנוי לקהל בלתי מאורגן; 8) אחד האברים; 9) לקיחת סחורה במחיר; 12) מחכת כחלחלה לבנה; 15) כלי; 16) חבית שבלים; 17) אהוב; 19) נושא בעונש שנקבע לו; 20) פחות־ערך; 21) צמח הגדל על גדות נחלים ובצות; 23) עמק באי־טליה; 24) כלי ענויים; 26) אחת מצורות האנרגיה שבטבע; 27) מאלילי כנען; 29) נטה לכבות; 30) התחקות; 33) חשבות, כבוד; 34) אסיפה חגיגית; 36) נכח פני אילת; 37) שליח; 40) דין; 41) השנה — כזה הוא החורף בחו"ל; 44) שווא בסוף ההברה; 46) חלמיש; 47) מרחף; 49) ולדות הבהמה; 50) סוג של רימון; 53) סיפור 54) ספיח מן הספיח; 55) עובר ממצב ישיבה לעמידה; 56) לאום; 58) סוד; 59) שובב; 60) אכר; 62) הרבה; 63) צמח דוקרני; 66) מדינה אירופית תחת השפעה סינית; 68) שמו הראשון של חיל המילואים בצה"ל; 71) עדין, מפונק; 73) הטיל פסול; 76) מגושם; 77) מבנה להגנה מפני גשם ושמש; 79) אבנו של שבט בנימין, באבני החושן; 80) מי שעבר ליהדות; 82) שלל; 84) יחס, שייכות; 85) צליל, של חבר ממשלה לשעבר; 87) פח; 90) אורח חיים; 92) שרשרת הרים; 94) אחד מגלגל המזלות; 96) לחופה נקשרה אנדרומדה; 97) סוג שביתה; 99) סימן; 101) מקולות הגברים במקהלה; 102) איש שיבה; 103) ברירה.

מכתבים

(המשך מעמוד 16)

ובכל הדורות היתה, לצערנו, התבוללות.

אנחנו עד היום מתווכחים מי הוא יהודי. הסינתזה שאני מציע לעיל עונה לשאלה הזו. גם הקומוניסט וגם הדתי ימצא את מקומו בעם, וכולנו נהיה יהודים. שפה, ארץ ועבר משותפים לכולנו. הציונות ההרצליאנית הקלאסית, המתגשמת בציון — זה המשיח, זו הגאולה, כל שאר החלומות יתגשמו על בסיס מוצק ויסודי זה.

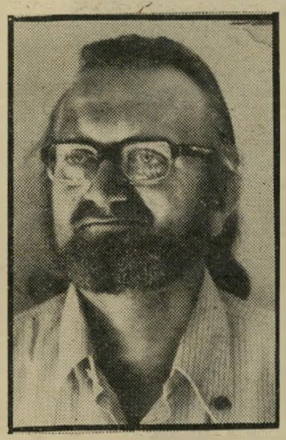
יעקב בר־לב, תל־אביב

● ● ●

יש מי שדואג

לעריקים אין כל צורך ב„כתובת" („מלכת הערי־קים", „העולם הזה" 2314).

יש מי שדואג לסרבנים מצפוניים. תנועתנו, התנועה לסרבני־מילחמה, קיימת מאז 1945, לפני קום־המדינה, ומקיימת קישרי התכתבות עם שילטונות מישרד־

קורא שיק
סרבנות חוקית

הביטחון, בגלוי ובידעין. אין צורך להיות עריק כדי להיות סרבן־מצפוני, מסוג זה או אחר, דהיינו כולל את חלקי. סעיף 28 בחוק עומד לנו. הזכות לחופש המצפון מעוגנת בהכרזה העולמית של זכויות האדם של או"ם, סעיף 18, וגם זאת הוכחה שאין צורך ב„מחתרת". נציגי ממשלת־ישראל חתומים על ההכרזה הזאת וחייבו את הממשלה בכך.

בפירסומים בעיתונים אחרים השתרבב סילוף לא־חדש בנוגע לפטירתה של „המלכה" משרות צבאי, בלא „שרות לאומי". זהו עוד נדבך במערכת ההטעייה בנושא זה. חוק־שרות־ביטחון מקנה זכות לפטור לאשה מטעמים שבמצפון או הווי מישפחתי, דתי או הכרה דתית, המונעים אותה משרות צבאי. היא אינה צריכה לסרב כלל. ואין מתן הפטור תלוי אלא בכוונתה בלבד ובשום שרות חילופי שהוא.

ישנו חוק שרות לאומי נפרד, שמעולם לא הופעל ולפני שנים אחדות הוקפא. על כן אין כל בסיס מוסרי וחוקי לטעון נגד בחורות שפוטרו על פי דין מהצבא ולא קיימו „שרות לאומי". התנדבותן של אחרות אינה מחייבת את מי שאינה עושה כן.

תמוה הדבר, מדוע ולמה מחוקקים הנבחרים חוקים שעמיתיהם עושים הכל כדי לטשטש את מהותם או לוחצים על הנהנים מהם. נראה, כי במהותה נוהגים השלטונות כמחתרת, כנגד החוק המתיר.

ישעיהו־תומא שי"ק, תל־אביב

● ● ●

לא היתה ולא נברא

הקוראת מבקשת לתקן טעות שנפלה בכתבה על „כל אנשי אלון" („העולם הזה" 2317).

אני מכירה שנים רבות את הגברת זוהר קרתי, ועד כמה שידוע לי היא לא עבדה מעולם במחיצתו של השר יגאל אלון ז"ל. אינני מבינה מה מצאתם לשרבב את שמה בפרשת זיכרונותיו של העיתונאי אמנון דנקנר.

זוהר קרתי לא היתה שם והסיפור עליה לא היה ולא נברא.

ב. ו., ירושלים

● הקוראת מירושלים צודקת. מנהלת לישכתו של השר יגאל אלון היתה זוהר סירי. הטעות נפלה בגלל הדימיון בשמות, ועם הקוראת וזוהר קרתי הסליחה.

● ● ●

מה שקרה בקיוסק

בסיל'בסטר

הצייר מבקש לתאר את המהלך המדוייק של האירוע שקרה בליל השנה החדשה („העולם הזה 2313").

הריב שפרץ בקיוסק פרץ בין פרוספר וצ'פאי. הכוס שנזרקה, נזרקה על צ'פאי ופגעה בשמוליק קראוס. כל מהלך הקרב המילולי והבקבוקי התרחש בהיעדרו של שמוליק מהמקום, וכאשר הוא חזר, הוא ניסה להפריד וחטף כוס, ולא בקבוק.

לא היו חילופי־דברים בין אורי ליפשיץ ובין פרוספר, ולא בין

צייר ליפשיץ
כולם חברים, כולם

שמוליק ובין פרוספר. שמוליק לא נגע בפרוספר, וגם כיום לא חושב לפגוע בפרוספר. הם היו חברים וגם היום הם חברים, וגם אני חבר של פרוספר ולא היתה בינינו החלפת מילה אחת.

אני חושב שאתם חייבים התנצלות לשמוליק קראוס שרק רצון טוב הביא לו את הכוס בעין.

אורי ליפשיץ, תל־אביב

● ● ●

פתרון בעיית הטלפונים

הקורא מציע פיתרון לנגע הכאוב של השחתת הטלפונים הציבוריים.

הפיתרון: התקנתם בתאים סגורים ומרווחים במיבני ציבור הפתוחים עד לשעות הערב המאוחרות. טלפונים כאלה — והעניין בדוק — פועלים היטב וללא תקלות במשך שנים, ונוח ואפילו נעים לטלפן מהם.

צריך, כמובן, להשאיר מעט טלפונים ברחובות, אולם יש לרכז את רוב הטלפונים הציבוריים במיבני ציבור מהסוג הנ"ל.

אלי אלון, תל־אביב

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפיליציה)
* סלון ומכון יופי
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* הנחת נלות *
• מחירים עממיים • שרות מעולה •
תל-אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת-גן הרצל 86 מול בנין אואזים "סלון אוה"

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה, תיאר בכתבת־השער את השלג העז שירד על ירושלים. סיפורו של יוסוף נאדא, לשעבר סרן 51325 בצבא המצרי, שעריקתו ממצרים, הופיעה תחת הכותרת „לא רציתי לחזור למצריים!" קצין־המישטרה־לשעבר, זאב שצ'יבכה, אחרי זיכויו במישפט הטיח האשמות כמפקח הכללי של מישטרת ישראל, תחת הכותרת „אתה שקרן, מר סהר!" כפידרה „נופלים ההולכים ראשונה" הובאו עוד כמה מזנזרפיזות קצרות על חללי „מיבצע קדש". כתבי „העולם הזה" יצאו לראיין את כל המעורבים בפרשת הרצח של מירי ארצי, והעלו כי „הם אינם רוצים בזריקות אצמת".

בשער הגליון: שלג בירושלים.

טמפרטורה מדינית קפואה ✱ ביצת קולומבוס ישראלית ✱ ההקדשה של „יגאל ידין למשה דיין"

„העולם הזה" 1008
תאריך: 6.2.1957

העם

שקע ברומטרי

בהרי ירושלים החל השלג נמס. תמונת־החלום של מגדלי עיר־הקודש ובנייניה ההיסטוריים, מכוסים בשיכבה לבנה של שלג סיבירי, החלה נמוגה.

ההמונים, ששיחקו בקרבות כדורי־שלג או בהקמת גלמים, שכחו בשימחתם האנו־שית הפשוטה כי רחוק מהרי ירושלים וצפת סוערה סערה אחרת, חשובה הרבה יותר: הסערה הפוליטית באו"ם. כדורי־השלג שהוחלפו שם היו מילוליים, וכמה מן הגלמים היו מסוכנים מאוד.

כשם שילדי ירושלים התפללו שהשלג לא יפשיר, כן התפללו מדינאי ישראל כי הקיפאון הגדול יישאר בתוקפו בבניין הענק בניו־יורק. כל עוד לא יזוז שם הקרח, כל עוד יישאר הכל ללא שינוי, ידה של ישראל על העליונה. כי בידי ישראל העובדות הצבאיות — החזקתן של עזה ושארם אל־שייח'. כל הפשרה עלולה להיות לרעתה.

למרבה המזל, עוד נמשך השקע הברו־מטרי באו"ם. אולם העין הדואגת כבר יכלה, השבוע, להבחין בעליית הטמפרטו־רה הפוליטית, שתפשיר את הקיפאון.

הממשלה

חשיבותה של גמישות

„יום־יומיים, יום־יומיים, ל־יום־יומיים — לא פחות ולא יר־תי..."

כאשר הכריזו השבוע כותרות עיתוני ישראל, למחרת ההצבעה באו"ם, כי „ישר־ראל תקיפה בעמדתה," יכלו להוסיף, אילו רצו בכך, את החרוזים הישנים של שיר המטאטא. לפי כל הסימנים, היתה התקי־פות מוגבלת מאוד בזמן.

חשש זה נתעורר כאשר התכנסה הממ־שלה, ביום ראשון, לישיבתה השבועית. בן־גוריון נשאר בתל־אביב. הוא היה חולה. כנציג מישרד־החוץ הופיע ולטר איתן, מנהל המישרד, שכוכבו דעך לאח־רונה בעיני בן־גוריון.

הוא הסביר כי נציגי ישראל באו"ם, גולדה מאיר ואבא אבן, מבקשים „יפוי־כוח „לנהוג בגמישות" במשא־ומתן החדש עם מזכיר האו"ם, דאג האמרשילד. ב־מילים אחרות: הם ביקשו „יפוי־כוח להס־כים סופית לנסיגת כוחות־או"ם מעזה ומשארם אל־שיח', תמורת כל מה שיוכלו להשיג מהאמרשילד.

ביצת קולומבוס. „יתכן שהחלטה זו היתה מתקבלת, כפי שביקש שר־האוצר לוי אשכול, לולא הקימו שרי אחדות־העבודה סערה: „למה לנו לרמות את עצמנו?" קראו ותבעו החלטה ברורה ל־כאן או לכאן.

מחוסר ברירה, ירדו חברי הממשלה תל־אביבה, אל מיטת החולי של בן־גוריון, כחסידים הבאים אל רבם.

החלטת הרוב היתה ביצת־קולומבוס: ישראל תודיע ביומיים שלא תיסוג מעמ־דתה התקיפה, ותיתן הוראה לנציגיה ב־או"ם להיות נוקשים כברזל. רק אחרי שנציגים אלה יודיעו על התגובה, תיתכנס הממשלה מחדש כעבור יומיים־שלושה, ותחליט אז איך להיות גמישה.

היתה זאת החלטה גמישה מאוד. עיתוני ישראל הודיעו רק על חצייה הראשון. למעשה, לא נשאר ספק כי בסופו של דבר תתחשב ישראל בדרישות מזכיר האו"ם. רק המועד, הצורה והנוסחה נש־ארו גמישים.

מפלגות

הקוסם מארץ חוץ

„מה יש לך לומר?" שאלו העיתונאים הזריזים.

הגבר הנמוך, בעל הזקן הלבן המהודר, שירד זה עתה מן המטוס, חייך על תשו־מת־הלב הנעימה שהוקדשה לו. „יש לי לומר שלא השמצתי את המדינה!" השיב חבר־הכנסת מרדכי נורוק, 72, איש תנו־עת המזרחי. הוא התכוון לרמוז על פעי־לותו של ח"כ אחר, איש מק"י שמואל מיקונים, שהשמיץ, לדעתו, את המדינה בברית המועצות*.

היתה זאת הודעה צנועה מדי. כי נורוק יכול היה להודיע לעיתונאים הודעה סנ־סציונית ממש: בכיס הפנימי של מעילו נשא סכום של 60 אלף דולר.

זימנוביץ משלם. בשביל נסיעה של שישה ימים בלבד באירופה, היה זה יבול מבורך מאוד.

גם מנהיגי המיפלגה־הלאומית־הדתית יודעים שאין זה מיבצע רגיל. מפני שהם יודעים זאת, לא עלה על דעתם מעולם להוציא את העסקן הקשיש לפנסיה. מקומו של נורוק בכנסת בטוח לחלוטין כל עוד הוא נמנה עם ידידיו הקרובים של ג'ק זלמנוביץ מג'נבה, מנהל חברת־ביטוח ו־אחד מאילי־ההון באירופה.

מדי פעם, כשבאים מי המצוקה הכספית עד נפש העסקנים הדתיים, מתבקש נורוק לארוז את מיזוודתו. כמו קוסם מארץ עוץ הוא מביא את הסכום הדרוש. הנדיב הוא תמיד אותו זלמנוביץ, בן עירו של נורוק, ריגה.

בשביל זלמנוביץ זהו רק סכום פעוט. האיש שהעמיד את הווילה המפוארת שלו לרשות שר־החוץ הסובייטי מולוטוב בימי ועידת־הפיסגה בג'נבה, לא קימץ מעולם, כאשר נתבקש להרים את תרומתו למען המיפלגה הדתית בארץ, ביחוד כשהמבקש היה נורוק — האיש שכימעט הפך לנשיא מדינת ישראל.

סוחר חיין. באחת הפעמים הקודמות קיבל נורוק מזלמנוביץ 25 אלף דולר והפקיד אותם בשווייץ. בהסכמת תת־שר ישראל רוזנברג הועבר הכסף לסוחר־יין בשם יחיאל שכטר, שחיה זקוק למט־בע־חוץ. עד היום סבורים רבים כי היה זה דווקא נורוק שמסר על־כך בחשאי ליועץ המישפטי של הממשלה, כדי להפיל את מתחרהו במיפלגה, את רוזנברג, בפח.

התוצאה היתה שרוזנברג הועמד לדין וזוכה מחוסר הוכחות, אחרי שנורוק איבד את זיכרונו על דוכן־העדים. השופט קבע כי מרדכי נורוק שיקר ביודעין.

נראה שלקח זה לא נמחק מלבו של הח"כ המהודר, חובב הנאומים הפאתטיים. השבוע, מייד עם רידתו מן המטוס, מיהר להוציא מכיסו את סכום־העתק ולהפקידו בסניף בנק לאומי בשדה־התעופה. „הסכום הגדול ביותר שהביא לי אי־פעם נוסע!" התפעל הפקיד.

* נורוק הציע לכנסת לבטל את חסי־נותם של חברי־הכנסת המשמיצים את המדינה בחוץ־לארץ. לפי השמועה, הוא החליט לבטל את ההצעה, אחרי שהודיעו לו הקומוניסטים שהם מוכנים לדון בה, בתנאי שתבוטל גם חסינותם של ח"כים העוסקים בהברחת כספים.

אנשים

● ד"ר **יגאל ידין**„ בכתבו הקדשה על סיפרו החדש המגילות הגנוזות ממידבר יהודה, שהגיש לרמטכ"ל, רב־אלוף **משה דיין**: „לרמטכ"ל בהווה ולארכיאולוג בעתיד, מאת הרמטכ"ל בעבר וארכיאולוג בהווה."

● המשורר **חיים גורי**, על סיורי השבויים המצריים בארץ: „ייתכן כי כופפנו בחייהם כמה סימני־קריאה והפכ־נום לסימני־שאלה."

● ח"כ מפא"י **עקיבא גוברין**: „ההבדל ביניהם לבין פרלמנטים אחרים בעולם הוא ששם, כאשר חבר פרלמנט רוצה לנוח, הוא יוצא מאולם המליאה ונכנס למיזנון השקט. כאן המיזנון כל־כך הומה, עד שחברי־הכנסת הרוצים בקצת רווחה חייבים לצאת מן המיזנון השקט. ולהיכנס לאולם המליאה."

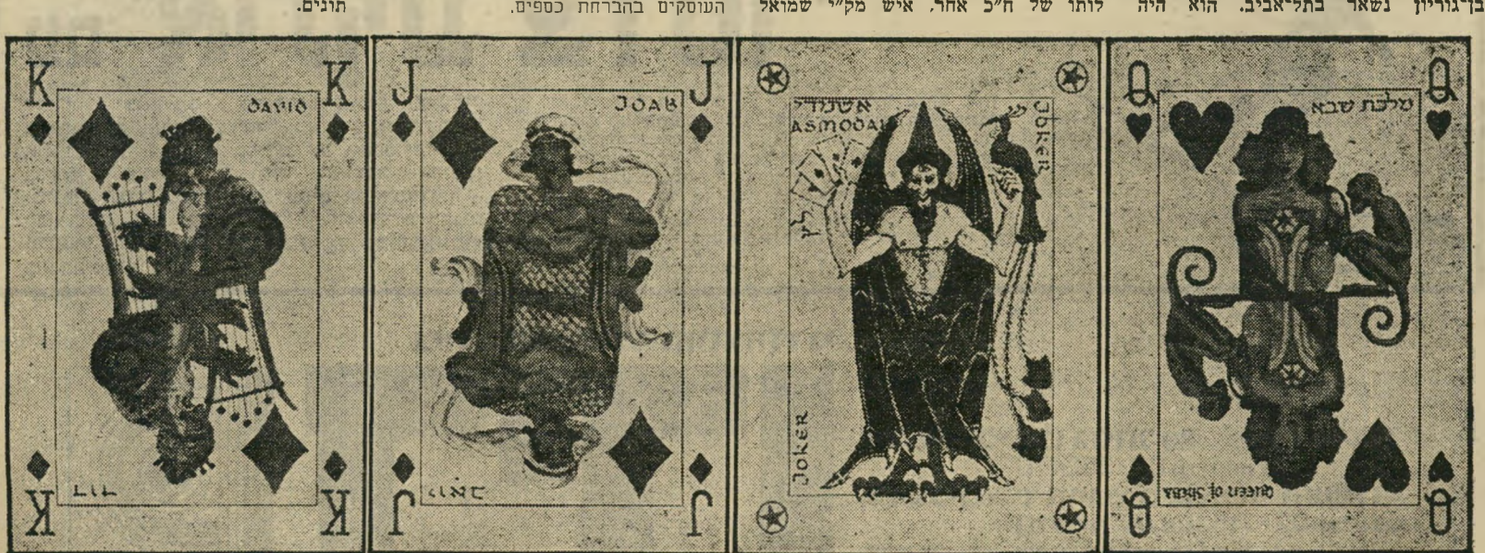
● בין קורבנות השלג הירושלמי הכ־בד, היה גם נשיא המדינה **יצחק בן־צבי** שנקלע יחד עם רעייתו, במיקרה, אל תוך קרב עז של כדורי שלג, שהיה נטוש בין שתי קבוצות ילדים. הנשיא קיבל את ההתקפה עליו ברוח עליזה, והרגיע את הילדים, שנבוכו, אחרי שזיהו את המטרה החיה שלהם.

● הסופר **שמואל יוסף עגנון** הת־לונן לא מכבר כי ישנו אדם המתיימר, כביכול, להתחרות אתו. אותו אדם, ש. עגנון שמו, גר בחיפה בבית יל"ג, רחוב ביאליק, ומה שגרוע יותר מכל: הוא מרבה לשלוח מיכתבים אל מערכות־העי־תונים.

הקלפים הישראליים החדשים

מלכת שבא, אשמ־דאי, יואב, דויד

המלך: „כי מציון תצא תמונה..." — קלפים ראשונים מתוצרת ישראל, ועליהם דמויות מן ההיסטוריה הישראלית כפי שמסופרת בסיפורי המיקרא. כתבת הדיווח של **העולם הזה** על הקלפים הישראליים נשאה את הכותרת „פוקר עם דויד המלך". הקלפים הישראליים החדשים לא התקבלו על־ידי הישראלים שחקני הקלפים, שהעדיפו את הסדרות הרגילות.

קח עכשיו שלם עד אחרי פסח

בתשלומים: -.14,520 ש'.
במזומן: -.11,615 ש'.

בתשלומים: -.12,800 ש'
במזומן: -.10,240 ש'.

בתשלומים: -.17,000 ש'
במזומן: -.13,600 ש'.
ללא בד (15 מ' בד)

בתשלומים: -.8,000 ש'
במזומן -.6,400 ש'.
ללא בד (6.9 מ' בד)

בתשלומים -.27,500 ש'
במזומן: -.22,000 ש'.

בתשלומים -.29,500 ש'
במזומן: -.23,600 ש'.

ב-5 תשלומים שווים

בלי ריבית והצמדה!

בוא לאולמי התצוגה של "דירן", ראה את הרהיטים ב"סביבתם הטבעית" חמימים, מרשימים, מעוצבים להפליא - בחר לך את הריהוט המתאים ביותר, ושלם תמורתו ב-5 תשלומים שווים, בלי ריבית והצמדה, מעכשיו ועד אחרי פסח.

הצעה מיוחדת:

20% הנחה על מזומן

עבור קנית רהיטים מהדגמים המופיעים במודעה זו.

מבחר מרשים של רהיטי "נצר סירני"

רהט ביתך עם "דירן" וטוס חינם לאירופה עם "ארקיע צ'רטר"

"דירן" - יבואן מס' 1 של רהיטי איכות מאירופה, בשיתוף עם "ארקיע צ'רטר", מזמינים אותך לרכוש את רהיטיך ב"דירן" בסכום של -.35,000 ש' * במזומן, ולטוס הלוך וחזור לאירופה - חינם! (מינכן, לונדון, רודוס, פרנקפורט או דיסלדורף - לבחירתך). זאת ועוד, תנתן לך האפשרות להנות מכרטיס אחד נוסף עבור בן/בת זוגך, במחיר הנמוך בהרבה ממחירו הרגיל.

בוא לממלכת הרהיטים של "דירן" הכוללת מבחר מגוון מתוצרת הארץ ותוצרת חוץ, בעיצוב קלאסי ומודרני, באיכות ללא פשרות ובמחיר סביר.

לבחירתך גם מבחר מרשים של רהיטי "נצר סירני" הידועים באיכותם. עצב עכשיו את ביתך במיטב רהיטי "דירן" וטוס עם "ארקיע צ'רטר" לאירופה וחזרה - חינם!!!

* המבצע כפוף ל"תקנון המבצע" הנמצא ב"דירן".
* מבצע זה מבטל כל מבצע אחר על קנית רהיטים ב"דירן".
* סכום הקניה לפני מע"מ.
* כפוף לתקנות טיסות השכר.

arkia charter ארקיע צ'רטר

בית האופנה לריהוט מודרני

דירן

תל אביב- אבן גבירול 30
03-252470 (בניו נאות אביב)

ירושלים- יד החרוצים 14, איזור תעשיה
תלפיות 02-716368/9 (ע"י פולגת)

חיפה- טרומפלדור 56/54, נוה שאנן
04-229238

יואל אביטל

בוא לדברים היפים שבחיים בוא לדירן.

או-טו-טונומיה

או־טו־טו יהיה הסכם על האוטונומיה.

יש עוד כמה שאלות פתוחות. האם יותר לערביי ירושלים, הדוחים את האוטונומיה מכל וכל, להשתתף בבחירות למוסדות האוטונומיה? האם מועצת האוטונומיה, שאף ערבי אחד אינו מוכן להשתתף בה, תמנה 20, 40 או 80 חברים שאינם־קיימים? האם ממשלות מצריים, ישראל וארצות־הברית יסכימו להעניק לעם אחר, שלא הסמיך אותן, ריבונות מוסדותיו הן מחרימות. אוטונומיה ל־תושבים או אוטונומיה־לשט־חים?

חייג

כל זה מזכיר הצגה של תיאטרון. נפש א' מרימה קנקן ריק ומוזגת לא־כלום לכוס של נפש ב'. נפש ב' שותה בהנאה מרובה. נפש א' מוזגת גם לעצמה לא־כלום מלוא הכוס, ושותה, וחוזר חלילה. השניים הול־כים ומשתכרים, עד שהם שוכבים על הארץ חסרי־אונים.

אוטונומיה פירושה שיל־טון־עצמי. "אוטונומיה מל־אה", כלשון ההסכם, על אחת כמה וכמה. איך מקימים שילטון־עצמי בלי עצם? איך כופים אותו על עם הרואה בו טכסיס נתעב לדיכוי חרותו?

המצב כולו מגוחך. בתוך הגיחוך הגדול יש הרבה גיחוכים קטנים. למשל: מנחם בגין מתעקש על כך שהמועצה לא תהיה גדולה, שמא תיראה כמועצה מחוק־קת. אין הוא מוכן להעניק לה שום סמכות של חקיקה. איני יודע אם בבתי־הספר הפולניים לימדו בשעתו יוונית, לצד הלאטינית. אם כן, בוודאי היה מר בגין צריך לדעת כי פירושה המילולי של המילה היוונית אוטונומיה הוא „חוק עצמי" — (אבטוס — עצמי, נומוס — חוק). ומהו חוק־עצמי בלי חוק?

ביניהם משלמים משלמי־המיסים המיסכנים עבור הטי־סות היקרות של אלכסנדר הייג ועמיתיו בישראל ובמצ־ריים, המוני עיתונאים נלווים אליהם, מקשיבים ברצינות, רושמים ברצינות, משדרים ברצינות.

לבסוף יחתמו על נייר ריק, שיהיה מכוסה באותיות ריקות־מתוכן, או שלא יחתמו גם על זה. אבל ההצגה צריכה להימשך. והשיחות הן טובות, פרודוקטיביות, פוריות גלויות־לב וחנטריש.

לבנות ולהיבנות בה

איזה עושר של בניינים מרהיבי־עין! בשתי תוכניות, בנות חצי שעה כל אחת, הופיעו על המירקע יצירות־הפאר של האדריכלות המוסלמית, והן היו מהממות ביופיין.

אפשר לאמר כי האיסלאם בנה במשך מאות בשנים, כאשר כל העושר של ממלכותיו בשיא פריחתן, עמד לרשותו. אך גם במצריים העניה ניתן לראות כיום מיספר רב של מיסגדים יפהפים, גדולים וקטנים, שנבנו רק לאחרונה. אין מנוס מן המסקנה כי יש לעמים המוסל־מיים, ואולי לתרבות האיסלאמית בכללותה, כישרון אדריכלי טיבעי, כמיהה עמוקה ליופי ארכיטקטוני. חלק מן הגאון המוסלמי מתבטא באבן.

הדבר מעלה הירהורים נוגים למדי על המצב שלנו, שהוא הפוך. במשך מאה שנה של התנחלות יהודית בארץ־ישראל כמעט ולא יצרנו אף בניין מעניין וחשוב אחד — ואת המילה „כמעט" הוספתי רק אחרי היסוס, מתוך זהירות. כאשר מקרינה הטלוויזיה הישראלית על המירקע תמונה של בניין, כדי למלא חלל בין שתי תוכניות, הרי זה תמיד מיבנה מוסלמי — שער דמשק (שהוא, לדעתי, המיבנה היפה ביותר בארץ), שער יפו ועוד, או מיבנה שהקימו זרים, כמו בית־החולים האיטלקי בירושלים.

אני משוכנע שיש לנו אדריכלים, שאינם נופלים מרוב חבריהם בעולם, ואולי אף עולים עליהם. אולם אין אנו מצליחים להוליד בניינים יפים, מקוריים, שיעוררו התפע־לות בעוד מאתיים שנה. היישוב היהודי החדש לא הוליד אלא שיכונים־שיכונים, שכיעורם זועק לשמיים. גרוע מזה: כל השיכונים האלה דומים זה לזה, בחוסר־מקוריות נורא. כסה את עיניו של בן־הארץ, הובל אותו למרכז של שיכונים בקריית־מלאכי, הסר את הכיסוי מעיניו ולא יידע אם נמצא הוא בבאר־שבע או במעלות, בקריית־יעבל או בשדרות.

אני מאמין כי היופי משפיע על אופי האדם ועל טיב החברה. השפעה זו היא בלתי־מודעת, אך ממשית. אדם החי בכיעור, שאינו רואה במשך היום אלא כיעור, שונה מאדם היונק בכל שעות משעות יומו השראה תת־הכרתית מן היופי הסובב אותו. אולי זהו אחד ההסברים להבדל שבין האופי התל־אביבי והאופי הירושלמי. ואולי גם להבדל בין בני־תל־אביב ובין בני־חיפה, הרואים בכל עת את היופי של הנוף שבו נטועה עירם (להבדיל מן הכיעור של רוב רחובותיה).

מגיין נובע חוסר העניין של היהודים ביופי ארכיטק־טוני? אולי מכך שבמשך אלפי שנים היו היהודים עם נווד, שלא חש שייכות עמוקה לנוף כלשהו. תחושת־הסכנה המתמדת, שכירסמה בליבו של היהודי תמיד, לא איפשרה השקעה במיבנים, שהם נייחים. מתחת לסף הכרתו היה מוכן בכל רגע לקפוץ ולרוץ. נכסיו היו ניידים — יהלומים, למשל — ואוצרות־התרבות שלו היו ניידים גם הם — ספרים.

יצחק ליבני טוען, כי כל המרץ היהודי הושקע במחש־בה, בספרות, בפיוט, וכי הדבר לא השאיר מרץ לעיסו־קים אחרים, כמו האדריכלות. אם כן, הרי תחושת חוסר־הביטחון והחוסר־השייכות בוודאי תרמה לכך.

אך אם כן, מדוע זה לא השתנה בארץ? הנה יש ישוב של קבע, שהיכה שוב שורשים באדמת מולדתו,

לנצח־נצחים. אם גם יישוב זה אינו מראה כל סימן של התעוררות הכישרון הארכיטקטוני — להבדיל מן הכישרון הצבאי, למשל. אם אינו מוליד מיבנים שייזכרו לדורות — שמא מוכיח הדבר כי עדיין אין לו תחושה אמיתית של שייכות וביטחון, שאינו בטוח כלל שזהי תחנה סופית? שמא הכשל הארכיטקטוני נובע מאותו המקור כמו תופעת הירידה? אולי היהודי הנודד נשאר צועני בדמו?

מישכן הכנסת הוא חיקוי פשטני. מישרד ראש־הממשלה הוא קסרקטין. על הר־הצופים נולדה מיפלצת מחליאה. ועל תל־אביב שבין מיגדל־רדיניג ומיגדל־שלום מוטב שלא לדבר כלל. במפת הארכיטקטורה העולמית מייוצגת ארץ־ישראל על־ידי כיפת־הסלע.

ערי הכיכר

כל זה מתברר עוד יותר כאשר מבקרים בתערוכתו של דני קרוון, מקום.

קרוון הוא פסל המפסל ערים. הוא הוזמן „לפסל" ציר שאורכו שלושה קילומטרים בעיר הגבנית עתה מצפון לפאריס. זהו ציר אשר יטביע את חותמו על פני העיר כולה, והכולל גשרים, שינוי תוואי של נהר, מידשאות, אי באגם מלאכותי, אמפיתיאטרון, כיכרות ועוד. את המודל אפשר לראות בתערוכה.

לפני כן הוזמן להשקיע את כישרונו בכיכר המשקיפה על פירנצה. קשה להעלות על הדעת כבוד רב יותר לאמן. כי פירנצה היא אחת הערים היפות בעולם, עיר מהממת ממש, וכמה מגאוני האמנות העולמית השאירו בה את רישומם. כאשר אומן מזמין להשתלב בנוף זה, הרי זה עיטור של הצ־טיינות.

קרוון

וכך נודד קרוון מארץ לארץ, מעיר לעיר, ועושה את שלו. אך לא יעלה על דעתו של ראש־עירייה יש־ראלי לקחת את הבחור הזה, בן הארץ, שכל יצירתו היא נסיון להמחיש את החול והשמש והרוח והמים וה־עצים של ארץ־ישראל, ולהטיל עליו לעצב את פניה של עיר ישראלית.

מה פיתאום? הגאונים שבנו את כיכר־דיזנגוף המחו־דשת, את כיכרי־אתרים ואת כיכר מלכי־ישראל — אם להזכיר רק שלושה ביטויים של חוסר־כישרון ארכיטקטוני מזעזע בתל־אביב — אינם זקוקים לדעני קרוון ולשכמותו.

בכלל, מוזרה אי־היכולת של אבות־הערים בישראל להבין את מהותה וחשיבותה של אותה יצירה ים־תיכונית אופיינית — הפיאצה, הכיכר. אני גר בקירבת כיכר־אתרים, ואיני חש לעולם כל תשוקה להימצא בה. ליבי נחמץ בכל פעם כשאני מתקרב לכיכר דיזנגוף, שהיתה יפה ומושכת בימי נעורי, ועתה היא משחיתה את פני כל הסביבה, ומגמדת את הבניינים העגולים. מדוע לא יכלו להעביר את הכבישים מתחת לאדמה, ולהשאיר את הכיכר בגובה פני־הקרקע? מדוע לא יכלו לבנות מרתף לחניית מכוניות מתחת לכיכר אשר לפני היכל־התרבות, כדי שהכיכר עצמה תשתלב במערכת בנייני־התרבות שלידה ותשמש למופעים מתאימים? מדוע הכיכר העגקית שלפני העירייה מבוזבזת לחלוטין, ואינה מתאימה אלא לעצרות של אייבי נתן?

התרשמתי מתערוכתו של קרוון עוד מרחוק, כי גם הפיאצה שלפני המוסיאון התל־אביבי הרגיזה אותי תמיד. אין אליה כניסה מהרחוב. אין היא מובילה מן הרחוב אל המוסיאון. אין היא „מזמינה". זהו שטח מת וקר בין כמה בניינים שווי־מעמד (בית המישפט, המוסיאון, הספ־ריה) תחת להוות מישטח המוביל אל העיקר: שערי המוסיאון.

קרוון תפס זאת מייד, ולכן פתח בתערוכתו על המדרכה. הוא יצר שער־עץ, שממנו מוביל שביל מלאכותי של עץ ישר אל דלת המוסיאון, ומשם אל תוך הבניין. הוא מטפס על הקיר ומגיע לחלונות־התיקרה. פיתאום אתה חש למה נועדה, בעצם, הכיכר הקרה והמבוזבזת הזאת, ושם לב לזוויות ולחללים בבניין שקודם לכן לא ראית אותם כלל.

אין לי שיגעון־גדלות, ואיני בא להתחרות במבקרי־אמנות. התערוכה היא פשוט חוויה של מים וחול ועצי־זית (סמל השלום), צורות של דיונות ומישחקי־אור — יסודות החוזרים בכל יצירות קרוון, מאנדרטת־הנגב ועד למיבצר של פרידריך השני בעיר פראטו. (זה גם מתאים, כי אותו קיסר גרמני, ששלט באיטליה, נשא גם בתואר „מלך ירושלים", אחרי שגרם לשערוריה בעולם הנוצרי כאשר עשה הסכם־קשרה עם צלאח־אל־דין, מדביר הצלבנים.)

מכיוון שישבתי במשך שנים רבות מול הקיר של קרוון במליאת־הכנסת, והוא לא שיעמם אותי אף לרגע אחד. לא פעם, כשהקשבתי לנאום משעמם־עד־מוות של נבחר־העם, הנחתי למחשבותי לנדוד והזנתי את עיני באבניו של קיר זה.

אך בחזרה לעניין: מדוע לא יוטל על קרוון לעצב שכונת־מגורים חדשה המוקמת איי־שם בארץ, כדי לתת לכמה ילדים את ההזדמנות לגדול באווירה של יופי אמנותי?

בינתיים נהנה מכיכר הסיניוריה בפירנצה, מפיאצה נאבונה ברומא, מהשוק הישן בברייסל — וגם מכיכר כיפת־הסלע בירושלים.

לעקור את הנטוע

אל־נא תעקור נטוע!

איני יודע מדוע סיסמה זו מפריעה לי כל־כך. הרי זוהי מיצווה יפה ונאורה. עצים ופירות ופרחים וירקות — חלק הם מנוף חיינו, תאווה לעינינו. דתות שונות ציוו לשמור עליהם מכל מישמר, גם בעיתות מילחמה. אני יכול בהחלט להתרגש כאשר יד זדונית של עירייה מבקשת לעקור עץ עתיק.

אם כן, מדוע סיסמה זו מעצבנת אותי?

יגעתי ומצאתי. היא מפריעה לי מפני שהיא מעמידה את הנטוע כערך על־זמני, בילעדי.

יש רק ערך עליון אמיתי אחד — והוא האדם. האדם הוא שנטע את הנטוע. ולמען האדם נטע אותו.

כאשר יש לעקור את הנטוע למען השלום, למען מניעת מילחמות, הרי טוב לעקור. או — מוטב — להעביר לידי בני־אדם אחרים, כי המילחמה היא מוות.

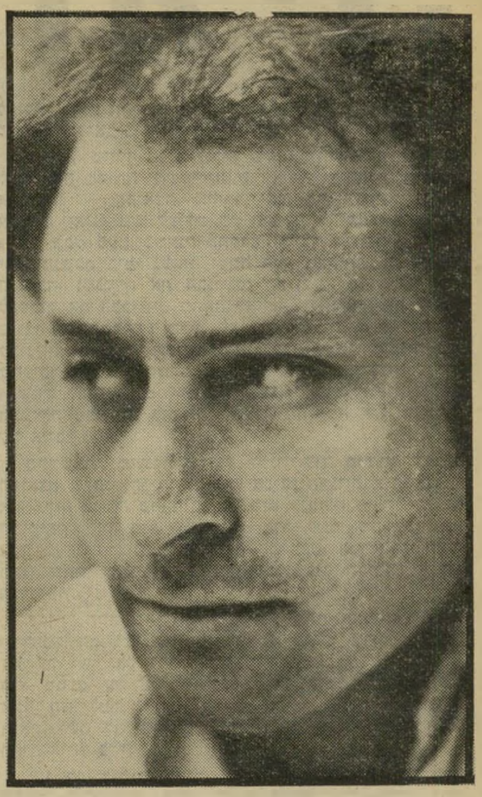
ואילו הסיסמה ההיא מעמידה — במרומז — את הנטוע מעל לאדם. היא אומרת: כדאי להילחם, כדאי להרוג ולהיהרג, כדי לשמור על ערוגה של עגבניות. כי העץ הוא קדוש, קדוש מן האדם שנטע אותו, או מחבריו, או מבני־עמו, או מבני עם אחר. העץ הופך סמל המוות.

זוהי עבודת־אלילים.

ואכן, כל הסיסמות של הלאומנות הקנאית אצלנו (ואפשר להשתמש גם במושג אחר, אך נניח לזה) יש להן מכנה משותף זה: הן יוצרות אלילים. אבנים שיש להן לב, ערימת־חול שחוזרים אליה שנית, וטרשים וגבעות, וכל במה גבוהה וכל עץ רענן — כל אלה קדושים ומקודשים, ועל האדם לקדש אותם, ולקדש למענם מילחמה, ולמסור עליהם את נפשו.

בא לי לצעוק: עקרו את הנטוע, ואל תעקרו את החי!

נדמה לי שהדת היהודית פוסלת מכל וכל גישתם של עכו"ם חדשים אלה. נאמר שעץ־חיים היא למחזיקים בה. פיקוח־נפש דוחה שבת. ובוודאי גם עגבניות.

פרופסור מרדכי שני:

„ראיתי מישפחות שלמות שנהרסו בגלל אשליה!"

הוויכוח על זכותו של חולה הסרטן ראובן מעיין להשתמש בתרופה שפיתח ד"ר דוד רובין עדיין בעיצומו. למרות החלטתו של בית־המישפט הגבוה לצדק, שלא לחייב את מישרד־הבריאות לאפשר שימוש בתרופה, מתפשט הוויכוח יותר ויותר. פניתי אל הפרופסור מרדכי שני, מנהל בית־החולים על־שם שיבא, שבו מאושפז ראובן מעיין, ושאלתי אותו:

● **איך אתה מרגיש כשאתה מנוע מלהגיש לחולה תרופה, שאולי תקל עליו מצבו?**

את שואלת שאלה מאוד קשה, שהעיקה עלי הרבה זמן. זה לא קשור לתרופה הספציפית הזו. אחרי לבטים רבים אני חושב שאין לאשר שימוש בתרופה שאין לגבי די נסיון איתה, ולו רק כדי לא להשלות את החולים ואת בני־מישפחותיהם.

● **מדובר בחודש שאין זו כל תיקווה אחרת.**

אני מפחד. ראיתי מישפחות שלמות, על ילדיהן, שנהרסו בעיקבות תרופת האטראיל. אנשים מכרו את רכושם ואת נישמתם ונסעו לטיחואנה שבמכסיקו, בעיקבות התרופה, אך לשווא. זה מסוכן מאוד להשלות חולים ובני־מישפחותיהם. זה מסוכן מאוד לערוך ניסויים בבני־אדם. במיקרה של מעיין התלבטתי במיוחד — לא ישנתי יומיים.

זה לא פשוט. כעת באה מישפחת מעיין עם התרופה של ד"ר רובין, מחר בבוקר יבואו עוד מישפחות עם תרופה של מישהו אחר, וידרשו שנגנסה אותה על החולים. אני לא מכיר מדינה בעולם שאומרת: אין־קיי, חולה שאין יותר מה לעשות איתו, נגנסה עליו כל דבר.

● **אדם רשאי להקריש את גופתו למדע. מה דעתך על כך שחולה חשון־מרפא יקדיש את גופו לנסויים רפואיים?**

זה נגד כל מדיניות של אתיקה רפואית הקיימת בעולם. אני חושש מזה, אין גבול לדברים. ברגע שאתה לוקח בן־אדם חי, מי יודע היכן הגבול? בא חולה ואומר: אם אני חולה חשון־מרפא, הרשה לי להשאיר מיסמך, שכאשר אהפוך לצמח אני מבקש ממך לנתק אותי מהמכונות תוך שבועיים. את מבינה למה אני מתכוון? הרי לא יהיה לזה סוף. אני מתנגד לכך בכל תוקף.

משה קצב:

„לא בשביל ההילה המפוקפקת של סגן־שר!"

סגן־שר־הבינוי־והשיכון, משה קצב, הודיע השבוע על יציאתו לחופשת־מחאה. שעות ספורות אחרי שהודיע על החופשה שנטל לעצמו, בעיקבות סיכסוך קשה שפרץ בינו ובין שר־הבינוי־והשיכון וממלא־מקום ראש־הממשלה, דוד לוי, נפגש קצב עם מנחם בגין.

תפסתי אותו מייד אחרי שיצא מהפגישה עם ראש־הממשלה ושאלתי:

● **מה אמר לך ראש־הממשלה?**

שטחתי לפניו מר בגין את כל העניינים. שטחתי לפניו את הבעיות ואת הטענות שלי, והוא החליט לקיים דיון. בינתיים אני ממתין.

● **מקורבי השר לוי טענו היום נגדך כאילו חרגת מסמכויותיך.**

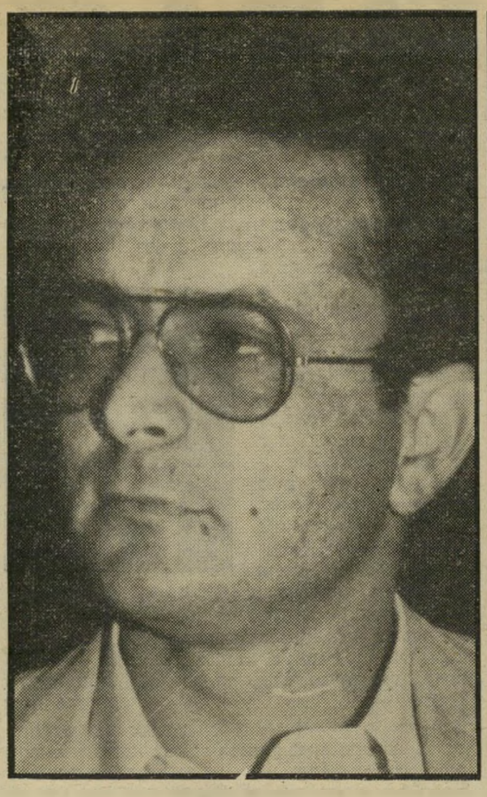
אני באמת לא רוצה להעמיק את הקרע ביני ובין לוי. העניין חשוב לי. אני עוד מקווה לעבוד איתו, אך בשום אופן לא אמשיך לעבוד בתנאים הקודמים.

● **אם לא יתאפשר לך להמשיך בתפקידך, מהן תוכניותיך?**

זה יעוד חיים. זה לא צחוק לקחת 4000 נפש, מתחתית הסולם החברתי ולשקם אותם. זוהי משימה לאומית. זהו תחום שכל העולם נכשל בו, אך אני מאמין במיפעל. אני מאמין שאנחנו יכולים להרים את הפרוייקט הזה.

● **כדי להרים את הפרוייקט אתה צריך להישאר במישרד־השיכון.**

העניין חשוב לי ואני רוצה לטפל בו. אם לא יאפשרו לי, לא אשאר בתפקיד רק בשביל ההילה המפוקפקת של סגן־שר.

רוני מילוא:

„אשתו של ח"כ רום זעקה חמס!"

ילד הפלא של הליכוד עשה זאת שוב. רוני מילוא הצליח לעבוד על המערך ולהקדים את הצבעת אי־האמון בממשלה ביום אחד. בכך הוא הציל את ממשלת־בגין מחרפה.

● **רוני, איך עשית את זה?**

עשיתי חשבון, ועל פי המיבדקים שלי המערך לא יכול היה לגייס עוד שני קולות עד יום רביעי. זאת למרות שחבר־הכנסת שחל אמר לי, שיש לו חבר בקניה, ושהוא ביקש ממנו כי יטיס במשוסו הפרטי את חבר־כנסת אדרי, ששהה שם.

● **ח"כ שחל אמר לך שהוא יחזיר ארצה את ח"כ אדרי בממוס פרטי של חבר שלו?**

איי אם נוט קידינג, במטוס וווסט־וינד.

● **ואתה האמנת לו?**

היתה לי ברירה? הייתי חייב להאמין. חששתי שיצליחו להביא מאירופה גם את דב בן־מאיר, והיתה סכנה שהסכמי־הקיזוז לא יחזיקו מעמד. כשהסתבר לי שפרופסור רום לא חוזר מאמריקה, ושגם אם יחזור יצליח להגיע רק ב־2.00 בצהריים, הגעתי לידי החלטה שנצביע עוד באותו היום. בישיבת ועדת־הכנסת, לעומת זאת, נימקתי מדוע יש לדחות את ההצבעה ביום אחד, ואילו שחל נימק בלהט מדוע יש לקיים אותה באותו היום.

בשלוש אחרי הצהריים, כשהיה ברור לי שאדרי ובן־מאיר לא יספיקו להגיע — לא במטוס פרטי ולא במטוס רגיל — אמרתי שאנחנו מוכנים לעשות ג'סטה, ולקיים את ההצבעה באותו היום. אנשי המערך היו המומים.

● **האם אתה מתכוון לקרוא את חבר־הכנסת רום לסדר כשישוב מארצות־הברית?**

הבעיה לא היתה שהוא לא הסכים לחזור ארצה, אלא שהוא לא דאג שיהיה לו קיזוז בזמן שנטע, ואני בהחלט מתכוון לשוחח אתו על כך. בינתיים שוחחתי עם אשתו, שבאה אלי בזעקות־חמס מדוע פגעתי בבעלה, שיצא בשליחות לאומית.

הסברתי לגברת רום שחברים צריכים להתקזז גם כשהם בשליחות לאומית וגם כשהם נעלבים. כי אם הממשלה תיפול, איזה ערך יהיה לעלבון שלהם?

אייבי נתן:

„ביתקפה ומיסעדה על ספינתהשלום!"

אם מישהו חשב שהאיש הכישמח השבוע הוא ספן־השלום אייבי נתן — שיקבל ככל הנראה את אישורה של הכנסת לשדר מן החוף — טעות בידו. אייבי הכריז שהוא „שמח בערבון מוגבל".

שאלתי את אייבי:

● **מה יקרה כאשר יאשרו לך באופן סופי לשדר מן החוף?**

את זוכרת את המסיבה שעשיתי בהילטון לפני שנה? היה שם אווירון. עכשיו אני אכניס לשם גם אוניה.

● **וחוץ ממסיבות, מה עוד תעשה?**

אני אתחיל לשדר מאשדוד רבע שעה אחרי האישור. אחרכך אני רוצה להביא את האונייה אל מול חוף תל־אביב. יש לי כבר מקום ליד הדולפינריום. אחרכך אני אצבע את האוניה בלבן ואבנה מסביבה בית־קפה ומיסעדה. אנשים ישלמו דמיכניסה סימליים, שאותם אתרום לאירגוני צדקה.

● **משהו בסיגנון „קווין מרי", העוגנת בחוף לונג־ביץ' קליפורניה?**

מה את אומרת! קווין מרי עוגנת בלונג־ביץ' ואנשים יכולים לבקר עליה? לא ידעתי. אני הפלגתי עליה. אז מה, הרעיון שלי לא יהיה מקורי?

שלמה ניצן:

„לפני שאני פותח את הפה, אומרים ל': נו!"

נו... מה אתם אומרים על שלמה ניצן, שלאטלאט ובאין רואה מצליח להחדיר לטלוויזיה מעט סאטירה פוליטית, עם בדיחות לילהשישי שלו? תרצו או לא, פינתו של שלמה ניצן היא היום התוכנית הסאטירית היחידה של הטלוויזיה הישראלית. כשטילפנתי אליו כדי לשוחח איתו על העניין, נשבעתי לעצמי שזה לא יקרה לי. בכל זאת מצאתי את עצמי פותחת ב:

● **נו...**

נו נו...

● **מה נו, לא נמאס לך כשפונים אליך ב„נו"?**

פעם קראו לי אברהמל'ה מלמד, אחרכך קראו לי קישקשתא, אחרכך קראו לי דודלי וכעת קוראים לי נו... דווקא נחמד.

● **לא נמאס לך קצת לפתוח כל תוכנית ב„נו"?**

דווקא מוצא חן בעיני שמזהים אותי עם „נו". בכלל, עכשיו אני לא יכול לצאת מזה. הקהל אומר „נו" עוד לפני שאני פותח את הפה. חברים אומרים „נו" עוד לפני שאני אומר שלום, המכולת'ניק אומר „נו" לפני שאני מבקש את הלחם.

● **בקיצור, אתה ד"ר נו!**

את אמרת, לא אני.

● **איך הצלחת לסנן בדיחות פוליטיות לי תוכנית שלך? אני זוכרת תקופה שבה אסרו עליך לספר בדיחות כאלה.**

מה פיתאום? זה לא נכון. את פשוט זוכרת את תקופת הבחירות. אז לא נתנו, אבל אחרי זה כל הזמן יש לי חומר פוליטי.

● **מי מצנזר לך את הבדיחות?**

אין צנזורה.

● **לא יכול להיות!**

אה, כן. יש צנזורה מקומית. המפיק, אהרל'ה גולדפינגר ומנהל מחלקת הבידור, חנוך חסון, עוברים איתי על החומר ומצנזרים. אם יש צורך.

● **ספר לי בדיחה שצונזרה, ושלא סיפרת אותה בטלוויזיה.**

הצעתי לסגן־השר דוד שיפמן שיהיה סגן־שר במישרד ראש־הממשלה. מכיוון שעכשיו, כשבגין על כיסא־גלגלים, הוא זקוק למומחה בענייני תחבורה.

דינה דורון:

„לעזוב את ניו־יורק זו היתה גבורה!"

דינה דורון היא אחת השחקניות הישראליות הבודדות, שהצליחו להגשים את חלומו של כל שחקן: היא גילמה את דמותה של אנה פרנק על בימת ברודווי, ושיחקה בתיאטרון השיקספירי מול האחת בדורה — קתרין הפבורן.

אחרכך היא חזרה ארצה, ושיחקה לצידו של אריק איינשטיין את „אירמה לה דוס" — תפקיד שנחשב אז, כשהייתי עדיין בחיתוליי, נועז במיוחד. אחרי פסקזמן ארוך ביותר, ארוך מדי, היא חזרה לתיאטרון. בעונה שעברה שוב עשתה הפסקה, ובעת היא חוזרת אלינו בהצגתהיחיד „מיטה מיטבח, מיטה מיטבח", בבימויו של בעלה, אילן אלדד.

● **מוצא חן בעיניך לשחק בהצגתיחיד?**

מה זה מוצא חן? אני בפול שוונג! אני כאילו חוזרת לתקופתהזוהר שלי!

● **מדוע, בעצם, הפסקת לשחק אחרי הצלחה מטיאורית — גם בארץ וגם בברודווי?**

רציתי לתת בית שקט וטוב לילדים, בית עם אווירה רגועה. אילו היה לי מיקצוע אחר, נורמלי, אולי הייתי ממשיכה לעבוד. אבל במיקצוע שלי — כשאין יום ואין לילה, כשכל הזמן את נעה בין מתח להתרגשות — לא הייתי מחזיקה מעמד. גם לשחק את המישחק וגם לשמור על חייהמישפחה — זה היה יותר מדי בשבילי.

● **ידיך לא הכירו אותך כשחקנית. כשבוים את בעצם שחקנית מתחילה.**

נכון שהם לא הכירו אותי כשחקנית, אבל אל תשכחי שבעלי הוא בימאיסרטים, וגם אני במשך השנים עשיתי פה סרט, שם תסכית ברדיו. באמת, בעונה שעברה, כשחידשתי את הופעותי על הבימה, הם למדו להכיר אותי כשחקנית. זה לא פשוט איתם — אחד בן 16½ השני בן 13½, יש להם מה להגיד ויש להם ביקורת רצינית. אני בהחלט מתחשבת בהם.

● **ההינתקות מעולם־התיאטרון לא השפיעה עליך? אינך חשה מנותקת מעט?**

ההינתקות הרצינית היתה כשעזבתי את ניו־יורק. היה צריך אומץ אמיתי בשביל לעשות את מה שעשיתי — לעזוב את ברודווי, אחרי תפקידים ראשיים, ועוד מול קתרין הפבורן, ולהחליט לחזור הביתה! רק עכשיו אני מבינה איזו גבורה זו היתה. אז זה נראה לי ברור. להצליח בברודווי לא נחשב — רציתי להצליח בתל־אביב.

● **כעת את יוצאת כערב על טהרת הדפמיניזם. האם את אמנית פמיניסטית?**

אהו! זהי קומדיה על אשה המתמודדת בעולם הגברים, ואומרת את כל מה שיש לה להגיד, אבל בהומור. בהצגות־ההרצה היו רעמי־צחוק עצומים בקהל.

● **איך אתה מרגישה לבד על הבימה?**

האמת? נהדר!

רח' אלנבי 31 ת"א
בית האופנה

HOMME

מכירת סוף העונה 20% הנחה אמיתית !!!

● אנגליה SABRE
● צרפת LACOSTE
● סקוטלנד Wolsey
● הולנד Van Gils
● אנגליה Kinglynne
● צרפת Louis Féraud
● אנגליה Sabi

חליפות, מכנסיים, בלייזרים, בלוזונים,
מעילי ערב, ג'ינסים, קורדרוי וחולצות פלנל.

HOMME
רשת בתי האופנה
הגדולים ביותר בארץ

סניפים נוספים: תל-אביב, דיזנגוף 119
רעננה, רח' אחוזה 137
גם מחלקת נשים
פתוח רצוף

היוקרה האישית שלך

HOMME

HOMME

פרסום רם

מבצע מחול אירובי

(שעורי כושר גופני בליווי מוסיקה)

שניים במחיר אחד
מיוחד לבני זוג
(בעל ואשה / חבר וחברה)
שירשמו עד סוף פברואר
בסטודיו B ארלוזורוב 80
ת"א, טל. 237026

סטודיו B
המרכז לפעילות גופנית
רח' ארלוזורוב 80, תל-אביב. טל. 237026

תנועת של"י קוראת:

לאנשי השלום להשתתף ביום שבת, ח-6.2.82, במדרשת שלום שתתקיים באיזור כרם שלום על קו הגבול החדש.

מדרשת השלום: בהשתתפות חברי של"י, אנשי שלום ואמנים.

המדרשה תוקדש ל:
* ביצוע מלא של הנסיגה מסיני לפי ההסכם עם מצרים.
* העברת תנופת השלום לכיוון ההסכם עם הפלסטינאים.
* ציון עשר שנים להפגנת שי"ח שהתקיימה באיזור זה נגד גירוש הבדואים מפתחת רפיח, וההשפעות המוסריות של המעשה והשפעתו על ישראל.

ההתכנסות ליציאה לשטח: בכניסה לקיבוץ כרם שלום בשעה 12.00.

מקומות המפגש:

חיפה: קולנוע רון, רח' החלוץ, בשעה 09.00.

ירושלים: בניני האומה, בשעה 09.30.

תל-אביב: רמת-אביב, צומת הרחובות ברודצקי איינשטיין, בשעה 09.30.
רח' בוגרשוב 60, בשעה 10.00.
(בכל מקום מפגש תחיה משאית להסעה מאורגנת)

המדרשה תתקיים בכל תנאי מזג אוויר!

בעלי רכבים פרטיים מתבקשים לעבור דרך הריכוזים.

בדבר פרטים נוספים: טל' 03-290257 בשעות הבוקר, 280807 בשעות הערב.

פנו את סיני - המשיכו את השלום!

אירופה: סאנקציות נגד מי?

הדיכוי המתמשך של תנועת סולידאריות בפולין והסאנקציות הכלכליות שהטיל נשיא ארצות־הברית, רונלד רגן, על ברית־המועצות, משקפים, לכאורה, מאבק פוליטי בינמעצמתי. הזעם בעולם נגד השילטון הצבאי בפולין ונגד הסובייטים מהווה רקע מצויין ל„מכירה" חלקה של הסאנקציות כתגובה טיבעית, מובנת מאליה, נגד מישטרים טוטאליטאריים.

אלא שבדיקה מדוקדקת יותר של ההשלכות הכלכליות של הסאנקציות, עשויה להפתיע את המשקיף האובייקטיבי. בסופו של חשבון, נועדו הצעדים האנטי־סובייטיים לפגוע דווקא במערב־אירופה, ולשרת ישירות את האינטרס הכלכלי של ארצות־הברית.

תחליף לגאז הסובייטי. האמריקאים שאפו בשנים האחרונות לחסל את הפרוייקט האירופי־סובייטי המשותף הגדול ביותר: צינור הגאז ממערב־סיביר לאירופה.

נכון, אמנם, שעצם קיומו של הפרוייקט הענק, שמימנו אותו הגרמנים בסכום־עתק, של יותר מ־11 מיליארד דולר, מנע בעצם את הפלישה הסובייטית לפולין. אך רגן רואה בשיתוף־פעולה מסוג זה איום על ההגמוניה האמריקאית בעולם החופשי. מעבר לעניין הפוליטי יש בכל הפרשה

מיטראן תאצ'ר שמידט

הקורבנות התמימים של הסנקציות

גם היבט כלכלי ברור: וושינגטון רוצה לייצא כמויות עצומות של פחם לאירופה, כתחליף לגאז הסובייטי. הכשלת פרוייקט הגאז ממערב־סיביר תאלץ את ארצות מערב־אירופה, בעיקר את גרמניה ואת צרפת, לרכוש פחם אמריקאי, חרף מחירו הגבוה יותר.

האמריקאים נקטו בצעדים ממשיים להכשלת הפרוייקט. חברת הפלדה הסקוטית ג'ון בראון אינג'ינירינג היתה אמורה לספק צינורות במחיר של יותר מ־200 מיליון דולר. הסנקציות האמריקאיות וסירובה של ראש־ממשלת בריטניה, מרגארט תאצ'ר, לאפשר לרולס רויס להיכנס לשוק תחת ג'נרל אלקטריק, אילצו את מנהלי ג'ון בראון לבטל את החוזה עם הסובייטים.

ביטולים דומים אירעו גם בגרמניה ובצרפת. חברות מקומיות נאלצו למשוך ידיהן מהפרוייקט, בשל תלותן בחלפים או בטכנולוגיה אמריקאית. בכל רחבי־אירופה פוטרו אלפי פועלים כתוצאה מהסאנקציות האמריקאיות נגד ברית־המועצות.

אינטרס אמריקאי. מי שסבור שמדובר בסך־הכל במחיר סביר תמורת הענשת הסובייטים וגרורי־הם על פרשת פולין, הוא תמים. „יצוא החיטה האמריקאי לברית־המועצות נמשך במלוא הקצב, כי הוא משרת את האינטרס של ארצות־הברית. השגה „יצאה וושינגטון לסובייטים סחורות במחיר של כארבעה מיליארד דולר. 75% מסכום זה הוא „יצוא חקלאי. האמריקאים הפסיקו, בסך הכל, יצוא טכנולוגי, המסתכם ב־300 מיליון דולר. מערב־אירופה תשלם את מלוא המחיר — האמריקאים יזכו בחוזים שמנים לייצוא פחם ואילו מגדלי־החיטה במערב ארצות־הברית ימשיכו להרוויח סכומים עצומים מסחרם עם ברית־המועצות.

פולין:
לא כולם עניים

מנכ"ל שירות־השידור הפולני, העומד עתה לדין צבאי בוורשה בעוון שחיתות, אינו חש עצמו אשם במיוחד. „הבעיות הכלכליות של פולין," הכריז מאסיי שצספאנסקי, „אינן תוצאה של חיי־הוללות, מכוניות־פאר ויאכטות. פשוט נכשלנו ביישום עקרונות המארכסיזם־לניניזם."

הצהרה כזו מפי אדם שהחזיק עד לתקופה האחרונה בשבע מכוניות, שלוש פילגשים ויאכטה אחת, אינה מפתיעה במיוחד. כשעיני העולם מופנות אל אלפי הפולנים, העומדים בתורים ארוכים כדי לקנות כיכר־לחם או בקבוק־חלב, יש עניין רב במידע על שיכבת המיליונרים בפולין, הנהנית מרמת־חיים בנוסח בוורלי־הילס, קליפורניה.

מגפיים קרועים מוז פרוות מינק: העיתונאי רוג'ר בוייס, שביקר השבוע בפולין, מדווח על תושביו המודאגים של פרבר המיליונרים של ורשה, ז'וליבוז'. עסקני ומקורבי המיפלגה הקומוניסטית, המאכלסים בהמוניהם את הרובע, חוששים מהמסע הפומבי של המישטר הצבאי נגד השחיתות העצומה שרווחה תחת אדוארד גיירק.

פקידים, חברי הוועד המרכזי של המיפלגה וקצינים בצבא ובמישטרה החשאית, המתגוררים בז'וליבוז', מנסים

עתה לפחות לסלק את מכוניות המרצדס שלהם מהכבישים. אך כיצד יעלימו את הבתים המפוארים, את בריכות־השחייה המחוממות, את הגינות המפוארות, את המשרתים הרבים?

המישטר הצבאי החדש איננו בדיוק פוריטאני, ויש הטוענים שגם בו דבקה השחיתות. עם זאת, אין חולקים על העובדה שהוא מנסה להפגין שצעדיו הדראסטיים אינם מוגבלים אך ורק לסולידאריות. גילויי השחיתות הקשים, מנקרי־העיניים, הופקדו בידי ועדה רבת־סמכויות. עסקנים רבים כבר הועמדו לדין. אחדים כבר הורשעו. כמה מהם, דווקא סטאליניסטים מובהקים, אפילו נמלטו לחוץ־לארץ ומציגים את עצמם כשוחרי דמוקרטיה ואוהדי סולידאריות!

רמת־החיים המופלגת, שבה זכו עסקני־המיפלגה הושגה בעיקר בשל גישתם הקלה יחסית למטבע־חוץ. לרשותם עמדו חנויות־פאר שמכרו כל־טוב תמורת דולרים. פקידה קטנה בבנק ורשאי סיפרה לבוייס בבכי, שהיא נאלצת להסתובב בחורף הפולני הקשה במגפיים קרועים. תיקון המגפיים עולה כמעט מחצית משכורת רגילה. מציאות כזו, מול פרוות המינק ובריכות־השחייה של נשות חברי הוועד המרכזי, העלתה את סולידאריות לא פחות מהעדר החירויות הדמוקרטיות.

קבינים וקבצני־מישנה. מנהיגי המיפלגה נהנו גם מזכויות יתר נוספות:

- מכוניות ודירות־שרד חינם־אין־כסף. לכך נוספו גם מענקים כספיים שמנים, בצורת דמי־הבראה, מימון חופשות ושליחויות לחו"ל בנוסח הסוכנות.
- שוחד מחברות זרות תמורת חוזים וזיכיונות. העסקנים נהנו כספית מהפתיחות של גיירק כלפי משקיעים קאפיטליסטיים ממערב־אירופה.
- שליטה על אדמות עירוניות לצורך איכלוס, שוחד או „מתנות" תמורת העדפת גורמים מסויימים על פני אחרים.
- הלוואות ללא־ריבית מאוצר־המדינה, כדי לרהט דירות־שרד.
- איזורי־קייט מיוחדים, בלעדיים לבעלי פריביל־גיות.
- בתי־חולים ומרפאות שטיפלו אך ורק בראשי המיפלגה ובבני־משפחותיהם.

לא רק העסקנים נהנו מהקומוניזם האליטיסטי הזה. בפולין צמח מעמד שלם של מתווכים שיבאו מכוניות־פאר מגרמניה, טיפלו בנסיעותיהם של העסקנים, הפכו קבלנים וקבלני־מישנה לשיפוצים בחווילות המפוארות. כל אלה זכו בנתח שמן לעצמם, היוו מעמד של בעלי־זכויות מעצם היותם ספקים של הטבות מכל הסוגים.

רבים מהם מובאים עתה לדין, רכושם מוחרם והעיתונות הפולנית מדווחת על מעשיהם בהרחבה ובטון „חינוכי", שיש בו לא מעט צדקנות.

הנהגת המיפלגה הקומוניסטית של היום, המורכבת כמעט כולה מאנשי־צבא, נאלצת עתה להתמודד בארבעה מישורים שונים, קשים ומסובכים מאין כמותם: ירוזואלסקי ואנשיו מנסים להתמודד עם הפופולאריות העצומה של סולידאריות, הנתמכת על־ידי הכנסיה; למנוע פלישה סובייטית; לטהר את המיפלגה מהירושה הכבדה של גיירק, ולהצדיק את צעדי הדיכוי שלהם נגד פועלים ואינטלקטואלים לפני דעת־הקהל העויינת במערב.

מישפטי־ראווה. קשה להאמין ששליטי פולין יצליחו בכל החזיתות האלה. נוכח מצבה המדיני והכלכלי החמור של המדינה, סביר להניח שהמילחמה בשחיתות לא תיפסק.

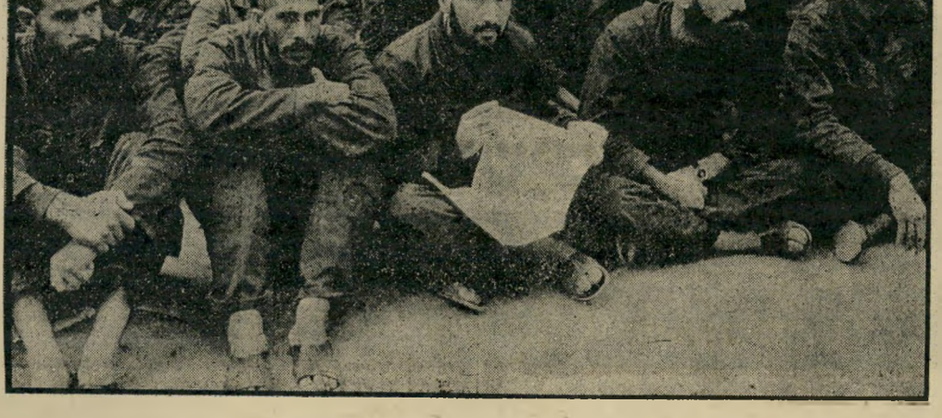
אפילו שליטים בכוח הנשק חייבים לשמור על מעמדם בדעת־הקהל, וברור לגמרי שהפולנים אוהבים מאוד את מישפטי־הראווה של מנהיגי השילטון הישן — לפחות עד שיגיע תורם של השליטים הצבאיים של היום לתת את הדין על מעשיהם.

תענוגות אי־תן

כך נראים שבויי־מילחמה מאז ומעולם. מישהו זוכר את תמונות השבויים שלנו ב־1973?

השבויים האלה הם עיראקיים, שנתפסו בקרב על העיר בוסטאן. המערכה על בוסטאן עלתה בחייהם של 3000 בני־אדם משני הצדדים. כך שיש לקוות שרב־אלוף רפאל איתן רווה תענוגות די צורכו.

לפי־שעה נכשלו כל מאמצי־התיווך. עיראק מסכימה להפסקת־אש ללא־תנאי ולמשא־ומתן. אירן דורשת נסיגה עיראקית מאדמתה לפני המשא־ומתן. בינתיים

נהרגים, נפצעים ונשבים אלפי חיילים, בדרך־כלל איכרים שאינם מבינים בדיוק על מה ניטשת המערכה זמן רב כל־כך.

"מיליונר אמיתי-
מרגישים מיד"

מנן מיליונר-מרגישים מיד

TM + © 1981LORIMAR PROD. INC. All rights reserved. Licensed by Ziv Intl. Inc.

אנשים בעולם

שרת־התרבות מלינה מדקורי: איני יכולה לסרב לעיתונאים!

הסופה הגיעה לפאריס: **מלינה מרקורי**, שרת־התרבות של יוון, באה לעיר־האורות לפי הזמנתה של קרן קאלאס, כדי לשמש כאורחת הכבוד של הצגת־גאלה מפוארת באופרה.

אבל סדר היום של הגברת לא נראה כמוכתב עלידי ארמון האליזה: את כל זמנה, למגינת ליבו של בעלה, ז'ול **דאסן**, חילקה בין העיתונאים וצלמי העיתונות, אשר הקיפו אותה מכל עבר.

בעיניהם היה זה אירוע הוליוודי טיפוסי. ואילו היא, מלינה הכוכבת, מלינה המחתרתית, מלינה הסוערת, הציגה להם את כל פניה בשימלה של פייר קארדן, מושאלת מאוספו של האופנאי, והתנצלה לפני בעלה: איך אני יכולה לסרב לעיתונאים? הלא הם היו מישענתי היחידה בשנות גלותי!

ג'וליאן לנון: יוקו מנשלת אותי!

בתמונה למעלה ובתמונה הקטנה מימין נראה אותו אדם: האשה שלמעלה היא **ג'וליאן לנון** שלמטה, בנו בן ה־18 של **ג'ון לנון**, המופיע בהצגת קאברט בלונדון, מאופר ולבוש כאשה.

ג'וליאן, בנו של ג'ון מנישואיו לאשתו הראשונה, **סינתיה**, בא לניו־יורק בתיקווה ש**יוקו** תעזור לו בקאריירה המוסיקלית שלו. עד מהרה התברר לו כי טעה בכתובת.

„יוקו מתכחשת אלי. למרות שאבי הוריש לי מיליונים מקציבה לי הקמצנית 100 דולר לשבוע. באתי אליה מייד אחרי הירצחו של אבא והיא נתנה לי לחכות ארבעה ימים עד שהואילה לראות את פני. היא נוכלת נצלנית ורעה מטיבעה. היא אשה פסיכוטית."

ומה אפשר לומר על ג'וליאן? הוא ירש מאביו את כל הכישרונות הנכונים, רק דבר אחד לא למד — עדיין: איך להסתדר עם אשה־סוחרת.

ליז טיילור: עופר קטן או שומן תרנגולת

נישואיהם של **ליז טיילור** ו**ג'ון וורנר** הפכו פרק בהיסטוריה. פרק שהתחיל כשהבעל כינה את אשתו האהובה בשם החיבה „עופר קטן שלי" ונסתיים בכינוי החיבה המפוקפק: „שומן תרנגולת". אומרים שהיא היתה מאוהבת בתפקיד אשת סנאטור, אבל נראה שהמחזה ירד מן הבימה. מסך.

קוני פראנסיס:

מי מצטער עכשיו?

לא אני!

קוני פראנסיס, אחת מחלוצות הפופ (מי מצטער עכשיו? שפתון על צווארונך), שוב שרה בקול עליז. בגיל 43 נדמה ששבע השנים הרעות שלה תמו.

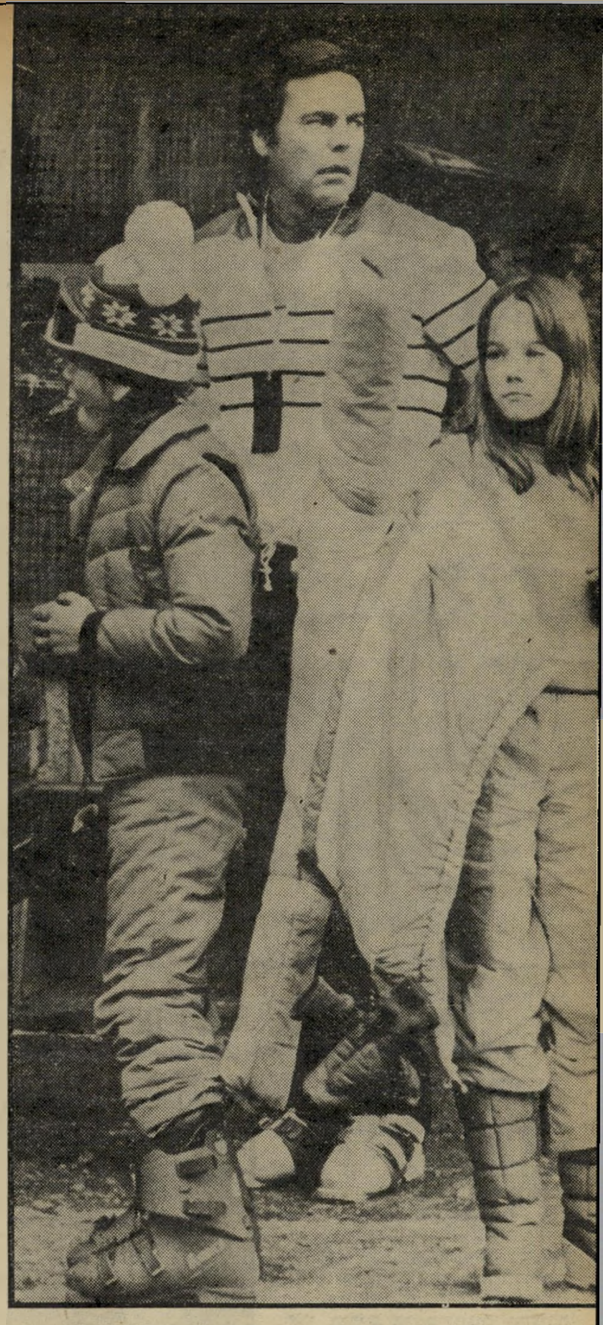
ב־1974 היא נאנסה באכזריות במוטל בלונג־איילנד. היא תבעה את בעלי המוטל, **חברת** הווארד־ג'ונסון, וזכתה בפיצויים בסך של מיליון וחצי דולר, אך הקאריירה שלה ניזוקה בהשפעת המאורע.

ואז גם הלך לו הבעל השלישי, אחרי ארבע שנות נישואין, ולא חזר. שורה של ניתוחי אף ניסתה לתקן את שעיוות ניתוח פלאסטי לא מוצלח. מצב־הרוח היה בשפל, כשבאה המכה הכבדה ביותר: לפני שנה נרצח אחיה היחיד, **ג'יימס פראנקונרי**.

ואז, לפני שלושה חודשים, גילתה שקולה חזר אליה. ב־12 בנובמבר נערכה השיבה הגדולה הביתה, כלומר אל הקהל. 3000 איש הריעו וצעקו: — אנחנו רוצים את קוני!

אנשים בעולם

רוברט ואגנר: האם טבעה נטלי כתוצאה מהתקף של קינאה בידידתה הטובה ביותר?

רוברט ואגנר קיים את הבטחתו ל**נטלי**: הוא נטל את בנותיהם **נטאשה** ו**קורטני** לחופשת חורף בנסטאדט. אך למרות אווירת החג בעיירת־הנופש העליזה והצחורה, נראה ואגנר עגום וקודר.

המים טרם כיסו את תעלומת הטביעה של רעייתו.

העיתונים טוענים שהכוכבת בת ה־43 מתה בסערת קינאה. למרות שהאשה שעוררה את קינאתה היתה ידידה ותיקה של בני הזוג, **סטפני פאוארס**, ידידתם המשותפת מזה עשרים שנה ואשתו של ואגנר בסידרה הארט ואשתו, התחילה נטלי לראות בידידה הוותיקה אוייבת פוטנציאלית.

כשנישאו בשנייה, לפני תשע שנים, החליטה נטלי לשמור על הנישואין בכל מחיר. היא הקיפה את שניהם בחומה של בדידות והרחיקה כל אשה צעירה מן הסביבה. היא הפגינה חוסר ביטחון מושלם בכל הנוגע לבעלה.

היא הקפידה לשמור על קשרים עם קשישי הוליווד אך לא העזה לקרב את הצעירים. אחרי **שוויליאם הולדן**, שהיה ידידה הקבוע של סטפני נפטר, הפכה גם היא לאיום. ואגנר ניחם את סטפני, ונטלי הרגישה כאילו היא נדחקת מהמקום הראשון בחייו.

הטיול על היאכטה, שעליה נערכו נישואיהם בשנייה, היה מעין ירח־דבש מחודש שיזמה נטלי, אחרי שכמעט וסיימה את צילומיה לסרט חדש. בן־זוגה, **כריסטופר ווקן**, נענה להזמנת הזוג להצטרף אליהם, אחרי שהפצירו בו שלא יישאר בבית־המלון שלו.

השלושה יצאו לבלות וסעדו ארוחת ערב במיסעדה שבנמל. הם שתו כהוגן ועזבו את המיסעדה בצהלות שיכורים שהפכו לוויכוח קולני ופרוע. נטלי האשימה את בעלה שהיא מקדיש תשומת־לב לאשתו הטלוויזיונית יותר מאשר לאשתו במציאות. הוא הכחיש זאת. ווקן, טירון ירוק במינהגי המריבה הישנים של הוואגנרים, נקט עמדה. הוא עמד לצידה של נטלי. ואז, סיפר עובר אורח, החלו שני הגברים לזעוק זה על זה בחמת־זעם ונטלי הלכה קדימה זועמת. היא היתה שתוייה והיסטרית וצעקה: איני רוצה לשמוע את זה!

שופט בלוס־אנג'לס פסק כי נטלי החליקה, נפלה, נחבלה בהיותה שיכורה, וטבעה לאחר שאיש לא שמע את זעקותיה.

סטפני ממונאקו: מיקטרת השלום עם צלמי העיתונות

מזה שנים מתעקשת הנסיכה **סטפני**, בתה הצעירה של הנסיכה **גריס** ממונאקו, להתעלל בצלמי העיתונות. בכל הזדמנות הכריזה שהיא מתעבת אותם ושונאת את חוצפתם. בכל פעם שמצלמתם היתה מכוונת אליה היתה מעוותת את פניה, מוציאה לשון, או מוצאת איזה תעלול מצחיק.

הפעם, מסתבר, אולי בהשפעתו המרגיעה של כלבה האהוב והיפהפה, החליטה לכרות ברית־שלום עם הצלמים, וגיצבה, סוף כל סוף מול העדשות, בלי פרצופים ובלי הצגות.

רוד שטייגר: בלב פתוח

אחרי שעבר ניתוח לב פתוח בשנת 1976, החליט השחקן **רוד שטייגר** בן ה־56, להקדיש את כל זמנו החופשי לקרבנות מחלות הלב. ובכל זאת, מזמן לזמן הוא חוזר לאהבתו הישנה, הבד. לאחרונה הוא עושה זאת בסרט בשם הנבחרים, וזה המראה החדש שלו.

ועד תיירותי חדש!

סיציליה

מ-299$ לשבוע!

אנשים מסבירי־פנים. נוף שובה לב. בילויים, טיולים, חוויות.
כל אלה מחכים לך בסיציליה, האי הקסום, התוסס, השופע
חדוות־חיים. כמעט כל חלום על חופשה ניפלאה מתגשם
בסיציליה, אליו מביאה אותך "מעוף צ'רטר 1" ב-3 תוכניות
לבחירתך, לטעמך ולהנאתך.

כף בצ'פלו

מלון מועדון COSTA VERDE ****
8 ימים (7 לילות) ½ פנסיון ★$299
לאדם בחדר זוגי
המחיר כולל: טיסה הלוך ושוב, הסעה מנמל התעופה למלון וחזרה.
במלון - חדרים עם שרותים צמודים, מסעדה, באר, 2 בריכות־שחיה,
דיסקוטק, מגרשי טניס וכדרוסל, קולנוע, מגרש כדורת,
חדרי התעמלות, אולם ספורט, חוף־ים פרטי.
קיימת אפשרות לשכור סוסי־רכיבה, גלשנים, מפרשיות
ואופנועים עם מנוע־עזר.

חינם

קורסים קבוצתיים בכל ענפי הספורט על ידי מדריך מקצועי, ערב־
פולקלור ואירועי בידור המאורגנים על־ידי המלון.

★ 3 טיסות בכורה במחיר מיוחד ב-5, 12, 19 במרץ.

חוויה במונדלו

מלון LATORRE ***
8 ימים (7 לילות) ½ פנסיון $439 לאדם בחדר זוגי
המחיר כולל: טיסה הלוך ושוב, הסעה מנמל התעופה למלון
ובחזרה. במלון - חדרים עם שרותים צמודים, בריכת שחיה,
סולריום, באר, מגרשי־טניס. סמוך למלון מצויים בארים,
דיסקוטקים, מסעדות ומקומות בילוי אחרים.

גלה את סיציליה

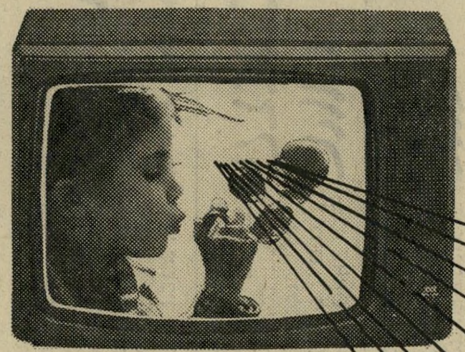
סיור מסביב לאי
8 ימים (7 לילות) פנסיון מלא $595
המחיר כולל: טיסה הלוך ושוב, נסיעה באוטובוס
תיירים מפואר. מדריך דובר אנגלית, 4 לילות במלונות
**** במקומות שונים לאורך מסלול הטיול ו-3 לילות
במלון *** בעיירת הנופש אקראלה, בחוף המזרחי
(מינימום 20 משתתפים בקבוצה).

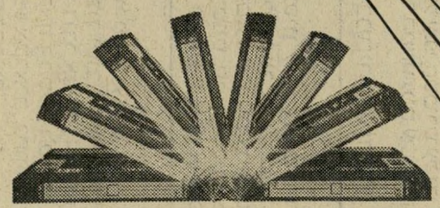
מעוף צ'רטר 1

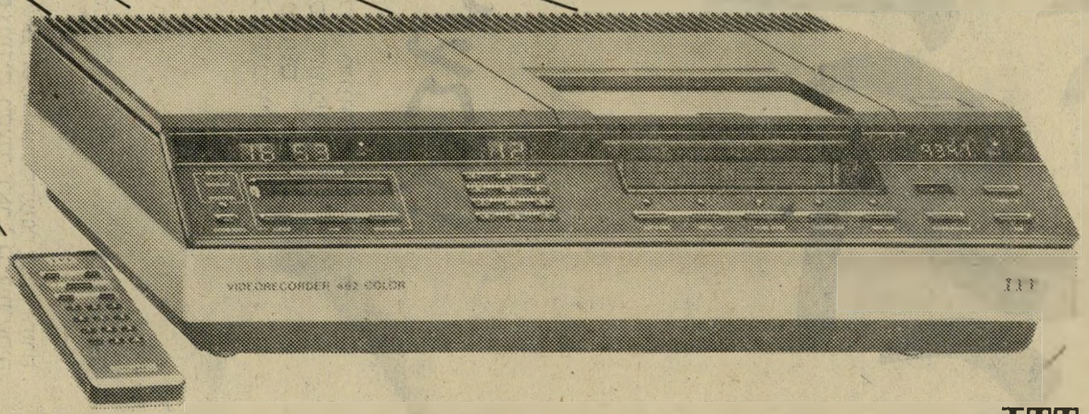
פרטים והזמנות אצל כל סוכני הנסיעות
ובמשרדי "מעוף צ'רטר 1"
תל־אביב, דיזנגוף סנטר, טל. 5-296174.

ITT וידיאו 482
הוידיאו המתקדם בעולם!

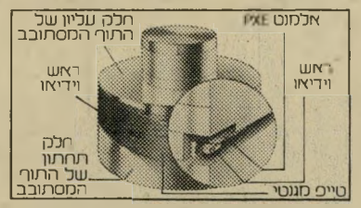
עם קסטה דו־צדדית
ל־8 שעות הקלטה!

הקסטה הדו-צדדית מאפשרת ניצול כפול של הסרט עד 8 שעות הקלטה — חסכון עצום במחיר ובתפעול; החלפת הקסטות נעשית לעיתים רחוקות יותר — דבר המבטיח חיי ראש ארוכים יותר.

ראש חם DTF, בעל התאמת חום פנימית, הנע באופן דינמי ולכן נמצא תמיד במקומו המדוייק. כך מתאפשרת קבלת תמונה מושלמת גם מקסטה שהוקלטה באותה שיטה בוידיאו אחר, בגון בספריית קסטות.

ITT — קונצרן העל האלקטרוני הגדול בעולם —
מציג את הוידיאו עם השיטה המתקדמת המביאה חידושים רבים:

- ★ קסטה דו צדדית המאפשרת 8 שעות הקלטה.
- ★ מחזיר סרט אוטומטי בסוף ההקלטה.
- ★ סורק אוטומטי ל-26 תחנות.
- ★ ראש חם DTF הנע באופן דינמי ומאפשר קבלת תמונה מושלמת גם מקסטה שהוקלטה באותה שיטה בוידיאו אחר.
- ★ תכנון הקלטות עד 16 יום מראש ל-5 הקלטות שונות.
- ★ אפשרות הפעלה ע"י שלט-רחוק.
- ★ בחירת התמונה המבוקשת מראש והשגתה המיידית לאחר הקשת מספר המיקום.
- ★ תכנות אלקטרוני המונע קלקול כתוצאה מתפעול לא נכון.

לכל רוכש — שי חינם!!!
מינוי ל-24 סרטים ב VCC -ספרית הקסטות הגדולה בישראל.

להשיג בחנויות
האלקטרוניקה המובחרות

קשר בע"מ
היבואן הבלעדי
רח' פרץ 4, תל-אביב טל: 621984, 624193

אנשים

המכונית של עזר וייצמן תיקרא „אוטומוטו"

וכלבתו של מוטה גור כתבה על „מות הגור"

■ כשנאם סגן ראש־הממשלה, **דויד לוי**, בפתיחתה של ועידת העובדים הליברליים, ישב מזכ"ל ההסתדרות, **יוחנן משל**, וקטף עלים מפרח ש־לקח מהשולחן. כתב הטלוויזיה לענייני־עבודה, **חנן עזרן**, ניסה לצלמו, אך משל הפסיק לקטוף את העלים. שר־התיי־רות, **אברהם שריר**, שישב לידו, ניסה לעודדו שימשיך. ח"כ המערך **שושנה ארבלי אלמוזלינו**, שישבה באחת השורות הקדמיות באולם, ניס־תה להניע את משל בעזרת רמזים מלהמשיך ולעסוק ב־פרח, אך משל חזר לקטיפת העלים, ומצלמות הטלוויזיה תפסו אותו משתעשע בפרח. הקטע, כמובן, לא שודר ב־טלוויזיה באותו ערב.

■ בתום הוועידה, כשח"כ הליברלים **צבי רגר** נבחר, כצפוי, כיושב־ראש האיגוד, לא התאפקה מזכירתו, **סמדר שריה**, ורצה לבמה ונשקה לו בהתרגשות.

■ מנחה יום־הדיונים ה־ארוך של הוועידה, **חיים פרנס**, לא יכול היה להתאפק, ולקראת סיומו מיהר לאכול את העוגות והכריכים שהיו על שולחן הנשיאות. הוא המשיך לדבר למיקרופון בפה מלא.

■ שר־התיירות אברהם שריר ביקש מנציבות שרות־המדינה שבכל המעטפות ה־סטנדרטיות שמקבל המישרד תוטבע החותמת: „בואו בעיק־בות השמש לישראל". מהנצי־בות ענו שעל מעטפות סטנ־דרטיות אלה „סור להוסיף חותמות.

■ בישיבתה של ועדת־הכלכלה של הכנסת חש השר שריר שח"כ המערך, ז'ק **אמיר**, מביט בו כל הזמן, ושאל אותו: „מדוע אתה תוקע בי עיניים?" ענה לו אמיר: „כי אתה בחור יפה." התערב יושב־ראש הוועדה, **גד יע־קובי**: „לא ידעתי שיש לך נטיות כאלה."

■ ההצלחה האירה פנים לשגריר **סם לואיס**: שבועון הרכילות רב־היוקרה בארצות־הברית, פיפל, הקדיש כמה עמודים למעלליו כדייג תת־מימי בים־סוף. המחברת: ה־נפוצה בארץ הסיסמה: „וייצ־מניציה של אריק". הגיב על כך וייצמן עצמו: „למה לקחת חיקוי, אם אפשר לקחת את המקור?"

■ וייצמן עצמו מתכונן כפי שהיה לפני שהוא נכנס לתפקיד. בימים אלה הפך ליבני „הכותל המערבי" של עובדי התחנה בעבר ובהווה, החוששים אף הם לעתיד ה־תחנה.

יצחק ברמן

עומד ראשון בתור, לפני היכנסו לבימת אולם אוהל שם בתל־אביב, שם נערך מושב־הפתיחה החגיגי של הוועידה השלישית של העובדים הליברליים שבלי־כוד. הכרוז ביקש מכל הנכבדים לעמוד לפי הסדר שקרא, ואחרי ברמן עמד שר־האוצר, יורם אריזור, ואחריו סגן ראש־הממשלה, דויד לוי. כשהחלו אורחי־הכבוד להיכנס לבימה, גילה הכרוז שהוא שכח לקרוא בשמו של השר יצחק מודעי, שנשאר מאחרי הבימה, כשהוא רותח מזעם. כאשר ראה יצחק מודעי את הכרוז, אמר לו: „לא צריך, לא צריך!" אך לבסוף עלה אל הבמה.

גאולה כהן

טועמת בעליזות רבה סיגאר מרוקאי, בקוקטייל שנערך אחרי הופעת להקתו של שלמה בר. ח"כ־התחייה נשאלה מדוע היא כל־כך שמחה, והיא ענתה: „לשמאל יש כל־כך הרבה אמנים. סוף־סוף גם לנו יש אחד כזה." לא ברור מדוע חשבה כהן כי בר מזדהה עימה פוליטית.

■ רכילאית **מירה אברך**, ש־היא גם כתבת אותו שבועון.

■ הבדיחה טועמת כי כל־בתו הספרותית של **מוטה גור**, עזית, המליטה, ואחד מגוריה מת. עזית החליטה לכתוב על כך ספר נוסף, ש־ייקרא מות הגור.

■ שר־הביטחון לשעבר, **עזר וייצמן**, עומד לייבא ארצה את המכוניות היפאניות מדגם דאטסון. הוא מתלוצץ ששם המכונית יהיה, בעברית, „אוטומוטו".

■ מאז ביקורו האחרון במצריים של **אריאל שרון**, שבו השתכנע לגמרי בכוונו־תיהם הטובות של המצרים, בקרוב לנסוע למצריים — בפעם הראשונה לטיול פרטי בילבד. הוא מתכונן לשוט ב־נילוס דרומה. „כאזרח ישראל טוב," אמר, „אני מתאם את הכל עם — השגרירות המצ־רית." בכל זאת קיים מגע עם שרותי־הביטחון, כדי להודיע להם שאינו מעוניין בשמירה ישראלית.

■ כניסתו של ח"כ חרות **מיכאל** („מיכה") **קליינר** לכנסת, במקומו של **משה ארנס** הנוסע לארצות־הברית כשגריר ישראל, כימעט הש־לימה את כניסתם לכנסת של כל פעילי־חרות הצעירים באר־גיברסיטת תל־אביב בתחילת שנות ה־70. קליינר התחרה אז על תפקיד יושב־ראש ה־אגודה התל־אביבית, בבירכתו של הפרופסור למישפטים, **אמנון רובינשטיין**, שיצא למידשאות הקמפוס ואמר: „תנו לי תעודת־סטודנט ואצ־ביע בשביל קליינר!"

■ חבר־חרות אחר מאותה תקופה היה **ריני מיזיא**, שאז נקרא מיליקובסקי. כש־ראה לראשונה את קליינר, אמר לו „תצביע בשבילי, אני קרוב־מישפחה של בגין."

■ כשכיהן קליינר כיושב־ראש האגודה, בא אליו מילוא והזהיר אותו מפני רכז־התע־סוקה של האגודה, **מיכה רייסר**, ואמר לו: „תיזהר מהאדמוני הזה. הוא בטח שתול של המערך באגודה."

■ ב־1971 פנה לקליינר **איתן לבני** ואמר לו ש־לוועידה העשירית של חירות ניתנו שני מנדטים לצעירים. קליינר לקח איתו את מילוא, והם נרשמו וקיבלו פנחסי־חבר עוקבים. אז התברר להם שרייסר היה חבר בתנועה כבר ב־1969.

■ קליינר, שביקר בכנסת רק שלוש פעמים בכל שנות פעילותו הפוליטית, סיפר ש־ביום־ההשבעה לא הכירוהו ה־סדרנים. אחרי שסיפר להם מיהו, הם נזכרו שאחרי הבחי־רות, כאשר פורסם בטעות ב־מעריב, שהליכוד הכניס לכנסת 49 ח"כים, הגיעו מיכתבי־ברכה על־שמו מארצות־הברית.

■ בדילמה קשה נמצא שחקן הבימה, **שמואל וי־לוז'ני**, המשתתף בימים אלה בחזרות להצגה תמול שילשום, של **ש"י עגנון**. וילוז'ני נקע את רגלו ומסוגל בקושי להלך, אך בחזרות הוא נאלץ לקפץ. אם לא ישתתף בחזרות, הוא עלול להיכשל. לעומת זאת, הניתורים גורמים לו לכאבים עזים. עכשיו לא ברור אם וילוז'ני נראה מהורהר בגלל הכאבים, או בגלל החשש שאם לא יקפץ, יפסיד את התפקיד.

■ **יצחק ליבני** נראה מוטרד מאוד בשבועות האח־רונים, ולאור־דווקא מסיבות מדיניות. הוא הרד מאוד ל־עתיד התחנה הצבאית גלי צה"ל ליבני, שהיה מפקד ה־תחנה, בין השנים 1967—1974, כאורח הראשון שפיקד עליה, חושש שהמפקד הבא של התח־נה הבא יהיה שוב איש־צבא.

■ לא כל צייר יכול ל־שבת בסטודיו שלו ולראות מחלונות את תמונותיו עולות באש. הציירת **אהובה שרמן**, המתגוררת בחיפה, ערכה לפני שנה תערוכה על סיפון האוניה אריון. בעל־החברה רכש שתי תמונות תמורת טיול־חופים, שערך לציירת. בחודש שעבר, כשישבה בחדר־עבודתה, הב־חינה בספינה העולה באש במיפרץ. היא פתחה את הרדיו ושמעה שזו האונייה אריון, שם היו תלויות שתי התמונות שקנה ממנה היווני.

אהרון אבו־חצירא

היה אורח־הכבוד בחופעת „הבריחה הטיבעית", וגרם לאי־נעימות למארגנים, כאשר המתין בחוץ לאשתו, זיוה, בעוד שנשיא־המדינה, יצחק נבון, ורעייתו אופירה כבר ישבו באולם וחיכו להתחלת המופע. כשהתברר לאבו־חצירא שהנשיא נכנס מפתח אחר, והוא כבר באולם, הוא נכנס פנימה וזכה לתשואות ולמחיאות־כף יותר מכפי שזכה בהן הנשיא, ורק אז החלה ההופעה. כעבור כעשר דקות נכנסה לאולם אשתו של השר. אחרי ההופעה צולם השר כשהוא משוחח עם שלמה בר (ביניהם: דוברת מישרד־הקליטה ויקי שירן).

גם הסרטן אינו יכול להתחרות בשדיה של פנינה רוזנבלום

והמרצה לאמנות האיסלאם למדה לרקוד ריקודי־בטן

■ החתול של הצלם **חנוך גינוסר** גורם לו לבעיות ב־רחוב. החתול, **מיאו**, נוהג לשבת על כתפו של הצלם המסתובב ברחוב כשמצלמה בידו, ומושך תשומת־לב רבה. במוצאי־שבת כשעבר גינוסר ברחוב דיזנגוף, פנה אליו מי־שהו וביקש לקנות את החתול. אחר־כך עברה קבוצת נערים, והתחילה להתעלל במיאו. שני צעירים באו לגינוסר במרוצה, וביקשה לראות כיצד החתול מדבר. אחרי שמישהו סיפר להם שברחוב דיזנגוף מסתובב צלם עם חתול מדבר, „אני כבר חושש לצאת עם מיאו לרחוב," אמר גינוסר, אחרי שהצליח בקושי רב להיחלץ מהמטרי־דים.

■ כבר הרבה זמן לא צחק ח"כ שינוי **מרדכי ויר־שובסקי** כמו שצחק בישיבת ועדת־הפנים של הכנסת, שדנה בעניין שדה־התעופה דב בצפון תל־אביב. מנכ"ל מישרד־התח־בורה, הד"ר **עוזי לנדאו**, שהסביר את עמדת המישרד, סיפר שהם פועלים כדי לצמצם את הרעש שיוצרים המטוסים הנוחתים בשדה, ולשם־כך הם יביאו למקום את המטוס הקטן דש שבע, בעל עוצמת־רעש מצומצמת. לדברי לנדאו מטוס זה הוא סיפור־הצלחה. ויר־שובסקי התפקע מצחוק: „איך אתה יכול לקרוא לד"ש ול־שבעת העקרונות המפורסמים שלה סיפור־הצלחה? כל מטוס כזה ינחת באמצע המסלול ו־יתפוצץ!"

■ בתום הדיון בהצעת אי־האמון של המערך, כשקראו את שמות הח"כים לפי סדר הא"ב, לא התאפק **יצחק רבין**, וכשנקבו בשמו של ח"כ המפד"ל **חיים דרוקמן**, ששהה בארצות־הברית, קרא בקול: „ערוץ."

■ אורח ביציע־העיתונאים בשעת אותה הצבעה היה הזמר **שלמה ארצי**, שהופיע בלבוש ספורטיבי ונעל לרגליו נעלי־ספורט. אחרי ההצבעה הוא עלה לקומה החמישית, והסתגר ב־אחד המישרדים.

■ **יצחק**, בנו הצעיר של **אברהם שפירא**, ח"כ אגודת ישראל, פנה לעבר מכוניתו, שחנתה ליד בית־המישפחה ב־רחוב שטריקר בתל־אביב. מולו בא אלמוני וקרא לעברו: „יא מאניאק! אנחנו נדפוק אותך ואת אביך! כסף מילדים לקחתם ולישיבות נתתם?" יצחק נכנס לריכבו ונסע.

■ עמוס־חוויות חזר **זאב** („דוק") **מאירוביץ** מאנגליה. בתחילת השנה האזרחית התי־ארח עם בריבו לפרלמנט של ראשון (לציון) — הפרדסן **אמנון נחמיאס**, ובעל ה־צחוק המטורף **יגאל** („גנדי") **בכר** — בברייטון, בהקלטת־רדיו של הפרלמנט המקומי. „כמה שפה אנו ביקורתיים, שם היינו סופר־ציונים," סיפר דוק, שהמתין בברייטון עד לשידור התוכנית ברדיו.

■ בלונדון נכנס דוק ל־כמה מישרדי־נסיעות וביקש תוכנית לטיול במזרח־התיכון: „הציעו לי את יוון, קפריסין, וספרד. אמרתי שאני עיתונאי, ואני רוצה לנסוע לישראל, אז בכל המישרדים ענו לי: 'אנו לא עובדים איתם.' רציתי אל לישכת־התיירות הישראלית ב־לונדון. רחוב צדדי, קומה שנייה. חצי שעה בדקו אותי בפתח. מי אני, את מי אני רוצה. צעקתי: 'אני לא אש"ף, תפתחו כבר!' נו, לא פלא שהתיירות מאנגליה פחתה ב־40 אחוז."

■ דוק טוען שהבחורות בלונדון נהדרות: „יפהפיות. אין להן בעיות, כמו שיש לישראליות, בפרט במה שקשור לסכס."

■ דוק, שבילה גם בקאזינו בלונדון, סיפר שליד אחד ה־שולחנות עמדה קבוצה של ערבים והימרה. אחד מהם זכה ודוק אמר לו „סחתיין." ה־ערבי שאל אותו מאיפה הוא, ודוק ענה שהוא מישראל. „הוא בכלל לא התעניין בפוליטיקה, למרות שהוא מיפו. הוא תיכף הזמין אותי לשתיה בבר. הוא רק שאל אותי: 'תגיד לי, מי זה השריד הזה?' אמרתי לו: 'אתה מתכוון לחבר הפרלמנט **יוסי שריד**?' הוא ענה לי: 'מה זה, הוא חבר של **יאסר ערפאת**?' נו, מה יכולתי להגיד? אמרתי שאולי שניהם יביאו את השלום."

■ **אנט דולצ'ין** חזרה לביתה מהמסיבה שערך **רובי זרמן** לשחקן **קלאוס־מריה בראנדאואר** והרגישה שז'קט הקטיפה השחור שלבשה צר עליה. אנט, אשתו של מנכ"ל הסוכנות **אריה דול־צ'ין**, התקשתה לברר אם נפלה טעות, משום שהז'קט דמה להפליא לשלה. היא פיש־פשה בכיסים ומצאה שם הזמנה על־שם **רוני כרמל** למסיבה לכבוד מפיסטו, וכך הבינה שהיא לובשת ז'קט שאינו שלה. אחרי בירור היא איתרה את כרמל, והשתיים נפגשו והח־ליפו בגדים. רוני כרמל, אשת יחסי־הציבור של הבימה, טענה שהיא אף לא הרגישה שהיא לובשת ז'קט שאינו שלה.

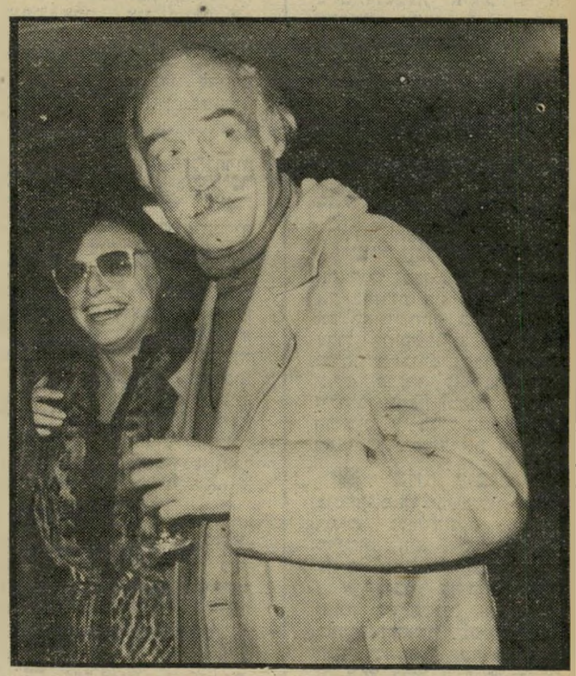
■ בתנועת־שינוי נשמו ל־רווחה. **מיקי**, אשתו של ה־דובר **נתן** („ג'קי") **קרמר** ילדה בת, **טופז**, ומיד אחרי הלידה שב הדובר לעבודה מלאה. חסרונו הורגש כל־כך, שכאשר היתה פוגשת בו פעילת התנועה **סטלה ווי**, היתה אומרת לו: „נו, ילדת כבר?" ומצביעה על השולחן העמוס בחומר שבטיפולו. מיקי היתה אחת המועמדות בתחרות מלכת המים, לפני שבע שנים.

■ חתול שחור עבר בין ניצב **אברהם תורגמן**, מפקד מישטרת תל־אביב ו**יוסי בר**, הכתב לענייני פלילים של ידיעות אחרונות. בר, שהיה במרכז תל־אביב, ליד הבית שבו התבצר הצעיר שסירב לחזור לצבא, קבל אחרי סיום הפרשה באוזני תורגמן ש־המישטרה נוהגת בעיתונאים מדיניות של איפה ואיפה. ב־עוד ש**ראובן שפירא** מ־דבר הותר לחמוק לתוך ה־בניין, לא ניתן אישור דומה לעיתונאים האחרים. אמר לו הניצב: „אתה פרימדונה. אתה רוצה שנגיש לך את הכל על מגש של כסף!" והזכיר לו את „התנהגותו המחוצפת" אחרי שוד־היהלומים האלים בקרן אור ברמת־גן: „עמדת שם. וכשדיברת איתי פיצחת גר־עינים." בר נדהם וענה לו: „העלבת אותי ואין לי יותר מה לדבר איתך."

דודו זר

הזמר המופיע ערב־ערב במועדון לשירה עברית — הסליק, הוא גם בעל מישפחת חתולים ענפה. מכיוון שאין לו זמן להשתעשע עם שש חתוליו בביתו, הביאה לו אשתו, שלי, את אחד החתולים שהתגעגע אליו. הגור עמד על כתפיו של זר ולא התעניין כל־כך בשירי המולדת ששר בעליו.

פרדריקה סגל

מלכת חיי־הלילה של תל־אביב, הממעיטה לאחרונה להיראות ב־אירועים חברתיים, הוזמנה לקוקטייל שנערך אחרי הצגת בכורה. היא סיפרה שהיא מאוכזבת מחיי־הלילה של תל־אביב: „פשוט אין לאן ללכת." ליד פרדריקה סגל, בעלה דב סגל, ובידו כוסית.

על מה הם מדברים?

בישיבה האחרונה של הוועד־המנהל של רשות־השידור, שדנה בהתפטרות מנכ"ל הטלוויזיה יצחק שמעוני, הנציח הפרוטוקול (שלא פורסם) את הדיבורים הבאים:

● **ראובן ירון**, יושב־ראש הוועד־המנהל לשימעוני: „אתה לא מצטער שאתה עוזב? הרי תפסיד את כל הבדיחות בוועד־המנהל?"

● **יצחק שימעוני**: „זה מה שמנע ממני כבר שלושה חודשים מלהתפטר."

● **אהרון פאפו**, חבר־הוועד: „זה מה שמנע ממנו כבר שנתיים מלהתפטר?"

● **פאפו לשימעוני**: „אני מבקש את מחילתך אם גרמתי לך נזק, בזאת שלא השמצ־תי אותך כל השנתיים האלה. זה בוודאי פגע ביקרתך אצל האנרכיסטים בבניין הטלוויזיה."

● **מיכה ינון**, חבר־הוועד: „הוא איבד בגללך את אמון העובדים."

● **שימעוני**: „כל שני אנשים בבניין, הנפ־גשים ביחד, מדברים סרה באדם שלישי."

● **פאפו**: ממש שלושה בסירה אחת. עכשיו שאתה מתפנה, תחזור לעשות את התוכנית, עם חומר רענן מהטלוויזיה."

● **יוסף לפיד**, מנכ"ל רשות־השידור: „לא היוגורט מאריך את חיי־הבולגרים, כפי שהמד־ענים סבורים, אלא העובדה שפאפו עזב את בול־גריה. זה מה שמאריך להם את החיים."

● **פאפו ללפיד**: „אתה לא יסודי בכלל, אתה דומה לדבורה הקופצת מפרח לפרח בש־ביל לאסוף צוף."

● **ינון**: „מה הוא עושה עם כל הדבש?"

● **פאפו**: „אוסף אותו בבית. לפיד דואג רק לעצמו."

● **ירון**: „חבל שאתה עוזב. היית חידוש מרענן, אם כי, למען האמת, אחרי קודמך (אר־נון צוקרמן) זה לא היה קשה."

● **ירון**, על הוועד־המנהל: „זהו ועד טוב. יש לו שם כל־כך רע, שהוא מוכרח להוכיח שהוא טוב יותר משמו."

● **לפיד**: „המוקד האחרון על התרופה לחולה הסרטן, הוכיח כי בחצי שעה אפשר לעשות עבודה רצינית."

● **פאפו**: „זה היה רציני, כי הפעם ישבו באולפן שלושה אנשים רציניים במקום שלושה עיתונאים."

● **ניסים אלמוג**, חבר הוועד על לפיד: „אתה מנהל חזק מדי. כשהיית פחות חזק, הטל־וויזיה היתה יותר מעניינת."

● **פאפו לאלמוג**: „אנחנו רוצים מוסד ביאליק, ואתה רוצה פאני היל על המסך."

● **דניאל בלוך**, חבר הוועד: „זה אתה, פאפו, שרוצה פאני היל. הרי אתה רוצה בי־דור בטלוויזיה."

● **פאפו**: „בידור כן, פורנוגרפיה פוליי־טית לא."

● **ירון**: בבקשה לשתוק. שימעוני, הת־כונן כבר הרבה זמן להרצאתו. תנו לו לדבר."

● **פאפו**: „הוא התכונן לכך שנתיים. אז שיחכה עוד חצי שעה."

אנשים

■ בערב־ראיונות סיפרה הד"ר **רחל מירשטיין**, מרצה לאמנות האיסלאם באוניברסיטה העיברית בירושלים, ש־מורה הונגריה לימדה אותה בארצות־הברית ריקודי־בטן. מילשטיין, שיצאה לחו"ל לעבודת־הדוקטורט שלה, חיפשה דרך להרפות את השרירים בחלק שנשחק כתוצאה מלימודיה, והכירה מורה למחול, שברחה מהונגריה אחרי המהפכה. אצלה היא השתלמה, ומאז היא מחלקת את זמנה בין עיכוזים והרצאות לפני סטודנטים. לדבריה אין היא מרגישה בהבדל, משום שבשני המיקרים זוהי הופעה.

■ עורך מבט־ספורט, **יואש אלרואי**, מרוצה מאוד לאחרונה מכך ששדרן־החדשות **דן שילון** עובד גם במיסגרת מחלקתו. אך שאר הכתבים מקנאים בשילון, וחושדים בו שהוא גוזל מהם את פרנסתם.

מירי אורן הדוגמנית, מדגימה בגדים לנשים בחריון בתצוגת אופנה של בגדים לקיץ הקרוב. מירי אינה בחריון, אך עיצובו של בגדים יוצר אשליה כזאת.

יש הטוענים שכדי למצוא תעסוקה, מזמינה מערכת־הספורט סרטים חסרי־חשיבות מאירופה כדי שתהיה לשדרן הזותיק תעסוקה כקריין רקע.

■ חברה פרטית, המתמחה בגילוי מוקדם של סרטן־השד, פנתה ל**פנינה רוזנבלום** ש־תדגמן בסרטון־פירסומת של החברה, אך הרעיון לא יצא לפועל. פנינה סירבה להצטלם כשחזה חשוף, ובימאי־הסרט התנגד לכך שפנינה תופיע, בטענה שהיא יותר מדי סכסית, ותשומת־הלב תופנה אליה, ולא לסרטן.

פסוקי השבוע

● **המפקד המודח של המשטרה הצבאית, ברוך ארבה**, שצולם במיזנון בית־המישפט: „אני רוצה להסתובב כאן חופשי, ואם לא יאפשרו לי זאת — אעזוב את הארץ!"

● **שר־התיירות אברהם שריר**, על הליברלים: „יש אצלנו אנשים המוכנים להוציא לעצמם שתי עיניים, ובלבד שיוכלו להוציא עין אחת לזולת."

● **ח"כ המערך לשעבר, עמוס חדר**: „מי אתה, יוסי שריד? כל חייך רק דיברת. מעולם לא עשית דבר!"

● **ח"כ הליברלים יצחק זייגר**, על הערכות השמאים במושב נאות־סיני: „שומו הי שמאים!"

● **הרב מנחם הכהן**, על הנ"ל: „איזהו גיבור? הכובס את יצרו."

● **העיתונאי שלום רוזנפלד**, על הנ"ל: „החלק הי חלק היעיל ביותר במכבסה של נאות־סיני הוא המסחטה."

● **הנ"ל** על המערך: „מיפלגת־העבודה ניצלה השבוע. הצעת אי־האמון שלה נכשלה בכנסת."

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

מנכ"ל רשות־השידור יוסף לפיד

שלוש הבטוחות של 1981:

קרן סביון – מקום ראשון בדירוג הקרנות השנתי (242.12%)
קרן דליה – מקום שני בדירוג הקרנות השנתי (205.10%)
קרן כלנית – מקום רביעי בדירוג הקרנות השנתי (181.11%)

קרנות נאמנות אלה, מנוהלות ע"י **בטוחה** חברת הברוקרים הפרטית הגדולה בארץ. היקף נכסי הקרנות בניהול **בטוחה** הגיע בשנה החולפת ללמעלה מ־550,000,000 שקלים. מומחי **בטוחה** עומדים לשרותך ברציפות בכל שעות היום. אנחנו ננהל את תיק ההשקעות שלך, ונעלה אותך על דרך בטוחה.

עובדה.
תשואה גבוהה – דרך בטוחה.

משרד ראשי:
תל־אביב, רח' אלנבי 113.
טל: 622501, 624902, 611476־03.
פתוח ללא הפסקה מ־8:30 עד־16:00.
סניף רמת גן:
כופר הישוב, טל: 731384־03.
סניף ירושלים:
מרכז "כלל", רח' יפו 97,
טל: 246881/2־02.
סניף רמת־השרון:
רח' סוקולוב 60, טל: 484122־03.
סניפינו פתוחים ללא הפסקה
מ־8:30 עד־18:00.

בטוחה

ניירות־ערך והשקעות בע"מ.
חברה בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
חברה־בת של כלל (ישראל) בע"מ.

מהי ההשקעה הכדאית ביותר ל־1982?
פשוט וקל — ציורי שמן

ב„ארמון" (אילת 47 ת"א) תמצא מגוון מרהיב של ציורי שמן אוריגינליים לאלפים. תוכל לבחור כראות עיניך — ציורי נוף, פרחים, עירום, פורטרטים, רבנים, נושאים מן התנ"ך יחד עם ציורים מודרניים. בנוסף לכך יש ב„ארמון" את המבחר הגדול ביותר בעולם תחת קורת־גג אחת של רפרודוקציות על קרטון או בד של טובי הציירים בעולם.

מחירי הציורים נעים בין 5 דולר לאלף דולרים ומחירי הרפרודוקציות מ־2 דולר למאות דולרים. המחירים ב„ארמון" תחרותיים מאוד יחסית למתחרים באותו ענף על סמך סקרים שערכנו.

אתה רוצה גם מסגרת נאותה? — מחלקת המסגרות של „ארמון" תספק את רצונך במבחר עשיר של מסגרות מכל הסוגים והסגנונות הקיימים כמו — ברוק, רוקוקו, מודרני, באובל ומרובע.

רק לידיעתך: המוזאונים והגלריות הידועים ביותר בארץ משתמשים אך ורק במסגרות של „ארמון", כי „ארמון" הוא הספק הרציני היחידי של מסגרות איכות. מחירי המסגרות נעים בין דולר ל־500 דולר למסגרת. בנוסף לכך יש ב„ארמון" גם מראות ממוסגרות. עדיף להתחיל ישר במקום שגומרים — „ארמון". זמנך יקר כמו כספך. כהוכחה לכל האמור מעלה „ארמון" זכתה בתואר „העסק הנבחר לשנת 1982". טל: 657112 — 657001 — 03־653305.

גילוי העתיד

קלפים בעברית — 50. שקל
חוברת „המזמן בספל הקפה" — 75. שקל
חוברת „שש שיטות לגילוי העתיד" — 50. שקל

גל־אור, ת.ד. 37612 ת"א,
מיקוד 61375, טל. 396075

לוחות פלסטיים

שופך, מהמלאי, גליונות, פילמים במידות עוביים. צבעים ודוגמאות שונות, קשיחים או רכים (כולל כסף וזהב) עם או בלי דבק. וגם תחליף לזכוכית וכן פלטות רובקס.

רבי טרידינג
טל. 827315, 822926.

תן טרמפ לחייל

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת
ד"ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

POMPADOUR
תה פירות וצמחים בשקיקים
למלחמה בהצטננות:
FIXBUTTE
תה שושנים
FIXLINDE
תה תרזה (טיליה)

יוצאים ל־
THE VILLAGE

גריל
כמו בימים הטובים!
„הוילאג'" · בית הגריל · טל' 475550
תחנת הדלק פז, ליד הכפר הירוק.

כתב "העולם הזה" מוסיף לדווח על המצב האמיתי בארגנטינה: שתי גוויות בתא־המיטען ופרשה סתומה של מישפחה יהודית

שני אחים ואחות

בתקופת האושר. פאבלו שוקלנדר (מימין) הוא האח הצעיר שלדברי התביעה קיים יחסי־מין עם אמו. סרחיו, האח המבוגר מואשם ברצח הוריו, על רקע היחסים המעוותים בתוך המישפחה. האחות, ולריה, מכחישה את הסיפור מכל־וכל. ההורים נמצאו מתים בתוך תא המיטען של מכוניתם.

רצח סוחר הנשק

האחים סרחיו (23) ופאבלו (20) נאשמים על־ידי התביעה הארגנטינית על שרצחו לפני כשמונה חודשים את הוריהם, המהנדס היהודי הנודע מאוריצ'ו שוקלנדר (53) ואשתו סילבה־כריסטינה (49), על־ידי ריצוץ גולגלותיהם וחניקתם.

כל העובדות מצביעות על כך שהרוצחים האמיתים של בני־הזוג שוקלנדר, לא רק שאינם יושבים על ספסל הנאשמים, אלא שהם אשר אירגנו את הסתבכותם ומעצרם של שני הבנים.

בארגנטינה של היום הכל אפשרי. אפילו הבדיחה האבסורדית ביותר, עלולה להפוך מציאות מקפיאת־דם. פחד נוראי שולט בליבם ובמוחם של 28 מיליון אזרחים בעיקבות חטיפתם, מאסרם או הוצאתם להורג של יותר מ־15.000 גברים ונשים, ובמעצרם ללא מישפט של אלפים שרק נחשדו כמתנגדי המישטר.

הפחד, הוא אשר משכנע רבבות אזרחים לשתוק או להודות בפשעים שלא ביצעו. כך קרה כנראה גם בפרשת שוקלנדר.

30 במאי 1980.

מאת
מרסל זוהר

השוטרים הוזעקו לבית מס' 2459 ברחוב קולונל דיאז, בצפון של בואנוס־איירס. שכנים גילו שמתא־המיטען של מכונית דודג' פולארה ניטפו טיפות דם.

אחרי התייעצות קצרה הוזעקה למקום היחידה המיוחדת לפירוק פצצות. הרחוב נסגר ותא־המיטען פוצץ. נתגלו גופותיהם של גבר ואשה, מגואלות בדם, לבושות בפיג'מות ומכוסות בסדינים. השניים נראו נחנקו. אחד השכנים מסר לשוטרים ש־בשעה 7 בבוקר ראה גבר צעיר יושב ליד הגה המכונית.

כפי שהתברר תוך זמן קצר ביותר, הנרצחים היו בעלי המכונית, מאוריצ'ו וסילבה־כריסטינה שוקלנדר. על הרצח הכפול נמסר מייד בכל כלי התיקשורת בהבלטה רבה, אך שני הבנים של הזוג, סרחיו ופאבלו, לא התייצבו במישטרה.

בדירת־הפאר של המישפחה שברחוב ה־3 בפברואר מס' 1480 בבירה, נמצאו סימני־דם.

השוטרים חקרו את ולריה בת ה־18, בתם של בני־הזוג, שלא היתה בבית הוריה באותו לילה.

התברר שכל המישפחה, בני־הזוג שוקלנדר, שני הבנים וחבת חגגו בליל שבת, ה־30 במאי, את יום־הולדתו של סרחיו, בחוף נהר לה־פלאטה שבעיר. בחצות שתו שמפניה, ונפרדו בשימחה ובששון. כל אחד הלך לדרכו. ההורים נסעו הביתה לישון.

מרכסיזם וגילוי עריות

למחרת הרצח בישרו עיתוני בואנוס־איירס שתעלומת רציחתם של בני הזוג שוקלנדר פוענחה, וכי שני הבנים, סרחיו ופאבלו, ברחו. בכך התחיל הפסטיבל הגדול.

נפתח מצוד שתואר בכל תחנות הטלוויזיה והרדיו של המדינה. בכל חצי שעה נמסרו דיווחים על מהלך המירדף ופרשנויות לגבי המניע לרצח. האב הנרצח תואר כמיפלצת, כמי שנהנה לצפות באשתו כשקיימה יחסי־מין עם גברים אחרים, מפני שהוא עצמו לא היה מסוגל לכך.

האשה, טענו העיתונאים שציטטו מקורות שונים, ביניהם שכנים מלפני 15 שנה, היתה אלכוהוליסטית ונהגה להתפשט ל־עיני שכניה, כשחלונות דירתה פתוחים.

כדי שהתמונה תהיה שלמה, הודגש שוב ושוב שהיא היתה בעלת דיעות מארכסיסטיות, שדגלה באהבה חופשית, ושעסקה בהפצת חומר תעמולתי קומוניסטי. בזה לא היה די. עוד לפני שנעצרו הבנים, מסרו כלי־התיקשורת שהאם נהגה לקיים יחסי־מין עם בנה סרחיו, פאבלו, מאז שהיה בן 12.

לכן רצח האח הבכור, סרחיו, את הוריו. הוא חנק אותם ורוצץ את גולגלותיהם, העביר את הגופות במעלית הציבורית עד לרחוב, ושם הניח אותן בתא־המיטען של מכונית הדודג' פולארה. האח הצעיר, פאבלו, עזר לו להעביר את הגופות.

האחות הכחישה את הסיפור מכל־וכל.

הדבר נשמע כמו תסריט לסרט־מתח זול.

שני צעירים גוררים גופות נוטפות דם, מכוסות בסדינים, במעלית ציבורית של בניין מפואר, מוציאים אותן לרחוב שבו מסתובבים ללא הרף שוטרים ושומרים, פותחים את תא־המיטען של המכונית, ומסתלקים בלי שאיש יראה אותם?

קשה היה להאמין ששילטונות־החוק של ארגנטינה ישתמשו בסיפור זה ויבססו עליו את התביעה.

אך בארגנטינה הרי הכל אפשרי.

חמישה ימים אחרי גילוי הגופות עצרו השוטרים את האח הגדול, סרחיו, לא הרחק מעיר־הנופש הגדולה מאר־דל־פלאטה, כ־250 קילומטר מהבירה.

סרחיו שוקלנדר נעצר בשולי הכביש, תשוש לחלוטין, פצוע בפניו. לסרחיו היה סוס, שנקנה, לטענת המישטרה, כדי לברוח. באותו יום נעצר גם האח השני, פאבלו, כשגם ברשותו סוס. שני האחים בילו 4 ימים בחדר במלון במאר־דל־פלאטה.

סוס במקום מטוס

לטענת המישטרה הם נפרדו כדי להגיע אל מחוץ לגבולות המדינה ברכיבה על סוס. כלומר, הם התכוננו לעבור אלפי קילומטרים עד לגבול ברכיבה, בשעה שיכלו לעלות למטוס, ללא כל צורך מלון והמתינו עד שתמונותיהם יתפרסמו בעיתונים, כדי שכולם יתחילו במירדף אחריהם? השניים הם צעירים משכילים, נורמליים, ובשום־אופן אינם מפגרים בשיכלם. אם תיכננו את הרצח של הוריהם וביצעו אותו, מדוע לא תיכננו טוב יותר את הבריחה?

● כשהם נלכדו הם היו עייפים וחבורים, אך לא ניכרו בהם סימני־פחד מיוחדים.

● האם יתכן שמישהו הבטיח להם דבר־מה אם ימתינו במשך כמה ימים במאר־דל־פלאטה?

מדוע לא התקיים שיחזור?

הדבר שהיה יכול לאשר או לבטל את גירסת המישטרה היה שיחזור מישטרתי בנוכחות שופט־חוקר, והסניגור ובנוכחות מצלמות־וידיאו.

אך השיחזור לא התקיים. המישטרה מסרה ששני הנאשמים הודיעו ברגע האחרון שהם מסרבים להשתתף בשיחזור.

העיתונות התעוררה שוב ושאלה שאלות: מדוע סירבו האחים להשתתף בשיחזור? סבחיו הודה כבר ברצח. אם כן, מה היה לו להפסיד? ואם הוא לא רצח את הוריו וההודאה נגבתה ממנו שלא כחוק, השיחזור הוא הדרך היחידה שבה יוכל להוכיח את חפותו?

הספקות לגבי כשרות הפרשה הלכו וגברו.

מי היה מעוניין שהשיחזור לא יתקיים? רק מי שהיה מעוניין להדגיש שההודאה שנגבתה מסרחיו במישטרה היא נכונה. אגב, האח השני ניצל את זכותו לשתוק, ולא מסר כל הודאה.

עד מהרה התברר שמי שיעץ לאחים שלא להשתתף בשיחזור הפומבי היה סניגורם, הד"ר פדרו ביאנצ'י.

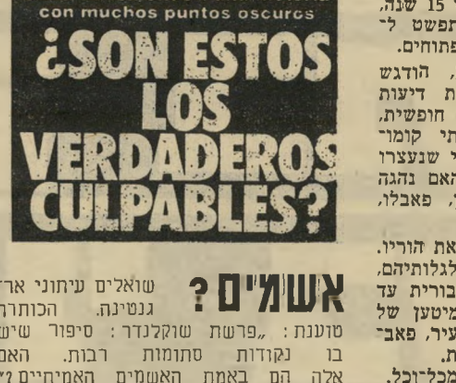
החלטתי לחקור מיהו הד"ר ביינצ'י, וכיצד הגיע להיות סניגורם של האחים שוקלנדר.

הגילוי היה מדהים:

הד"ר פדרו ביאנצ'י, עבד במשך 20 שנה כמישפטן בשורות מישטרת־ארגנטינה! ולא רק זאת.

סרחיו ופאבלו שוקלנדר, הוחזקו בבית דוד מוחלט מאז מעצרם ועד שהובאו לראשונה לפני השופט־החוקר, הד"ר פונטלה. לאיש לא הותר לגשת אליהם. כיצד ייתכן שרק עורך־דין אחד הצליח להגיע? מדוע

(המשך בעמוד 72)

אשמים?

שואלים עיתוני אר־גנטינה. הכותרת טוענת: „פרשת שוקלנדר: סיפור שיש בו נקודות סתומות רבות. האם אלה הם באמת האשמים האמיתיים?"

בדרכון, ולטוס לאחת המדינות שעימן יש לארגנטינה גבול משותף.

אפילו העיתונות הארגנטינית התייחסה בצחוק לתיאוריה של המישטרה. העיתונים כינו אותה ילדותית.

● מדוע לא ברחו שני האחים אחרי הרצח? היה לכם כסף, ולא היה שום קושי לעלות למטוס ולהימלט.

● מדוע נסעו רק למרחק של 250 קילומטרים מבואנוס־איירס, לקחו חדר במלון ולא ניסו להגיע אל מחוץ לגבולות המדינה ברכיבה על סוס. כלומר, הם התכוננו לעבור אלפי קילומטרים עד לגבול ברכיבה, בשעה שיכלו לעלות למטוס, ללא כל צורך

ח"כ מאיר שיטרית, נצ'ג של דור חדש של מנהיגים מבני עדות־המיזרח, מספר כיצד דחה אותו המערך, כיצד הצליח לפרוץ את מיסגרת הבורות ולהגיע לאוניברסיטה בגיל 16, על יחסים עם דויד לוי וחזונו לעתיד

ריאיינה שרית ישי

אני רוצה להגיע לממשלה. לדעתי אני מתאים לשלושה תחומים: חינוך, שיכון וחוץ

דוד לוי ואני בני שני דורות שונים. הוא נאמן מדי למפלגה. אני לא שמעתי את קולו כשדובר על קיצוץ בתקציב החינוך

מדינת־ישראל של 82' היא לא מדינת־ישראל של 48'. צריך לשנות דברים מהיסוד

לא אתן יד לקיצוץ תקציבי החינוך והרווחה. אצביע נגד התקציב. אחרת אין הצדקה לקיומי כפוליטיקאי

לולא סירבה המפד"ל לאשר בניית מועדון־ספורט עם בריכה משותפת ביבנה, הייתי היום מדען

בתחילה רציתי לדוע עם המערך. הם סירבו לדבר איתי. הליכוד קיבל את תנאי

„רק במיקרה אני בליכוד!"

חבר־הכנסת מאיר שיטרית, ראש־מו־עצת יבנה, הצליח לקנות אותי. באתי לפגוש פוליטיקאי מהוקצע, אך יצאתי מהפגישה איתו בהרגשה שדיברתי עם איש־חזון. גם ענת סרגוסטי, צלמת המע־רכת, שפוליטיקאים אינם מרשימים או־תה במיוחד, התרשמה עמוקות מהח"כ הצעיר.

מאיר שיטרית הוא בן 33. מזה עשר שנים הוא מכהן כיושב־ראש המועצה המקומית יבנה. העיירה, שסבלה כעיי־רות־פיתוח אחרות, משממה תרבותית וחברתית, עומדת לצאת בקרוב ממעגל הנחשלות — מאיר שיטרית עזר לה בכך, וליבו מלא גאווה.

כבר בכניסה ליבנה רואים את ההי־שגים: שדרות־התמרים וערוגות־הוורדים, הבתים הצבועים, הגינות המטופחות ושכונת הווילות החדשה, החולכת ונב־נית — כל אלה לא היו שם לפני 10 שנים. הלימוד בבתי־הספר של יבנה הוא על־פי השיטה היחידנית — כל ילד לומד לפי רמתו ובעזרת מחשב. שיעורי־נגינה ניתנים לילדים בעיירה בחינם, על חש־בון המועצה. הלימודים החל מגיע שלוש — חינם אין כסף. אחרי ארבע שעות בחברתו של מאיר שיטרית, ואחרי סיור מקיף בניסים ובנפלאות שהתרחשו ב־עיירה, ההרגשה היא שהכל יותר מדי טוב מכדי להיות אמיתי.

שיטרית עושה רושם של איש צעיר, היודע את אשר לפניו. הוא אינו מנסה להרשים בהצהרות בומבסטיות. יש לו קבלות על כל מה שהוא אומר בשבח עצמו. הוא הצליח לפרוץ את מעגל הבורות והשיממון של העיירה, לסיים בית־ספר תיכון בגיל 16, אחרי שעבד בלילות בפרדסי־תלימונים כדי לממן את לימודיו. בגיל 16 הצליח להירשם ללי־מודים אקדמיים באוניברסיטת בר־אילן.

בגיל 19 אירגן מרד המוני של צעירי יבנה נגד המועצה המקומית, ובגיל 23, עם שיחרורו מצה"ל, נבחר כראש־המו־עצה.

מאיר שיטרית נשוי לרותי, שהיא, ללא ספק, אשת הח"כ היפה ביותר. שניהם הורים למירי, בת השלוש. רותי, מורה במיקצועה, עוסקת בפעילות ציבורית ומעורה מאוד בחיי־הקהילה ביבנה. הם מתגוררים בבית שכור, ובונים את ביתם בשכונת הוילות החדשה, ההולכת ונב־נית. שיטרית הצליח לשכנע 1400 מיש־פחות מצפון תל־אביב, מרחובות ומרא־שון־לציון לבוא ולגור בעיירה. התנאי הראשוני היה אינטגרציה עם תושבי יבנה — אנשי הוילות יקנו בסופר־מרקט של המרכז המיסחרי החדש, יחד עם התושבים הוותיקים, הילדים ילכו לאותו בית־ספר. יותר מזה — תחת לשפץ את שכונות־העוני, החליט שיט־רית להרסן ולבנותן מחדש. כל תושב ותיק של יבנה מקבל שטח אדמה כדי לבנות את הבית הפרטי שלו. כדי לא ליצור שכונת־פאר ליד הבתים הישנים, צמודה השכונה החדשה לשכונה הישנה.

למאיר שיטרית חלומות לטווח רחוק — הוא עצמו אומר שהוא רואה מאח שנה קדימה. לטווח קרוב יותר, של אר־בע שנים, הוא רואה את עצמו כשר במשלשל־ישראל.

לליכוד הוא הגיע במיקרה, כשהמערך סירב לקבל אותו לשורותיו. המערך משלם כעת את המחיר.

● **ברשותך אפתח בשאלה אק־טואלית: בימים אלה התפטר מנהל הטלוויזיה, יצחק שמעוני, כחבר הוועד־המנהל של רשות־השידור, האם יש לך מחייק לשמי־עוני?**

אני יודע שהטלוויזיה עומדת לפרסם מיכרז, אבל אני מעדיף שאת התפקיד הזה יאייש מישהו מבפנים. מנהל הטל־וויזיה חייב להיות איש כישרוני מבחינה מינהלית. עיתונאי מבחינה מיקצועית ובעל־יכולת לאכוף את דעתו. עליו להיות אדם שלא יתן לדרגים שמעליו להתערב ב־עבודה העיתונאית. מבחינה זו, צחי שמ־עוני לא התאים לתפקידו — הוא לא טיפוס של מנהל קשוח, הוא איפשר ל־טומי לפיד, המנכ"ל, להתערב בעבודתו. טוב שהוא קיבל סוף־סוף אומץ ועזב את תפקידו.

באשר למועמד המתאים — צריך לבחון

שיטרית כילד ביבנה
„אני מאמין בחינוך!"

בזהירות את נתוניהם של כמה מועמדים. חיים יבין, לדעתי טוב מאוד לתפקיד. הוא יגלה את הטלוויזיה ביד רמה. אלי ניסן, למרות הדיעה הקדומה שיש עליו, מתאים מאוד לתפקיד. אנשים שוכחים שהוא היה שנים רבות מחלקת־החדשות. כל ההשמצות, כאילו הוא עצלן, הן שטויות אבל לאלי ניסן אין סיכוי לנהל את הטלוויזיה. הוא פשוט פסול אצל טומי לפיד.

מועמדים אחרים הם יעקב אחימאיר, וטוביה סער. אך בשביל להחליט מי האיש שלי, אני צריך לבחון את המועמדים אחד לאחד.

● **מהן התכונות הדרושות, לדעתך, למנהל הטלוויזיה?**

קודם כל, הוא חייב להיות עיתונאי, ש־יבקר את עבודת צוותו. איפה היה צחי שמעוני בפרשת־מודעי? איזו מן שטות היא זו להגיד, שלא יכלו למצוא את מודעי? הוא היה בכנסת. יכלו להרים טלפון לכתב הפרלמנטרי, חיים יבין. הוא היה מוצא אותו ברגע. מנהל הטלוויזיה חייב לא להיות רק טוב, אלא מעולה, משום שהוא צריך לתפעל חברה שהם בעלי־מיקצוע מעולים — מערכת־החדשות של הטלוויזיה הישראלית היא מהטובות בעולם. אם רק היתה מפנה את מאמציה לדברים חיוביים ולא להשמצות וסיכסו־כים, הכל היה נראה אחרת.

● **האם אינך מרוצה מהדרך שבה מנוהלת הטלוויזיה?**

יש אנומליה בין חלוקת תקציב התוכ־ניות והחדשות — יותר מ־50% מהתקציב הולך לחדשות, ובפועל זה יוצא יותר מ־70%. החדשות משודרות בשעת השיא של הצפייה — אפילו בארצות־הברית משודרות החדשות ב־7 בערב.

● **וזוהי, אמנם, שעת־השיא בצפייה בארצות־הברית.**

נניח שזה כך. אבל אימרי לי: איפה בעולם מקובל שחדשות הן יותר מחמישה־עשר אחוז משעות השידור? בבי־בי־סי, המקסימום הוא שיבעה אחוזים. בארץ, במקום לדווח חדשות, עסוקה הטלוויזיה בעשיית חדשות.

● **מדוע, לדעתך, החדשות גוזלות חלק כה־כך גדול משעות־השידור של הטלוויזיה?**

הסיבה היא מאבקי־כוח שהיו בין מי שהיה מנהל הטלוויזיה, ארנון צוקרמן, ובין מי שהיה המנכ"ל, יצחק ליבני. צוקרמן רצה לנטרל את ליבני, ובנה מערכת־חדשות חזקה. לדעתי, הגיע הזמן לשנות את המצב. יש הרבה אנשים במחלקת־החדשות שאין להם מה לעשות במחלקה. צריך לתת להם לעשות הפקות של תוכניות אחרות.

● **מה דעתך על תוכניות הטלוויזיה?**

אני לא שבע־רצון. מקפחים חצי מה־אוכלוסיה במדינה. בישראל יש כל־מיני עדות — יבחרו את הטובים ביותר, ויתנו לכל אחד להציג את תרבותו. איזה מין דבר זה לרכז את כל בני עדות־המיזרח לפסטיבל מיזרחי הנערך פעם בשנה? גם הפסטיבל החסידי הפך לקלישאה. הטל־וויזיה לא מטפלת בשום עדה על שורשיה.

● **באיזה אופן, לדעתך, צריכה הטלוויזיה לטפל בעדות השונות?**

בכתובת־תחקיר, שילוו בראיונות מלל. כמה אנשים בני־עדות המיזרח ראית ב־תוכניות כמו זה הזמן או שיחה בשניים?

● **האם הייתי רוצה שיכחרו אנשים ל„שיחה בשניים" או ל„זה הזמן" לפי מוצאם העדתי?**

האם חסרים טיפוסים מעניינים בין ה־

> **היורשים של בגין הם יצחק שמיר, מהגלריה הישנה, או אריק שרון, המקובל על הצעירים**

ספרדים? האם את יודעת שאני המרוקאי הראשון המשתתף בוועד־המנהל?

● **אתה רוצה שיבחרו מישהו לוועד־המנהל? רק משום שהוא מרוקאי?**

את רוצה להגיד לי שעד עכשיו לא מצאו אף מרוקאי מתאים כדי להשתתף בוועד־המנהל?

● **אותך מצאו?**

אותי מצאו? התעניינתי בנושא, ביקשתי להתמנות, נאבקתי. אם לא הייתי נאבק, לא היו ממנים אותי. אני מאמין שאני יכול לתרום מבחינת זווית הראייה שלי. לחצתי, ולבסוף הצלחתי להיכנס לוועד־המנהל. אני טוען שלא היו צריכים לחכות לי. על־פי איזה קריטריונים מינו את חברי הוועד האחרים? על־פי מה מינו את ראובן ירון, את דני בלוך ואת אהובה מירון? אם הקריטריון הוא שמינו אנשי־רוח, גם אז אפשר היה למצוא אנשי־רוח בני העדה המרוקאית. לא מצאו אנשי־רוח, מצאו עסקנים מצויים. כאלה יש, ברוך השם, גם בין בני עדות־המיזרח.

● **אתה נחשב לאיש־מעשה וגם לאיש־חזון. אתה יודע כאדם שאינו מכובז זמנו. איך אתה מרגיש כחבר בוועד־מנהל שאינו מנהל דבר?**

מתוסכל.

שיטרית עם דויד לוי ביבנה
„מה דעתי על דויד לוי? אין תגובה!"

● **הסבר בבקשה.**

הציבור מאוכזב מהוועד־המנהל ומתייחס לתופעות שוליות כמו פאפו. הוועד־המנהל אינו מסוגל לנהל ישיבה אחת בשבוע. תחת לדון בעיקר, הוא מתעסק ברכילות ובדברים שוליים ושטותיים. מלכתחילה דרשתי שיהיה חופש מוחלט למנהלי ה־מדיה. דרשתי פיזור סמכויות, דרשתי שמנהלי־המחלקות יהיו אחראים על תש־לום משכורות ושעות נוספות. קיוויתי ל־היפטר מתיסמונת שמעוני, לנטרל את המינהל מהשליטה במדור.

כמובן שהמנכ"ל והמישנה־למנכ"ל התי־נגדו בכל תוקף, מכיוון שפירושה של דרישתי היה ריקון מתוכן של כל סמ־כויותיהם.

● **מאיפה הרעיון?**

ממועצת־יבנה, שאני עומד בראשה. ב־משך שנים טיפחתי צוות עם סמכויות משלו. אני לא מתערב בתיפקוד המחלקות,

שיטרית ככצין בצה"ל
„מימנתי את לימודי מעבודה בשדה!"

ותאמיני לי — כל המחלקות כאן מנוהלות באופן יוצא־מן־הכלל. אני מתערב רק כא־שר יש בעיה הדורשת את התערבותי. כ־ראש־מועצה, או אם תרצי, כמנהל, תפ־קידי הוא לתאם, לפקח, ליזום ולנהל. כך, אם הצוותים שלי מתפקדים באופן עצמאי, יש לי הרבה יותר זמן לחשוב וליזום.

לדעתי, הדרך שבה מנהל טומי לפיד את רשות־השידור איננה נכונה. הוא נוהג ב־מדיניות קיצרת־טווח, הוא לא רואה את המחר. תחת לבנות את בית־השידור ה־ישראלי הוא מתערב בתיפקוד המחלקות. מחר יהיה ערוץ שני, והטלוויזיה הישרא־לית תהפוך לליגה גימלי.

● **נחזור, ברשותך, לוועד־המנהל. אינך חושב שהוא מיותר?**

במתכונת הנוכחית — כן. לא פעם הצעתי לוועד־המנהל לסגור את המכשיר ולהתחיל מאפס. לא יקרה שום דבר אם לא תהיה טלוויזיה במשך חצי שנה.

● **מדוע אין מקבלים את הצעתך?**

> **במקום לדון בעיקר מתעסק הוועד המנהל של רשות־השידור ברכילות ובדיבורי־שטות**

מכיוון שאין להם האומץ להחליט. יש ספר של קנדי, שנקרא אומץ ופוליטיקה. הוא מספר על המצבים שבהם היה עליו לעמוד לבד, בודד לחלוטין, ולהחליט: כן או לא. לא תמיד יש לפוליטיקאים אומץ. לדעתי, אם אין לפוליטיקאי אומץ, מוטב שלא יהיה פוליטיקאי.

● **אתה בעד ערוץ שני?**

לא כערוץ בודד. הדבר דומה לטיפור על שולייתי־הקוסם, שלמד את מילת־הקסם והפעיל את המטאטא, אך לא ידע מתי להפסיק. ערוץ שני היה בדיוק כמו הערוץ הקיים, עם אותן הבעיות ואותן הצרות. אני בעד תחרות חופשית. שיקבעו כללים, כמו בארצות־הברית, שיפתחו עשר תח־נות טלוויזיה. מה רע בזה?

זו שתישאר בחיים, היא הטובה ביותר. כל זה בלי סיכון, בלי פוליטיקה, בלי שמדינת ישראל תשקיע לירה אחת — להיפך, רק תרוויח מכך. יותר מזה: אני בעד ערוצים בכבלים. זה אבסורד שקיבוץ יכול לשדר בכבלים, ואצלי, בשכונה של 1600 וילות, אני לא יכול. אני ממילא מכין

> **במקום לדון בעיקר מתעסק הוועד המנהל של רשות־השידור ברכילות ובדיבורי־שטות**

אנטנה מרכזית, שיהיו בה גם ערוצי כבלים. אני חושב שזה חשוב לחיי־הקהילה. אני מתכוון להקים בתוך הקהילה ועדת־רפורטואר, ולשדר בארבע ערוצים תוכניות לילדים, בידור וחדשות, כשהקהילה תהיה משתתפת פעילה בהפקה. כך עקרת־בית תוכל לראות בטלוויזיה את מסיבת־הפורים בבית־הספר של בנה. כתב מקומי יוכל לסקר מישחק כדורגל, המתקיים ביבנה.

היתרון בטלוויזיה בכבלים הוא שלכל אזרח יש אפשרות לבחור את הדבר המיוחד לו, הדבר שהוא אוהב. את רוצה לדעת מהו חלום־חיי? טלוויזיה דו־כיוונית, שליד מערכת הטלוויזיה בבית תהיה מערכת קלידים, המאפשרת לתת פיד־בק לאולפן, כך שתוך עשר דקות אפשר יהיה לארגן מישאל־עם.

● **אחרי שראיתי מה עשית ביבנה, אני מאמינה שאתה לא חולם בהקיץ. אני מכינה שאתה בעצם התחלת להגשים הלכה למע־שה את התוכניות שלך?**

־קודם כל, אחרי ששיפצתי את כל ה־בתים ביבנה, בניתי לכל בית אנטנה מרכזית על חשבון המועצה. בשכונת ה־וילות החדשה יש אינסטלציה תת־קרקעית.

● **הפכת את יבנה מעיירת פיי־תוח נחשלת לעיירה העומדת להי־**

(המשך בעמוד 40)

היפות והגורילה

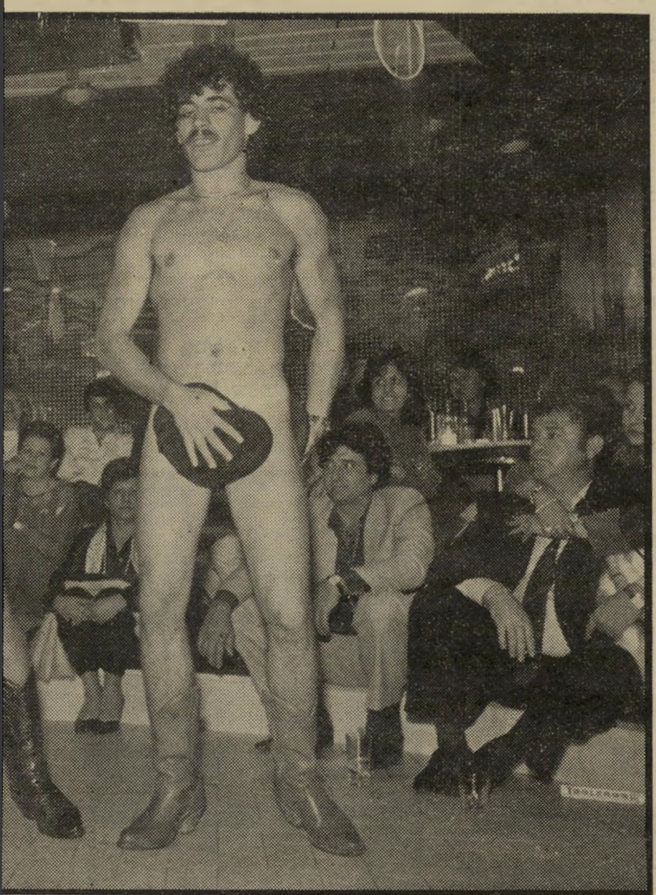
גורילה מחופש כגורילה

איש־ביטחון מחופש כגורי־לה ניסה לשווא להפחיד את יעל טל היפהפיה, שלא נבהלה. הסי־בה — יש לה גורילה צמודה בדמותו של בעלה, איש־הביטחון בני טל.

„סלחו לי, איני יכול להצטלם כשאני מנשק לגברת.“ התנצל השגריר המצרי, **סעד מורתדא**, לפני צלמת־המערכת שביקשה לצלמו בחברת **חיה צור**, אשתו של המיסעדן **משה צור**, שבק־שה לנשקו. „פעם הצטלמתי ב־חברת גברת אחת, אשר התרגשה והטביעה בלחיי נשיקה. לכחרת פורסמה התמונה בכל העיתונים והגיעה, כמובן, עד מצריים. כמובן שקיבלתי גזיפה מקאהיר, ומאז אני נזהר.“ עם משה צור הסכים השגריר להצטלם כשהוא מנשק את לחיו, עם אשתו חיה צור הסתפק בלחיצת יד רשמית.●●● סעד מורתדא היה בין המוזמנים לתערוכת ציוריה של **רחל טי־מור**, אשר הכנסותיה הוקדשו לקניית מכשיר מוניטור למחלקת ילדים בבית־החולים שיבא. מסי־בת־ההתרמה נערכה במיסעדה סינית בכפר־שמריהו, שהפכה לערב אחד לגלריה, כשבין מאכל סיני אחד למישנהו, קנו העשירים, ה־יפים והיפים בעיני עצמם תמונות ותרמו כספים ●●● במסיבה אירעה תקרית קטנה, שעלולה היתה להיגמר בשערוריה כאשר המיליונר **רובי זימרמן** שותף באחד הבנקים ובעל מיפעל ל־אלומיניום ומעצב־האופנה **עודד פרובזור** רכשו בטעות את אותה התמונה. הם שילמו עבורה, כל אחד, 20 אלף שקל. כשגילה עודד פרובזור שהוחלט למכור את התמונה לזימרמן כעס מאוד והציע בו במקום עיסקה — מחיר התמונה יוכפל, ומי שישלם אותו במזומן יזכה בה. וכשלא הגיעה שום תגובה מזימרמן, גברה בו חמתו והוא עזב את המקום, יחד עם ידידתו **בריריה מם**, לשע־בר מזכירת אגודת־הציירים־והפס־לים, שאותה הביא במיוחד כדי שתעזור לו לבחור את התמונות ●●● במסיבה נכחו גם המנתח הפלאסטי הידוע, ד"ר **עמי גז־עדי** ואשתו **רותי**, שהתלוננו על ה־פירסומים בעיתונים כי בנם **אייל** היה פעם בן־זוגה של הרוזנת **כריסטינה פאוויצ'י**, המשגעת את הארץ בגלל הרומאן שלה עם רופא־השיניים ד"ר **עמי ויז'נסקי**. תחת זאת, הם הציעו למדורי־הרכילות לכתוב על בנם הבכיר, **אביב**, היוצא בקביעות עם השח־קנית **חנה לסדאו**, אחרי שנפ־גשו בזמן הסרטת סרט של אסי דיין ●●● אחרי שבמשך שבוע שלם ניהנד לי בעל־מועדון חדש, ששמו **נמרוד**, שאבוא לפתיחת המועדון שלו, במקום שבו היה פעם מועדון התיאטרון. החלטתי לבקר ולראות במה המדובר. בדלת המועדון, הנושא את השם המפוצץ בליץ, קיבלו את פני שני גברתנים שחסמו את הכניסה. כשהסברתי שהוזמנתי על־ידי מנהל המקום, הלך אחד מהם לשאול את פי האדון. באותו הזמן, בעוד אני מחכה בחוץ, סיפר לי הגברתן השני, שבמקום פרצה קטטה ש־

„רק לא נשיקה!“

טובים, סירב השגריר המצרי סעד מ

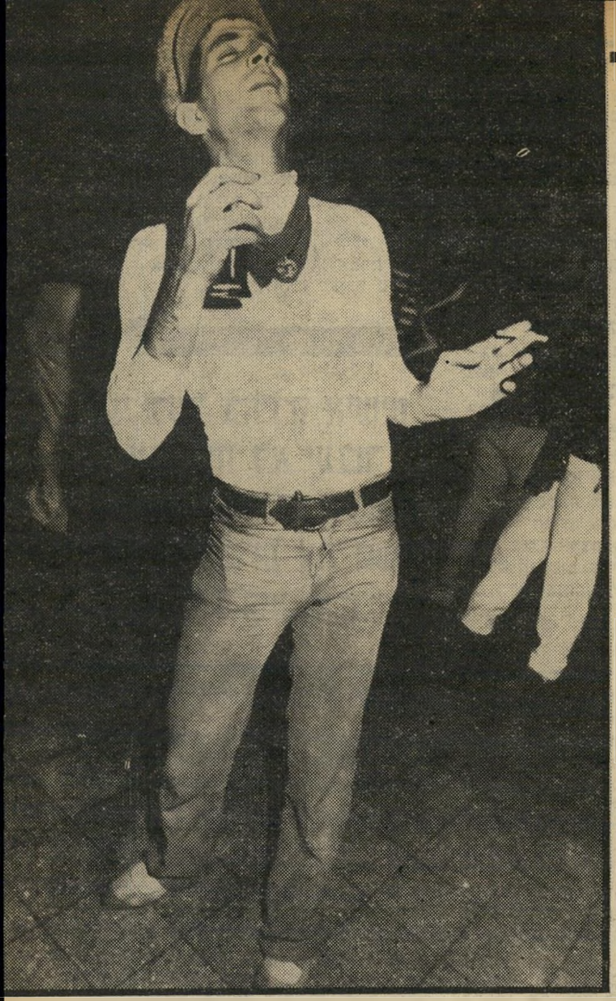
מופע העירום

נערך במסיבה במועדון יוקרתי בתל־אביב. עדון מייק (מימין) את בגדיו והסתיר את אבר מינו בתוך כובעו. במחרה

אלה מי ישווה לה

אלה סלע, רקדנית ריקצועית, משתוללת על רחבת הריקודים עם השח־קן מנחם עיני. משמאל הדוגמנית קארן דונסקי והאסטרולוג הרצל ליפשיץ, אשר נפגשו בתערוכת הציורים של רחל טימור, שנערכה במיסעדה סינית.

פוסט איש־הביטחון בני טל מנשק את אש־תו יעל: „אשתי שווה את פארה פוסט," טען בני טל.

מתנצל סעד מורתדא לפני חיה צור המיסעדנית. למרות שהשניים ידידים תדא לנשק את הגברת לפני המצלמה.

פוצצה את הערב. הסיבה: אחד האורחים חשב שהמועדון משמש עדיין כמיפגש להומוסכסואלים, ו־ניסה לחזר אחרי גבר אחר, שבא עם ידידה. הלה לא חשב פעמיים והיכה מכות נאמנות את ההומו ש„פגע בכבודו". אין פלא שהגברתן השני חזר ובפיו הבשורה: נימרוד אינו רוצה שעיתונאי ייכנס למוע־דונו. איך לומר זאת? מכת „בליץ" הונחתה על המועדון ●●● ב־גברתנים מאיימים לא פחות נת־קלתי במסיבה שנערכה באקוואר־יום של הדולפינריום. את פני ה־אורחים קיבל בפתח יצור ענק, שהזמין אותם להיכנס למסיבתם של אנשי־ביטחון אלה, המכונים בפי כל „גורילות". יוזם המסיבה, **בני טל**, סיפר שהוא עומד ל־אבטח את מישפחת **יואינג** ה־מפורסמת, גיבורת הסידרה דאלאס, העומדת לבקר בארץ במרס. כמה עולה לאבטח מישפחה כזאת? — שאלתי. „200 דולר לאדם, לשמירה צמודה בת 12 שעות," ענה בני. המישפחה תישהה בארץ כעשרה ימים, אז צאו ועשו בעצמכם את החשבון. כשנשאל בני, כיצד יע־עים את זמנן של הבנות היפות לבית דאלאס, אחרי שצבר נסיון כששמר בצמידות יתרה על הכו־כבת **פארה פוסט**, חייך לעבר אשתו היפהפיה **יעל** וענה: „הש־תגעת? עכשיו אני מאולף כמו פודל" ●●● עוד סיפר בני: „מאוד התאכזבתי כשנודע לי ש־אוסף האמנות של **פלאטו שרון**, אשר בשמירה עליו השקעתי מאמצים עצומים, התגלה כמזוייף ●●● בין קציני המשטרה הרבים במסיבה, פגשתי ב**עמי מנדלמן**, איש להקת הכל עובר חביבי, שבא עם אחיו, **רפי מנדלמן**, המנהל המיסחרי של הלהקה, שסידר לה חוזה לפירסום כרטיס אשראי של אחד הבנקים. אמרתי לרפי שאני יודעת שהלהקה הרוויחה מהעיסקה 2 מיליון שקל, חוץ מהאחוזים מ־הרווחים. הוא חייך ולא הכחיש ●●● „באתי להתאוורר במסיבה, אחרי שקראתי היום בעיתון, ש־השיר ששלחתי לתחרות הארוויזיון לא התקבל. התאוששתי מייד ו־באתי לבלות," אמר לי באותה המסיבה הזמר **איתן מסורי**, שבא בחברת חברתו היפהפיה, **ענת מרגלית**. „היא לא רק יפה, היא גם חכמה." התפאר באוזני איתן. „היא לומדת באוניברסיטה חינוך מיוחד. אנחנו יוצאים ברצינות, וכנראה שתהיה לנו חתונה."

דמיון הדוגמנית אורנה שחר, שפניה מזכי־רים להפליא את פניה של המשוררת דליה רביקוביץ'.

ושם בכוס עיני השחקן מנחם עיני יצא במחול לבדו, כטוב ליבו ביין, כשכוס המשקה בידו והוא מנומנם. מנחם מרבה להופיע כשחקן בתיאטרון רחוב.

הצטרף אליו ידידו אלברט (משמאל) שהוא בדרן בצוות בידור של משה ינוקא באילת. המנחה, הרקדנית טלי נראית מההצגה. בהמשך המופע האירוטי הסירו השניים את הכובעים ונשארו עירומים כביום היוולדם.

איך להשכיב בריקוד, מדגים מעצב־השיער מכס דהאן, בעזרת המאפרת עדה לזורגן. בתמונה מימין: עמי מנדלמן מלהקת „הכל עובר חביבי" (מימין) ואחיו רפי, המנשק את ענת מרגלית, חברה של איתן מסורי, שלדברי איתן היא לא רק יפה, אלא גם חכמה.

„רק במיקרה אני בליכוד!"

רותי, מאיר ומירי שיטרית
„המועצה מספקת לילדים כלי־נגינה ושיעורים למוסיקה!"

(המשך מעמוד 37)

פוך עיר ככר הערים. איך עשית זאת?

חינוך. קודם כל חינוך. אצלנו בבתי־הספר מלמדים בשיטת ההוראה היחידנית — נותנים לכל ילד להתקדם לפי היכולת שלו, ללא כל קשר לכיתה.

שר־החינוך הקודם, אהרון ידלין, רצה להפעיל את השיטה בהרצליה. אמרתי לו: תפעיל אותה אצל אוכלוסיה טעונת טיפוח.

> **אני בעד בחידה אישית, אבל זה לא יעבוד בכנסת. שום חבר־כנסת לא יעז לגדוע את הענף שעליו הוא יושב**

אני מוכן להיות שפן־ניסוי. הוא השתכנע. בתי־הספר החדשים נבנים על־פי עקרונות השיטה, האומרת שכל ילד הוא אינדיווי־דואל, יש לו רמה אישית. יש לנו 30 ילד בכיתה, ביחד זה מהווה 30 רמות בכל מיקצוע.

בכיתה רגילה אין סיכוי לילד שהוא אפס במתמטיקה, אבל גאון באמנות. אצלנו ילד כזה יכול להגיע לגדולות. בבית־ספר רגיל הוא אבוד לנצח. אצלנו ניתנת לכל ילד אפשרות לבחור את מסלול הלימוד ולהתקדם לפי הקצב שלו. למורה יש מערכת־בקרה, המורה חופשית והיא יכולה לטפל בחלשים ולקדם אותם לרמה של הכיתה. אוניברסיטת תל־אביב עקבה אחרי כל תלמיד, והתוצאות משביעות־רצון. אנחנו מלמדים את הילד איך ללמוד, לא מה ללמוד. בבית־הספר יש מחשבים, הילדים מתרגלים ליד מחשב ומסוף. הם מקישים את שמם ומיספרם, והמחשב משיב לילד: שלום דני.

אם כל הכיתה נכשלת בתחום מסויים, סימן שהמורה אינו טוב. בכל כיתה יש מסוף. ביניתיים המחשבים מתרגלים רק במתמטיקה. בשנה הבאה נכניס גם אנגלית ולשון.

מי מימן את כל זאת — את בית־הספר, את המחשבים, את התנאים הכלתי־רגילים שבהם לומדים ילדי יבנה?

אני משתמש בתקציב המועצה ובתרו־מות. אני מאמין בחינוך. אני יודע שלא מקובל על פוליטיקאים להשקיע בחינוך, כי הפירות הן לטווח ארוך. אבל אני מאמין בכך. ושוב, למרות המקובל, יש לי חזון. אני מאמין שאם אשקיע פחות כסף בגינה ציבורית, ויותר בחינוך, הדור הבא לא יהרוס את הגינה הציבורית שתיבנה בעתיד.

מה דוחף אותך, מדוע אתה משקיע כל־כך הרבה מרץ וכל־כך הרבה מחשבה ביבנה?

גדלתי ביבנה, וככל בני־עיירות־הפיתוח סבלתי מדימוי עצמי שלילי. כל מי שהיה שווה משהו עזב. נותרו רק החלשים, ר־העיר שקעה מטה־מטה.

אני בא ממישפחה בת תישעה ילדים. בחוץ־לארץ אבא היה סוחר, כאן עבד כפועל־דחק. לאבא יותר מ־60 נכדים ו־10 גיסים. אחי ואחיותי, שנישאו בחו"ל, הם חסרי־השכלה. אלה שגדלו בארץ, כמוני וכמו אחי המבוגר, גמרו אוניברסיטה. אחי הוא מנהל מחלקת־החינוך של מועצת־יבנה.

סידרת לו עבודה?

לא. הוא היה במועצה 15 שנים לפני שאני בכלל הגעתי אליה.

איך הצלחת להיחלץ מגורל רבים של רכים מבני עיירות הפי־תוח ולהפוך לבוגר אוניברסיטה?

המישפחה שלי עברה את אותו המשבר שעברו כל המישפחות המרוקאיות. בחו"ל היינו מישפחה לא עשירה, אבל בינונית. כשהורי הגיעו ארצה, אבד כל מיטענם ב־דרך. באנו ארצה בדרך־לא־דרך, שנמשכה שישה חודשים. הייתי בן שש כשהתיישבנו במעברת־יבנה, בצריפים שניבנו על החו־לות. ההורים היו צריכים להתחיל כאן הכל מחדש, וזה היה תהליך קשה מאוד. הורי לא יכלו לתמוך בי מבחינה כל־כלית, ואצלי בער משהו ללמוד. הייתי תלמיד טוב. גמרתי בית־ספר עממי בגיל 12 — קפצתי שתי כיתות. הורי עודדו אותי, אבל לא היה להם הכסף לשלם שכר־לימוד. נרשמתי לבית־הספר התיכון בגיבעת וושינגטון, וכדי לממן את הלי־מודים עבדתי בלילה בפרדסי־הלימונים.

בכיתה י"ב עברתי לכפר־בתיה. הלכתי להירשם עם אחי הגדול. כששמענו את מחיר שכר־הלימוד, אמרנו: תודה רבה, והלכנו הביתה. היה ברור, גם לו וגם לי, שלא נעמוד במחיר. אבל הממוצע שלי היה תשע פלוס, והמנהל „עשה חושבים" והציע לי לממן את הלימודים בעבודה במשק החקלאי בחופשות — וכך היה. גמרתי את בית־הספר תיכון בגיל 16 ו־נרשמתי ללימודי מיקרוביולוגיה וביוכימיה באוניברסיטת בר־אילן.

איך מגיע מדען לפוליטיקה?

זה לא שאני לא אוהב ספרות. אבל בעיני, כל הוויכוחים הפילוסופיים הם חסרי־תכלית. מדע מאוד משך אותי, ואל־מלא מיקרה שקרה עם מועדון־הספורט של יבנה, הייתי לבטח מדען. כדי לממן את לימודי האקדמיים איפשרו לי לגור בכפר־בתיה, בתנאי שאנהל שם את ה־סיפרייה. בשנה הרביעית כבר הפכתי מורה למדעי־הטבע. לימדתי בכפר־בתיה, באש־דוד וביבנה. עמדתי על הבדלים עצומים בין יבנה ומקומות אחרים. זה הרגיז אותי — יבנה היא מקום עם פוטנציאל עצום ואוכלוסיה צעירה. היא היתה מקום מבוזבז.

ב־1968 לא היה אף מועדון־נוער אחד ביבנה. פנינו למועצה, שבראשה עמדה המפד"ל, וביקשנו שיעמידו לרשותנו צריף, שבו נדריך בהתנדבות בני־נוער. הם לא היו מוכנים — אילו היו נותנים לי את הצריף לא הייתי היום ראש־המועצה.

התארגנו וקראנו לעצמנו „ועד הנוער הבוגר למען יבנה". גילינו שהיה תורם שביקש לתרום באמצעות מישרד־השיכון להקמת מרכז־ספורט ביבנה. משום שב־מפד"ל עמדו על כך שתהיינה שתי ברי־כות־שחיה — האחת לנשים והשנייה ל־גברים — החליט התורם לוותר על כל הרעיון. יצאנו מהכלים, והחלטנו לבדוק מהיסוד את בעיות החינוך, התרבות וה־פיתוח בעיר.

קראנו לאסיפה. כל העיר הגיעה: הס־ברתי מי אנחנו. הייתי ממש ילד — הק־פדתי ללבוש עניבה, כדי להיראות מבוגר מ־19 שנותי. כל אחד עלה על הבימה וסיפר על המימצאים שלו. זה לא עזר — המועצה לא היתה מוכנה ללכת לקראתנו.

יצאנו להפגנה נוספת עם ארון־מתים, שעליו היה כתוב „תקציב הפיתוח של יבנה". חסמנו את הכביש, וכלי התיקשורת קראו לזה „המרד השקט של צעירי־יבנה." הודענו שאם תוך חודש לא יענו לתביעו־תנו, נעשה צעד דראסטי. שוב לא נענו. הפעם חסמנו את הכביש לחלוטין — כולנו עלינו על הכביש שהיה אז הכביש הראשי לבאר־שבע, לפני שבנו את הכביש המהיר. המישטרה עצרה אותנו, והציבור לא ירד מהכביש עד 5 בערב — עד שלא שוחררנו.

מתי התגייסת לצה"ל?

בדיוק אז הגיע מועד גיוסי. מיניתי איש שיחליף אותי והתגייסתי. הבנתי שהדרך היחידה לשנות דברים היא ללכת לפו־ליטיקה. החבר'ה החליטו לרוץ ברשימה כשאני הייתי בצה"ל. הם קיבלו שנים מתוך תישעת המקומות במועצה, ורפי מיארה, חבר הקבוצה שלנו, התמנה כסגן־ראש־המועצה.

מה עשית בצה"ל?

הייתי מפקד קורס־חובשים, אחר־כך מפקד ענף־קצינים של חיל־רפואה. במיל־חמה הייתי קצין־מיבצעים של קלמן מגן.

מה עלה בגורלו של מרכז־הספורט?

המערך זרק אותנו מהקואליציה והכניס תחתנו את המפד"ל. מרכז הספורט לא קם.

מתי נבחרת כראש־מועצה?

20 יום אחרי מילחמת יום־הכיפורים רצתי לבחירות ביבנה. הציבור זכר לי חסד־נעורים, ומאז אני ראש־המועצה.

בתחילה רצתם בקבוצה עצי מאית. מדוע הצטרפתם לליכוד?

פנינו גם למערך. לא היה לנו כיוון פוליטי. בגיל 18—19 לא ידענו עדיין מש־מעות של כוונים פוליטיים, מיפלגות. ה־מערך סירב לדבר אתנו, הליכוד, לעומת זאת, קיבל את התנאים.

אתה רוצה לומר שהצטרפת לליכוד רק משום שהמערך סירב לדבר איתך?

בדיוק כך!

כלומר, דיעותיך הפוליטיות התגבשו רק אחר־כך. בנסיבות אחרות יכולת להיות חבר־כנסת מטעם המערך?

במידה מסויימת זה נכון, למרות שכיום אני מסכים עם מדיניות הליכוד בכל התחו־מים הרבה יותר מאשר עם מדיניות ה־מערך.

מה היה הדבר הראשון שי־עשית אחרי שנבחרת כראש־מועצה?

קודם כל הקמתי את מרכז־הספורט. היום, עם המפד"ל בקואליציה, יש ברי־כה אחת, והיא פתוחה בשבת. מייד ראיתי את הפוטנציאל הלא־נורמלי שיש ביבנה. לא היה למקום תוכנית־אב, לא תוכנית־מיתאר — שום דבר שכוון לטווח רחוק, שהראה לאן מועדת פני יבנה.

אני חשבתי 100 שנה קדימה. הבנתי שאיני יכול להתחרות בערים מסביב, לכן החלטתי להציע משהו שהעיר לא יכולה להציע: איכות־חיים. היתרון שלנו הוא שאנו יכולים להציע איזורי־מגורים לא צפופים ובתים חד־קומתיים.

לאט־לאט פסקה העזיבה העצומה של ה־צעירים. הבנתי שאיני יכול לשכנע אנ־שים מבחוץ לגור ביבנה, אם לא אשכנע קודם־כל את התושבים עצמם. הבנתי שאני חייב לפתור בעיות־פנים. קודם־כל החילותי בשיפור קיצוני של מערכת־החינוך, אחר־כך החלטתי להרוס את כל הסלאמס — לא לשפץ אלא להרוס ולבנות מחדש.

מניין לקחת את הכסף?

מסתבר שיש הרבה כסף. צריך רק לקחת אותו. הצלחתי לעורר אצל אנשים תיקווה. אנשים הרגישו טוב. במקביל תיכ־ננתי הרבה שנים קדימה. הצלחתי להגיע לכך שביבנה ילדים לומדים חינם מגיל 3 עד 12. אצלנו אין ילד שאין לו מקום בגן — יש לנו שני מעונות־יום, לילדים מגיל חצי שנה עד גיל 3.

לא ענית לי מניין בדיוק היה לך תקציב לכנות, להרוס, להשקיע.

מתקציב־המועצה. בניהול נכון של תק־ציב יש כסף לכל דבר. כשכסף לא מתבזבז על ביורוקרטיה, על פקידים, על מובטלים — יש מספיק כסף.

מהם מקורות־התעסוקה של תושבי יבנה?

יש לנו איזור־תעשייה גדול מאוד, ה־מספק עבודה לרוב התושבים. חלק עוס־קים במיסחר וחלק עובדים בערים ה־סמוכות.

האם קיימת ביבנה תופעה של חוסר־תעסוקה?

לא.

האם יש ביבנה בעיות סוצ־יאליות?

כן, בטח. אני לא יכול לשנות אנשים שהותנחו במשך שלושים שנה. אך יש ירידה ניכרת בכמות. הירידה היא עצומה. בשמונה שנים ניכר ההבדל העצום.

האם יש ביבנה פשיעה?

גם פה יש פשיעה, אך היא אינה שונה מיתר המקומות. המישטרה מתמודדת עם זה באותה מידה של הצלחה כמו ב־מקומות אחרים.

מה בקשר לנוער־שוליים?

כמעט אין. אני עושה כמיטב יכולתי בעניין הזה. יש פחות נוער שוליים. יש לנו שמונה בתי־ספר יסודיים, 40 גני־ילדים ושני בתי־ספר תיכוניים. יש לנו חינוך משלים, יש לנו בית־ספר למוסיקה

(המשך בעמוד 74)

חוריו של מאיר שיטרית
„אני חושב 100 שנים קדימה..."

> **איפה היה צחי שימעוני בפרשת מודע? הוא היה צריך להרים טלפון לחיים יבין בכנסת, וזה היה בקלות מאתר את מודע**

אם תכנון לחסון לנסיעה לחו"ל – היה כדאי לך לחכות לדיסקונט

25% הנחה על טיולים לחו"ל בולל הטיסה

או

50% מהמחיר ב־5 תשלומים – ללא הצמדה וללא ריבית + 5% הנחה על מחיר הטיול לחו"ל

היכן אתה חולם לבלות את חופשתך הבאה? ברומא או בהריה? בניו־יורק או בנתניה? בטוקיו או באילת?
בבנק דיסקונט תוכל להגיע לכל מקום, עם תכנית החסכון הבלעדית „חן טיול ונופש", המעניקה לך הנחות, הטבות והסדרי תשלומים חסרי תקדים.

הכנס לכל אחד מסניפי בנק דיסקונט, ובקש להצטרף לתכנית „חן טיול ונופש".

- **אתה חוסך 100$ (או יותר) כל חודש, או מפקיד סכום חד־פעמי של 500$ לפחות – במשך 3 עד 12 חודשים.**
  מטבע החוץ להפקדה בתכנית ימכר לך בבנק ללא עמלה.
- **בתום תקופת החסכון אתה מקבל תעודת הפניה מהבנק לחברת הנסיעה – ומקבל:**

1. חבילות נופש וטיולים מאורגנים לחו"ל
25% הנחה למשלם במזומן –
ההנחה תנתן על מחיר הטיול, כולל כרטיסי הטיסה, בהתאם לסכום החסכון (ב „קופל" ו „יוניברס").
5% הנחה והסדר תשלומים ללא הצמדה וללא ריבית –
5% הנחה תנתן על מחיר הטיול כולו (גם אם הוא עולה על סכום החסכון).
תשלומים: 50% במזומן והיתרה ב־5 תשלומים חודשיים קבועים, בשקלים, ללא הצמדה וללא ריבית (ב „קופל" ו „יוניברס").

2. טיסות לחו"ל
טיסות סדירות לחו"ל ב־6 תשלומים –
אתה משלם 20% במזומן והיתרה ב־5 תשלומים חודשיים קבועים, בשקלים, ללא הצמדה וללא ריבית (ב „קופל").
טיסות שכר (צ'רטר) –
אתה משלם 50% במזומן, ו־50% ב־5 תשלומים צמודים לדולר, ללא ריבית (ב „מעוף – צ'רטר 1").

3. הטבות נוספות לנוסע לחו"ל
- 20% הנחה על שכירת רכב במשרדים של „הרץ" ו „אוויס" בחו"ל.
- רכישת מזומן והמחאות נוסעים בדיסקונט, מתוך כספי החסכון, ללא עמלה וללא הפרשי שער.
- העברת כספי החסכון לחברת הנסיעות – ללא עמלה וללא הפרשי שער.

4. טיולים ונופש בארץ בתשלומים ובהנחות
- אתה משלם 60% במזומן והיתרה – ב־4 תשלומים חודשיים קבועים, בשקלים, ללא הצמדה וללא ריבית.
- בנוסף, אתה נהנה מהנחות:
  ★ 20%–10% בבתי המלון וההארחה בישראל.
  ★ 15%–10% בטיולי „אגד" ו „נאות הכבר", בחבילות נופש של „ארקיע" ובבי"ס לסקי באילת.
  ההטבות הנ"ל יתנתו באמצעות „קופל"

5. טיסות בארץ
10% הנחה על כרטיסי טיסה בטיסות רגילות של „ארקיע" בארץ, באמצעות כל סוכני הנסיעות.

6. הנחה עד 50% בשכירת רכב בארץ – ובתשלומים
50%–20% הנחה בסוכנויות „הרץ" ו „קופל נהיגה עצמית", ובנוסף – 50% מהמחיר ישולם ב־5 תשלומים חודשיים, ללא הצמדה וללא ריבית.

אם תחליט שלא לצאת לטיול או לנופש, תזוכה בריבית דולרית שנתית גבוהה על הסכום שחסכת (היום – 11% ברוטו).
תכנית החסכון פתוחה לכל אחד, וגם לתאגידים.
ובנוסף, חפש בעתונות את הפרסומים על תכנית הנופש של „קופל", הבלעדית ללקוחות דיסקונט, לחבילות נופש בתקופה שבין 20.4.82 ל־20.6.82.

בנק דיסקונט

$1,000,000,000

ביליון תודות ל"ארם" ישראל על חלקם במכירות אטארי בעולם שעברו את ביליון הדולר!

ATARI®

אטארי הגדול מכולם

"וורנר" — קונצרן הענק האמריקאי מביא לישראל ע"י ארם אלקטרוניקה ומשחקים את "אטארי" — משחקי הטלויזיה שכבשו את העולם בסערה. אטארי מכרה השנה בארצות הברית בלבד 2.8 מליון מכשירים ו-18 מליון קסטות (למעלה מ-80% מכלל משחקי הטלויזיה בכל העולם). מליוני אנשים יודעים: במשחקי הטלויזיה יש רק אלוף אחד — "אטארי".

אתה מקבל עם מערכת אטארי שני זוגות ידיות וקסטה עם 27 משחקים.

האלוף - בטלויזיה שלך

מכשיר אטארי מתחבר לכל מקלט טלויזיה ביתי בצבע ובשחור-לבן ומעניק לכל המשפחה שעות מרתקות של משחקים, תחרויות ושעשועים.
משחקי אטארי אינם רק בידור אלא בעלי ערך חינוכי רב לילדים ובעלי אתגר למבוגרים.

אתה האלוף

אתה יכול לשחק נגד המחשב, עם בן-זוג או ברביעיה;
באמצעות 3 זוגות ידיות המותאמות לסוגים השונים של המשחקים.

למעלה מ-1900 משחקים ב-51 קסטות

הפלישה מהחלל, תכנות מחשבים, לימוד אנגלית, משחקי שחמט ב-8 רמות, כדורגל פלא, כדורסל, מתמטיקה, פוקר, מרוצי מכוניות, באולינג, סופרמן, מלחמת טנקים, טניס אמיתי, שש-בש, גולף, מתקפות טילים, המערב הפרוע, דמקה ועוד... ועוד... ומה לא?

אלוף הקסטות

למעלה מ-1,900 משחקים מגוונים ומעניינים מרוכזים ב-51 קסטות אטארי. החל במשחקי חשיבה ולימוד, וכלה במשחקי ספורט שעשועים ומזל. רק לאטארי הלהיטים העולמיים: אסטרואידים, התקפת טילים, מלחמת חללית, תכנות משחקים.
הכונו בקרוב — פאק מאן, גלאקסי, ברידג' דיפנדר ועוד.

ממש כמו בחיים

עם דמויות אמיתיות, בעיצוב גראפי נקי ומהנה. בליווי קולי, בצבעים מלהיבים ובשחור-לבן.
רק באטארי אתה "חי" את המשחק כמו במציאות.

יבואנים בלעדיים לישראל

ארם בע"מ

אלקטרוניקה ומשחקים
רח' דיזנגוף 223, תל-אביב טל. 241082

אזהרה

רק ארם מסוגל לתקן מכשירי "אטארי", להבטיח שרות לאורך ימים. אל תקנה מערכת אטארי ללא תעודת אחריות של "ארם" — חניך הבלעדי של אטארי בישראל. חברת "ארם" לא תישא באחריות ולא תתן שרות למערכת אטארי שאינה נושאת תעודת אחריות של ארם בע"מ אלקטרוניקה ומשחקים

קנה אטארי רק אצל הסוכנים המורשים

תל-אביב ★ **ארם בע"מ**, דיזנגוף 233 ★ **צעצועי פופיק**, מפיץ ראשי לחנויות צעצועים, ויזל 24 ★ **כל-בו-שלום** ★ **שקם** אבן גבירול ★ **ג'ים** מרכז מסחרי נווה אביבים ★ **סלון לב העיר** יהודה הלוי 59 ★ **אנטקו** יהודה המכבי 62 ★ **צעצועי אלדה**, סופר רוול, דיזנגוף 111, באלנבי 81, ובדיזנגוף סנטר, קומה ב' ★ **צעצועי אריה**, דיזנגוף 159 ★ **אלעזר אלקטרוניקה**, ברודצקי 43 ★ **רוול**, מרכז מסחרי בבלי ★ **צעצועי ג'ומבו**, כיכר המדינה וברחוב השוק 31 ★ **אורן סטריאו**, שד' בן-ציון 32 ● **חיפה והצפון** ★ מפיץ ראשי - **טל-מור** מוריה 29, חיפה ★ **יורון**, הרצל 109 ★ **סופר בום**, הנביאים 9 ★ **התקליט חיפה**, הרצל 9 ★ V.C.C. מלון דן כרמל בלובי ★ **צעצועון**, י.ל. פרץ ★ **גן-לי**, מפרץ חיפה ● **קרית-שמונה** ★ **זלמן ועמירם פרס**, מרכז מסחרי ● **נהריה** ★ **במבי**, תחנת אגד ★ **פוטו נהריה**, געתון 20 ● **נצרת עילית** ★ **אחים נפתלברג**, כיכר דדו ● **טבריה** ★ **כל-בו-גן**, רח' הגליל ● **בית שאן** ★ **בנג'ו אלי**, בשוק העירוני ★ **חמת**, שד' שאול המלך ● **עכו** ★ **כל-גיל**, רח' בן-עמי ● **קרית-אתא** ★ **סלון אולבי**, זבולון 3 ● **עפולה** ★ **אמנות הצילום**, הנשיא 8 ● **קרית-מוצקין** ★ **רב-מד**, שקם ★ **סטריאו איל**, השופטים 14 ● **מגדל העמק** ★ **מעבדות צילום ויקטור** ● **קרית-ים** ★ **סטריאו אלביני**, כיכר נמיר 5 ★ **אחים נפתלברג**, שד' ירושלים 3 ● **חדרה** ★ **שוויצר ובניו בע"מ**, הנברט סמואל 68 ★ **פי. אר אלקטרוניקה**, הנשיא 21 ● **נתניה** ★ **תל-אור**, שמואל הנציב 14 ★ **גולן סאונד**, גורדון 2 ★ **שקם**, נתניה ● **כפר-סבא** ★ **דידו ון**, ויצמן 32 ★ **ז'אן אלקטרוניקה**, רוטשילד 62 ● **הרצליה** ★ **אמפיסל בע"מ**, סוקולוב 61 ● **רעננה** ★ **סלון אבי**, אחוזה 109 ● **הוד-השרון** ★ **פוטו ספורט**, דרך השרון 65 (בכיכר) ● **רמת-השרון** ★ **לירון**, סוקולוב 41 ★ **טרון השרון**, ★ **אוסישקין** 23 ★ V.C.C.& סוקולוב 86 ● **גבעתיים** ★ **שקם**, גבעתיים ★ **סלון נתנאלי**, כצנלסון 18 ● **רמת-גן** ★ **פוטו יונד**, ביאליק 47 ★ **ספק קול (טננבאום)**, בורסת היהלומים ★ **צור מוניטור**, ביאליק 54 ★ **דני ובני**, האצל 17 ★ **שלח**, ירושלים 40 ★ **סלון שעשוע**, רח' זיבוטינסקי, פרדס כץ ● **סביון** ★ **וידיאו שמוליק**, מרכז מסחרי ● **אזור השרון והמרכז** ★ **מפיץ ראשי - דידו חנוך**, מוהליבר 4, פ"ת ● **פתח-תקוה** ★ **דידו חנוך**, מוהליבר 4 ★ **קדוש**, חיים עוזר 1 ● **בת-ים** ★ **סלון הוד**, בלפור 48 ● **חולון** ★ **צעצועי צארום**, אילת 36, סוקולוב 47, חנקין 76 ★ **סלון ערוסי**, שנקר 42 ● **ראשון לציון** ★ **סלון אלפי**, הרצל 103 ★ **רם אלקטרוניקה**, הרצל 94 ● **ירושלים** ★ **מפיץ ראשי - מוטי רוזנברגר**, אבן-ישראל 3, מול קולנע עדן ★ **שריג אלקטרוניקה**, אגריפס 78 ★ **שקם**, ירושלים ★ **גד אלקטרוניקה**, פינס 11 ★ **שי-לי**, בארי 3 ★ **הצעצוע בע"מ**, דיזנגוף 6 ★ **רג'ואן**, בן-יהודה 4 ★ **מרתף הצעצועים**, שטראוס 20 ★ **האן**, שמאי 3 ★ **וידיאו קן**, מרכז מסחרי רמות אשכול ★ **וידיאו**, הרצוג 61 ★ **דידו רדקס**, בן הילל 10 ★ **סביטיאני**, רח' סלח-א-דין ★ **פיצי ופוצי**, מטודלה 1 ● **אשדוד** ★ **מרכז הקסטות**, מרכז מסחרי א', חנות 54 ★ **סאונדון**, מרכז מסחרי די ● **אשקלון** ★ **כהנא**, צה"ל 1 ★ **צעצועי דובי**, הרצל 54 ★ **אלי**, בית אמי 23 ● **באר-שבע** ★ **שקם**, באר-שבע ★ **השרות האלקטרוני**, העצמאות 49 ● **רחובות אלקטרוניק (אלי צפריר)** הרצל 185 ● **אילת** ★ **עמיטל אלקטרוניקה**, מרכז עברונה.

אטארי ATARI®

A Warner Communications Company

אלוף משחקי הטלויזיה ביקום

רחל מרחלת על כל העולם

הולך לו עם נשים!

מירו, ספר הצמרת הוותיק בן ה־34, העוסק לדבריו כבר 20 שנה במיקצועו, טען השבוע שלא הולך לו עם נשים. לא, זה לא מה שאתם חושבים. יש לו למירו הסבר פילוסופי מיוחד לתופעה: הנשים שלו, כך הוא הסביר — ביניהן אשתו לי־שעבר וחברותיו לפניה ולאחריה — כולן עוברות אצלו מטמורפוזה, כלומר שינוי קיצוני באישיות. בהתחלה הכל טוב, יפה ונעים. אחר־כך, בהדרגה, מבלי שלמישהו תהיה עליו שליטה, מופיע יסוד קינאה קטלני — מציידן כמובן — שיוצר, לדבריו, חוסר־אמון משווע, והורס עד היסוד את כל היפה שהיה.

אז מתחילות הצרות. או שהאשה הופכת למרירה ותוקפנית או שהיא נכנסת לדיכ־און, מפסיקה לאכול והוא — קצרה ידו

סמדר קיצ'ינסקי
קינאת נשים תרבה חוכמה

מלהושיע. כל טיעוניו, צידוקיו ותחנוניו נופלים על אוזן אטומה. **זה בערך מה שקרה לחברתו עד לפני שלושה חודשים, אילנה** הדקיקה והיפה בת ה־21, שעבדה איתו וחיה עימו כשנתיים — מקור הבעיה, כך טוען מירו, היא „העובדה שאני עובד עם נשים."

עכשיו, מזה שלושה חודשים הוא יוצא עם **סמדר קוצ'ינסקי**, בת ה־18, ה־דוגמנית שהתפרסמה לא מעט בזכות אביה, **אנדריי קיצ'ינסקי** הנוהג כל כמה חודשים לצום רעב עד־מוות, לחטוף שגרי־רים ולעורר מהומות בישיבות מרכז־חרות.

שני האוהבים כבר גרים ביחד — „בשו־תפות", כפי שהם מסבירים. מירו ואבא קלצ'ינסקי „אפילו חברים טובים." מספרת בגאווה סמדר. מירו מקווה בכל ליבו שמצא את שותפתו לחיים ללא הקינאה הקטלנית הנ"ל. הוא זקוק להן לנשים — הן האנרגיה המפעילה אותו, סיפר.

בינתיים, סמדר אכן אינה מגלה קינאה מיוחדת, והוא מפתח אופטימיות זהירה.

אין עשן בלי אש?

הטניסאי מס' 1 שלנו, **שלמה גלזקשטיין**, חי כבר תקופה ממושכת עם **לינה**, שהיתה פעם המזכירה של השר **שימחה ארליך**. כוכב הטניס בן ה־24, שזכה במקום ה־24 בדירוג הטניסאים בעולם, מתלבט לאחרונה. כשהוא נשאל בראיון עי־תונאי, אם הוא מתכוון להתחתן עם לינה, כדי שהמעריצות תדענה אם יש להן בכלל סיכוי אצלו, ענה שכרגע אין לו כוונות להינשא.

כשהוא חזר הביתה חיכה לו סקאנדל קטן, כי השניים כבר קנו לפני שנה בית בנווה־מגן, שעלה להם די הרבה מיליוני שקלים. שלמה'לה טען בבית שענה לעיתונאית ב„אין תגובה". אבל לינה הפגועה ענתה, שאין עשן בלי אש.

למרות ששלמה בא אליה אחר־כך למקום עבודתה, וגימגם דברי הסבר, היא לא נתרצתה. מישהי, קרובה למישפחה, דיווחה לי שלינה אמרה שתסלח לו רק אם יציע לה נישואין מעל גבי עיתון, או שיצהיר לפחות, על תיקון הטעות בגיסוח.

שמחה וטובת־לב התקשרתי לשלמה, כי חשבתי שאולי אוכל להשיב את שלום־הבית על כנו וגם לבשר על עוד זוג בישּ־ראל. אחרי שסוף־סוף ענה לי קול גברי בטלפון, הוא טען שהוא לא שלמה, אבל גם שאל אותי, מה זה בכלל ענייני. סי־פרתי שזה בגלל המעריצות שרוצות לדעת, וכנראה שגם ללינה זה חשוב. הוא לא השתכנע — מה לעשות — וסירב להתייחס לשאלה. אז אני מצטערת, אני לא יכולה לבשר לכן ששלמה פנוי, אבל אני גם לא יכולה לעדכן אתכן ואת לינה לגבי תוכ־ניותיו לעתיד.

שלמה גלזקשטיין ולינה
יש חתונה? אין חתונה?

הדוברת הזוהרת

אני באופן אישי מאוד בעד דוברת מישרד הבריאות, **דבורה גנני**. קודם כל, כי היא הדוברת הכי נחמדה, שאני מכירה. שנית, היא בחורה בהחלט יוצאת־דופן, לא רק ראש על הכתפיים, אלא גם עם הרבה כוח.

דבורה מתגוררת בבית משגע בין שתי קומות במושבה הגרמנית בירושלים ומגדלת בכוחות עצמה את שני ילדיה בני השבע והחמש. לאחר שנפרדה מחברה לחיים, המרצה להיסטוריה **עמיקם אלעד**.

איך שנודע בירושלים רבתי דבר פרודה של הדוברת הבלונדית מהקבוע שלה, החלו מתדפקים על דלת הבית המשגע, בעל הגומחות והקשתות המזרחיות כל מחז־ריה הידועים והפנויים של ירושלים. דבו־רה עשתה סלקציה קפדנית ובחרה לבסוף **בעיתונאי**, גרוש, אך ידוע.

דבורה גנני
שוב פנוייה

הסיפור הזה לא החזיק מעמד והשניים נפרדו. שוב לא נשארה דבורה זמן רב לבד: המחזרים המשיכו לחזר. היא המ־שיכה לבחור ביניהם בקפדנות ובמיכ־רז זכה **רופא** בכיר, שאת שמו לא אפר־סם כאן מטעמים של אתיקה רפואית.

בין השניים התפתח רומן מהסרטים, ובמישרד־הבריאות התחילו לרכל, שאו־טו־טו עומדת דבורה לצאת ממעגל הפנויות המבוקשות.

אולם גם הרומן עם הרופא הגיע לסיו־מו בימים אלה, כשדבורה החליטה שהיא בעצם לא כל־כך בטוחה שהרופא הבכיר הוא האיש המתאים עבורה.

כעת רבותי היא פנויה שוב, צעירה, בלונדית ומצליחה. ואם יש מישהו מכם שהעובדה שדבורה מסתובבת חופשי ב־כנסת, ואומרת אהלן **לאריק (שרון)**, ומה העניינים **לשמחה (ארליך)**, מקבלת נשיקה **מגדעון (פת)**, אוכלת צהריים עם **אליעזר (שוסטק)** ו**מנחם (בגין)** מנשק לה חופשי את היד, מר־תיעה אותו, אז יש לי חדשות עבורם, אחרי שעות העבודה הופכת הדוברת המצ־ליחה, לאישה קטנה ומתפנקת, שכל מה שהיא רוצה זה איזה כתף גברית חזקה להניח עליה את הראש.

מכירים מישהו עם כתף שכזאת?

„צה"ל קורא לך, מותק!"

לא בטוח שהשם **סמדר בן־דרור** יגיד לכם משהו, אבל מי שיש לו אוסף של עיתונים כמוני, יגלה שהבלונדית ה־זאת זכתה לפני כשנה באיזו תחרות יופי.

באיזה תואר היא זכתה לא זכור לי, וכנראה שזה גם לא חשוב. מה שחשוב הוא שהיא בסך הכל בת 18 ושידידה החדש בחיים הוא גבר גרוש פעמיים, ושמו **אשר פרידברג**.

הוא בן 32 ובעל עסק משגשג מאוד לדברי חשמל, אשר הכיר את סמדר לפני כשבועיים. חבר שלו, העונה לשם **חיים אילן** ומוכר יותר **כשישו**, הביא אותה לארוחת ערב. זאת אומנם היתה הפגישה הראשונה של המלכה עם אותו שישו, אבל גם האחרונה, כי מבטי האהבה שתקע אשר בסמדר מעברו השני של השולחן הסבירו לשישו שלא תהיה לו ברירה אלא לוותר.

ואומנם, אשר, שהיה תקוע בתקופה מחפירה של מצבי־רוח ותיסכולים קפץ על ההזדמנות ומאז נעלמו עיקבותיו. זה יותר משבועיים אי־אפשר למצוא אותו.

אך מה יעשה אותו מאוהב בשבוע הבא, כשסמדר תתגייס לצה"ל? לאלוהים פיתרו־נים.

פוליטיקאי רווק עם אמביציה

כשנתקלים בגבר כזה פנוי, אי־אפשר להתאפק. אני מוכרחה מייד להכריז: הנה רווק השבוע.

נתן וויך הוא פוליטיקאי מצליח ורב תארים: ראש סיעת המערך בעיריית תל־אביב, מנהל לישכת־חמס בתל־אביב וגם ראש לישכה לחילופי סטודנטים ונוער מ־חו"ל. נתן, שהוא בשנות ה־40 לחייו, התגרש לא מכבר מאשתו, אחרי 18 שנים של חיים משותפים.

איני יודעת מה דעתכן, אבל לי נראה שזה ממש ביזבוז להניח לגרוש פנוי מסוגו להסתובב חופשי בעיר. אז אם יש ביניכן חתיכה המחפשת בעל פוליטיקאי, עם הרבה אמביציה ויומרות להגיע רחוק ביום מן הימים, כדאי שתרים אליו טלפון. כי נתן, חוץ מזה שהוא איש עסוק מאוד, מספרים עליו שהוא גם קצת ביישן. אפשר למצוא אותו במישרדי מיפלגת העבודה בתל־אביב. בהצלחה.

שחורה או לבנה?

כדורסל באופנה באופנה, כדורסל באופ־נה. אבל הסיפור ששמעתי השבוע מדליק יותר מהסלים של **מיקי ברקוביץ' ומוטי ארוואסטי** גם יחד. אני כמובן מטילה מעט ספק בסיפור הזה, אבל מתוך נאמנות ודבקות במטרה לשמי רחל ה־מרחלת, אני חייבת לספר לכם את הרכי־לות הכי לוהטת בתל־אביב.

ובכן מדובר **בשחקן כדורסל** ידוע, הנשוי באושר לאישה חתיכה לא נורי־מלית. לשניים האלה נולדה בשעה טובה ומוצלחת תינוקת, אבל שוד ושבר, מספ־רים לי שהתינוקת לא עלינו, אם לתת־בטא במילים עדינות, שחרחרה. ואני לא מתכוונת בשום פנים ואופן לתינוקת שנול־דה ל**אולסי פרי** או ל**ארל וויליאמס**.

נו טוב. מה אני אגיד לכם, כך מגל־גלות הלשונות הרעות בעיר, את האמת לא הצלחתי לברר, אבל כמו שאני מכירה סיפורים מהסוג הזה, אני במקומכם לא הייתי לוקחת אותו ברצינות.

קולנוע

ספורט

החתיכות מקליפורניה

אפשר כמעט להאמין שהחתיכות מ־קליפורניה הוא הביטוי החדש והבוטה ביותר למילחמת הנשים על זכויותיהם. אחרי שכבשו את מקומן ברוב המיקצועות הגבריים, הגיע הזמן שגם ההיאבקות החופשית — זו המוכרת אצלנו כ„תפוס ככל יכולתך" — תהפוך ספורט נשי.

למעשה, נשים עוסקות בו כבר הרבה שנים, אך העניין העיקרי, שבהחלפת מה־לומות בין אשה לרעותה, בתוך זירה מרו־בעת ומוארת, היה החלק האירוטי שלו. נשים מעורטלות למחצה, זיעה ניגרת, תפיסות במקומות עדינים, עור נידבק ל־עור — מה הפלא שהגברים נהרו לראות את המופע? איש, כמובן, לא הכיר את שמות האלופות למיניהן, כי לא הזכיה היתה חשובה בספורט הזה, המאבק היה העיקר.

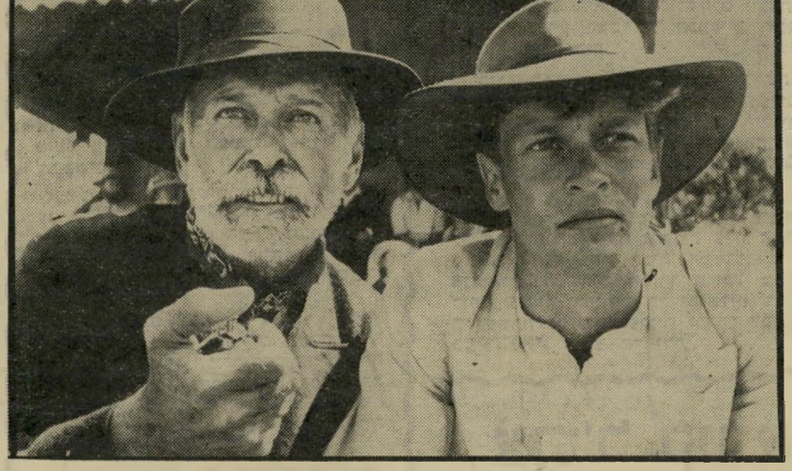
קשה להניח שסירטו החדש של רוברט (המישחק המכור) אולדריץ' יישנה כליל את דימויו של ספורט זה, אם אכן זהו ספורט. מתקבל אפילו הרושם שאולד־ריץ' מנסה לומר בדיוק את ההיפך: אל ישלו הגברות את עצמן שהפעלת שריריהן בהתגוששות חופשית, כדרך הגברים, אכן

ויקי פרדריק, פיטר פוק, לורן לונדון המתאבקות והאמרגן ב„חתיכות מקליפורניה"
הקהל מצפה לישבן ושדיים

פרדריק ואנדרון עוזות על הזירה בתחרות הגמר
לפלס דרך באגרופים

מארק זי בתפקיד ארצ'י האמילטון וביקר כדודו המאמן ב„גאליפולי"
הצעיר שוויתר על הריצה ורץ אל המילחמה

משגה את עמדתן בחברה. כל מה שהקהל מצפה מהן זה „טיטס אנד אס" (ישבן ו־שדיים), וזה הרי בדיוק מה שמבקשים גם מרקדניות סטריפ־טיז, שהן הסמל ה־מובהק ביותר לניצול האשה.

לעזות למעלה. אלא שכדרך הקול־נוע האמריקאי, המבורך, אולדריץ' אינו מסיח דאינו נושא נאומים, אלא זוכר ש־העיקר הוא לבדר. את כל היתר צריך לומר רק אחרי שהצופה כבר מרוצה מן המתרחש על המסך. על כן מספר אולד־ריץ' על אמרגן בפרוטה (פיטר פוק) ה־מטפל בזוג חתיכות חטובות מאד, איריס ומולי.

השתיים לא זכו אף פעם בתואר אקדמי, ולא הצליחו למצוא פירצה אל עולם הזו־הר. ואז, כמו נערים משכונות־עוני אשר רואים באיגרוף דרך אל הפיסגה, מחלי־טות גם הן שהזירה היא שדה־הקרב שבו יש להן סיכוי טוב מבכל מקום אחר לע־לות למעלה.

מחצית מהסרט מקדיש אולדריץ' ל־מערכת היחסים שבין האמרגן המרופט, למוד קרבות־הרחוב והמאבק על הגרוש, ובין שתי הצעירות התמימות יותר, אבל הנחושות בהחלטתן להצליח. הם מתגל־גלים על כבישי אמריקה, מאולם מטונף אחד למישנהו, מאמרגן מפוקפק לאמרגן רמאי, וחוזר חלילה, משתכרים בקושי, ניזונים בדוכני המבורגרים מעופשים, וחולמים על התחרות הגדולה, שתביא את תואר אליפות־אמריקה ואת הממון.

מובן שאף אחד לא מתייחס אל שלי־שייה זו ברצינות יתרה, כי הרי היאב־קות־נשים היא בכל זאת קרובה יותר לבדיחה מאשר לתחרות, והניצחון מעורר לעיתים קרובות דווקא צחוק ולא התפע־לות.

הדרך היחידה לצאת ממעגל־קסמים זה, היא להפוך את הצחוק לעוד יותר מצ־חיק, את המאבק בזירה לחלק מתוך הצ־גת־ראווה גדולה, ורק אז יש סיכוי לש־נות קצת את עמדת הקהל. ובסצינה סו־פית מרהיבה, הופך אולדריץ' את ההכנות למאבק האליפות של „החתיכות" לקארי־קטורה בומבאסטית משעשעת ביותר, שב־עיקבותיה באה סצינת המהלומות החריפה ביותר בין נשים, שצולמה כנראה עד עצם היום הזה.

אין ספק שזהו סרט על נשים המבקשות לזכות בכבוד ובהערכה שלהן הן ראויות. אין גם ספק שמדובר בסאטירה חריפה ו־אלימה לעיתים, על עולם הספורט הזה, כביכול, שהוא קרוב יותר לבידור של מועדוני־לילה, מאשר להפגנת כושר פיסי (אם כי אולדריץ', מומחה לסצינות פער־לה, אינו מקמץ כלל בעימותים שבתוך הזירה, המוצגים בהרחבה רבה) רק דבר אחד מוטל בספק: כיצד עומדים יצורי־אנוש, גברים או נשים, בזאפטות האיר־מות שרואה המצלמה, וכיצד אין הם מת־פרקים לחתיכות?

בזמן הסרט אפשר אולי להבין שהטכנ־אים עזרו לאחז עיניים, וחסכו מוויקי פרדריק השחרחורת (רקדנית במיקצועה), ולורין לאנדון (שהיתה פעם דוגמנית), יותר מדי חבלות גופניות. אבל מי שמצפה לדעת כיצד עומדים במיבחן הנוראי הזה במציאות, לא יבוא על סיפוקו.

מי שאינו בעל אופי אלים מטיבעו, יצ־טרך כגיראה להסכים שאשה חייבת לה־יות מיואשת מאד מחייה, כדי למצוא לעצמה פרנסה שכזאת.

ביזיון גאליפולי

סירטו החדש של הבימאי האוסטרלי **פיטר וייר**, גאליפולי, **מתחיל כמו** כירכ־רות האש ומסתיים כמו שבילי תהילה. הסצינה הראשונה היא פאסטורלה בחיק הטבע, שבה בוחן אדם צעיר את עצמו ומלמד את עצמו משמעת. הסצינה האח־רונה היא טבח המוני, מטופש וחסר טעם הנושא את השם הכולל „מילחמת העולם הראשונה", שבו אין לאיש מושג מדוע הוא הולך למות.

בין שני קצוות אלה נפרש אחד הסר־טים האנטי־מילחמתיים המפתיעים ביותר של השנה, הפקת־ענק, לכאורה, אשר משום שהופקה באוסטרליה עלתה כעשי־רית מן המחיר של הפקות דומות בארצות־הברית. זהו סרט ללא כוכבים, אך כל עיתוני־הרכילות בעולם כבר מדברים על משתתפיו. וזוהי הוכחה נוספת שאוס־טרליה היא מעצמה קולנועית שיש להת־חשב בה.

בעצם, אפשר לראות בסרט זה מעין מסע אל אגדה שאינה קיימת, אגדה ש־שמה גאליפולי. זהו אתר הנמצא במרחק של כמה קילומטרים מן העיר איסטאנבול, בחצי האי הבלקאני, שם התרחש אחד הקרבות המפורסמים ביותר של מילחמת העולם הראשונה.

אולם באותה המידה מדובר גם באגדה אחרת — אגדת הגבורה, ההרפתקה, ה־יציאה אל העולם הגדול — שבה נהגו פעם לקשט כל מילחמה.

היכן האגדה? את אגדת הקרב ב־גאליפולי חיפש הבימאי וייר (בהלה בצוק השחור) במשך חודשים ארוכים של הכנת תסריטו, יחד עם התסריטאי דייוויד ויל־יאמסון.

הכל יודעים שהעימות בגאליפולי, בין הבריטים והאוסטרלים מצד אחד, ובין ה־תורכים (בעלי־בריתם של הגרמנים) מצד שני, היה אחד החשובים במילחמה. אולם כשניסו וייר וויליאמסון לברר מדוע, לא הצליחו למצוא תשובה. „עד שהחלטנו, בסופו של דבר, להתרכז בסיפורם של שני צעירים היוצאים למילחמה, להכיר אותם מקרוב, לבדוק מה קורה להם בדרך אל הקרב, ולהשקיע פחות זמן ומאמץ בקרב עצמו," סיפר פיטר וייר, שהתחבט עם הנושא מאז 1975.

ואומנם, העלילה מתרכזת בשניים: אר־צ'י האמילטון, שיכול היה להיות אלוף בריצות קצרות, אילולא התעקש להסתלק מחוות הוריו שבדרום אוסטרליה, על מנת

להתגייס. השני, פראנק דאן, זריז כמעט כמו ארצ'י בריצה, קצת יותר מבוגר, בן דלת־העם שספג את כל חוכמת החיים של הרחוב וידע להסתדר בכל מצב ובכל הזדמנות.

השניים מכירים זה את זה בתחרות רי־צה, חוצים יחדיו מידבר כדי להגיע לליש־כת־גיוס, שבה לא יבחינו בעובדה ש־ארצ'י הוא קטין שאסור לגייסו, מתגייסים, מגיעים למחנות־האימון במצריים, מסט־סים יחד על הפיראמידות ומגיעים עם כל המחזור שלהם אל חופי גאליפולי, אל מה שנהוג לכנות בשפת פירסומאי הסרטים — פגישתם עם הגורל.

כמעין האימפריה. למרות שהסרט עשוי בצורה הקונבנציונלית ביותר שאפ־שר להעלות על הדעת, והוא מספר סי־פור פשוט למדי, ללא שום קפיצות בסי־פורת, ומבלי להיעזר בשום חידושים קול־נועיים, יש רגעים רבים בסרט הזה שהם כימעט אבסטראקטיים.

קשה מאוד להבין, במשך כל החלק ה־ראשון, מה מניע את האוסטרלי בכלל, ואת ארצ'י בפרט, לצאת למילחמה. ה־מרחבים הפתוחים והריקים של שדות ה־מירעה, שלווים וחסרי דאגה, הם רקע מו־זר לכל שיחה שהיא על המתרחש בצידו השני של כדור הארץ. המראה נראה עוד יותר משונה, כאשר שני הצעירים חוצים מידבר צחיח וערירי, השמש להטטת מ־למעלה ללא רחמים, הם כמעט מאבדים את דרכם בשממה הזאת, ומתווכחים בי־ניהם אם צריך להתגייס לצבא או לא (ארצ'י בעד, פראנק נגד).

הפגישה עם נווד העובר בלב המידבר

נושהו טוב לשטוף העין

הם צחקו על כולם (צפון, תל־אביב, ארצות־הברית) — השם של הסרט מטעה, משום שאומנם מדובר בקומדיה, אבל אף־אחד אינו צוחק על מישהו אחר, הוא אינו צוחק אפילו על עצמו. פיטר בוגדנוביץ', שהוא מלך הציטוטים הקולנועיים באמריקה, התכוון לחדש את נעוריו של סיגנון שהיה פופולרי בעבר, הקומדיה הרומנ־טית, שבה הכל מתייחסים בקלילות לכל. הסרט מציע אוסף של דמויות סימפאטיות, ובדרך כלל נאות מאוד למראה, ולקהל צריך פשוט ליתנות במחיצתן במשך שעה וחצי או שעתיים.

העלילה מתרכזת בחברה לחקירות פרטיות בניו־יורק, שכל עובדיה הם לא־יוצלחים. אחד מתאהב במזכירה, השני באשה שאחריה הוא צריך לעקוב, השלישי פוער עיני עגל שופעות הערצה במקום עיני נץ חדות, בכל פעם שהוא מתבונן באשה החשודה בכך שהיא בוגדת בבעלה, הרביעי הוא יצור מוזר (בליין נובק) שראשו מכוסה ברעמת־שיער אדירה, ומתחתיה מוח המתרוצץ בעכבר, אבל משום־מה, לעולם לא בכיוון הנכון.

אשר לאובייקטים המעוררים את סקרנותם של בלשים אלה — חלקם הגדול החל את הקאריירה בין דפי הפלייבוי, וכולן למדו היטב כיצד צוחקים בפה מלא, צו־חקים בעיניים או צוחקים מבעד לדמעות — לצחוק צריך. כל זה מתרחש על מידרכות ניו־יורק שטופות־שמש ודחו־סות־חמונים, שהפכו בכמה מן הסרטים, בזמן האחרון,

נובק וגאזארה: ניו־יורק מחייכת

מג'ונגל של בטון השמור לבריונים ולמתאבדים, לעיר חיי־כנים של אוהבים ומצחיקנים.

מובן שאין בכל העניין שום דבר רציני או יומרני. פרט, אולי, לעבודה שבוגדנוביץ' ממשיך לצעוד בדרכי הווארד הוקס, ולתאר את הנשים כמין החלטי, בעל חיוז־מה ומעשי, ואת הגברים כמין הסבילי, הרומנטי והנבוך.

מי שיחפש כאן את הבשר, עלול להתאכזב. כאן אפשר למצוא בעיקר את הרוטב.

חיילים אוסטרליים מסתערים (קראת מותם בסירטו של פיטר וייר „גאליפולי"
הגיהנום חושף שיניים בכל כיעורו

מעניקה לאבסורד ממד גשמי מאד. הוא שואל את הצעירים לאן מועדות פניהם. ארצ'י מספר שהוא הולך להתגייס למיל־חמה. לאיזו מילחמה, מבקש הנווד לדע. למילחמה נגד הגרמנים, אומרים לו. הו, כן, הוא אומר, פגשתי פעם גרמני אחד. ולמה לך לצאת למילחמה, ממשיך הנווד לשאול. כי אנו נילחמים למען ה־אימפריה, ואם לא נצא להגן עליה, יבואו הגרמנים לכאן ויקחו לנו את ארצנו. ברוכים הבאים, אומר הנווד, שיקחו לברי־אות, הוא מצביע בידו על השיממון הלו־הט סביבם.

ליד הפיראמידות. המילחמה מת־חילה לרקום עור וגידים כשהצעירים מגיעים למצריים. זאת אינה עדיין מיל־חמה של ממש, אבל אפשר כבר להתכתש עם הבריטים, להשתולל ליד הפיראמידות, לבלות בקאסבה של קהיר, בקיצור לנשום ריח צבא ומילחמה, לחוש חלק מהרפתקה גדולה ונפלאה.

הנחיתה בחופי גאליפולי נראית עדיין כמו מסע קסום, עם אורות הפצצות בלי־לה, שנראים כמעט כמו זיקוקין־די־נור, עם הלהבות הקטנות המאירות את המחנה האוסטרלי כמו כוכבים המפוזרים על צלע הגיבעה, עם תנועה מתמדת בתוך המחנה, כאשר הפגזים הנופלים רק מוסי־פים נופך קצת יותר ריאליסטי לכל ה־חוויה.

למחרת אפשר עדיין לרדת לחוף הים, לטבול עירומים במים החמימים ולהשתע־שע בבאלט תת־מימי סוריאליסטי, בשעה שהפגזים נופלים מלמעלה. החיילים ה־שוחים, לוכדים את הרסיסים השוקעים בידיהם, ואם מישהו נפצע במיקרה — זוהי חגיגה גדולה, כמו ילד שנפל ב־מישחק כדורגל, ושרט את בירכו.

השיגרה של המילחמה משתלטת על ה־נוכחים. יש מסלולים שבהם מותר ללכת, ואחרים שבהם אסור, משום שהם חשופים למכוניות היריה של התורכים. יש ביליים ויש הכנות. זוהי מילחמה של חפירות מול חפירות, שבה שום דבר אינו דחוף.

עד שביום בהיר אחד מחליטים על הת־קפה, והגיהינום חושף את שיניו בכל כי־עורו. קווי־תיקשורת מתנתקים, תיאומים מתפספסים, קציניים טועים, אחרים מט־עים, וחיילים נהרגים באכזריות ובהח־לטיות, כאילו הוצאו להורג לפני כיתת־יורים, בלי סיכוי ומבלי לדעת אפילו מדוע זה מגיע להם.

נגד המילחמה. הסיום, כאמור, מז־כיר את שבילי התחילה של סטנלי קובריק. חיילים משלמים על בזיון של קציניים. רבים ייזכרו בוודאי גם בהתקפת הפרשים הקלים, אותה פרשה במילחמת קרים, ש־שוחזרה כבר כמה פעמים בקולנוע, שבה איוולת הגנרלים גרמה לטבח חיילים.

אבל יש בסרט של פיטר וייר יותר

הוא נלחם, מילחמה שהיא פסק־דין־מוות להמונים. זאת, אחרי שמפתים צעירים תמימים, תוססים ומלאי חיים, ליטול בה חלק, באמצעות סוכני־פירסום זריזים, ש־מוכרים בסיטונות אהבת־מולדת, סיפורי תהילה וגבורה, והרפתקות גדולות מן ה־חיים.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — פאדרה פאדרונה, מפיס־טו, בחור טוב, ארתור.

ירושלים — מרד הנעורים, מישפטו של סגן מוראנט, הטירוף הנפלא.

חיפה — זוהר בדשא, מפיסטו.

תל־אביב

★★★★ **פאדרה פאדרונה** (גורדון, איטליה) — קפיצה מתקופת האבן לעידן המודרני במהלך דור אחד, כפי שמשתקף מקורות חייו של בן־איכרים מסרדיניה, שאינו יודע קרוא וכתוב עד גיל 18 ומצ־ליח, בתוך שנים מעטות, להפוך בלשן בעל־שם. כדאי לראות.

ירושלים

★★★ **מישפטו של סגן מוראנט**

מארק די (האמיטון) ומל גיבסון (פראנק דאן)
מוכרים בסיטונות אהבת מולדת

מכל זה. קובריק יצא נגד המימסד הצבאי, והתקפת הפרשים הקלים היא ציון לגנאי לדרג הפיקודי. גאליפולי עושה את הצעד הנוסף, ויוצא לא נגד המימסד הצבאי או הפיקוד, אלא נגד עצם רעיון המילחמה. מילחמה שבה האיש אינו יודע על מה

(אורנג, אוסטרליה) — קציניים נשפטים על הריגת שבויים. במילחמת הבורים. סרט עשוי היטב, משוחק להפליא, בעל מסקנות מפוקפקות ביותר, הנוטה להא־שים את המילחמה ולנקות את האשמים בפועל.

שידור

צל"ש

דראמה סרטנית

● **יעקב אחימאיר** עורך ומנחה מוקד, על תוכניתו שהוקדשה לעתירתו של **ראובן מעיין** ז"ל לבג"ץ כדי לאפשר לו טיפול בתכשיר שפותח בארץ נגד הסרטן. זופעתו של העותר, שראיין ב־בית־החולים, ובעיקבותיו הדיון בין שלושת הרופאים, תוך חידוד העמדות המנוגדות של הרופאים, היו ניצחון של העזה, טאקט וכישרון. דראמה סרטנית זו, שבה והציגה את מוקד כתחליף למהדורות חדשות משעממות, שאיבדו את יכולת־הדיווח שלהן בשנה האחרונה.

מאחרי הקלעים

צילו של שילון

התפטרותו של מנהל הטלוויזיה **יצחק** („צחי") **שימעוני** הכניסה את הנהלת רשות־השידור לסחרחורת ולמשבר חסרי־תקדים.

התפטרות זו הכניסה את מנכ"ל־הרשות, **יוסף** („טומי") **לפיד**, למילכוד מכריע. הסתלקותו של שימעוני באה מבחינת ה־מנכ"ל ברגע הקשה ביותר. היא היתה בבחינת זעזוע אחרון בגל זעזועים ש־תקף את רשות־השידור בחודש האחרון.

מזעמד שילון כפעורה
כ"ט בנובמבר לטלוויזיה

קדמו להתפטרותו של שימעוני מאבק עם אגודת־העיתונאים על כוונתו של לפיד לשנות את שיטת־המיכרזים למינוי בעלי־תפקידים־בכירים בטלוויזיה (לפיד תובע המרת ועדת־מיכרזים המקובלת בשיטת „המנכ"ל ממליץ והוועד־המנהל מאשר"). מאבק נוסף, שלפיד נמצא בעיצומו, מתמקד באופן מינויו של מפקד גל־צה"ל לשעבר, **צבי** („צביקה") **שפירא**, ל־מישרת מנהל מחלקת־התוכניות בטלוויזיה. מאבק זה מתנהל עם ועד עובדי הפקה־חדשות, שהורה לעובדים שלא לשתף פעו־לה עם שפירא, עד למציאת פיתרון המניח את הדעת למינויים בצמרת הטלוויזיה.

משבר שלישי בין לפיד ועובדי רשות־השידור מתמקד בכוונתו להקים בטלוויזיה חטיבת־תיפעול, שתהיה שווה בערכה ל־מחלקת־החדשות ולמחלקת־התוכניות.

התפטרותו של שימעוני הקצינה את המשבר בין עובדי הטלוויזיה למנכ"ל לשיא שלא היה כדוגמתו.

גורם נוסף, המצטרף למשברים אלה, הוא ניסיונה של הממשלה לתקן, בסיוע האופוזיציה, את חוק רשות־השידור, ולהפ־כה לכלי־מיבטא של הממשלה, תוך אי־בוד עצמאותה של הרשות.

ארבעת גורמים אלה, הופכים את מי־נויו של מנהל־הטלוויזיה הבא לבעל מש־מעות רבה ביותר לעתידה ולעצמאותה של הטלוויזיה הישראלית, העומדת לאבד בשנה הקרובה את המונופול על שידורי־הטלוויזיה בארץ.

יש חמישה מועמדים אפשריים למילוי מישרת מנהל־הטלוויזיה, וכל אחד מהם עשוי להשפיע על גורלה ועתידה של ה־טלוויזיה באופן אחר. חמשת התסריטים והמועמדים האפשריים:

● **דן שילון:** האדם בעל הכישורים המתאימים ביותר, כיום, לניהולה של ה־טלוויזיה, מנהל מחלקת־החדשות לשעבר, עבר במשך שלוש וחצי שנות שהותו ב־ניו־יורק השתלמות בניהול תחנת־טל־וויזיה. שילון הוא איש־מיקצוע מעולה. הוא סירב לפני כמחצית השנה לכהן ב־מישרת מנהל חטיבת־התיפעול החדשה וכסגן־מנהל הטלוויזיה. הסיבה לסירובו: אי־רצון לשמש כסגנו של שימעוני.

על מינויו של שילון, שהוא היחיד שיהיה בכוחו להרים את המוראל המיקצו־עי, השפוף בלאו הכי, בבניין הטלוויזיה, אמר אחד מעובדיה הבכירים של הטלוויזיה „מינויו כמנהל יביא לטלוויזיה אווירה של כ"ט בנובמבר 1947".

● **שימה עבאדי:** המישנה למנכ"ל הרשות לענייני־אמרכלות ומינהל. הוא חסר כל השכלה בקומוניקציה, אך בעל אמביציות ריכוזיות בניהול. בעוכריו של עבאדי תהא פעילותו הפוליטית בעבר, ב־מיסגרת רפ"י, בדימונה. עבאדי שייך ל־אנשי רפ"י ששבו למערך. עבאדי עשוי להציג לפני ועדת־המיכרזים את קשריו עם מישרד־האוצר, המנסה באחרונה לה־צר את צעדיה של רשות־השידור. אך קשריו של עבאדי באוצר לא תרמו בשנה האחרונה דבר לשיפור האווירה.

מינויו של עבאדי יהיה שונה מהעברת ארנון צוקרמן, לפני שנתיים, ממישרת המישנה־למנכ"ל למישרת מנהל־הטל־וויזיה. בניגוד לעבאדי, הספיק צוקרמן ללמוד בין שתי המישרות לימודי טל־וויזיה וקומוניקציה בארצות־הברית.

● **גדעון רב־אריי:** בעבר מפיק התוכנית כולבוטק, עומד לסיים ב־חודש מאי את הקדנציה הראשונה שלו כמנהל־הרדיו. לב־ארי הוא איש־תיקשו־רת מנוסה, בעל כישורים ארגוניים, ו־עשוי לשמש כמועמד־של־פשרה בין ה־לחצים הפנימיים בטלוויזיה למינויו של שילון ובין המחשבה על מינויו של עבאדי.

● **אורי פורת:** במיקרה של לחצים חיצוניים ופוליטיים למינוי מנהל־הטל־וויזיה, עלול יועץ ראש־הממשלה לעניי־ני־תיקשורת, העיתונאי אורי פורת, לש־מש כמועמד. פורת בוחש מזה כמה חוד־שים בכמה מהלכיה של רשות־השידור, במסגרת תפקידו כחבר במליאת־הרשות.

● **דן מרגלית:** מועמדו של שר־החינוך־והתרבות, **זבולון המר**, הממונה על חוק רשות־השידור, במיכרז הקודם לניהול הטלוויזיה. שר־החינוך נפגע אז מאוד מאי־מינוי מועמדו.

מועמד אפשרי נוסף עשוי להיות מנהל מחלקת־החדשות, **טוביה שער**. לטענת כמה מבכירי עובדי הטלוויזיה, הובטח לשער התפקיד עם תום הקדנציה הרא־שונה שלו במחלקת־החדשות. אלא ש־התפטרותו של שימעוני טרפה את קלפיו ותוכניותיו של שער. עם מינויו של שער עשוי המנכ"ל לאבד את השליטה על מח־לקת־החדשות, כך שסיכויי שער לתפקיד קלושים לעומת האחרים.

האפשרו"ת האחרונה הוא שלפיד יתפקד במשך כמחצית השנה גם בתפקיד מנהל הטלוויזיה, שבתקופה זו יבצע את הרי־אורגניזציה בטלוויזיה, ואת הקמת חטי־בת־התיפעול ואת הכנסת הציוד החדש, ושרק בתום תקופה זו יוציא את המיש־רה למיכרז.

הדחיה של פאפו

בשבוע שעבר לא התקיימה ישיבה של הוועד־המנהל של רשות־השידור. הישיבה, שהיתה צריכה להתמקד בתקנות־השידור של רשות־השידור („מיסמך נקדי"), נד־חתה בשל בקשתו של נציג „לעם" בוועד המנהל, עורך־הדין **אהרון פאפו**, ש־נבצר ממנו להגיע לישיבה.

פאפו הבהיר לאחרים את חפצו להש־תתף בישיבה זו בכל מחיר, ובקשתו נענ־תה.

השפם של בני ליס

כתב יום
בלי

בני ליס הסתכל בעצמו, על ה־מירקע, ומה שהוא ראה לא מצא חן בעיניו.

זה היה בשידור על פרשת ראובן מעיין המנוח, תולה־הסרטן שהלך בי־נתיים לעולמו. ליס בחן את תמונתו ומצא כי השפם הוא המקלקל את מר־אהו.

הוא גילח אותו.

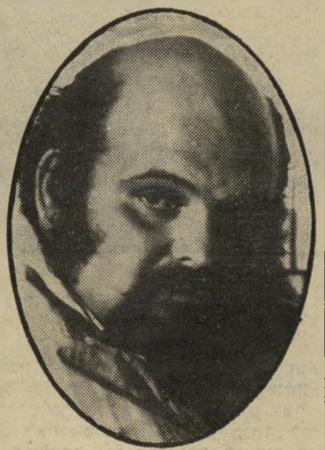
למחרת היום הגיע ליס למחלקת־החדשות ושאל את המנהל, **טוביה שער**, אם הוא מבחין בו בהבדל כל־שהו. שער הימהם, ואמר: „אולי משהו בתיסרוקת?"

.אני קאריקטורה של הטלוויזיה!"

בערב־ראיונות שנערך בחיפה התארח כתב־הטלוויזיה בצפון־הארץ, **יורם המיזרחי**, שהעלה ביקורת רבה על המתרחש במח־לקת־החדשות של הטלוויזיה. בין השאר אמר המיזרחי:

● „מבט לחדשות אינו מצליח כיום להתחרות בכלי־תיקשורת אחרים בארץ במתן ידיעות בזל־עדיות, ולבטח לא בתקופה האח־רונה. בזמן שבין ההחלטה להכנת הכתבות בישיבת־הבוקר של ה־מחלקה למהדורת־הערב, מתרח־שים המון דברים שהטלוויזיה אינה מצליחה להדביק אותם מב־חינה דיווחית."

● על כתבותיו מצפון־הארץ: „ישנן לעיתים כתבות שאינן משו־דרות, ולעיתים אף נפסלות. זה קו־רה, בין השאר, משום שאיני קרוב

כתב המיזרחי
רחוק מן הצלחת

לצלחת. יש בטלוויזיה לובי, כמו בכל מקום אחר. יש שם בורסה של כתבות, יש סינדיקטים ויש קארטלים. ישנם קרובים ורחוקים לצלחת. כל התדמית שהטלוויזיה מנסה ליצור, כאילו יש מישפחת־הטלוויזיה שבה כל אחד אוהב את השני — היא תדמית לא־נכונה. אם אני רוצה להיות בטוח שכתבה שלי תשודר במהדורה, אני צריך לעשות אותה על ציפורים, על עצים, על דברים יפים ונחמדים — כך, שהיא תשודר לפני מסירת תחזית מזג־האוויר. כתבה כזאת תמיד תיכנס, מפני שרוצים משהו יפה, משהו כמו קריקטורה בעיתון היומי. אני בעצם הקריקטורה של הטלוויזיה."

● „אין לי שום כוונה, רצון או שאיפה להצטרף לחבורה של ‚הנבחרים' בירושלים..."

איך לא לצלם מהומה

לפני בית־המישפט המחוזי, הממוקם במיזרח־ירושלים, התחוללה אחת המהומות הגדולות בתולדות המדינה. צעירים דרוזיים, רבים מהם חיילים ואנשי מישמר־הגבול, בלי מדים, הפעילו נגד המישטרה אמצעי־לחימה (גאז מדמיע, אלות, אבנים) כדי למחות על הרשעת בניו של השייח' ג'בר מועדי ברצח קודמו בכנסת.

הטלוויזיה היתה שם. אך כאשר ראו המוני הצופים באותו ערב את הסיקור שעל המירקע, לא יכלו אלא להתאכזב. הצוות צילם מרחוק, ונראה שהוא נתקף בפחד והשתמט ממילוי תפקידו. צלמי־העיתונות נראו בתמונה, ומסתבר שעמדו לפני צוות הטלוויזיה, אם כי גם הם לא העזו להתקרב אל הדרוזים הלוחמים.

מה קרה במקום?

הסיפור מראה את התנאים שבהם פועלת הטלוויזיה.

במקום היו ארבעה צוותים: שני זרים, אחד של הטלוויזיה הכללית, אחד של התוכנית הערבית.

ברגע שפרצו המהומות, הסתלק הצוות של התוכנית הערבית. לא בגלל פחדנות, אלא מפני שיש לו הוראת־קבע שכיומעט לא־תיאמן (אם עוד נותר בטלוויזיה הישראלית דבר שלא ייאמן): אסור לו לצלם מהומות אם מעורבים בהן „בני מיעוטים"!

הצוות של הטלוויזיה הכללית, **בהנהגת הכתב רמי וייץ**, נשאר — אך לא התקרב. הוא רצה לעלות על גג הבניין הסמוך של מישרד־המישפטים, אך אנשי־הביטחון המבוהלים שם מנעו זאת ממנו. גם בעלי החנויות הערביות הסמוכות לא רצו להסתבך.

הצלם **ויקטור ביזוקופיטוב** נפגע באבן. השעון שלו נופץ, וידו נשרטה.

המקליט **דוב אקשטיין** נמחץ על־ידי השוטרים הבורחים, שפגעו בו ובציודו.

התוצאה: **קטע קצר ומאכזב, שהכיל כמה תמונות רחוקות של המהומה. אחת** השערוריות הגדולות ביותר בחיי המדינה, המעוררת למחשבה נוקבת על מצבו של הנוער הדרוזי, לא הונצח, כך שהמוני ישראל לא הבחינו בחשיבותו.

גם בשכירות חודשית

אוטופון. טלפון במכונית.
יעיל, סודי וזול יותר מכל מכשיר־קשר.
חידוש טכנולוגי מתקדם, שלא מכבר היה בגדר חלום, נעשה למציאות שבהישג חיוג.
כל הזמן היקר שהלך לאיבוד, כל הניתוק מן המשרד בזמן השהיה בדרכים, כל הקשר שהשתבש כשאי־אפשר להשיג אותך כשאתה במכונית, כל זה — בא על פתרונו.
אוטופון. טלפון במכונית. חידוש מהפכני בתחום התקשורת המינהלית, אשר באמצעותו תוכל להתקשר לכל מקום ולקבל שיחות מכל מנוי ברשת הטלפון הארצית והבינלאומית, 24 שעות ביממה.
באמצעות "אוטופון", הטלפון שבמכונית, גם יימסרו לך הודעות שהתקבלו עבורך כאשר תחזור אל המכונית לאחר העדרות, באמצעות סימון מיוחד המודיע לך על הודעות ממתינות.
אוטופון. הטלפון המאפשר לך לנצל את זמן הנהיגה לניהול.

פרטים נוספים והדגמה ללא התחייבות ומכירה (גם בתשלומים):

אוטופון

תל־אביב: בית כלל, רחוב דרויאנוב 5, טל. 290225 • חיפה: טל. 04-89138 • באר שבע: פלג שאולי רחוב ההסתדרות 78 טל. 057-34744

בכל מקום שאני נמצא- אני תמיד על הקו.

אם החניכיים שלך מדממות אתה זקוק ל-ארונל® פורטה

ארונל® פורטה — משחת השיניים היחידה המכילה:

ויטמין A — מחזק את החניכיים
— מגביר את עמידות אפיתל החניכיים
— מפחית את רגישות החניכיים לדלקות

אלנטואין-אלומיניום קומפלקס
— מכווץ את רקמת החיבור הנפוחה, ומזרז את תהליך הרפוי של הרקמות הפגועות.

אזולן — נוגד דלקות

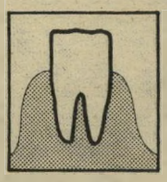

בשמוש יום-יומי סדיר,
מונעת ארונל® פורטה דלקות ודמומים בחניכיים.
התייעץ עם רופא השיניים שלך.

לטפול מונע בחניכיים עדינות — ארונל פורטה

רובד חיידקים חודר לאיזור שבין החניכיים והשן, נוצר מרבץ (PLAQUE) וגורם דלקות ונזק לחניכיים

רובד חיידקים נעלם לאחר שמוש בארונל פורטה, הדלקת נמנעת, החניכיים מבריאות ומתחזקות.

ארונל® פורטה

טעמה נעים – מלבינה את השיניים

מרעננת את הנשימה

מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ. ירושלים, ברשיון מחברת GABA/SWITZERLAND

יום רביעי

3. 2

● **מגזין ילדים: שמיניות באוויר (5.30 — שחור־לבן).** תשובתה החיורת של הטלוויזיה הישראלית לתוכנית־הצעירים המעולה של הטלוויזיה הלימודית זהו זה. דליק וולינץ מחקה את גידי גוב.

● **מדע־בידיוני: חלוצי־החלל (6.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** חלוצי־החלל מחליטים לתקוף את כוכב־השביט, המכניע את כדור־הארץ מתחת למים.

● **סידרה: מי הוא מי**

מקווין: ג'וניור בונר
יום רביעי, שעה 10.05

(6.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). פול מסתך בפנימיה בפרשיית אהבים כפולה, ומנהל הפנימיה מחליט להעניש בגין „פשעי" בנו.

● **סידרה: ספינת־האהבה (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** מרצה בקולג' (דיק מרטין), העושה מחקר על תגובות רומנטיות, מבקש מתלמידתו (שר פונטיין) לסייע לו בניסוי שהוא מבצע על סיפון ספינת־האהבה. המוזג, אייזק, מעניק מבט חדש על החיים לכוכב כדורגל (גרייר רוזי), שלא נכלל בהרכב קבוצתו, ואשה המתקרבת לגיל 40 (ג'אן וורלי) מחליטה שהגיעה שעתה למצוא בעל, ויקי מה.

● **דיון: מוקד (9.30 — שחור־לבן).** יעקב אחיאיר מנהה דיון בענייני דיומה, ומעלה את מיפלס הרדידות של מחלקת החדשות.

● **סרט קולנוע: ג'וניור כהנר (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנגלית)** אחד הסרטים הנוטאלגיים של הבימאי סאם פקינפה, הידוע כמומחה לסירטי־פעולה. הגיבור הוא אלוף תחרויות רודיאו, הצריך להתמודד עם גילו ועם המשברים בחייו האישיים. בתפקיד הראשי מככב סטיב מקווין.

יום חמישי

4. 2

● **חינוך: סיפורים כראש (5.55 — שחור־לבן).** סידרה העוסקת בסיפורי ילדים. התוכנית מיוחדת הפעם לבובה שהתחפשה מאת דן פגיס, כלבם של בני בסקרוויל מאת קונן דויל ומיכל בים לבתיה, מאת התעשיין אורי ברנשטיין.

קמבר: מונטה קרלו
יום חמישי, שעה 9.30

● **בידור: מונטה־קארלו (9.30 — שידור בצבע, מדבר ומזמר אנגלית).** בתוכנית האווילית מתארחים הפעם הזמר גלן קמבל, הרקדנים ולרי וגלינה פאנוב (מי שזכו בעבר באזרחות ישראלית וספגו מיליונים מתקציב מישרד־הקליטה והסוכנות, וכעבור זמן קצר היגרו מן הארץ) והזמרת דלידה.

● **תעודה: אמונה ורוח באסיה (10.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק נוסף בסידרה של דיוויד אטנבורו. הפעם עוסק הסרט בוויים־נאם של היום, שהאמנות היחידה בה היא זו המקדמת את מטרות השילטון. אך בין הפליטים הווייטנאמים שמצאו מיקלט בפאריס ישנם סופרים, רקדנים ומוסיקאים, ששמו להם למטרה לשמר את תרבותם המסורתית.

● **ממון: מהון לחון** שמו של הסרט המצרי, המוקרן בימי השישי, ומעכבת פירסום חומר־רקע עליו.

● **פולקלור: לשיר בעמק עם שרה'ה שרון, (9.15 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית).** מועדון הזמר של עמק־הירדן, הפעם באשדות־יעקב־מאוחד. שרהל'ה שרון תנחה, תשיר ותפלבל בעיניה. בצילה הגדול ישתתפו גם: אריק לביא, יגאל חרד, דודו זכאי, רונית מקטורה, ענת מיגור ונדב מאפיקים, ששם־משפחתם לא נמסר.

● **סרט קולנוע: עד התביעה (10.00 — מדבר אנגלית).** סירטו המפורסם של הבימאי בילי ווילדר, המבוסס על מותחן מאת אגאתה כריסטי. העלילה מספרת על גבר הנאשם ברצח ועל מישפט רצוף הפתעות, שבו מנסים להוכיח את חפותו. הגיבור הוא פרקליט מבריק וחריף, שאת דמותו מגלם השחקן הבריטי המעולה צ'רלס לוהטון. החשוד ברצח הוא השחקן האמריקאי הנודע, טיירון פאואר, ורעיית החשוד היא הזמרת־שחקנית מרלן דיטריך.

שבת

6. 2

● **מדע בידיוני: פלאש גורדון (6.02 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פלאש גורדון וחבריו נמלטים ממינג, אך מגיעים לאיזור שתושביו הבארבארים עומדים להעלותם כקורבנות למינג.

● **בידור: עוד לחיט (8.30 — שידור בצבע, מזמר בעברית).** מהדורה

שרון: לשיר בעמק
יום שישי, שעה 9.15

חילונית לאורחיה הלא־דתיים של המדינה.

● **ספורט: מבט ספורט (9.30 — שחור־לבן, מדבר עברית).** סיקור מישחקי השבת בליגה הלאומית, המובא בחלקו מפי ניסים קיוויתי, שעליו כתב קובי ניב: „אם הוא לא מבין בכדורגל ויש לו בעיות ראייה — אז שילך ללמוד כדורגל, או שילך לאופטיקאי."

● **סידרה: נרו וולף (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק מה קרה לאפריל? נפתח בגופת אשה יפה, המתגלה צפה בנהר. נרו וולף חושד שהיא לא מתה בטביעה, משום שהיתה חשפנית בלאס־וגאס. אחד מעוזריו של נרו וולף הוא החשוד העיקרי ברשימה. וולף פותר גם תעלומה זו, תוך כדי טיפול בסחלביו, ודאגה למאכלים המועדנים העולים על שולחנו.

● **קומדיה: האצילות מחייבת (11.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סידרה קומית מרתקת, שבמהלכה מטריפה אצילה שירדה מנכסיה את יורש אחוזתה, עשיר ממוצא צ'כי, בעל רשת חנויות־מזון. בתפקידים הראשיים: פנלופה קית ופיטר באולס.

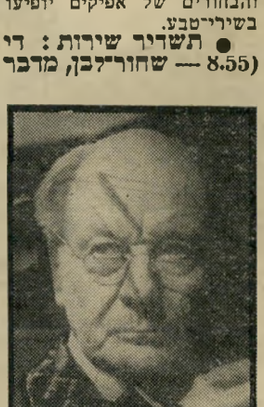
יום ראשון

7. 2

● **מדע בידיוני: פלאש גורדון (6.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** תוך כדי מנוסתם מגיעים פלאש גורדון וידידיו לממלכת המים של המלכה אונן דינה, השובה אותם.

● **שידור חי: ארץ אהבתי (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית).** תוכנית המוקדשת לט"ו בשבט. במהלכה ירואיינו מפקד רשות שמורות הטבע והסיירת הירוקה אלוף (מיל') אברהם יפה. אליהו הכהן ירבה מלל על מקורו של ט"ו בשבט והבחורים של אפיקים יופיעו בשירי־טבע.

● **תשדיר שירות: די (8.55 — שחור־לבן, מדבר**

גיגגוז: חמדת ימים
יום שני, שעה 10.05

עברית). הבימאי נחמד בן־ישי, אשר אינו מוכן שפציפיסטים יערכו את כתבותיו, יביא חמש דקות שעניינן תאונות־דרכים.

● **סידרה: דאלאס (9.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק הראשון בתת־הסידרה מישפטו של ג'וק מתאר כיצד הופך קליף בארנס לעוזר התובע המחוזי, וקופץ על ההזדמנות לחקור את תעלומת הגופה שנמצאה בחוות סאות'פורק. סו־אלן משכנעת בינתיים את המישפחה כי היא לא חזרה לשתות. חקירתו של קליף מעלה עיקבות חדשות, הקושרות את ג'וק לרצח, בעוד שסו־אלן מתכוננת לעזוב את ג'יי אר ואת בנה.

● **מזתחן: עולם חדש מיסתורין של אורסון וולס (11.10 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** תוכנית לזיקוק נמל בבסיס החשוב ביותר במיזרח התיכון, שרק שלושה אנשים וגנראל ידעו על קיומו. העניין מתגלה, נערכת חקירה והחשודים מתאבדים.

יום שני

8. 2

● **סידרה: עד טעם זעך ריח (5.50 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** חברתה של קימברלי מגלה לה שהיא הרה. השתיים מנסות לפתור ביחד את הבעיה.

● **מדע בידיוני: חלוצי־החלל (6.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** חלוצי־החלל תוקפים את כוכב־השביט בחלקו התחתון, אבל אינם מגלים את נקודת התורפה.

● **בידורון: צא מזה (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית מפוקפקת).**

● **תרבותון: שמונה וחצי (8.32 — שידור בצבע, מדבר עברית).**

● **סידרה: חמדת־ימים (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק נוסף בסידרת הטלוויזיה, המבוססת על רומן מאת הסופר הבריטי אוליין וו. צ'ארלס חושש לגורלו של סבסטיאן, משום שמצבו הנפשי החמיר. גם מצבו של צ'ארלס אינו בכי טוב: לפתע הוא חש את עצמו בודד.

יום שלישי

9. 2

● **מדע: תצפית (8.31 — שחור־לבן).** דו־שבועון לענייני מדע. בתוכנית זו יופיע האמן עמי שביט, אחיו של בומה מתנורי שביט, וידבר על החידוש המדעי האחרון (מלפני כ־10 שנים): פסל סרגארי.

● **סרט טלוויזיה: הילדה הטובה ביותר בעולם (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** גיבורת העלילה היא נערה המרעיבה את עצמה, עושה הכל כדי להפחית ממישקלה, עד אשר היא נזקקת לאישפוז. מתברר כי הנערה מקנאה באמה ומאשימה את אביה בהזנחה, בעוד עיניה צרות באחותה אשר קיבלה את כל תשומת־הלב של הוריהם. בתפקיד הראשי: ג'ניפר ג'יסון ליי. לצידה: אווה מריה סינט וצ'ארלס דארינג.

לקראת שידור:

נכתב ברוח

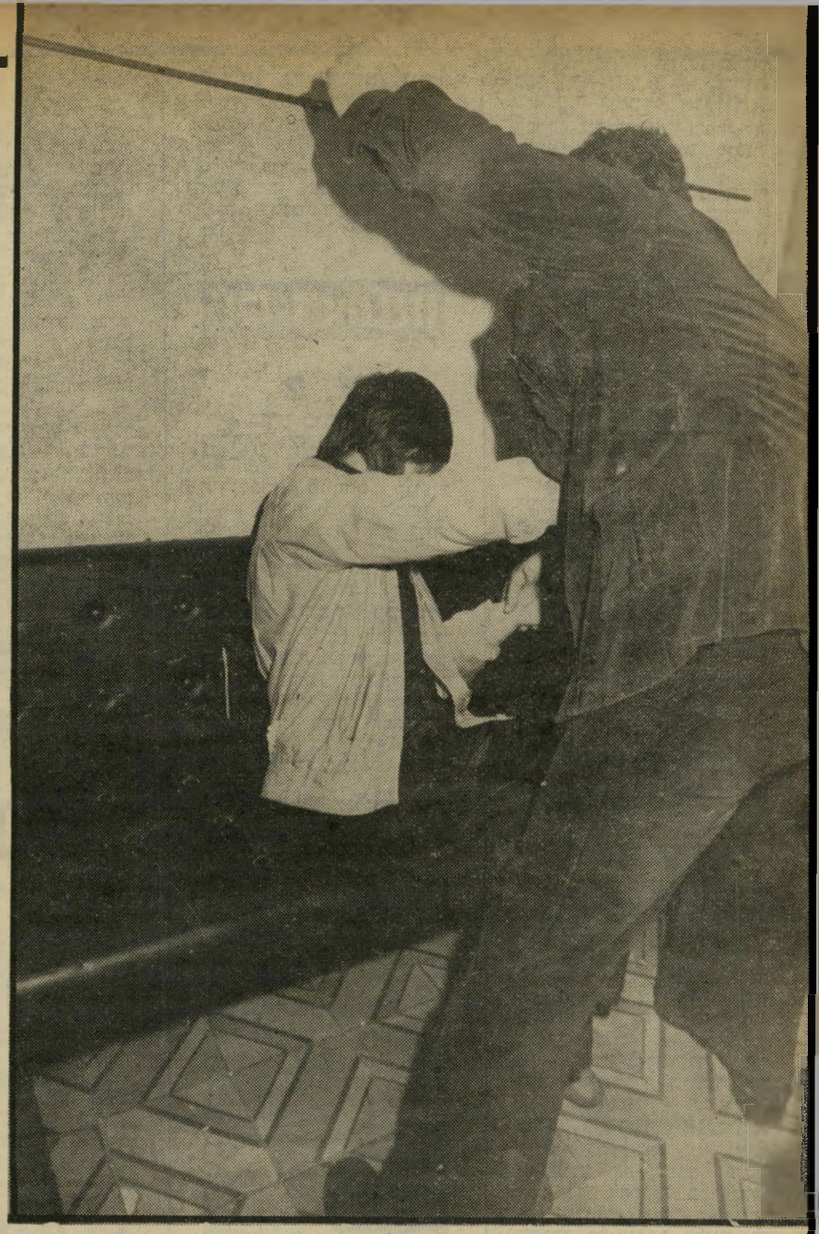
ביום שישי (12.2) יוקרן סרט הקולנוע „נכתב ברוח", שבו מככבים רוק האדסון, לוריין באקל (אלמנתו של האמפריי בוגארט) רוברט

האדסון: נכתב ברוח
יום שישי (12.2)

סטאק, דוריתי מלון ושחקנים נוספים. סרט זה הוא אבי־אבות הטומאה של דאלאס: גיבורו הוא בנו של איל־כספים טכסני, הולל ושיכור.

תשלומת הגוויה האבודה

את אשתו ומאהבה. השניים ניסו לדבר על ליבו כי יתן לשלומית את הגט ה־מיוחל. רוברט הציע כי יילכו יחד לבנק, והוא יתן לבעל את כל חסכונותיו. „אם אתה לא רוצה לתת אותה, אני מוכן לקנות אותה ממך!" שמעו השכנים הסק־רנים את רוברט אומר למשיח.

דם על מיכנסיים

ה**שלושה יצאו** מהבית לכיוון הבנק ומאז נעלמו עיקבותיו של משיח. הוא לא בא יותר למקום עבודתו, ולא התקשר עם הוריו, שאיתם שמר בדרך־כלל על קשר קבוע. כל בגדיו וחפציו נשארו בביתו.

בחיפוש שערכה המישטרה בדירתו של רוברט מצאה זוג מיכנסיים מגואלות בדם. רוברט טען כי הסתבך בקטטה עם שני ביריונים, שפגעו בו בדרכו לביתו ב־שכונת־התיקוה ופצע אותם, וכך התלכלכו מיכנסיו, אך הוא לא ידע לזהותם.

המישטרה ניסתה לבדוק אם סוג־הדם מתאים לזה של משיח, אולם לא יכלה לעשות זאת, משום שמשיח נעלם. מתיקו הצבאי נודע לה, אמנם, כי סוג־דמו הוא איי־בי, אבל סוג־דם זה אינו נדיר, והוא מתאים לחלק ניכר של האוכלוסיה.

בדיקות מפורטות ומדוייקות יותר אפשר לעשות רק אם יש במעבדה דגימות של שני סוגי־הדם שאותם רצתה המישטרה להשוות.

ראש הצח"ם (צוות החקירה המיוחד), הקצין זלמן דרורי, סיכם שוב את ה־ראיות: „מצאנו את הדם על המיכנסיים, שמענו על האיומים של שלומית, ויודעים שמשיח נעלם.

„אין זה רגיל שהוא אינו מתקשר עם הוריו זמן ממושך כזה. אילו היה חי, היה בוודאי מתקשר איתם. הם סיפרו שתוכל להינשא למאהבה, אלא שבעלה סירב בכל התוקף.

שכנים שמעו אותו צועק עליה: „רק על גופתי המתה את תקבלי גט, אני לא אתן לך להתחתן עם המנוול הזה!" השכנים גם אמרו כי שמעו את תשובתה: „אם אתה רוצה גט על גופתך, אפשר לסדר גם את זה!"

משיח נעלם לפני שבועיים. הוא חזר כדרכו מהעבודה ופגש בבית

„רק על גופתי!"

צעק משיח על אשתו שלומית כאשר ביקשה ממנו גט. הבעל הקנאי סירב לאפשר לה להינשא למאהבה. „גם את זה אפשר לסדר," ענתה לו שלומית, תשובה שעזרה להעמידה למישפט.

„**א**ם תגדי לנו היכן טמנתם את גוויית בעלך, נשתדל שתואשמי רק בהריגה, ולא ברצח," אמר החוקר הער־מומי דרורי לעצירה המבוהלת. „אבל אנחנו לא רצחנו את בעלי! הוא היה חי ובריא בפעם האחרונה שראיתי אותו. אני בכלל לא מאמינה שהוא מת!" התייפחה שלומית.

נראה היה על פניו של דרורי כי סב־לנותו פוקעת. בקול מאיים הוא אמר: „או־קיי, את רוצה לשחק איתנו מישחקים — בבקשה. את יודעת שעצרנו גם את מאהבך, רוברט, ואם את לא תשתפי פעולה איתנו, נדאג שהוא ישתף. הוא בוודאי יטיל הכל עליך, ובסוף את תאכלי אותה!"

אנשי צוות־החקירה המיוחד לעניין רצח

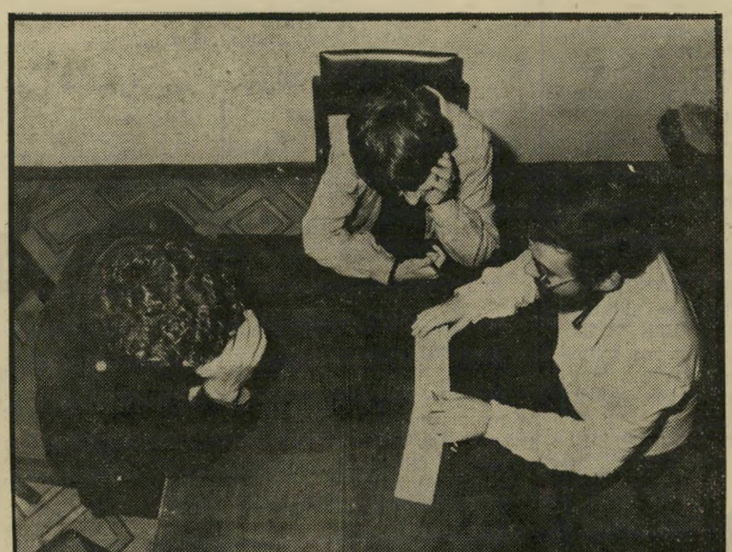
משיח, בעלה של שלומית, התאספו כדי לדון בחומר שבידיהם. הם ידעו מפיהם של עדים אחדים כי שלומית ובעלה היו מסוכסכים מזה זמן רב, וכי רוברט ושלו־מית היו זוג נאהבים וכי גם בעלה ידע על כך. שלומית לא הסתירה זאת ממנו. היא אפילו ביקשה לאחרונה גם, כדי

גופת עברין חיפני שנרצח ומצאה בתוך קברה של אשה

המשטרה גילתה כי יצחק („איקא") טובול, שנעלם לפני כשלושה חודשים, נרצח — ונטמן יחד עם גופת אשה שנהרגה בתאונת־דרכים

הדוגמה

בחיפה התגלתה גופתו של נרצח בתוך קיברה הכרוי של נפטרת אחרת. לדברי המישטרה תוכנן הדבר מראש על־ידי הרוצחים כדי להעלים את הגוויה. לאחר מציאת הגופה הפך המישפט הזה למישפט רצח רגיל.

כי בכל ערב היה מטלפן אליהם, אפילו כאשר היה במילואים או בחוץ־לארץ. חוץ מזה וידאנו כי ביום הרצח לא הגיע רוברט לבנק שלו, ולא משך כל כסף כדי לתת אותו למשיח.

„גירסתו של רוברט היא כי בדרך לבנק התחרט משיח על כל העניין, אמר כי הוא בכל זאת אינו מוכן להתגרש, עזב אותו ונעלם. מאז הם לא ראו אותו יותר. אילו רק יכולנו לגלות את גופתו, היה הכל קל ופשוט."

יתר החוקרים ניענעו בראשם בהסכמה. אין הם רגילים לחלוק על דעת מפקדם — לפחות לא בפניו.

שלומית ורוברט היו עצורים כבר יותר מחודשיים, אך חקירותיהם הנוספות לא העלו דבר. הם התעקשו כי אחרי שעזב אותם משיח ברחוב ליד הבנק, הם לא ראו אותו יותר, ואינם יודעים לאן נעלם. זו היתה השעה להחליט אם לשחרר את השניים ולתת להם ליהנות מחוסר־הראיות, או להעמידם לדין באשמת רצח, גם ללא הגוויה.

„יש לנו תיק!"

ר**אש צוות־החקירה** לא הירפה מחשודיו. הוא הלך להתייעץ עם

„לקנות את אשתך!"

הציע רוברט למשיח. זוג־הנאהבים נ־סה להשפיע על הבעל בכל דרך כי יוותר על אשתו בדרכי־שלום, ויאפשר לה להתחתן עם המאהב, אך הבעל לא הסכים.

הפרקליט הממונה על התיק. „מה נעשה? אין לנו גווייה," אמר דרורי לפרקליט, „האם אפשר בכלל להאשים ברצח כאשר אין גווייה?"

„זה לא קל, אבל אפשרי," ענה לו הפרקליט, „אבל אולי תנסה להכניס מישהו לתא עם החשודים. אולי יצליחו להוציא מהם משהו. אם תהיה לנו הקלטה סמויה, יהיה לנו תיק."

זלמן דרורי עשה כעצת הפרקליט. הוא הכניס לתאה של שלומית שוטרת, ש־ההתחזתה לעצירה וניסתה לדובב אותה, וגם בתאו של רוברט הופיע עציר, חשוד בעבירות צווארון לבן.

רוברט שמר על שתיקה מוחלטת ולא ענה כלל לשאלותיו של חברו לתא. שלו־מית, לעומתו, לא עמדה בלחץ השאלות הטורדניות, התפתתה לשיחת־נשים וגילי־תה את ליבה לשכנתה לתא. היא סיפרה לה איזה מגוול היה בעלה וכיצד לא הסכים בשום אופן לתת לה גט.

„לא איכפת לי ממה שקרה לו, הוא בעצמו אשם בכך, כי לא הסכים בטוב," אמרה שלומית, והדברים הוקלטו במכשיר שהוסתר על גופה של השוטרת־המתחזה.

כאשר שמע הפרקליט את ההקלטה אורו עיניו ואמר: „טוב, אני חושב שיש לנו תיק נגד שלומית, ואולי גם נגד רוברט.

„בדקתי את החומר המישפטי ומצאתי כי יש בישראל תקדים להרשעה ברצח בלי שהגווייה נמצאה אי־פעם. היה זה בבית־המישפט המחוזי בבאר־שבע. שם נאשמו שני גברים, שהיו בחופשה מהכלא, בכך שרצחו אדם שלישי, שהציק לנשים בנות מישפחתם.

„גווייתו לא נמצאה מעולם, אך בית־המישפט הרשיעם ברצח מכיוון שהאמין לעד שטיפר כי השניים הודו לפניו ברצח. אבל השופטים היו מוכנים להרשיעם גם על סמך הנסיבות בלבד. פסק־דין זה אושר על־ידי בית־המישפט העליון, והפך לתקדים." הסביר הפרקליט, שהשתוקק להרשיע את השניים, לקציו־המישטרה, שביקש לרשום לזכותו עוד פיענוח של תיק מסובך.

על־סמך הראיות שהיו בידיהם הגיש התובע כתב־אישום ברצח נגד שלומית ורוברט. הוא העלה על דוכן־העדים את השכנים, ששמעו את מריבות בני־הזוג, ואת השכנים שראו את כל השלושה יוצ־אים לבנק.

נציג המעבדה לזיהוי פלילי של המיש־טרה הביא לפני בית־המישפט את מיכנסי של רוברט, שכתמי־הדם עדיין נראו עליהם. הוא העיד כי סוג־הדם שנמצא על המיכנסיים זהה לסוג דמו של משיח, אם כי בגלל חוסר דגימת־דם של משיח, אי־אפשר היה לעשות הצלבה מדוייקת וחד־משמעית.

העדה האחרונה היתה השוטרת ששהתה בתא־המעצר עם שלומית ושדובבה אותה במירמה. היא העידה כי שלומית דיברה על בעלה כעל אדם מת.

מיקרה חריג

הסניגור טען כי לא הוכח כלל ש־משיח נרצח. „יתכן מאוד שהוא החליט לנקום באשתו על שלקחה לה מאקב, ועזב את הארץ כדי לעגנה. כאשר שמע על המישפט החליט להתעלם ממנו ולחת לשניים להיענש על לא עוול בכפם. יתכן שהוא נפגע בתאונת־דרכים ואיבד את זיכרונו, ואולי הוא סתם מתחבא מאיזו סיבה בלתי־ידועה," טען הסניגור בלהט.

שלומית ורוברט חזרו על גירסתם ב־משטרה, וטענו כי למיטב ידיעתם משיח חי וקיים.

סיכומיהם של עורכי־הדין היו מלאכת מחשבת של ממש. התובע הביא את פסק־הדין של בית־המישפט העליון, שנפסק לאחרונה, וציטט מתוכו פסיקה אנגלית, אמריקאית וניו־זילנדית — הכל כדי לתמוך בגירסה כי הרשעה ברצח אפשרית גם כשהגווייה לא נמצאה, וכל ההוכחות הן נסיבתיות בלבד.

הסניגור ביקש מבית־המישפט לפסוק כפי שנקבע בדעת המיעוט בבית־המישפט המחוזי בבאר־שבע, כי אין אפשרות להרשיע כאשר אין הודאה של הנאשמים.

„רק אם הודו הנאשמים ברצח, בבית־המישפט או מחוצה לו, בתוספת דבר־מה ממשי, אפשר להרשיעם במיקרה חריג כזה," קבע הסניגור. „אבל כאשר שניהם ממשיכים לכפור באשמה, וכל הראיות הן נסיבתיות בלבד, אין אפשרות להר־שיעם."

בית־המישפט הלך בעקבות התקדים מבאר־שבע, והרשיע את שולמית ורוברט ברצח משיח.

ניתוח מישפטי

לאחרונה הסעיר את המישפטנים בישראל מיקרהו של יצחק טובול מחיפה, אשר נעלם וגופתו לא נמצאה זמן רב. המישטרה עצרה שני חשודים ברצח, אך לא עלה בידה לגלות את הגווה.

המישטרה הסיתה את החשודים איש ברעהו, וסיפרה על כל אחד מהם כי השני יהפוך עד־מדינה נגדו. הדברים אמ־נם השפיעו, ואחד החשודים הודה בכל — הוא גילה למישטרה כי גופת־המנוח נט־מנה בקיברה של נפטרת בבית־קברות.

בכך הפך מישפט רצח זה, כאשר יבוא לפני בית־המישפט, למישפט רצח רגיל, עם גווייה הקורבן.

במיקרה הייחיד שבו מעולם לא נמצאה הגווייה — ע"פ 543/79 נגר ואלחרר נ. מדינת ישראל פד"י ל"ח (1) עמ' 113 — יצאו הנאשמים ערב אחד, ב־1977, עם הקורבן, שהיה ידוע כאלים וכנטפל ל־נשים, למוסד צופיה, כדי להבריח משם נערות ולהדיחן לעבוד בזנות.

השלושה היו מצויידים באקדח. הנאשם, אבישי נגר, נטר טינה לקורבן, יוסקה ארביב, משום שארביב אנס את גיסתו וניסה להדיחה לזנות, וכן אנס גם את אחותו הצעירה.

בערב שבו יצאו כל השלושה למוסד צופיה, חזרו הביתה רק שני הנאשמים. כאשר נשאלו על־ידי בעל־הדירה היכן יוסקה, ענה נגר כי „הוא התבוזבז," מונח שמשמעו בסלנג של העבריינים — נרצח.

זמן מה אחר־כך התוודו השניים לפני בעל־הדירה כי הרגו את יוסקה והשליכו את גופתו מתחת לעץ. המישטרה, שחיפ־שה במקום לפי הוראות העד, לא מצאה כל שריד של הגופה. לפני בית־המישפט היו ראיות נוספות, ששימשו „דבר־מה" להודאות שהתוודו השניים לפני בעל־הדירה.

השופט דן כהן והברו, השופט הרצל אשכנזי, קבעו בפסק־דין מנומק ומעמיק כי הוכח מותו של יוסקה, וגם מעורבותם של השניים ברצח הוכחה מהראיות שהיו בתיק. השופט שנשאר במיעוט, יעקב בנאי, זיכה את הנאשמים מחמת הספק. הוא קיבל את הגירסה כי אין להרשיע במיקרה כזה על־סמך נסיבות בלבד. ומ־כיוון שהוא דחה את עדותו של בעל־הדירה בדבר התוודותם של הנאשמים לפניו, זיכה אותם מרצח.

בית־המישפט העליון, שלפניו הובא ה־עירעור על פסק־הדין, עשה חריש עמוק בשאלה המישפטית של הרשעה ללא קור־פוס־דליקטי. השופט מאיר שמגר סקר את כל ההיסטוריה המישפטית בעניין זה, והביא עשרות דוגמות מהעבר.

התברר כי ההלכה המישפטית עברה ב־אנגליה גילגולים רבים במשך השנים. בתחילה היה חשש גדול להרשיע בלי הגווייה, בגלל קשיים בתיקשורת הבינ־לאומית, והיתה סכנה כי אנשים נסעו למקומות מרוחקים ונעלמו.

חששם של השופטים להרשיע התעצם עוד יותר, כאשר בכמה מיקרים אמנם התגלו הנרצחים חיים ושלמים, אחרי שה־„רוצחים" כבר הוצאו להורג. ענוש־מוות היה עונש חובה על רצח עד לפני שנים לא רבות. וכך נקבעה ההלכה כי אין להרשיע ברצח בלי שיהיו ראיות ממשיות לכך שאמנם הקורבן נרצח.

יד־אדם בכרס־כריש

במיקרים יוצאי־דופן הורשעו רוצחים על סמך שרידים של גוויית המנוח, שזיהו אותו בביטחון.

במיקרה אחד נותרו מגופת־הנרצחת רק שיניה התותבות, משום שכל יתר חלקי־הגופה הוטבלו על־ידי הרוצח באמבט חומצה ואוכלו כליל. אך עדות רופא־השיניים של הגברת גרמה להרשעת הבעל ברצח.

במיקרה אחר נמצאה בביטנו של כריש זרוע ועליה כתובת קרקע. על־סמך זרוע זו הורשע אחד ממלחי־האונייה ברצח רב־החובל, שזרועו היתה מקועקעת.

ההלכה התרככה במשך השנים, ככל שאמצעי־התיקשורת השתכללו, וכאשר התברר לאנגלים כי הלכה נוקשה תגרום לכך, שבכל מיקרה שבו יחרחש הרצח על אונייה והגווייה תאבד בלב־ים, אי־אפשר יהיה להרשיע את הרוצח.

המיקרה הראשון שבו הורשע בעל ב־רצח אשתו, שגופתה לא נמצאה מעולם, היה ב־1942 בניו־זילנד. האשה נעלמה מייד אחרי החתונה, והבעל קיבל לרשותו את כל נכסיה ורכושה. הוא הסתבך בשקרים באשר למקומות שאליהם נסעה, כביכול, ולבסוף מסר להורים כי היא נהרגה בעת שהאונייה שבה נסעה טורפדה באוקיאנוס על־ידי צוללת־אוייב.

הוא נשא אשה אחרת, ורק אחרי תשע שנים הועמד לדין, והורשע ברצח אשתו. התביעה הסתמכה גם על מלים שאמר לאשתו החדשה כאשר נעצר. היא שאלה אותו „האם אשתך הראשונה חזרה?" והוא ענה לה: „מה פיתאום? זה בלהי־אפ־שרי!" (מראה המקום נמצא בפסק דין נגר ואלחרר).

ב־1955 הורשע באנגליה אדם שנאשם ברצח שותפו לחזוה. גופת השותף לא נמצאה מעולם, אך בית־המישפט שכנע באשמתו בגלל טיפות־דם זעירות, שנמצאו על קירות החווה, ובגלל שקריו של הנאשם (גם מראה מקום זה נמצא בפסק־הדין של נגר ואלחרר).

בתי־המישפט ממשיכים גם כיום להר־שיע בזהירות מירבית כאשר לא נמצאה הגווייה וכאשר אין ראיות ישירות לרצח, כגון עדותו של עד־ראייה. אבל בית־המישפט מוכן להשתכנע במיקרה כזה על־ידי הודאת הנאשם בתוספת דבר־מה, או אפילו בראיות נסיבתיות בלבד, „תנאי שתהיינה משכנעות „בוודאות מוסרית," שאינה מותירה מקום לספק.

שאלת הקורפוס דליקטי (קובץ הנתונים על העבירה) אינה ייחודית למיקרי־רצח והריגה, ואינה מתייחסת לגווייה בלבד. היא מתייחסת למיקרים של גניבה, למשל, לגשוא הגניבה. אך במיקרי־רצח היא מגיעה לחדות וחריפות מיוחדת.

בפעם האחרונה

נראה הבעל בחיים כאשר יצא בחברת אשתו ומאהבה מהבית. המישטרה טענה כי הם רצחוהו, אבל לדבריהם הוא ליווה אותם לבנק כדי לקבל כסף, התחרט ונעלם ללא שוב.

מדור להבהרת זכויותיו המישפטיות של האזרח. אין מדור זה מתיימר לתת ייעוץ מישפטי ספציפי, ובכל מיקרה ייתכנו שינויים והבדלים בגלל שוני בעובדות.

המדור מנתח את המצב המישפטי הקיים, לפי החוק והתקדימים.

תדריך

1 קורפוס דיליקטי (קובץ הנתונים על העבירה) חלקיו הם שניים:

(א) העובדות בקשר לגרימת הנזק או הפגיעה, שעליהן חלים אישורי המישפט הפלילי. למשל: הגווייה במיקרה של רצח, והרכוש במיקרה של גניבה.

(ב) ראייה כי הפגיעה האמורה נגרמה במעשה־עבירה. למשל: כי המת לא התאבד, אלא נרצח.

2 בישראל אפשר להרשיע בעבירה גם כשהראיות הן נסיבתיות בלבד. דעת המיעוט בבית־המישפט המחוזי גרסה כי אין אפשרות כזו, וכי הרר־שעה, במיקרה כזה, אפשרית רק אם הנאשם התוודה על מעשהו לפני מאזינים, וכיום יש צורך בעוד דבר־מה, המאשרת את ההתוודות.

3 משמעות המילים „ודאות מוסרית", שבהן נהגו להשתמש בפיסקי־דין באנגליה במיקרים שבהם לא נמצאת הי גווייה, אינה שונה מהדרישה הרגילה של המישפט הפלילי, כי האשמה תוכח מעל לספק סביר.

זוהי תמונה מיוחדת במינה: מופיעים בה חמישה דורות: אנה גרוברג, בתה, נכדתה, נינתה והחימש שנולד לפני חצי שנה - בגיל 96 קוראת אנה גרוברג בלי משקפיים, שיניה בפיה ואין לה בעיות של שמיעה

ספר לסבתא של סבתא

החימש פלג סמסון בזרועותיה של סבתו, זיווה תלם. משמאל: אירנה וקרול במכנסי ניקרבוקרס.

עיניה של אנה גרוברג מתרוצצות בעירנות. היא רוצה לדעת הכל, לר־אות הכל. קוראת את ספריו של היינריך בל בגרמנית, ללא עזרת משקפיים. העב־רית שבפיה צולעת במיקצת. אנה גרוברג היה מזה שמונים שנה בארץ, אך כמו רבים מבני דורה מעדיפה לדבר בשפת אמה, פולנית, ולקרוא בשפה הגרמנית, שעליה התחנכה.

אנה גרוברג היא תופעה. הגברת הנכ־בדה בת ה־96 זכתה להחזיק בזרועותיה חימש — נין בתה, נכד נכדתה, ובן נינתה.

זיווה תלם, מי שהיתה יועצת־יופי רא־שית של חברת תמרוקים גדולה והיום היא אשת־עסקים מצליחה המנהלת את עיסקי האופנה שלה מביתה שבהרצליה פיתוח, יושבת מול סבתה האצילית. היא מחזיקה בידיה של הסבתא ואומרת: „נו, בבצ'ו, ספרי מה העניינים?"

הגברת המטופחת, שהיא סבתא בעצמה, הופכת ליד בבצ'ו גרוברג לילדה קטנה, וסבתא גרוברג מספרת:

„כשזיווש היתה קטנה היא תמיד קראה לי בבצ'ו. כשלמדה לקרוא וראתה על תיבת הדואר את השם אנה גרוברג, היא שאלה את בתי הלנה, האמה שלה: תגידי, בבצ'ו החליפה את השם שלה?"

בבצ'ו גרוברג היא מוסד אצל השבט הענף של בני מישפחת גרוברג. היא הגי־עה לארץ מלבוב שבגליציה לפני שמונים שנה, ביחד עם בעלה הרופא הווטרינר, רוברט. השניים התיישבו בראש־פינה, שם התגוררו אחיו של ד"ר גרוברג.

מספרת אנה: „גרנו שם שישה חו־דשים. הילדים גדלו והיה צריך לשלוח אותם לבית־ספר. נסענו לירושלים ובעלי מצא עבודה בכפרים מסביב לירושלים. בראש־פינה היה לנו קשה מאוד. סבא גרוברג היה חולה מאוד, החברה היתה חקלאית, האיכרים היו אנשים קשים ורק אחרי כמה חודשים קיבלו אותו לאגודה. היה לנו קשה מאוד מאוד, אז עברנו לירושלים."

אנה גרוברג בת ה־96 מדברת לעניין, עיניה ואוזניה פתוחות לראות ולשמוע את כל המתרחש מסביב. כשהיתה בת תישעים חלתה. עד אז היתה אשה בריאה ולא ידעה חולי. עד לפני כשנתיים היא פירנסה את עצמה כתופרת. נכדתה זיווה, שהיא אשה מטופחת ואלגנטית ביותר, נהגה לתפור את כל בגדיה אצל הסבתא שלה.

מספרת זיווה: „היא תמיד הקפידה על מחשוף. היה חשוב לה שנראה צווא־ומעט חזה. האשה הזאת היא סופר־מודר־נית. היא מתקדמת כל־כך שזה לא ייאו־מן. אני זוכרת אותה כאשה מטיפהת, שהקפידה על כל פרט ופרט בהופעה שלה."

„מי יודע כמה זמן אחיה?"

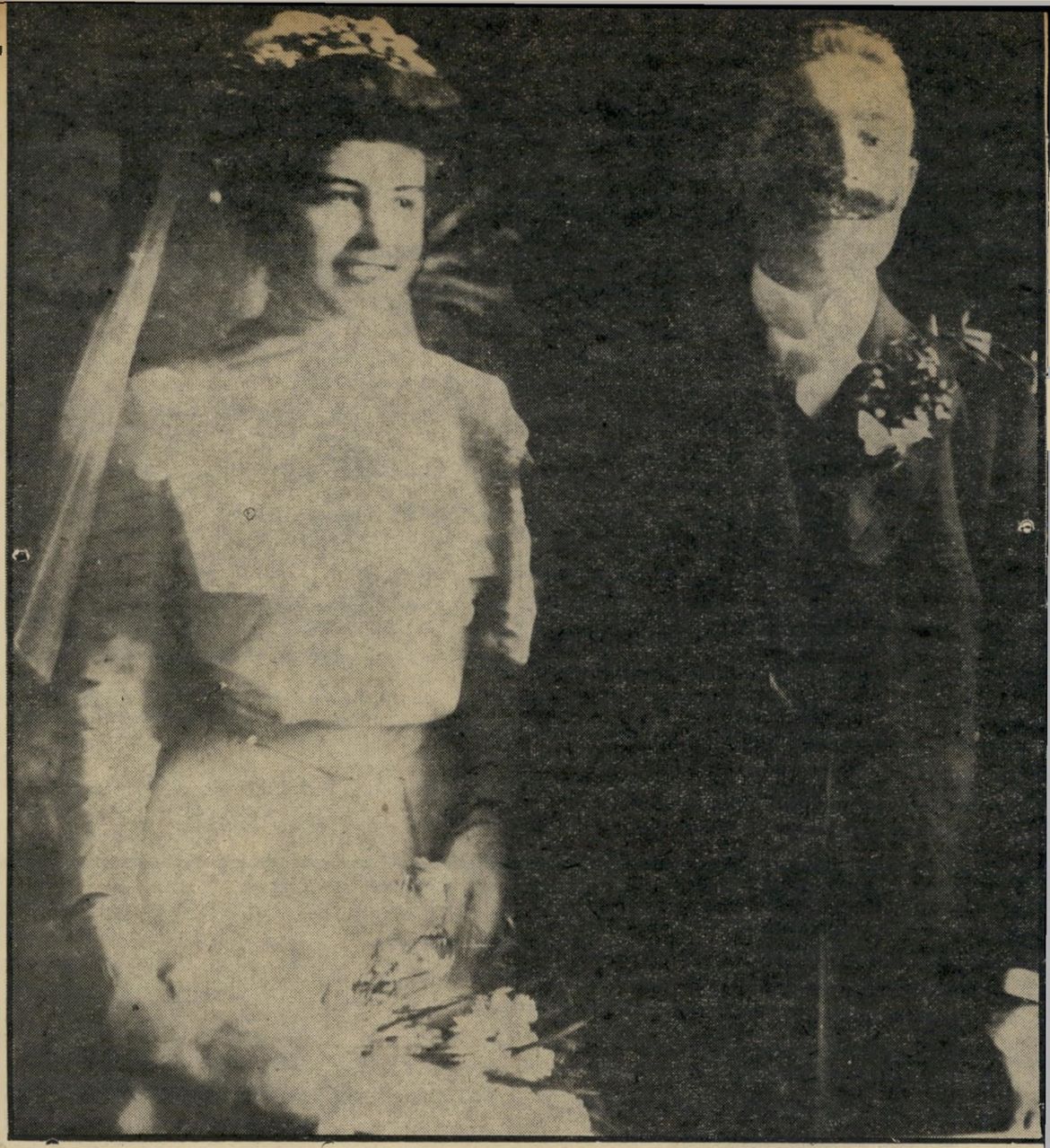
אנה מקשיבה לנכדתה וצוחקת: „אני אוהבת את זיווש יותר מאת כל הנכדים שלי. כשאני רואה את זיווה אני נזכרת בי. גם אני כמוה, אהבתי לטפח את עצמי, לשמור על הופעה חיצונית מושלמת."

ואכן, גם כיום בגיל 96, לבושה סבתא גרוברג למופת: חצאית משבצות, חולצה תואמת וצעיף קשור לצווארה. „הצעיף זה סימן ההיכר שלי. כשהיו מחפשים את אנה גרוברג היו אומרים: לך לשם, תראה גברת עם עניבה או עם ז'אבו, תדע שזאת אנה גרוברג."

החיים בבית גרוברג היו קשים. הפרנסה לא הספיקה למישפחה, ואנה גרוברג רצתה לתת לילדיה את הטוב ביותר. בגיל מאוחר יחסית היא החליטה לנסוע לווינה, לבדה, וללמוד תפירה.

היא מספרת: „הזמן ההוא לא היה כמו הזמן הזה, שבו כל אשה עובדת ומרוויחה. זה היה מאוד לא מקובל ש־אשה תסע לבדה לחוץ־לארץ ותלמד מיק־צוע. היה לי קשה מאוד. הבת שלי, סטפי, כבר היתה נשואה לד"ר קרול ברנפלד, שהיה מנהל מחלקת אף־אוזן־גרון בבית־החולים ביקור חולים. קרול אמר שזה לא מכובד שאמא תעבוד כתופרת.

הוא היה סנוב גדול, והוא כל הזמן אמר שזה לא יפה שאמא תופרת ולאבא יש עמדה כל־כך מכובדת בעיריה — הוא היה הווטרינר הראשי של ירושלים. זו היתה בושה למישפחה.

לפני 80 שנה

אנה ורוברט גרובר ביום נישואיהם. לאנה דיעות מתקדמות ביותר בכל הנוגע לנישואין. לדבריה צריך לגור ביחד לפני שמתחתנים, כדי להכיר טוב יותר זה את זו. אין צורך להתחתן בכלל, אפשר לחיות ביחד. לדבריה הזוגות הנשואים של היום מאושרים יותר מבני דורה, מכיוון שהנישואים אינם נכפים עליהם.

„אז חשבתי: לא חשוב מה למדתי בווינה, לא חשוב שזה תענוג גדול בשבילי להלביש את הילדים שלי כמו בובות — אני חוזרת לבשל תפוחי־אדמה. „נו, טוב זה לא היה פשוט, אחרי שנסעתי לווינה ועבדתי כתופרת, שכחתי בינתיים לבשל, לערוך שולחן, לא הייתי עקרת־בית טובה. בעלי אמר: מזל שאמא יודעת לפחות לתפור. אז לקחתי לי ארבע ילדות שיעבדו אצלי, רציתי להיות עצמאית. חשבתי מי יודע כמה זמן אני עוד אחיה, אני צריכה לעבוד קשה־קשה.

„כשהיית ילדה קטה, אמא שלי חשבה שאני אהיה בחברה הגבוהה, ושבשביל זה צריך ללמוד צרפתית. קיבלתי שיעורים בצרפתית, אבל כשבאתי לארץ היו לי דאגות אחרות. שכחתי מהצרפתית.

„היה בירושלים צייר, אבל פאן, הוא היה קרוב שלי וגר לא רחוק מהבית שלנו. יום אחד הוא שלח לי קלייגטית, גברת קרקוריאן. היא היתה ארמנית מהעיר העתיקה. לא הבנתי מה היא רוצה ממני — אנגלית לא הבנתי, ערבית לא הבנתי. היא דיברה צרפתית והבנתי אותה, אבל לא יכולתי לענות. החלטתי ללמוד אנגלית.

„זה היה קשה, גם לתפור כל היום וגם ללמוד בערב ובכל זאת נרשמתי לבית־ספר ברליץ, וכך יכולתי לדבר עם הקליינטים. היו לי כל מיני קליינטים: ערבים נוצרים מכובדים ויהודים. הם אהבו אותי, וכשנסעו תמיד הביאו מתנות.

„כשאירנה התחנתה נתנה לה מישפחת קורקוריאן מתנה נהדרת. כשהיתה חתונה במישפחת קרקוריאן, תפרתי את שימלת הכלה ואת שמלות המישפחה. הזמינו אורתי לחתונה, כל אחד קיבל איזו מתנה קטנה ואנחנו קיבלנו קופסה מקרמיקה.“

„לא להיות תלויה בגבר“

אירנה בת ה־72 שנראית צעירה בהרבה מגילה היא מורה לאנגלית, העובדת בימיקצועה עד היום. אירנה האלמנה מתגוררת עם אמה בדירת־שיכון מטופחת בשכונת רוממה בחיפה.

וישיק הוא המצליחן של המישפחה. הוא בוגר בית־הספר לדיפלומטים בווינה, והיה מנהל התעופה האזרחית הראשון בארץ. שמו הרשמי הוא ויקטור גור. הוא נשוי לאשה אנגלית, מתגורר בלונדון ומשמש כראש מחלק התעופה של השוק האירופי המשותף וכמו שאומרת עליו אמו: „הוא כבר לא גרובר, הוא כבר לורד אנגלי.“

מספרת סבתא גרובר: „היה לי קשה לגדל את הילדים, אבל יש לי סיפוק. אני חיה עם צעירים ועוברת את הצעירים עוד פעם ועוד פעם. עם כל בת, עם כל נכדה, עם כל נינה וכעת עם החימש המקסים, פלג.

ומוסיפה הבת אירנה: „אמא תמיד אומרת שהנכדים והילדים הם מקור למידה. היא תמיד אומרת שהיא כל הזמן לומדת מהילדים שלה, מהנכדים שלה ומהנינים שלה.“

לאנה גרובר תשעה נכדים, 14 נינים וחימש אחד. היא אינה חיה מזיכרונות. היא חיה בצורה מפליאה את ההווה. קוראת ספרים, פעם בשבוע עיתון בגרמנית, צופה בחדשות בטלוויזיה ואומרת: „אני לא כל־כך חכמה להביע דיעה, אבל אני יכולה להגיד שבגין לא מוצא חן בעיני.“ לשר אבן־חצירא היא קוראת „אבו חזירא“.

אחרי שנפטר בעלה, כשהיתה בת 50, היא לא נישאה שנית, והיא מסבירה: „כשהתאלמנתי היתה לי מטרה: לא להיות תלויה בגבר, להיות עצמאית. זה היה קשה מאוד, אבל אני מאמינה שכל אשה צריכה לחיות בשביל עצמה. אני לא מסכימה שאשה צריכה לגדול ליד מישהו ולהיות צל של מישהו.“

יש לה דיעות מתקדמות שלא היו מביישות אף צעירה: „אני מסכימה עם דרך החיים של הצעירים של היום. אני חושבת שזה נכון לחיות יחד. לפני שמחליטים להתחתן צריכים להיות בטוחים, צריכים להרגיש שזה הדבר הנכון, ולא כמו לפני שנים, כשלקחו שני אנשים וקבעו: זה זוג.“

לפני שנה

הנינה אירית, בתם של דוד ו־זיווה תלם, ביום נישואיה לרמי סמסון. הם מתגוררים בבית המישפחה בהרצליה.

דור ראשון ושני

אנה ורוברט גרובר יושבים. מימין לשמאל: אירנה, ד"ר קרול ברנפלד, סטפה, הלנה וויקטור. רוברט נפטר לפני ארבעים ושש שנים. אנה העדיפה להיות עצמאית ולא נישאה שוב.

הסופר האהוב על סבתא גרובר הוא האנס האבה. הספר האהוב עליה הוא השיעור לגרמנית של זיגפריד לנץ, והיא אוהבת במיוחד לקרוא ביוגרפיות. יש לה ביקורת על ספרות מודרנית והיא אומרת: „יש בספרות המודרנית יותר מדי סכס. אני מבינה שסכס זה חשוב ומעניין ומגרה לקריאה, אבל כשיש יותר מדי מכל דבר זה מוגזם.“

„כל־כך אוהבת את החיים“

סבתא גרובר מאושרת. היא יודעת כי חיה חיים מלאים. היא אוהבת את החיים ונאחזת בהם בכל כוחה. באוזני נכדתה זיווה, התוודתה פעם: „אני לא רוצה למות. אני כל־כך אוהבת את החיים האלה. יש בי כל־כך הרבה אהבה ואני

(המשך בעמוד 54)

(המשך מעמוד 53)

מקבלת כל־כך הרבה אהבה, שחבל לי להיפרד מהחיים."

היא מתפקדת בכוחות עצמה כמיטב יכולתה. מציעה כיסא לאורחים, אפילו טורחת להביא את הכיסא מהחדר השני, ומכריזה: "צריך להוציא מהחיים את הדברים הטובים. עכשיו אני מצטערת לא פעם שלא ניצלתי את החיים עד המכסימום. יש חיים, יש עולם מלא. הילדים לימדו אותי איך צריך לחיות. לתפוס את הרגע היפה ולאסוף את כל הרגעים היפים כמו זר פרחים.

חיה את ההווה

"אני ציברלית. אומנם לא כל מה שמתרחש היום בעולם מוצא־חן בעיני, אבל רוב הדברים מוצאים־חן. אני לא אוהבת לקרוא ספרים מהמאה הקודמת. באלזאק, למשל, לא מתאים להיום. אני לא חיה בנוסטלגיה. בגיל 78 לקחתי את הרגליים ונסעתי לאיטליה ולאנגליה."

סבתא גרוברג יודעת את כל המתרחש אצל בניה, נכדיה, ניניה והחימש הקטן. כשמגיעה נכדתה איריס, אמו של החימש פלג, היא שואלת אותה בהתעניינות: "נו איריס מה שלום רמי? איך הולך לכם עם החממות?" איריס ובעלה, רמי סמסון, מתגוררים בבית המישפחה העתיק, שהוא מעין אחוזה בלב העיר הרצליה, ומגדלים צמחים ופרחים בחממות.

מוסיפה זיווה תלם: "היא יודעת הכל. כשאין גשמים היא מתעניינת לדעת אם זה פגע בשדותיו של אחי סמי. כשאני עורכת מכירות של בגדים, היא מתעניינת לדעת איך נגמרו המכירות ומה מצב הקופה."

כשגשאלת הבת הלנה, אמה של זיווה, אם לאמא שלה יש חברות, היא משיבה: "אמא אף פעם לא היתה זקנה. היא לא מצאה לה חברה בין הזקנים."

עם החימש אנה גרוברג מחזיקה בזרועותיה את ה־חימש פלג, שהוא נכדה של נכדתה זיווה תלם. "אני מלמדת את פלג לתת יד לשלום," היא אומרת.

עם הנכדה אנה גרוברג מחזיקה בזרועותיה את נכדתה זיווה, שהיא הנכדה האהובה עליה ביותר. "היא מזכירה לי אותי כשהייתי צעירה," אומרת אנה.

הנקודה

הפרסומאי המעולה ביותר בעולם. לא יהיה הנקודה: פרסומאי טובה אינה רק יפה, כי אם משכנעת. פרסומאי "תיאכון אותך" לקהל רחב יותר של לקוחות. כדי לעזור פרסומאי כזו, אין די בכישרון ובהשראה: יש צורך באומץ.

הנקודה שלנו היא ריכוז, בו תיאבא אומץ כזו. הנקודה אחת מרוכז הכח שבפרסומאי הישירה והמשכנעת של אוריין, דרך דפוס בצע עשרות שנות ניסיון ואונטין.

תן לנו לטפל בפרסומאי המודפסים. אנו נשרטט עבורך את הישר האחד שבינך לקהל לקוחותיך.

- ייעוץ חינם בפירסום כל רעיון שאפשר להדפיס אותו.
- צוות מיוחד לקטלוגים ופרוספקטים.
- מחשב להכנת הצעות־מחיר בזמן הקצר ביותר.
- אילוסטרציות.

אוריין

גרפיקה ופירסום בדפוס

בדפוס אריאלי · היכל־התלמוד 3, תל־אביב · 65136

טל. 659317, 03-658349

דרכי חיים

מילחמת שוורים

האגודה לצער בעלי חיים ניצחה את זוחמי השוורים.

„פיאסטה ספרדית, המופע המלהיב המרתק, לראשונה בישראל!" זעקו המודעות מעל דפי העיתונות באביב 1978. האמרגנים הבטיחו להביא מספרד שוורים וסוסים, וריאדורים רוכבים, תיזמורת־כלי־נשיפה מסיביליה, וגם את הטוריאדורים הגמדים. כל אלה היו אמורים להופיע במשך חמישה ימים באיצטדיון בלומפילד ביפו.

אולם למרות הפירסומים לא הגיע לישראל אף טוריאדור אחד, והפיאסטה לא התקיימה. הסיבה היתה התערבותה של הילדה פרידשטיין, האשה שמאחרי אגודת צער־בעלי־חיים בישראל. הגברת נזעקה לשמע הרעיון כי יתקיים עלון בשוורים על אדמת־הקודש, ופנתה במיכתבים לכל הגורמים המוסמכים, כדי למנוע את המופע.

כאשר ראתה כי שום דבר לא עוזר וכי האמרגן, אברהם ברמן, קיבל רשיון מהמועצה־לביקורת־סרטים־ומחזות, והשוורים עלולים להגיע לארץ בכל רגע — היא פנתה לעורך־הדין אמנון זכרוני, וביקשה ממנו שיפנה לבית־הדין הגבוה־לצדק, ויבקש את מניעת־המופע.

כשם השוורים. הבעייה המשפטית העיקרית שבה נתקל עורך־הדין אביגדור פלדמן, ממשרדו של זכרוני, היתה לציין בשם מי הוא פונה. הוחלט שהוא יפנה בשם האגודה לצער־בעלי־חיים, בשמם של השוורים העומדים להיטבח באיצטדיון. אולם שאלה משפטית זו לא נבדקה על־ידי נשיא־בית־המישפט־העליון, השופט משה לנדוי. הוא קיבל את הבטחתו של פרקליט־המדינה להחזיר את הנושא למועצה־לביקורת־סרטים־ומחזות, כדי שתבדוק שנית את עניין מתן הרשיון למופע.

אך נשיא בית־המישפט־העליון לא חסך שיבטו מיוזמי הרעיון: „לא עלה בידי העותרים לשכנעני לפסול את המופע. אך רחוק אני מלאמר כי הדעת נוחה מגילוי נוסף של תת־תרבות שבו מבקשים המשיבים לזכות את הציבור הישראלי, כאילו לא די לנו בחיקויים אחרים של תת־תרבות המובאים בשפע מחו"ל." גם כאשר הסבירו האמרגנים כי לא התכוונו להרוג את השור כמו שעושים במטדורים בספרד, אלא רק להילחם בו בלי לרצחו, כפי שרגילים לעשות בפורטוגל, לא נחה דעתו של הנשיא: „אבל אפילו בצורתם המעודנת, הם עלולים לגרום שילהוב יצרים של ההמון וסכנת ברוטאליזציה," ציין.

העניין נמשך ונמשך, ולמרות שהמועצה לביקורת־סרטים־ומחזות חזרה והתירה את קיום המופע, התייאשו האמרגנים, ולא הביאו את השוורים והמטאדורים לישראל. לסטנתם עוררה אגודת צער בעלי־חיים דעת קהל עוינת נגדם, והוציאה דיבתם רעה, ולכן אין כבר טעם להביא את המופע לישראל.

המשכה של הפיאסטה הוא כיום בבית־מישפט־השלום בתל־אביב, שבו תובע האמרגן ברמן חצי מיליון לירות מהאגודה לצער־בעלי־חיים, על שהוציאה דיבתו רעה.

מתנת בית־המישפט

כמתנת חתונה שיחרר בית־המישפט את מכוניתו של הפורץ.

רחמנות יוצאת מגדר הרגיל גילה השופט אריה אבן־ארי כלפי ניסים רדה. הצעיר השתחרר נתפס במבואות פתח־תיקוה ובמכוניתו הישנה, מסוג ויליס, נמצאו מכשיר טלוויזיה ופריטים אחרים שנגנבו באותו ערב בפריצה לדירה.

מאחר שנתפס „על חם", נעצר עד תום ההליכים המישפטיים, והתביעה **האשימה** אותו בפריצה ובגניבה. כאשר הובא לבית־המישפט, הוא הודה באשמתו, בעצת סניגורו, עורך־הדין צבי לידסקי. הוא רק הסביר לבית־המישפט כי היה זה מישגה חד פעמי בחייו, וכי הוא עומד לשאת אשה ולפתוח דף חדש. השופט אבן־ארי ביקש תסקיר מקצין־המיבחן. התסקיר, שהוגש בדצמבר 1981 היה חיובי, והשופט, שעדיין לא היה בטוח באשר לעונש ש־ישטיל, שיחרר ביניתים את רדה ממעצר, אחרי שהיה כלוא כחודשיים, וביקש תסקיר נוסף מקצין־המיבחן.

האשה תשניה. את התקופה שבה היה משוחרר ממעצר ניצל הצעיר היטב. הוא נשא לאשה את חברתו, ומצא עבודה. למועד הדיון בגזר־הדין הופיע הזוג ב־בית־המישפט והאשה סיפרה לשופט כי בעלה הטרי התחיל לעבוד בעבודה קבועה, ושהיא תשגיח עליו. השופט פסק לרדה עונש מאסר של שלוש שנים, ש־כולו על־תנאי.

מרוצה מאוד מהעונש, ביקש הנאשם רק בקשה אחת. הוא טען כי כדי לפרנס את אשתו הוא זקוק מעתה למכונית הווילים שלו, ש־הוחרמה על־ידי המישטרה שבתוכה הרכוש הגנוב. התביעה התנגדה לשיחרור המכונית, מכיוון שבה השתמש רדה בעת ביצוע העבירה. השופט חכך בדעתו, ואחרי זמן־מה החליט כי המכונית תהיה מתנת בית־המישפט לזוג הצעיר. השופט הביע תיקוה שהסתבכותו של הנאשם היתה חד־פעמית, וי־הוא לא ישוב לפשע.

דרכי אדם

מדירת חדר לרחוב

דויד סוסן, קבצן נכה, חזר לרחוב אחרי שלא ביקש להאריך את חוזה דירתו.

כתב התביעה של חברת עמידר במיבנה של בית־הספר יחיאלי, שבו ממוקם תיאטרון נווה־צדק, מצא אברון את האגף הקטן ששימש כחדר־האוכל והחליט לפתוח בו את המיסעדה שלו. „היה ברור לי שזה דבר שיקח זמן. אני לא מיהרתי, אבל האנשים של התיאטרון ניראו לי נחמדים והם רצו מקום שיפעל וישמש כמיזנון לתיאטרון. לא דווקא היה כיף להתחיל בקטן, כדי להתאמן."

בד בבד עם תחילת השיפוצים במיבנה הישן פתח שאול את המיסעדה הסמוכה לתיאטרון. הימים היו ימי הקיץ האחרונים, והמיסעדה ניצבה מתחת לשני עצים ענקיים, כשאורחיה ישבו על ספסלים הדומים לאלה שפיארו את השדרות ואת הגנים הציבוריים לפני שנים.

ה„טריפ" של העניין. כשהערבים הפכו להיות קרירים מדי לישיבה בחוץ, נכנס שאול לחדר הסמוך לאולם התיאטרון, וקרא לו בשם הקיוסק, „מאחר שהשם, כמו המקום, הוא הדבר הכי־פחות יומרני ומחייב."

את המקום ריהט אברון בחפצים האהובים עליו: ספסלים מגולפים, כרזות ישנות וארון תרופות מבית־המרקחת של אביו. התפריט אינו קבוע, שכן הטבח המסור, המבשל והמגיש במיסעדתו אך ורק מעדנים כמו כבד־אווז וסלומון מעושן, עושה זאת בהתאם למצב־רוחו. כך שמדי יום אפשר למצוא בקיוסק מטעמים אחרים.

בפתח המיסעדה יהיה גן מרהיב ובר, שיהיה מוסד נפרד, בפני עצמו — רעיון שאותו הביא שאול מסיוריו בניו־יורק.

לקראת חודש מאי יפתח אברון את המיסעדה שעליה חלם שנים רבות. אל הכתיבה אינו בטוח שיחזור: „הציעו לי לנסות לשלב את שני הדברים ולכתוב מדי פעם. אולי אעשה זאת מאוחר יותר." כרגע הוא שקוע כל־כולו ביצירותיו במיטבח חותך ירקות או בשר חי ומבשל מרק: „אני בטרים של העניין הזה, וזה נורא מלהיב אותי.

„זה לא היה שונה ממה שדמייניתי. זה בדיוק זה. ומי יודע, אולי עוד אפתח סניף של הקיוסק בפיסגת העולם — בניו־יורק?"

מיסעדן אברון
העיתונאי הפך גסטרונום

מהמיטבח הכלכלי - למיסעדה
לחתור בבשר החי

ד"ר מאפרה עמוסה בבדלי־סיגריות. ספל הקפה שלפניו הוא החמישי במיספר. המישקפיים נשמטות מעל אפו כל העת. הג'ינס שלו משופשף ושיערו מדובלל. האיש: שאול אברון, בן 37, עיתונאי לשעבר.

אחרי שסיים לימודי כלכלה התגייס אברון לצבא, ושם ערך את העיתון מערכות שריון, „מה שנתן לי כיוון לעיתונות."

אברון היה כלכלן שהכלכלה עניינה אותו פחות מהעיתונות. יום אחד מצא עצמו בפתח מערכת הצהרון מעריב, והתחיל את דרכו ככתב כלכלי, בהדרגה הפך לאחראי על ניתוח פשיטות־רגל וסיפורי שערוריות כלכליות.

העבודה בעיתון השאירה לעיתונאי המתחיל זמן פנוי רב: „הייתי איש מיקצוע מעולה," מחייך שאול, „שעתיים ביום הספיקו לי."

ענייני הכלכלה הם יבשים, ללא כל לחלוחית, וללא חיים ולאברון לא היתה כל מעורבות אישית בהם. לדבריו, הוא היה מעין משקיף מהצד, משקיף ומדווח.

אהבה גדולה. כמי שלא היה בעל עניין רב בעבודתו, היו לו שעות רבות פנויות, שאותן יכול היה לנצל למימוש אהבתו הגדולה — הבישול. „אני נורא אוהב לבשל ולאכול, וזה נורא מעניין אותי," הצהיר שאול כשהוא מתעורר מהירהורי העבר. אהבתו הגדולה מחזירה אותו למציאות. שאול היה 14 שנים עיתונאי כלכלי, עד שיום אחד קם, עזב את העיתון ואת הכלכלה, ופתח מיסעדה בתיאטרון נווה־צדק, שבה הוא משמש הטבח הראשי.

מה מביא אדם שעבר כבר את גיל ההתבגרות, את שלבי החיפוש העצמי והגישוש אחרי העיסוק המתאים, לשנות כיוון ולהפוך מעיתונאי מצליח לטבח ראשי?

אצל אברון הדברים ברורים. אהבתו הגדולה היתה נתונה מאז ומתמיד למיטבח ולא לכתיבה. את כל חופשותיו ניצל כדי ללמוד עוד ועוד. כל נסיעה לחו"ל היתה נסיעה לצורכי לימוד. כל נסיעה היוותה השתלמות במיטבח אחר.

במשך שנים שוטט ברחבי העולם. הוא הגיע אל פינותיו הנידחות ביותר, מצוייד בפינקס ובעט — לא כדי לערוך רשימות על פשיטות־רגל בינלאומיות אלא כדי לעדכן את המרשמים שלו.

שאול ניסה לשלב את העיתונות עם אהבתו לבישול. „למרות שזה היה דבר שעשיתי עם כל הנשמה, לא אהבתי את הרעיון של לכתוב על מה שאני אוהב. הסדפתי לעשות זאת."

שנים רבות השתעשע העיתונאי־טבח ברעיון לפתוח מיסעדה. הוא ידע בדיוק איזה סוג של מקום הוא רוצה לפתוח: „מקום עם אווירה, מקום מקסים ביופיו ושובה לב." אחרי חיפושים מתישים מצא הכלכלן „את המקום שהדליק אותי," וגרם לו להפוך את החלום למציאות.

המודעה על מילחמת־השוורים
חיקוי של תת־תרבות מחו"ל

יעקב שרת / איש ממאדים

יש אלוהים!

אלוהים, כידוע, נמצא בכל מקום, אבל הרושם הכללי הוא שהוא מבלה את רוב זמנו בשמים, ואולי השמים הם מקום מגוריו. בכל אופן, דומה שיהודים אדוקים סבורים, כי אף שכבודו מלא עולם, כאשר פונים אליו יש לכוון את הפניה השמימה ומה טבעי יותר מאשר לפנות אליו במיני בקשות כאל אבינו שבשמים? ולא כל שכן כאשר מדובר בעצירת גשמים, שהרי אם אלוהים שוהה בדרך־כלל בשמים, והגשם יורד מן השמים, מה הגיוני יותר מאשר לפנות אליו בשעת מצוקת מים כאל איזה אינסטלטור מקומי, ולבקש ממנו לסלק את הסתימה כדי לאפשר למי העננים „לרדת"?

אומנם, עצם המונח הלשוני „בצורת" מעיד על כך, שלמרות קיומו חברור כל כך של אלוהים, שבעצם יש לו מחוייבות מובהקת מאוד לדאוג לכל ברואיו בצלמו ובדמותו, לפרנסם ולזונם ולהוציא להם לחם מן הארץ, קורה גם שהוא אינו מתפקד כראוי מדי חורף בחורף (ומה שגרם לכמה אנשים לתהות על תופעת הגשם והמישקעים בכלל, עד כדי שהפרידו הפרדה מוחלטת בין הישות האלוהית ובין כל מה שכרוך בתהליך היווצרות המישקעים על מיגוון כמויותיהם, והמציאו אמונה מדעית תפלה הקרויה במקומותינו „מטאורולוגיה"), ואז, כמובן, פשוט צריך להזכיר לו את חובתו — מה יותר פשוט מזה?

אך האמת הגרועה עוד יותר היא שיהודי אדוק בדתו אינו סומך מלכתחילה על אלוהים ועל כל בצורת שלא תבוא הוא מתפלל על הגשם כי ירד מדי יום ביום החל מן הסתיו, אלא שכמתחוור אין בכך די. לכן יש להם לכך תרופה בדוקה.

צריך, לא פחות ולא יותר, לצעוק קצת יותר חזק, ורצוי לעשות זאת ממקום שמאפשר תיקשורת יעילה ביותר מן הארץ השמימה. מקום זה נמצא זה מכבר על־ידי שלומי אמוני ישראל, והוא לא פחות ולא יותר בית־הקברות (אולי מפני שנשמות המתים המרבות לרחף שם סללו שם מין ארובת אוויר, המקלה על גלי קול להגיע השמימה בצורה נהירה יותר). מכל מקום, כאשר מדובר בבית־קברות הנמצא בראש הר הזיתים, ברי שאין בעולם מקום הולם יותר את המיבצע של עירור אלוהים לקום לעבודת בורא גשמים.

וזה בדיוק מה שקרה לעינינו בימי בצורת אלה. כך הוכח לעין כל בפעם־המי־יודע־כמה, שיש אלוהים, ואפשר בהחלט להשפיע עליו, ולכן אני מציע לחברי נווה אטיב, שנדרו לגדל זקנים עד אם ירד להם שלג, לחדול מן האמונה התפלה הזאת ולגשת מייד לתפילה בבית־הקברות הקרוב.

מזל סרטן

הארץ מלאה כל מיני אובות וידעונים וקוסמים ומכשפים ורופאי אליל, כתבות שלמות מתפרסמות עליהם שוב ושוב, ורק באחרונה קראו תושבי חצי־המערבה של „הארץ" סיפור מרשים ביותר על אחד רופא אליל (ר' דוד גראפי) העושה נפלאות בכשפיו („האם אתה מאמין בשדים", א' ולנטיין, 22 בינואר 1982) ואין פוצה פה ומצפצף, אף שלא אחת הוא גורם סבל ישיר לחולים המשכימים לפתחו (בכוויות, למשל). אבל כאשר חולה סרטן ריאות, שמצבו אנוש ביותר, מבקש בעוד דעתו צלולה עליו ולאחר שכל חכמי הרפואה עומדים לפניו חסרי־אונים להצילו ממוות, לאפשר לו לנסות בגופו שלו תרופה חדישה, פרי מחקרם של מדענים באוניברסיטה העברית בירושלים, אשר טרם נתאשרה כראוי בחותם מישרד־הבריאות, אז באים אליו השילטונות מזה (המקפידים ביחוד באחרונה על כיבוד החוקים במדינת ישראל) וחכמי הרפואה מזה, ומעזים לומר לו במצח נחושה: לא, חולה יקר („המסכן", כפי שהגדירו הפרופ' רחמי־לביץ' הנערץ — אני זוכרו לטובה מימי אישפוזו וגסיסתו של אבי ב„הדסה" בירושלים מסרטן ריאות, ואני משער אילו מאמצים הייתי עושה — בגלוי ובסתר — כדי לאפשר לחולה ולמדע הרפואה גם יחד לבחון כל תרופה חדשנית העשויה לדחות את המוות כל עוד החולה צלול בדעתו ומשתוקק לחיות), אתה תמות אצלנו בלי שום קונצים, או תתאבד על אחריותך (הסטטיסטיקה מלמדת בעליל, כי שיעור ההתאבדויות בקרב רופאים ואחיות גבוה ביותר לעומת זה שבאוכלוסיה בכללותה — הן מפני ש„הם" מיטיבים לדעת מה פירוש מוות מחולי ממאיר, והן מפני שמצויים תחת ידיהם אמצעים נוחים יחסית לביצוע ההמתה העצמית, והן מפני שקיימת ביניהם אחווה אמיתית, המאפשרת סיוע חשאי למטרות שהשתיקה החברתית הצבועה יפה להן) או תיסע לך לאשר תיסע ותנסה את התרופה הבלתי חוקית שלך במקום אחר.

בהזדמנות מכאיבה זאת שוב נחצית הארץ לשני מחנות נחרצים, שלפי עניות דעתי אחד מהם מתקדם ואחד נסוג, אחד פרוגרסיבי וליברלי ואחד פשוט ריאקציוניי. שוב ניטש הוויכוח למי שייך גופו של אדם, ומצד אחד עומדים אנשים כמו הפרופ' רחמילביץ' הנערץ והסופר משה שמיר, ומצד אחר אנשים כמו ראובן מעיין או הפרופ' פוקס. הפרופ' רחמילביץ' נסמך על העובדה, שהחברה אינה מתייחסת בשוויון נפש למתאבד המאיים לקפוץ מגג ארצה, אך כלום זו הוכחה? השאלה היא אם החברה תובעת לדין — כפי שאכן עשתה בעבר הלא רחוק — את מי שהצילה מהתאבדות. אשר למשה שמיר, אני ממליץ למעוניינים לקרוא את מאמרו הפרוגרמטי בנושא זה („החלטה קשה ונכונה" „מעריב", 27 בינואר 1982) כדי לעמוד על מידת ההגיון שבטיעונו (הנ"ל טוען שם, שגם בשעת הזדווגות אין אדם שייך אך לעצמו אלא לכל הקוסמוס „אינו גרגר בודד באפלה") — שכנראה הוא ושותפיו לדעה הם נציגיו החוקיים־מטעם־עצמם עלי אדמות).

החוק הוא שיקלול מגושם אך בלתי־נמנע של המוסר הרווח. החברה הישראלית אולי תכיר תודה לראובן מעיין, על שזיעזע אותה ואת השיקול. ואולי לא. יתכן בהחלט, שאנו בנסיגה.

משקה חריף

כשאני שוקע בהרהורים נוגים כלשהם על המתרחש כאן ועכשיו, כשאני חוזר ועושה הערכת מצב לאומית מנקודת מבטי הפרטית, ולא מצליח להשתחרר מתחושות מבשרות רע, כשאני שואל את עצמי ואת זולתי בתכיפות גוברת והולכת „מה יהיה?" או־אז, כדי להמשיך להתקיים ולתפקד, אני בולע גלולת אופטימיות יהודית בדוקה הממוננת לכל דורש אחת לשבוע בדיוק נמרץ על־ידי המירפאה הלאומית.

אני ממליץ בזה לפני כל דומה לי, שנמנע עד כה מהזדקקות למזור הפלאים הזה, לנסותו. על אחריותי — איש לא יתחרט. כן כן, כוונתי למאמרי יוסף חריף.

כי מאמריו של יוסף חריף המתפרסמים מדי שבוע בשבוע ב„מעריב" אינם רק אוצר בלתי־נדלה של מידע שאין מעודכן ממנו על הנעשה בחגווי צמרת השילטון שלנו, עד שאין שום שרות מודיעין ראוי לשמו יכול להרשות לעצמו שלא להעסיק מתרגמים מיומנים לפיענוחו המחיר. לא, לא זה העיקר. העיקר הוא שכל הקורא בהם מתמלא מייד מין תחושת סיפוק עילאי על שום נכונות כל תג ותג כמעט במדיניותנו, ואף יותר מזה, כי הקורא ושונה במאמרי יוסף חריף אינו יכול שלא להתרשם, כי יש בעולם שתי מעצמות־על — ישראל וארצות־הברית, שאומנם, לפעמים, יש אולי איזה חילוקי דעות ביניהן, אבל, ברוך השם, לא אלמן ישראל! חילוקי דעות לחוד ויחסי כוחות לחוד, ובמה שכרוך ביחסים אלה, אין שום מקום לספק. אנחנו והם שווים לגמרי, אם לא למעלה מזה.

וכך, שבוע שבוע, גלולה אחרי גלולה, ובזמן האחרון במיוחד, אני אומר לכם, איני מסוגל לחשוב פשוט מה הייתי עושה אלמלא השיקוי החריף הזה, היורד ובא בעצמותי, עד שיכרות, ולעזאזל היקיצה.

הדאודורנט

אט־אט בביטחה ירד יוסי שריד בשלבי מידרגת הניכור, ודומה שהגיע סוף סוף עד לתחתון שבהם. הודעתו המדהימה על נכונותו לשוחח עם יאסר עראפאת — אשר גרמה להתנערות מוחלטת כמעט מעליו ברחבי ה„ציבוריות" שלנו, לרבות במיפלגתו, שלא לדבר על העיתונות, הבהירה באור יקרות את פני החברה הישראלית השחורה משחור.

איני דואג ליוסי שריד. הוא בחור מוכשר למדי, שכישוריו יעמדו לו בוודאי בכל אשר ילך ויעשה, אם אכן ההסתייגות ממנו במיפלגתו־הוא תגרום לבסוף לאי כלילתו ברשימת מועמדי העבודה לכנסת הבאה. אני מודאג מתהליך התכערות הפרצוף הישראלי, ועוד יותר מזה מן ההנאה הגלויה שה־ישראלי המכוער עצמו שואב מתהליך זה. באמת הגיע הזמן לשים מחסום לפיו של יוסי שריד, ולשתק את פעילותו הפוליטית בכלל. כאשר נהיה כולנו קרנפים ללא חריג, לא יעכור שום בעל־חיים שונה כלשהו את שלוותנו. דומם נעמוד בשורה, מפנים קרננו המושחזת נגד כל־העולם־נגדנו, ענינו עצומות, אוזנינו אטומות, רגלינו בוססות במדמנה, זנבנו מזניק חיריונים.

משום מה תמיד איכפת הריח לזולת. אנחנו כבר התרגלנו ומעבר לזה. אנחנו אוהבים אותו, את הריח הזה. מי צריך דאודורנט?

במדינה

(המשך מעמוד 55)

טבריה, אחרי שהתם על חוזה עם חברת עמידר.

אך צרותיו לא תמו. הוא נכנס לבית־חולים, וכשיצא משם ובא סוף־סוף לדירתו, גילה שהמנעול הוחלף. הוא הציץ דרך החלון וראה ציוד אחר, שלא היה שייך לו. שכנים אמרו לו שאחד הדיירים הכניס לשם ציוד. סוסן פנה למישטרה, לעמידר וללישכת הסעד, אך שום דבר לא נעשה כדי להוציא את הפולשים. סוסן חזר לרחוב. מישהו אמר לו שלדירה הוכנסה מישפחה אחרת בהוראת עמידר.

עורך־דין חיפאי, שרחמיו נכמרו על סוסן, המתקשה בדיבור והנושא עימו תמיד תיק קרטון ובו פירות תולדות חייו וההתכתבויות שלו עם המוסדות השונים, התנדב להגיש תביעה נגד חברת עמידר. הפרקליט, רפאל שטוב, טען ב־בית־משפט השלום בחיפה שההסכם עם חברת עמידר בוטל באורח חד־צדדי ולא יתכן שמסיבה זו יישן מרשו ברחובות.

דויד סוסן הוזמן לבית־המישפט למגירת המזומנים, אבל לא גרשם בספר התקבולים של החנות. לכן הוגש נגד רודיטי כתב־אישום. הוא העיד בבית־המישפט כי לא ייחס את שטרות הכסף שמצא על דלפקו ללקוחה כלשהי, ולא ידע כלל כי המבקרת לקחה את סלילי החוטים. לדבריו הוא חשב כי הסכום הפעוט שהיה לפניו הוא עודף ששכחה אחת הלקוחות, והיא תחזור לקחתו. לכן לא רשם אותו בספר.

השופט אליהו מצא גינה את צורת עבודתה של המבקרת, וייעץ לאנשי־המס כי כאשר הם עורכים ביקורת יתנהגו ככל לקוח. כלומר, ישאלו על המחיר בניחותה, יחכו עד שהמוכר יתפנה אליהם, ויקבלו את הסחורה מידיו ממש, ולא יטלוה בעו ידיהם. הוא גם המליץ כי המבקר ישהה בחנות עד שיראה מה בדיוק עושה המוכר בסכום הכסף שקיבל, וכך תהיה עדותם בבית־המישפט אמינה הרבה יותר.

את עדותה, וזיכה את בנימין רודיטי מאשמת אי־רישום תקבולים. בית־המישפט קיבל את גירסתו של הסניגור, משה מרוז, כי מבקרי־מס חייבים להתנהג במתינות, ולא לחטוף את הסחורה מעל הדלפק, לזרוק את הכסף, ולברוח.

באוקטובר 1980 עמד רודיטי בחנותו, ברחוב דרך־ההגנה בתל־אביב, ומכר צמר וחוטי ריקמה. הוא היה עסוק בבחירת חוטי־גובלן עבור אחת הלקוחות, כשנכנסה לחנות המבקרת הסמויה. היא שאלה על חוטים בצבע מסויים, ורודיטי ענה לה כי אין במלאי שלו צבעים אלה. אולם במקום לעזוב את החנות בידיים ריקות, לקחה המבקרת במו ידיה שני סלילי חוטים מהמגירה, שאלה לי־

קבצן סוסן
שוב ברחוב

מיסים

לנהוג כלקוח רגיל

חשופט הדריך את מבקרי מס־הכנסה לנהוג כלקוחות ממש.

מבקרת מס־הכנסה, עוצמה טייב, הלמה בבעלי החנות בעוצמה רבה מדי, ולכן לא קיבל בית־המישפט מחירם, והניחה על הדלפק סך של 20 לירות, מחיר החוטים. היא עזבה את החנות לפני שרודיטי נטל את הכסף.

כשחזרה המבקרת לחנות, אחרי זמן קצר, והציגה את עצמה בתפקידה האמיתי, התברר כי הכסף הוכנס בינתיים על־ידי בעל־החנות למגירת המזומנים, אבל לא גרשם בספר התקבולים של החנות. לכן הוגש נגד רודיטי כתב־אישום. הוא העיד בבית־המישפט כי לא ייחס את שטרות הכסף שמצא על דלפקו ללקוחה כלשהי, ולא ידע כלל כי המבקרת לקחה את סלילי החוטים. לדבריו הוא חשב כי הסכום הפעוט שהיה לפניו הוא עודף ששכחה אחת הלקוחות, והיא תחזור לקחתו. לכן לא רשם אותו בספר.

השופט אליהו מצא גינה את צורת עבודתה של המבקרת, וייעץ לאנשי־המס כי כאשר הם עורכים ביקורת ינהגו ככל לקוח. כלומר, ישאלו על המחיר בניחותה, יחכו עד שהמוכר יתפנה אליהם, ויקבלו את הסחורה מידיו ממש, ולא יטלוה בעו ידיהם. הוא גם המליץ כי המבקר ישהה בחנות עד שיראה מה בדיוק עושה המוכר בסכום הכסף שקיבל, וכך תהיה עדותם בבית־המישפט אמינה הרבה יותר.

חלום ליל חורף

משום מה, הן דווקא נותנות בי אמון." תכונה זו אינה מאפיינת את הישראלים, שהם לרוב חשדנים.

„דווקא הלקוחות הזרים, התיירים, קשים מאוד מבחינה כספית. הם מתמקחים על הדולר כאילו היה זהב."

גם האשה הישראלית, כרעותה האירופית, אוהבת להתפנק במינקים ולהתפאר בברייט־שוואנץ. לדעתה, ומתוך נסיונה של הפרוונית, פרוות בלאק־דיימונד־מינק, שציבעה חום־כהה הנוטה לשחור, היא הפופולארית ביותר בקרב הנשים הישראליות.

אורנה גזון חלוץ ראשה

הפרווה היא הידידה הטובה ביותר של האשה - אך מה מחירה?

אמרים שיהלומים הם ידידיה הטובים ביותר של האשה. ידידות נוספות, ולא פחות חשובות הן הפרוות. איזו אשה אינה חולמת על פרווה שעירה ורחמה, רכה ומלטפת, שתעטוף באלגנטיות את כתפיה?

הפרווה מעניקה לאשה הרגשה נפלאה, וגם טיפוק רב — בייחוד כשכל חברותיה מביטות בה ומתלחששות בקינאה: ראיתן את הפרווה של — — —? מעניין, מי קנה לה את — — —? אני מתה לדעת כמה זה עלה!

דיסקרטיות וסוד מיקצועי

„הנשים הישראליות הן קונות טובות. אמנם, לא תמיד הן יודעות מה הן רוצות, אבל זה לא נורא, בשביל זה אני כאן!" אומרת בעלת־חנות לפרוות ברחוב בן־יהודה בתל־אביב.

„לעיתים נכנסת אשה, בידה סכום כסף, והיא שואלת: מה אני יכולה לקנות בזה? כאן נכנס גורם האמינות, שהוא ראשון במעלה, מפני שלא כל אחד מתמצא בפרוות ובערכן. זה כמו ביהלומים — אומרים לאדם מחיר, והוא צריך להאמין.

כל־בו לפרוות

חנות־ענק, שחלונות הראווה שלה משתרעים לאורך של קילומטר וחצי, ובתוכה שטיחי קטיפה רכים, אור יקרות, עשרות אלפי סוגים של פרוות מכל הגדלים והצבעים, ומודלים מיוחדים של טובי המעצבים בעולם. העיניים מתבלבלות מההיצע הרב. כל אשה יכולה להיכנס לחנות ולמדוד פרוות כאוות־נפשה.

אך למעשה רק בני השיכבה העליונה, או אלה שמוגדרים „העשירון העליון" יכולים להרשות לעצמם באמת לקנות פרווה טובה. אולי תנקוב הגברת בכמה שמות, כדי שהקוראים ידעו מי עומד בראש סולם העשירונים? „חס וחלילה," היא עונה ברצינות, „זה דבר חסוי, זוהי דיסקרטיות של סוד מיקצועי."

בארץ אי־אפשר לשלם בתשלומים, כי ערך הכסף יורד. בעלי־החנויות, הקונים את הפרוות בחוץ־לארץ, במזומן ובמטבע זר, אינם מוכנים שיירידת ערך הכסף תפגע, ולוא מעט, בריווחיהם הגדולים.

בעל־חנות אחר אינו מסכים לכך שכדי לקנות פרווה יש להיות עשיר. „עשיר, מה זה עשיר?" הוא מיתמם. „לא יודע מה זה עשיר. צריך פשוט להיות בעל אצמעים." והעל כך בדיוק הרי נאמר: אותה הגברת בשינוי אדרת.

אדרת מימי הסבתא

ל נשים החוסכות בכל חודש סכום כסף, ובסוף השנה הן קונות לעצמן מעיל פרווה יפה ומרשים. הן מעדיפות ללבוש אותו ארבעה חודשים בשנה, תחת לבזבז את הדולרים בחוץ־לארץ בתוך שלושה שבועות.

תערובת

מיקטורן פרווה עם סריגה בעבודת־יד. זהו מיקטורן ספורטיבי המשמש את האשה בכל שעות היום. המיקטורן יפה, אופנתי, ומחירו שווה לכל נפש החושקת בו.

הפרוות זולות יותר בארץ מאשר מחוצה לה, בין היתר משום שמישרד התעשייה והמיסחר מעודד את ייצורן בישראל ואין משלמים עליהם מיסים, ומפני שעבודת־הכפיים בארץ זולה יחסית. כך אפשר לעמוד בתחרות עם יצרנים אירופיים ואמריקאים.

כך, למשל, גבר קנדי קנה לאשתו מעיל בלאק־דיימונד־מינק, ארוך ומרשים. העשוי מהרבה מינקים נקבות, שהן הטובות והיקרות ביותר, ושילם עבורו בארץ ארבע וחצי אלף דולר (כ־720 אלף לירות). בקנדה ביקשו ממנו בעד פרווה דומה פי־שלושה.

למי שפעם חשבה על קניית מעיל כלשהו, להלן קשת המחירים של הפרוות הנמכרות בארץ:

- **מעיל מינק:** החל ב־2000 דולר.
- **מיקטורן מינק:** מ־1400 עד 3500 דולר, תלוי באורך השרוול, במודל, בגודל ובאיכות הסחורה.

מינק

בישראל, זוהי הפרווה הפופולרית ביותר בקרב הישראליות. מחירו של מעיל מתחיל באלפיים דולר.

(המשך מעמוד 57)

יות, ואחר־כך מינק בשאר הצבעים. במקום שלישי עומדת פרוות הברייט־שוואנץ, שהיא ממישפחת הכבשים.

עד לפני שלוש שנים, נתפרו רוב הפרוות בהזמנה. היום הנשים מעדיפות מעיל מוכן, שבמיקרה הצורך נעשה בו תיקון בהתאם לגיזרת הקונה. גישת הנשים השתנתה, אולי גם בגלל תהליך המודרניזציה השורר בכל השטחים. אין זמן. כולם רצים.

בשנים האחרונות יש נשים צעירות, בנות 20 פלוס, הרוצות לקנות גם הן מעילי פרווה, בעיקר מיקטורונים. עד לפני עשר שנים היה מעיל־פרווה נחלתן הבלעדית של הנשים הקשישות יותר, שהתחבכו במסורת האירופית. יתכן גם שהדבר שהשתנה הוא כושר הקנייה של הנשים צעירות, היכולות היום גם הן לרשות לעצמן לקנות מעיל זה או אחר.

שוער בישראל

מעיל ארוך מוכן, שמחירו כ־3000 דולר. מתאים בעיקר לאשה רזה, כי שערותיו הארוכות גורמות לה להיראות מלאה. ולא לשכוח — אין לשבת במשך זמן ממושך אם לובשים מעיל כזה — זה הורס את הפרווה. מעילי פרווה בעלי שיער קצר, בדרך כלל פרוות מינק, מתאימות לנשים מבוגרות יותר.

● **מעיל ברייט־שוואנץ:** בין 1600 ו־3000 דולר ליפה ביותר.

● **ז'קט ברייט־שוואנץ:** מ־800 עד 1400 דולר.

● **מעיל שועל:** בין 2500 ו־3000 דולר.

● **ז'קט שועל:** בין 800 ו־1400 דולר.

למי מאיתנו אין סבתא או דודה טובה, שבארונה תלויה פרווה מהימים הטובים ההם, שהיא מזמן כבר אינה לובשת? כדאי לפעמים לטרוח להורידה מהקומה השנייה של הארון, לבדוק מה מצבה, ואולי קצת לשנות או להוסיף — והרי לכן מעיל חדש ברבע המחיר.

הזמן הטוב ביותר לתיקונים ולשינויים מסוג זה הוא הקיץ, כי אז הפועלים אינם עסוקים כל־כך, והעבודה זולה יותר.

כשהפרווה טובה וחזקה מומלץ להשקיע בתיקון. כשהפרווה כבר מהוהה, כדאי לה־אותה הגברת לחסוך את כספה ולבוא בפעם אחרת לקנות פרווה חדשה, או לקנות ז'קט ספורטיבי ולא יקר בשילוב פרווה, עם סריגת עבודת־יד, שתואמת את צבע הפרווה.

ז'קט כזה יכול לשמש נערה או אשה בכל שעות היום והערב. הוא גם אופנתי, גם יפה וגם מחמם, והעיקר מחירו שווה לכל נפש: בין 400 ו־500 דולר.

למי שאין הכסף, או שאינה מוכנה להש־קיע ממונה במעיל־פרווה, הרי מתכונה של האופנאית שרה מילר.

גם פרוות אפשר להשיג בזול צריך רק לדעת איפה, קצת דמיון וזוג ידיים טובות.

מה עשתה מילר? פישפשה באחד משו־קי־הפישפשים, חיטטה בין עשרות השקים שבהם היו טמונים סמרטוטים, וגילתה ל־שימחתה שתי פרוות ישנות — האחת מעור נמר, והשנייה מעור שועל־כסף. שתיהן היו מפורקות ובלויות. שרה בעלת־ההעזה ראתה מייד בדמיונה מה אפשר ליצור מזה, והחליטה: לקנות!

מחיר פרוות שועל־הכסף היה 30 שקל, והשנייה 300 שקל — ממש מחיר מצחיק.

את פרוות־הנמר, שהייתה מפורקת ל־רצועות־רצועות, תפרה במו ידיה במחט דקיקה ובחוט־תפירה רגיל. בכדי להאריכו ולשוות לו מראה גמור, הוסיפה צווארון ואימרה בקצה הבגד, משועל־הכסף שרכ־שה.

בשרוולים, שהיו צרים ומשופשפים, הוסי־פה רצועת־קטיפה שחורה כדי להרחיבו ולשוות לו מראה אלגנטי. היא ביטנה אותו מבפנים בבד־סטן חום, התואם את צבע ה־פרווה, וגימרה אותו מסביב בסרט־זהב.

את הפרווה השנייה, שועל־הכסף, פירקה לרצועות ויצרה שיכמיה במראה זרוק ובישנה רק את החלק העליון, באיזור הכתפיים, כך שכל החלקים נראו כזנבות.

על חלקו העליון הוסיפה צווארון, ש־גזרה מפרוות הנמר, ועליו תפרה זנבות קטנים של שועלים.

אור יקרות ובדולח

איך נראים בחו"ל?

אם תזדמני למינכן, למשל, את תתקלי בחנות־ענק, התופסת כמה בלוקים של

שועלים בגרמניה

גם שם ממלאים השועלים את הקולבים, ו־המחירים גבוהים יותר. במעילים אלה משולבת ריקמה, והמעיל נראה ספורטיבי. בצירוף כובע פרווה וכפפות את מוכנה לסיור בסיביר.

מאריה של

השחקנית המפורסמת, הנמנית עם הקונות הקבועות של חנות הכל־בו, בחברתו של דיטר שטנגה, מעצב הפרוות הנודע. „פרווה היא לא רק עניין של אופנה. על האשה להיראות במיטבה, להיות ליידי."

רחוב, ושחלונות־הראווה שלה משתרעים לאורך קילומטר וחצי.

מאחוריי היכל זה מסתתר יהודי נמוך־קומה וממושקף, צנוע ונעים־סבר, בן 63, שמו הרץ ריגר.

בעשרים השנים האחרונות פורחים ו־משגשגים עסקיו, והוא נחשב היום באי־רופה למוסד. חנותו היא החנות הגדולה בעולם המוכרת פרוות ליחידים. אך בעצם זו אינה חנות, אלא אולם, היכל של ממש, המרופד בשטיחים מקיר־לקיר, מקושט מראות ובמנורות בדולח ובעמודי שיש. על הקולבים תלויות עשרות אלפי פרוות מכל הסוגים, בכל הגדלים והצבעים.

ועכשיו, לנשום עמוק. אנחנו נכנסים.

כאן אין צורך להרגיש לא נעים. אם בכוונתך לקנות או לא, אין זה משנה ל־איש. כאן את המלכה. כל אשר את צריכה לדעת הוא כמה בדעתך „להוציא", ואם ברצונך ז'קט מעיל קצר או ארוך.

באדיבות יובילו אותך למחלקה התואמת את דרישותייך. אם לאחר שמדדת את כל הפרוות ששמת בן את עיניך, תתקלי ב־קשיי בחירה, יקראו למעצב הנודע מבר־לין, דיטר שטנגה, העובד בחנות מזה 13 שנה, והוא יעזור לך להחליט. ואז, כפי שהוא אומר, „בטוח שלא תצאי בלי מעיל."

דיטר שנגה, גבר נאה מאוד, בגיל שלו־שים פלוס, לבוש בקפידה בחליפה מחויי־טת, הוא בעל טעם מעולה. הוא מסביר כי גם בפרוות יש חוקים: מה מתאים למי.

את הפרוות ניתן לחלק לגיל הלובשות. לצעירות, בנות ה־20 עד 40, יתאימו כל סוגי פרוות־השועל, הלינקס, הרקון, ו־הזאב. כללית: פרוות בעלות שיער ארוך.

לנשים בגיל 40 ויותר יתאימו פרוות מינק בכל גווני־הצבע, וסריזיאנה. כללית: כל הפרוות בעלות השיער הקצר.

כשקונים פרווה יש להתחשב במיבנה־הגוף. פרוות בעלות שיער ארוך גורמות להופעה שמנה, ולכן אינן מתאימות ל־אשה מלאה.

צבע שורה הטבעי של האשה, גם לו חלק חשוב בהחלטה מה לקנות. לצבע־השיער יש חשיבות מישנית, כי אותו אפ־שר לשנות.

דיטר שטנגה הוא גם מומחה לקונות פוטנציאליות. כשהוא ממליץ על פרווה זו או אחרת עליו לדעת עם מי יש לו עסק „כי חשוב מאוד לדעת לאיזה מעמד חבר־תי משתייכת אותה האשה, גם אם יש לה את האמצעים הכספיים לרכישת המעיל. אני מדבר קצת עם האשה, או עם הזוג, ויודע מי היא ומה היא."

צבעי הפרווה המודרניים השנה הם:

(המשך בעמוד 74)

איל חוך

פרוות משוק הפישפ־שים. עם דמיון וזוג ידיים אפשר ליצור יצירה מקורית.

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

הרזיה: השיטה ה־2001

יש לנו בארץ מלכת־זמר תימנית, אלופת הקסטות של התחנה המרכזית, שנראתה פעם מאסיבית כמו־אום־כולתום. אהובה עוזרי שמה. פגשתי אותה בחגיגת בר־מיצווה תימנית משגעת. לא פגשתי אותה. פגשתי את הרבע שלה. שאר השלושה רבעים התגדפו. סליחה שאלתי את אהובה עוזרי? ההיא פרצה בצחוק.

„אנשים לא אומרים לי שלום ברחוב!" תיכף עברתי לכיסא שום דבר לא נכנס אל הפה. קפה וסוכרזית אולי. חוץ מזה, כלום־כלום."

ולא הרגשת חולשה? שאלתי. „מה פיתאום," אמרה. „הרגשתי עלא־כיפק. כשאת אוכלת ארוחה אחרונה הגונה בשתיים, לא בא לך כלום עד מחר."

שיגעון של שיטה. נשארת רק הבעיה איך עוברים את שעת הטלוויזיה בלי בילעוסים, ואני חושבת שעלינו על פטנט אלילי.

שעל ידה. זהו! ביקשתי. לספר לי דחוף איך. 30 קילו בחודשיים, זה סיפור!

בתור התחלה סיפרה לי שאכלה פיצות כל התקופה, ומקרוני, ומלוואח, וכל מה שבא לה. אז איך! קראתי בשבר.

„פשוט," הודיעה הרזה, „אכלתי הכל־הכל־הכל מה שעלה לי בראש, עד שעה שתיים אחרי הצהריים. מהשעה שתיים ואילך, „מה זה איך עוברים טלוויזיה?" אמרה. „החוכמה של דיאטה זה לא לרעוב. אם אתה לא רעב, למה שתאכל?" באמת למה. „צריך כוח רצון," אמרה.

נו, וזהו זה. עם כוח הרצון, חזרנו ישר להתחלה. יש חו־הור — בדלי־הי — תללה, תללה, יש חו־הור — בדלי־הי — תגידי נא איך!

בריאות

מה עושים נגד הוירוס שמגרד נוראות בגרון?

בחודשים האחרונים מסתובבת בארץ ספחת חדשה. משיחות עם רופאי קופת־חולים שאליהם מתנקזים כל הסובלים, מסתבר שממדי העסק ממש רציניים.

מדובר בגירוד משגע בתוך הגרון. מן דיגדוג מטריף מוח, שאין שום גישה לכבותו. משתעלים משתעלים, אבל זה לא עוזר. הגירוד נשאר בעינו. השיעול מנקה את דרכי הנשימה, אבל לא מצליח לטאטא את הגרון.

רופאי קופת־חולים יודעים כבר את הפטנט. כל בלגן בגוף, שאין לו שם, מטבילים אותו בשם החגיגי „וירוס" אה בראוו. קבוצות שלמות של אוכלוסיה מכחכחות בגרון עה־אה, עה־אה, ונאדה!

עוד מעליבים להם את הנפש ואומרים להם שזה „עצבים פסיכולוגיים". דיאגנוזה מבריקה שתחילתה פנטזיה ללא שחר, וסופה אמת צרופה. מי לא יחטוף „עצבים פסיכולוגיים" אחרי שהוא סוחב עליו שבועות שלמים כזו טירדה? בקולגוע — שקט נוראי. הקטע הכי מותח. ופתאום עה־אה־עה! קול שדי בוקע מתוך גרון מעונה, ומפריע לכולם. שיחת רעים שקטה. פתאום, התקפת כיחכוח. זה כמו נמלים זוחלות בתוך הגרון.

ואם מישהו חושד שהתיאור הכל־כך פלסטי שלי מקורו בניסיון אישי, הוא יהיה רק צודק. הייתי יכולה לטפס על קירות עוד ירחים רבים, אילמלא סבתי בת התישעים, שעודה מפקדת באון על כל המישפחה.

מה יש לך, שאלה. אמרתי. ביקשה טון. נתתי. הקשיבה בעיון. ביקשה עוד פעמיים צילצולים מתוך הגרון. עשיתי. צריך טיליה! אמרה־גמרה.

מניין לך בוניקה, אני שואלת אותה. „מה זה מניין? מהבית!" מהבית זה רומניה, שלא יהיו ספקות. מהבית זה גם מאחוזת עשירים אגדיים עם משרתת לכל בת (היו חמש), וסוסים פרטיים, הבחור ראה עולמו בחייו. הכל היה מושלם, רק דבר אחד זימבר לו את ההרמוניה. אשתו היתה מרחפת בבית עם ראש מלא רולים ודוקרנים לחיזוק.

יום אחד פקעה הסבלנות שלו. בא הביתה, הסתכל ברולים, הסתכל בדוקרנים בסקרנות גלויה. „תגידי," הוא שאל כולו מתפעל, „את קולטת את מצריים?"

רעיונות

איך חוסכים בסעיף הקמח

בכל מירשם שבו כתוב „קמח אוסם אחד" מייד מבינים שהכוונה לאריזה שלימה אחת של קמח תופח. אני עשיתי לי הרגל מזמן להשתמש בקמח רגיל פלוס אבקת אפיה. אין שום בעיות.

„קמח אוסם אחד" בא באריזה משונה של 350 גרם. 350 גרם הן שלוש וחצי כוסות קמח. חד וחלק. לזה מוסיפים כפית אחת אבקת אפיה, והנה לכם „קמח אוסם אחד".

ובכן, לכבוד הדיקדוק המישפטי לא אתיימר שזה קמח אוסם אחד בתכולה. תמיד יכול לבוא איזה כימאי, להוכיח שבתוך הקמח המופלא שלהם הם שמים איזה שם ארוך וסודי שעושה ניסים ונפלאות. אבל אם להאמין למה שכתוב על האריזה, ואם להשתכנע מהתוצאות, הרי שזה קמח בתוספת אבקת אפיה בלבד.

הטירחה הקטנה של חיבור החומרים באופן ביתי אינה מצדיקה הוצאה כה גדולה על מוצר מוגמר. אם יש במירשם „כוס אחת קמח תופח" לוקחים כוס אחת קמח רגיל, פלוס חצי כפית אבקת אפיה. מה יש פה להבין.

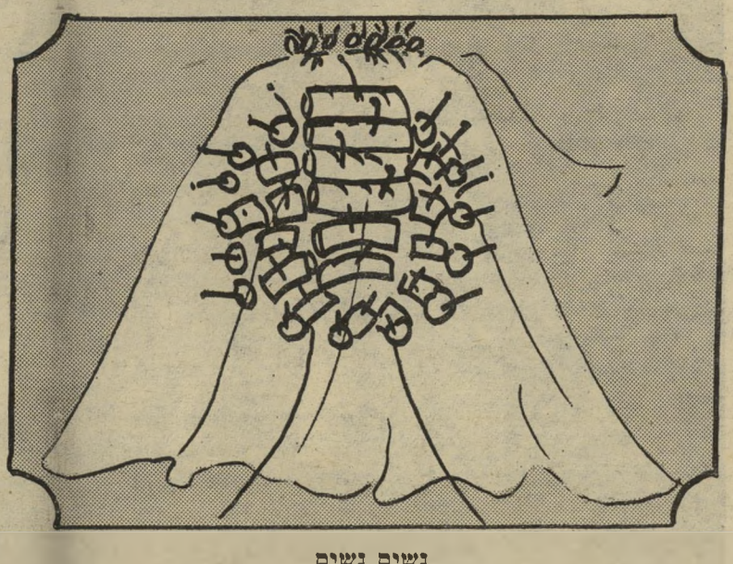
רוצים לראות חשבונות בעיניים? בבקשה!

קילו אחד קמח תופח עולה 170 לירות.
קילו אחד קמח רגיל עולה 61 לירות.
שקית אבקת אפיה עולה 25 לירות.
קילו אחד קמח רגיל פלוס שקית אבקת אפיה זה 86 לירות.

בבקשה! חיסכון של 50%! ובאמת שזה בא בלי להזיז הרבה את התחת. רק את הראש.

על בעלים טריים, ראש מלא רולים, וכל השאר

החוכמה הבאה רשומה בספר היישוב על־שם גל לחוביץ הצעיר, הבן של יונה, ה„אטומיש־בומבע", נשא לאשה פצצה אכזוטית בשם מירי.

נשים נשים
הרי את מקודשת לי...

לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

בישולים

פונץ' לא נורמלי

במסיבות הכי פצציות, מזמינים אותי, מפיסטו, להכין את הפונץ'. יצא לפונץ' שלי שם של ממטכל אינסטאנט, והוא טעים לא רגיל. זה בושה איך שהעסק הגרנדיוזי הזה כל־כך פשוט. אבל אני לא מתעקשת להסביר את זה. למה שלא יחשבו איזה מוישה גרויס אני?

מכינים אותו לתוך פיילה דקורטיבית מזכוכית, כזו שמיועדת לפונץ', או סיר־אדירים באמת שאינו עשוי אלומיניום. שמים בתוך זה מצקת, והחברה מוזמנים להערות אל תוכם מצד־רוח פלאים.

לא נעים להזכיר, אבל חוץ ממצד־רוח דליקטס, זה מאפשר חיסכון משמעותי בוויסקי למיניהם. החמורים המוזמנים ל־מסיבות היום התקדמו פלאים מ„הקוניאק מדיצינאל" שהיה פעם שיא ההמפרי בוגרט.

הטעים־טעים הזה, הוא יופי של כופר־נפש למשקאות היותר יקרים. שתגוח דע־תכם. זה לא עד כדי כך זול בהכנה, אבל הכמות האדירה המתקבלת מאזנת את החשבון.

להכין חצי כמות, אתם אומרים? בומבה של רעיון חסכוני, אבל אני רוצה לראות אתכם פותחים קופסאות שימורים שלמות, ומשתמשים רק בחצי. איפה החיסכון פה? איך תשמרו את זה למסיבה הבאה? תקפיאו? אח! איזו קטנוניות.

אז זה מה שעושים:

הולכים למכולת. קונים צינצנת גדולה של קומפוט דובדבנים חמוצים מרומניה או מבולגריה; קופסת שימורים גדולה של אננס; קופסת שימורים גדולה של חצאי־אגסים, וקופסת שימורים גדולה של חצאי אפרסקים; שלושה בקבוקים (עכשיו זה בא בקרטנים כמו חלב עמיד) של מיץ תפוזים; 2 בקבוקי יין עבדת אדום, או אדום עתיק (אין פשוט אדום יותר בזול, וזה מה שצריך. איך היין הוא יותר בזול, ככה הוא יותר רשע.) סוכר, קינמון, ניצני ציפורן, וודקה זולה, ותפוז ענק על קליפתו.

פותחים את כל צרופי הקומפוט האלה (ואלה בלבד!), חותכים אותם לפיסות בגודל חצי פלח תפוז. שמים אותם בקערת הפונץ' עם הסירופ שלהם. בסיר קטן מבשלים חצי כוס סוכר, פלוס שתי כוסות מהמיץ־פז הזה, פלוס כף שטוחה קינמון, פלוס כף שטוחה ניצני ציפורן. מבשלים תוך בחישה עד שרותח, ועוד חמש דקות כדי לסחוט מהציפורן כל מה שהוא יודע.

על הליפתנים שבקערת הפונץ' שופכים את שני בקבוקי היין האדום, את הסירופ עם התבלינים שבישלנו, שארית המיץ שבקופסה, ועוד שתי קופסות (ביחד זה שלושה מיץ), ומוסיפים לעסק וודקה לפי הטעם. הרבה וודקה — יוצא פונץ' חריף, לגיבורים. מעט וודקה — יוצא פונץ' עדין. אם מתוק לכם מדי (לשונאי מתוק מוצהרים בלבד) תוסיפו עוד יין אדום. אבל שונאי המתוק יודעים כבר לבד להוריד לעצמם כל סוכר שבא במירשמים. טוב. נו.

מערבבים הכל בבחישה, חותכים תפוז על קליפתו לעיגולים אופקיים בעובי של 1 סנטימטר (כמו פרוסות סלאמי) ונותנים להם לצוף על פני הפונץ'. מעמידים את הקערה. הבולמוס שייווצר סביבה בתחי־לת־משך־יום הפונץ' שווה הנצחה. אין מה לעשות נגד העסק הזה. זה פשוט טעים.

ונשפים נוסח פאריס עם שפירונים, ומיכ־תבים מובחרים בעזרת החדרנית מקציני צבא יפי־תואר אבל אסורים (גויים, נו) ועם שורה כמו „אני מקווה ששלומך בקו הבריאות" שהיוותה את שיא האור־גזמה ועיקרה של האבנטורה הנפשית הלא ממומשת.

„מהבית" של הסבתא שלי היה גם להידק באהבה מטורפת לדלפון יפה־תואר, לשרוף את כל עולמה העשיר מאחו־ריה, וללכת אחריו — מפרנס גרוע אבל מאהב נפלא. שתיין ועז נפש, הילד הניצחי של החיים, הולל ומנאף ידוע, ששום דבר לא לקח אותו מסבתי, אפילו לא ההתנהגות שלו — חוץ מהנאצים.

אבל מאיפה הגעתי עד פה? אה כן. מהטיליה. צמח המרפא. ברומניה, הסיפור של „נייצ'ר סטוץ" עובד חזק. יום אחד באמת אכתוב על סבתא שלי. היא סיפור מהסרטים. טוב, גם אמא שלי. אבל היא ממחלקת פורטנוי.

הקיצר, הולכים לבית־מירקחת. כל בית מירקחת נורמלי מחזיק את עלי הטיליה. קוראים לזה Flores tiliae argenteae באנגלית שמן Linden. מאה גרם עולים מכסימום 600 לירות. אז אל תקנו מאה גרם. תקנו פחות. גם זה יספיק. אחר־כך לוקחים פינצ'אן, וממלאים אותו מים בכ־מות של שתי כוסות. שופכים בפנים כף גדושה עלי טיליה. מבשלים ברתיחה עשר דקות עד שכל החוכמה עוברת מהעלים למים. לוקחים מסננת קטנה, שופכים דרכה את העסק לכוס אדירים, וממתיקים בדבש. החום הורג אמנם כמה יסודות מחסנים בדבש הזה, אבל עדיין רוב הכישרונות הטובים נשארים עימו גם אחרי השריפה. שותים את הפלא הזה, ורוח אלוהים מתחילה לשוט על פני המים. זה עוזר במכה!

מאז יצא לי להציל טכנאי מכוונות־כביסה שהשמיע לי קולות משונים ומו־כרים מתוך תוף הכביסה, ואיזה עשרים בני־אדם מינימום הבטיחו לקרוא לבנם הבכור על שמי, לכבוד ההצלה. אני בכל זאת לא חושבת שהרבה זכרים יסתובבו עם שם „אודטה" כי החיים עובדים על חוקים אחרים.

מה שמזכיר לי — איך איש אחד בא לרופא ובפנטומימה היסטרית הסביר לו שיש לו עצם בגרון. הרופא הוציא, הציל אותו, ונשאל כמה כסף הוא רוצה. „אלפית ממה שרצית לשלם לי כשהיתה העצם בגרונך"... מהחיים. מהחיים.

לטיליה הזו יש ריח בושם של צוף מתוק ומשכר. אבי געוזנוב חבר"ה. ולא לזרוק את המירשם. לעולם אין לדעת מאיפה קופץ השפן.

עיצוב

סיפריה מזכוכית

מי שנמאס לו מהברדק בספרים ורוצה סיפריה הגונה, כזו שתסדר לו את הבית ביופי, שילך על זכוכית ביטחון מוקשית. אלה פלטות הזכוכית התפוסות במחבר כרום שכזה. מי אומר שזה טוב רק לבוטיקים? השקיפות של הזכוכית נותנת תחושת מרחב וניקיון רב, והספרים כמו עומדים באוויר.

הזכוכית הזו חזקה, ואין שום מניעה להרכיב את הסיפריה מקטעים קצרים (לאורך קיר שלם), המקוטעים עם דפנות זכוכית, להגברת חוזק הקונסטרוקציה. דו־פן הזכוכית גוזל בין הספרים מקום כשל חוברת דקיקה, והספרים עומדים כמו בטור ארוך וקומפקטי.

רצוי לערוך שני „מיגדלים" מתאי זכו־כית עד התיקרה, ובאמצע שולחן כתיבה. התאים האלה נראים כמו קופסאות נע־ליים פתוחות שמעמידים אותן. זאת אומרת — מארבעה צדדים ודופן אחורי יש פלטות זכוכית. אם יש ציפוי לבד, שטיח יפה, או צבע סיד כהה ואלגנטי על הקיר שהסיפריה מסתירה, כדאי לעשות גם את דופן הזכוכית האחורי שקוף. האפקט המתקבל הוא אווירי ויפהפה. אולם אם הקיר מסוייד לבן משעמם, ניתן להרכיב זכוכית־מראה בתור דופן אחורי. דבר המסתיר את הקיר המשעמם, נותן תחושת עומק והמון המון הידור. כן! לסיפריה! מי אמר שרק בבר המשקאות זה בסדר?

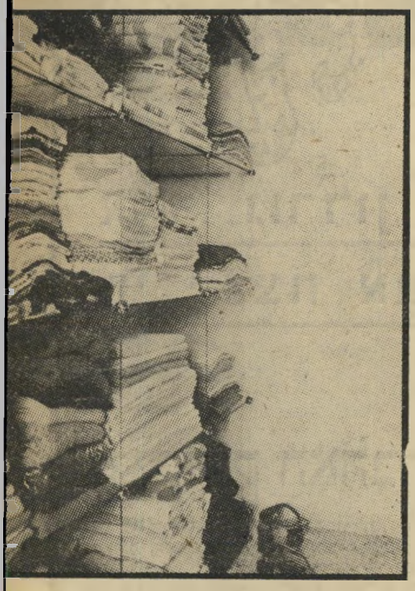
פלטות הזכוכית האלה באות בגדלים סטנדרטיים, ואין פשוט מהן להרכבה בעלת העסק, זו אחת יהודית, אסטרו־נאוטית עם דוקומנטים, שמתחפשת לבן־אדם מיושב. יש לה מישפחה נורמלית, עם ארוחות סדירות ועם הכל, אבל זה הכל עניין של הסוואה. הבאמת שלה יודע לפתוח בקלפים (כן! שתבלבלו לה את

כך חוכמת העולם
אינסטינט

המוח עד שתתרצה. היא יודעת!) כל רב קבליסט שנמצא בעיר נותן אצלה בבית הרצאות, וכלי מיני אנשים חד־פעמיים מיוחדים, שיש להם פטנטים ותורות לתי־קון נפש — מוצאים את הכתובת שלה.

נו, כשהתחביב של הבעל בית הוא כזה, גם החנות נראית ככה: מלא קטלוגים של הוצאות נכבדות שעוסקות רק בתורת הנסתר, ומהן אפשר להזמין מעדנים. מי שרוצה לפתוח בקאריירה משגשגת של מכריז מוסמך שלי „מיסכן יה מיסכן!

שקיפות, אוריריות, ניקיון
בנה בעצמך עם זכוכית

עצמית. הן באות על בסיס פורמאיקה לבן או שחור (השחור הרבה יותר אלגנ־טי) ואין שום צורך בחיבור לקירות. העסק הזה צומח מהריצפה. דופקים עם פטיש גומי קטן את הפלטות לתוך חריצי כדור כרום קטן, שמחזיק את כל הסיפור, כמו פופאי.

כדאי מאוד ליישם את פלטות הזכוכית האלה גם לחדרי ארונות. השקיפות מאפ־שרת גישה נוחה, ואיתור מידי של כל בגד. אין עובש, אין חרקים, אמריקה! הזכוכית הזו (מדובר על זכוכית הביטחון) היא בעלת חוזק של 1.200 ק"ג לסמ"ר, ומדף בגודל 40×40 נושא בקלות עומס של חמישה עשר קילו.

תחזוקת הניקיון של העסק היא רגילה. פעם בשנה, לפני שבאים אורחים מנו־פחים, נותנים „ויש" עם מגבת נייר.

ישנם כשלושה יצרנים שמהם בלבד ניתן להשיג את העסק. מודוגלס שקיבל את פרס עיצוב המוצר 1981, ומשתמש במחבר העגול עם שנים־עשר כיווני הת־חברות, ולוחות זכוכית־ביטחון כנוהל קבע. ישנו סכנוספירה, וישנו יצרן בשם רוזנ־בליט, שגם אצלו, אולם רק לפי בקשה מיוחדת, ניתן להשיג זכוכית ביטחון. את כתובתם ניתן למצוא בדפי־זהב, בערך הראשון של רהיטים, או במדפים למיש־רד, גם כן בדפי־זהב. התחדשו.

ספר

הוראות לנכשף מתחיל

כל מי שיודע מי זו רחל מפתח־תיקווה, וצילה מבת־ים, וסופי מיפו, ורחל בניו־יורק, יכול בשקט לעבור לשלב של מתקדמים. זאת אומרת, שאחרי שהוא גמר את כל שוק המשכפות הפרטי, הוא בהחלט יכול להתחיל לעשות משהו יותר פרודוקטיבי מאשר לשלם את מיטב מש־כורותיו לכישרוניות האלה, שעיקר ותמ־צית ה„טשן" איתן מסתכם במישפט „מיס־כן! יה מיסכן! איזה צרות שעברו עליך בחיים!"

נו, אחרי פתיח שכזה, מובן שהקלייינט נמס כמו רכיכה בשמש. הן במכה ראשו־נה הצליחו להגדיר את תמצית חייו! והוא אפילו לא פתח את הפה, ולא אמר מילה!

אחר־כך המתפעם התורני רוצה לדעת מה עם כסף. תיכף אומרים לו. תראה. כסף לא יהיה חסר לך אף פעם. כסף יבוא אליך, וכסף ילך. שוב בינגו! טוב. אז המשהו היותר פרודוקטיבי מאשר לש־לם את הכסף להן, זה להתחיל לעשות זאת בשיטת עשה זאת בעצמך. ואם כן, צריך ספר הוראות למתחילים.

בעסק הזה יש ספרים חנטאריש, ויש ספרים הגובלים בקבלה. באנגלית יש מיבחר אדיר. בעיברית, לא כל־כך. ובכל זאת. הענף הזה מתעורר גם בארץ. לאט, אבל בטוח. מי שמצוי כעת בתקופה של „ראש" כזה דווקא, אסטרולוגיה, כף יד, כף תחת, יש לי שתי כתובות בשבילו בתל־אביב. יכול להיות שיש גם בירו־שלים, אבל מאז עזבתי את ירושלים, היא לא בדרך שלי למכולת. נא להודיעני חידושים ירושלמיים. מתחייבת לפרסם. טוב נו. שיהיה גם חיפה.

הקיצר, חנות אחת מתמחה בעניינים האלה, זה ביוחנן הסנדלר 4. השניה, שמכילה את הכי הרבה מיכמנים, זה ברמת־השרון, ברחוב סוקולוב 53. קוראים לה תרות מלשון תורות.

בעלת העסק, זו אחת יהודית, אסטרו־נאוטית עם דוקומנטים, שמתחפשת לבן־אדם מיושב. יש לה מישפחה נורמלית, עם ארוחות סדירות ועם הכל, אבל זה הכל עניין של הסוואה. הבאמת שלה יודע לפתוח בקלפים (כן! שתבלבלו לה את

איזה צרות שעברו עליך בחיים!" יתחיל לעשות זאת עם קניית הספר ניחוש ה־עתיד.

מה הם מבטיחים בפנים? המון. קריאה בקפה, פשר החלומות, אבני־חן, כירונומיה וכירומנטיקה, שיטות ניחוש עתיקות, פר־נולוגיה — חקר בליטות הגולגולת (יש לי דוד עם אבטיח למחקר לא רגיל!) ניחוש על־פי קוביות אבני דומינו, נומרו־לוגיה, תורת המיספרים, ניחוש על־פי קלפים, אסטרולוגיה, אסטרולוגיה סינית, מולוזופיה (תורת נקודות החן) ומה אתם רוצים עוד, בעד 1600 לירות מיסכנות.

עכשיו נזכרתי בסיפור. נראה איך אני מעמידה אותו בלי להזדקק לשם המפורש, כי העורך שלנו מסכים לפרסם תמונות של כל מיני גוויות מארכיון המישטרה, אבל הוא לא מרשה לאזכר בעיתון שם של אבר פנימי אחורי מסויים, כי זה פוגע בטעם הטוב. אז פעם אחת — פעם אחת כאב למישהו הדבר הזה. אמרו לו שים תרופה מרגיעה — שם. לא עזר. אמרו לו שים שמן זית — שם. לא עזר. אמרו לו שים קומפרסים שם. לא עזר.

הגיע למומחה גדול. אמר לו: שים קפה, ותתכופף. שם קפה והתכופף. תראה, אמר המומחה, אני רואה נסיעה, וצריך לבוא לך מיכתב... פיכס! פיכס! מגעיל.

נמר של עיר

ניתוח מנגנוני האהבה ✶ אמת וכזב באגדת

א. ד. גורדון ✶ ט"ז פניני ספרות של אביגדור המאירי ✶

מי יינצח את באד הולידיי? ✶ צ'ארלס דארווין ושות'

תרגום

דיקדוק האהבה

רולאן בארת, שנהרג בתחילת 1979 בתאונת־דרכים, היה הוגה דיעות ותאורטיקן, מן הבולטים בצרפת שלאחר המילחמה העולמית השנייה. בארת התמודד בסידרת עבודות, שפק ביקורתיות שפק ספרותיות, עם אמצעי־התיקשורת — בהם ראה את אוייב האינטלקטואליים.

הוא עסק בשיכלול מדע הסימיוטיקה (מדע מערכות סימנים ושימושיהם בלשון, באמנות ובחברה). במסגרת מדע זה חיבר כעשרים ספרים, שבעזרתם ניסה ליצור הרגלי קריאה חדשים. לביקורת ראיית הספרות שלו גייס את ההיסטוריה, הפוליטיקה, מין, מדעי־החברה ובלשנות, כאשר שפת ה„סימנים" שלו מקיפה את עולם האופנה, המיטבח והספורט.

החודש ראה־אור בעברית תרגום של אחד מספריו האחרונים והאופייניים של רולאן בארת, הספר שיח אהבה *, שהוא

* רולאן בארת — שיח אהבה; עברית: אביבה ברק; הוצאת שוקן; 244 עמודים.

ניתוח קפדני של דידוק לשון האהבה.

שיח אהבה ראשיתו בסידרת הרצאות אוניברסיטאיות על לשון האהבה, ועל המחקר בצורת השיחה שבאמצעותה בא לידי ביטוי רגש האהבה, ובייחוד האהבה הרומנטית. כמו כן, כוונת הספר להיות ניתוח סמיולוגי של היצירה הרומנטית ביותר שבנמצא — ורתר של **גיתה.**

הספר מכיל התרשמויות אישיות, מעין יומן־אישי, שבו רושם בארת זיכרונות, רשמים ושיחות שניהל עם ידידים על ה־נושא. ולבסוף — זהו גם מעין אוסף של הרצאות על **פרידריך ניצשה,** פסיכולוגיה, **אפלטון,** תורת הזן והטאואיזם.

סיפרו של בארת אינו ספר על האהבה, אלא מסע אישי מתוחכם על דקדוק לשון האהבה, הלשון אשר באמצעותה באה לידי ביטוי האהבה. הספר אינו ניתוח פסיכולוגי של רגש זה אלא ניתוח סמיולוגי שלו. הנחת היסוד של בארת היא אחת: לאהבה אין קיום, אלא רק בשעה שהיא מתגלה — והרי היא מתגלה באמצעות השפה.

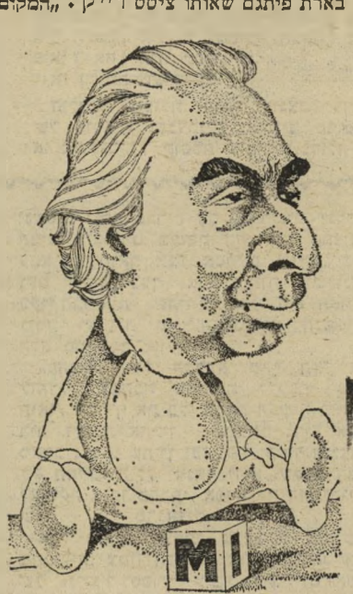
שיח אהבה נפתח בהצהרה מבהירה מאת המחבר: **„הצורך בספר זה נובע מן ה־שיקול הבא: שפת האוהב שרזייה היום בבדידות מוחלטת. אשר שאלפי מיליוני טיפים דוברים אותה (מי יודע?), אך אין לה תומכים; הלשונות הסוכבות אותה זנחוה לגמרי: או שהן ממעיטות בערכה, או שהן שמות איתה ללעג ולקלס; היא מנותקת לא רק מן הכוח, אלא גם ממגננוניו (מדעים, ידע, אמנויות). כאשר שפת האוהב נסחפת כך, בכוחה היא, בזרם של הלא־אקטואלי, עקורה אל מחוץ לכל קיבוציות, לא נותר לה אלא להיות מקומה, ולו גם המצומצם ביותר, של אמירת הן'. אמירה זו היא, לאמיתו של דבר, נושא הספר שלפנינו".**

בארת מבהיר בפרק כיצד ערוך ספר זה את פעילותה של „הלשון הראשונית", את שבריה, שהינם בבחינת „ציורי לשון", תוך הבהרה כי **„שפת האוהב כולה ארוגה מתשובה, כוח־מדמה והצהרות..."** הארוגים במטבעות דיבור. בארת קובע גם כי אופן־ההגייה, הוא מעין „אריה תחבירית" עמוסה ב„ציורי לשון".

מיבנה שיח אהבה עשוי מכותרות כמו **„אני שוקע תהומה, אני מופרע..."**, כאשר מתחתן מופיעות אינטרפרטציות על מו־באת מתוך ספרות קלאסית ומודרנית, ה־מתייחסות לניסוח רגש זה. תחת כותרת כמו כתם קטן באף, המבוסס על ציטוט מ**־רוסבוק,** מעמת בארת התייחסויות ל־תיאורים של **פ.מ. דוסטויבסקי, אפל־טון, היינריך היינה, מרסל פרוסט, גוסטאב פלובר.** לדוגמה, התייחסות ל־ניסוח של **אנדרה זיד: („כך, ברכבת לביסקרה, זיד, שנתפס למישהקם של**

שלושה תלמידים אלג'יראים, „מתנשם, גו־נח, מפרכס', לעיני אשתו השקועה לכאו־רה בקריאה, ונדמה, לפושע או למטורף.' כלום אין כל תשוקה, שאינה תשוקתי, ממורמת?)"

כותרות אהבה אחרות מתמקדות בלהיות סגפן; הציפיה; המשקפיים השחורים; הקטסטרופה; הלב; כל תענוגות האהבה; האחר כואב לי, כשבמעט ציניות מצטט בארת את **מישלה** שאמר: **„צרפת כואבת לי." תחת הכותרת** אני רוצה להבין, **בוחן** בארת פיתגם שאותו ציטט **רייק: „המקום**

רולאן בארת
דיבור — יחסים ללא אורגזמה

האפל ביותר, אומר הפיתגם הסיני, הוא מתחת למנורה."

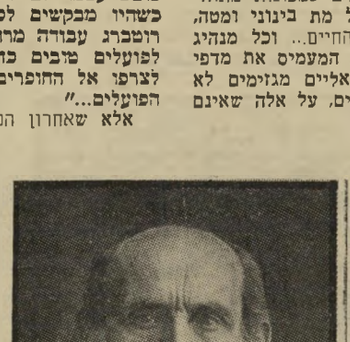
סידרת כותרות נוספות, העוברות ניתוח מתחת למיקרוסקופ הסמיוטי של בארת הן: מה לעשות?; הקנוניה; כאשר אצבע, מבלי משים...; מאורעות, תקלות, אי־נעימויות; גופו של האחר והשיחה, וכאן מבהיר בארת כי **„לדבר מתוך אהבה משמע לכוזבו בלא גבול, בלא משבר; משמע לקיים יחסים ללא אורגזמה..."** בפרק אנו השדים של עצמנו מעבד בארת את דבריו של גיתה בייסורי ורתר הצעיר האומר: **„אנחנו השדים של עצמנו, אנו מגרשים עצמנו מגן־העדן שלנו..."**

תחת הכותרת מרוב מתייחס בארת למה שהוא מכנה: **„רגישות דמיוחדת לסוביקט המאוהב ואשר עושה אותו פגיע; עלבון קל שבקלים פוצע בכשרי החי..."** כותרות נוספות ומלהיבות את הדמיון הן: ספינת הרפאים; בשלוותן האובדת של זרועותיך; גלות עולם הדימויים (כאן מתבסס בארת על קביעה של **ויקטור הוגו,** האומרת: **„הגלות היא מעין תקופה ארוכה של נדר השינה..."**) תחת הכותרת אני מטורף, מנסח בארת: **„מחשבה החולפת במוחו של הסובייקט המאוהב: הוא מטורף, או מיטרף"** ותחת הכותרת גראבידה הוא מצטט את **פרוייר,** שקבע: **„אין להמעיט בערך כוחה של האהבה המטורפת."**

הכותרת הראו לי במי לחשוק, מוליכה את בארת לציטוט אימרה של **לה רושפוקו,** הקובעת: **„ישנן ברית שלעולם לא היו מתאהבות אלמלא שמעו על ה־אהבה"** ובהמשך ציטוט מ**סנדהאל** ה־מעיר: **„לפני הולדת האהבה צריך שהיופי ישמש לה כעין דגל, הוא מכין אותך מראש לתחושה להתשת זו, באמצעות**

כוכש עצמו יום־יום לעבודה, ולא הצטיין בה ביותר, אך נפגע כשהיו מבקשים לסדרו בעבודה קלה... לימים כשקיבל מאיר רומברג עבודה מרובה של חפירת כורות לנטיעת פרדס ונזקק לפועלים מיכים כדי לכבוש את העבודה הזאת, דרש גורדון לצרפו אל החופרים, והלה לא יכול לדחותו. גם נוח היה כין הפועלים..."

אלא שאחרון הפועלים רק הפריע לפועלים. וכותב קושניר: **„מאיר היה אחראי למיכסה של עשרים וחמישה בורות ליום־עבודה לאיש, כ־שמידות העומק והרוחב של כל בור מוסכמות מראש. היתה זו עבודה מאי־מצת, כשכל אחד מהפועלים חופר ב־שורתו. מאיר, שהיה „מלך המעדרים", היה מתקדם בראש החופרים. בשורה שלידו סידר את גורדון, וכשורה שלאחריה — את נוח. היו שניהם חפרים בשורות שלהם, ועזרים לגורדון, לישר את שורתו עמהם. צר היה לנוח לראות במאמציו של הזקן בעבודה קשה שלא לפי כוחותיו. גם צורת הכורות שחפר גורדון גרמה צער לנוח, שביקש לראות שלמדת בכל עבודה שאדם עושה. בסיומו של יום־העבודה התבדח גורדון ואמר לנוח: „אני ומאיר רומברג הספקנו לחפור שישים ושנים בו־רות; הוא חפר חמישים כורות, ואני — שנים־עשר..."**

אחרון־הפועלים גורדון
מעשה־שכם בדרך ליפו

פרט נוסף בחייו של אחרון הפועלים התרחש בחודש אלול תרס"ח, כאשר גורדון יצא ברגל מרחובות ליפו, כדי להסדיר מיסמכים כלשהם. בדרכו בחולות, התנפלו על גורדון הזקן שודדים ערביים, דקרוהו, ביצעו בו מעשה־שכם, עליו כתב פרופ' **אלי שבייד,** באחד מספריו: **„הזעזוע המוסרי שעבר עליו עקב המאורע הזה היה חמור לא פחות מן הפגיעה הגופנית, ו־נראה שהוא השפיע לא מעט על השק־פותיו בשאלה הערבית..."**

מחזה זה, של עוד פיברוק היסטורי, עוד ליטוף של מיתוס, שכל קשר בינו ובין המציאות של דורו ודורנו מקרי בהחלט, ממחיש את תהליך הבדייה התיאורית שלה זכה גורדון, כמשלים אל חיינו הריקנים, כביכול. הוא היה זיוף עברי של טולסטוי, שהפריע לחבריו לעבוד, ואותה חוויה של מעשה־שכם, השפיעה על תורתו, תורה המטילה צילה על חיינו עד עצם היום הזה.

תפקיד התיאטרון הוא לנפץ מיתוסים, ולא להבריק אותם במטליות של חנופה.

תחוייה הישראלית

אחרון הפועלים וראשון הפיברוקים

החברה והתרבות הישראליים נראים לעיתים כמכונות מתוחכמות לייצור דמויות שהן משכמן ומעלה. כל מת בינוני ומטה, הופך לבעל־בשורה שבמותו ציווה לנו את החיים... וכל מנהיג מליגת המנהיגים השנייה, הופך לבעל־בשורה, המעמיס את מדפי הספרים בזכרונותיו. החברה והתרבות הישראליים מגזימים לא במעט בתהליך הבדייה, תהליך יצירת המיתוסים, על אלה שאינם ראויים כלל למיתוסים.

תהליך בריאת המיתוסים בחברה הישראלית נעוץ בשורשי העבר שלה. דומה כי המיתוס הראשון הוא **אהרון דויד גורדון,** שעל שמו נקראה תנועת־המחנה־העובר גורדוניה. גורדון; אבי דת העבודה, אותו יהודי, שהוא בבחינת מהדורה עברית ו־מתורגמת בליקויים של **טולסטוי** וה־טולסטוראניות — זכה בשנה האחרונה לעדנה משוחזרת, תחת הכותרת אחרון הפועלים, ככותרת מחזהו של **יהושע סובול.** אחרון הפועלים הוא נסיון להצגה קירקסית, הנפתחת בבשורת המחזאי: **„גיבורתי ורבותי, גורדון ויקירקס מה ה־קשר? כשאתה הולך על חבל מתוח אתה לא יכול לחשוב לא על השכר ולא על הכבוד שתקבל כשתגיע לצד השני... יש קירקס אמיתי ויש קירקס מזויף, בקירקס אמיתי אין רשת ביטחון, נפלת, שברת את הראש. בקירקס מזויף הכל מרופד אין סכנה. בהצגה שלנו עוד תראו אין רשת־ביטחון, אפשר ליפול אחת־שתיים; ממצב למצב..."**

צר מאוד, אבל אחרון הפועלים מצטרף למסכת של תהליך תרבותי, שניתן לכנותו סובולמניה. התהליך התחיל בליל העשרים, שהפך ממחזה בעל יומרות תיעודיות, ל־מחזה־שירות ל**מאיר יערי.** דרך סידרת מחזות־חברתיים בעלי איטום זעיר־בורגני, ובכלה במילחמות היהודים, **שהיתה החמצת** העשור של התיאטרון הישראלי, אל אחרון הפועלים.

א'ד' גורדון הוא אגדה לא נכונה. מיתוס לא מדוייק. בדייה מעבר למידות הטבעיות. אחרון הפועלים, טולסטוי העברי, לא ידע לעבוד. מעיד על כך איש העלייה השניה **שמעון קושניר,** בסיפרו אנשי נבו, המתאר את **נוח נפתולסקי** (שאגב מייצג ית דת העבודה, עשרת מונים יותר מאשר א'ד' גורדון.)

כך מתאר קושניר את אחרון הפועלים: **„גורדון, שעבר את שנת החמישים לחייו, היה הזקן והרפה שבחבורה. הוא היה**

התשבחות שהכל מרעיפים על מי ש־אתה עתיד לאהוב... תחת הכותרת ה־מתבקשת קינאה, מבסס בארת את ראייתו על קביעה של ז'ורז' פרויד, שאמר: „כשאני אוהב, אני דורש בלעדיות." אחרי קנאה מגיע תור מיכתב האהבה, בו גם מצוטט פרויד שכתב: „אין לי מה לומר לך, אבל את האין הזה אני אומר רק לך..."

על הזיכה שבאהבה מוליך בארת את הקורא מתומאס מאן, שהזימה באהבה נראית לו כ„תמונה של חלב מהול במים, משהו כחלחי־לבנבן, מתקתק..." ואל תי־אור נוסח באטאיי, שכתב בעין הארי־טרובלית: „אבן־מין בעל רגישות שלא תיאמן (המרטיט) ודוחף אותי לפלוט זע־קות נוראות, זעקות של שפיכת־זרע אדירה אך מבאישה, (ואני טרף) למתת אקסטא־טית שהנפש מעלה בה את עצמה כקורבן עירום, זיעתי (...) לקול פרצי צחוקו ה־רועם של הזונות..."

כותרות נוספות של שיח אהבה הן בשבח הדמעות; רכילות; מדוע? ; הח־טיפה; מה כחולים היו השמים; ההידהוד (על פי דיברי), שקבע: „המילה איננה החפץ כי אם כרס פתאומי שלאורו אנו רואים את החפץ..."; תרועת השחר; לעשות סצינה ואי־נדאות הסימנים, או כפי שבארת מצטט מפרויד, שאמר לארוסתו: „הדבר האחד הגורם לי סבל הוא, שאין בכוחי להוכיח לך את אהבתי..." תחת ה־כותרת מחשבות התאבדות, מביא בארת את תחושותיו של ורתר הצעיר, האומר: „על גזע פיסים אצילים יסופר, כי בשעת דהירה קשה ומעייפת, כשגופם מתחמם עד לבלתי־נשוא, נרשכים הם אינסטינקטיבית כאחד מעורקיהם, כדי להקל על נשימתם. כן גם אני, תבופות ארצה לפתוח עזרק ולכבוש לי את החופש הנצחי..."

פירסום שיח אהבה בתרגום לעברית הוא בבחינת פתיחת צוהר לראייה עולם לשונית שונה, ראייה של גיאולוגיה לשונית. רולאן בארת מתאר בספרו את לשון האהבה ודיקדוקה כרצף מקרי, קטוע וחסר סדר. הנחותיו הן כי האהבה היא סוג של פעי־לות לשונית. מערכת סימנים הנשלטת על־ידי חוקיות תת־מודעית.

למרות קשיי התרגום והציטוטים המרו־בים, הרי שתרגומה של אביבה ברק מכובד, ומצליח להעביר לעברית עולם זה של דיקדוק האהבה.

ניקור

הגוף הגאוני

אביגדור המאירי, מחשובי הסופרים שפועלו בארץ זכה באחרונה לעדנה ש־העניק לו עורך ספריית תרמיל, המשורר **ישראל הר**, שפירסם את סיפורו הגוף הגאוני — ט"ז סיפורים *. ספר זה, שראה־אור לראשונה בשנת 1951 ** לא זכה כמעט לביקורות. אחת הביקורות היחידות להגוף הגאוני ראתה אור בשבועון זה (העולם הזה 736) תחת הכותרת האהבה לשמה ניצחה. ביקורת זו מובאת כאן ב־מלואה:

הפרופסור **מרטין מודדי** היה מקובל מאוד על הסטודנטים שלו. הוא הטיף ל־יחסי־מין חופשיים, לא הצריך יופי, הסביר כי העיקר באשה הוא האינטליגנציה, ניבא לתקופת השיחרור שבה תוכרח כל בחורה חשוקה להתמסר לחושקה.

אך מזכירתו, **מירה גלאן**, ניסתה לאבד עצמה לדעת, כי נראה לה שהפרופסור בחל בה לא בהתחם לטענתו מפני שהיא אינה אינטליגנטית במידה מספקת, אלא בגלל כיעורה המבהיל.

ידידי הפרופסור ומפקד המישטרה ה־מחוזי החליטו לשים קץ להטפות הפרופסור ולהשתוללות שני המחנות היריבים ש־הוקמו על ידו, ומלאו את הרחובות בהפג־נותיהם ובצווחותיהם („בוז לשדכנות!" „תחי האהבה!", „הלאה הכשר!", „יחי היחד שלאורו מתנים אהבה!"

הפיתרון: ניתוח פלאסטי בפניה של מירה, שהופיעה כמועמדת לבחירת מלכת היופי. הפרופסור שכח את התורות שלו, ניסה לנשק את מלכת היופי, ניסה לחבקה וכיוצא באלה. שוב לא דיבר על אינטלי־גנציה, התעכב יותר על „העינים הללו (נשיקה)" ו„האף המתוק הזה! (נשק על אפה) זוהי מתיקות גאונית! (שוב נשיקה)". לבסוף נכנעה המלכה, הפרו־פסור אימצה אל לבו והווג התחבק ב־נשיקה ארוכה נוכח מחיאות כפיים מידי ידידי הפרופסור ומפקד המישטרה שהזימו בכך את תורותיו. האהבה לשמה ניצחה.

כלבים גוועים בצמא. הגוף הגאוני אינו אלא אחד מ־16 סיפוריו של **אביג־דור** (השיגעון הגדול) **המאירי**, קציין צבא אוסטרי שהפך למסגן דברי הכנסת ומספר עברי בעל יכולת רבה.

כאשר **מנחם אביגדור פיירשטיין** נולד בעיירה הונגרית לפני 61 שנה *, הצטיין בלימודיו בחדר (תמורת זכה ב־סוס־גמד וכלב גזעי מסבו), לא ידע איש כי תוך עשרים שנה יבלה יותר משנתיים בשבי הרוסי, ממנו יעלה לארץ־ישראל, יחליף את שמו לאביגדור המאירי, יכתוב יומן־מילחמה מזעזע, השיעגון הגדול, יפרסם מאות מאמרים, יצטיין בשיריו, יערוך את הוצאת הרומן הזעיר. מלבד כל הדברים האלה הצליח הספסר לרקום ב־16 סיפוריו מטווה סמיך ורב־גוני של מציאות האדם.

הסיפור הפותח את הספר חמסין, מתאר את סיבת מיתתו של הנכבד הבוכרי, רבי **ככור באזיביוף**, על רקע מחסור ב־מים בירושלים השחונה, התאכזרות הנובעת מבצע, חמסינים לוהטים, כלבים גוועים בצמא, תינוקות מיילליים ואגדה משפחתית החוזרת על עצמה והממלאת את תיקוות המון צמא המים המחרף את באזליביוף (שרצה למכור את מימיו במחיר מופקע).

השפם הוא בעל רקע פסיכולוגי, אשה התובעת מבעלה לגדל שפם ארוך, שעיר וניתן למשיכה, ואינה מרשה לגלחו מכיוון שגם החייל הרוסי שדאג להנקת תינוקה (על חלב נשים גרמניות) במחנה הריכוז שבו היתה כלואה, היה בעל שפם דומה.

הנהג מספר על בעל־מונית שאינו רוצה לחוש לעזרת בית העולה באש, אך הנוכח, במאוחר, כי ביתו שלו הוא נשרף.

סופר המאירי
קלאסיקה ישראלית

רקע של צרעת. המאירי כותב עדיין, כאן, סיפורים מרתקים ומטילי אימה, כ־המנהיג, תיאור דיוקנו של **היטלר** (כגר־אה) ורעו הטוב, רקום על רקע של צרע,ת עגבת, טימטום, עינויים וחביקת רגליים מלוזה בכיה חרישית.

אך גם סיפורים טרקליניים יותר כביכול, כבוזד צאלים, סיפור אהבותיהם של צעי־רים רמת־גניים תמימים, נמצאים באמתח־תו של המאירי המתאר את הרוגז המדומה של נער (הידוע כדון־ז'ואן) ונערה הנפגי־שים לראשונה, ושהופך מהר למדי, לאהבה עזה המסתיימת בדיגדוג־חיבה באפה של הנערה בעזרת ענף עץ כרות, שמילא תפקיד של גורם כעס בתחילת המיפגש.

בולט ללא ספק הסיפור בובה, העוסק בנערה תימניה („בשהיתה עוברת ברחוב בתל־אביב, הוואשה כל התנועה שלא מרעת לרגע ארוך"). **חביבה**, אמה האלמנה, הכובסת. אלא **שבובה־ענה** התנדבה להגנה, ונפלה בראשית המילחמה. האם, שאינה יודעת קרוא וכתוב, לא הבינה את בשורת האבל של שר־הביטחון, ו־חשבה שבובה עדיין בחיים.

אנשי סביבתה קיימו את האשלייה בעזרת דוגמנית־חרס בחנות בגדים הדומה ל־בובה, שהאם יכולה לבקרה כל היום, אך חלון הראווה חוצץ ביניהם. לבסוף ביימו בעלי החנות חתונה בין הדוגמנית, בובה־עדנה לנסיך (שנועד לדעת האם לבובה ממים־ימימה), עשו את הכובסת החולנית מאושרת, איפשרו לו להשמיע „אמן, אמן! מזל טוב! מסיקה!" אחר צחוק פרוע־מאשר, התמוטטה האם של בובה והלכה אל מקום בתה.

עד כאן, ביקורת העולם הזה מלפני 30 שנה. הגוף הגאוני לא איבד מליחו כ־הוזה, בעוד חשובי הספרים והמחברים של שנת 1951, כתביהם כמו התמוססו ו־נעלמו. יש בסיפוריו של אביגדור המאירי משום אבהות רבה לנוסח הכתיבה שאותו מייצג כיום הסופר **יצחק בן־נר**, שב־דומה להמאירי של אז, אינו מקובל ב־חוגים הספרותיים. הגוף הגאוני הוא ספר מומלץ, כאשר כמה מסיפוריו, אכן הם קלאסיקה של הספרות העברית החדשה.

מדע בידיוני

סייר החלל

ג'ק צ'ולקר, יליד 1944 הינו סופר מדע־בידיוני עתיר דמיון. בספרו הראשון שראה־אור בתרגום לעברית, נעילה *, הוא מתמודד עם ראיון האוטופיה, תוך ציטוט אימרה שאותה אמר **מארק טווין** על נושא זה: „נשמע כמו עדר פרות אחרי שרוו בואב האחרון."

גיבור הספר הוא **באר 31־626־7645 הולידיי**, סייר־חלל שנבחר להפקידו מ־אחר שהוא יוצא־דופן. הוא נשלח לחלל „למצוא עוד קצת משאבים כשביל המיל־יארדים מקבלי הקיצבה..." הולידיי מוצא ספינת־דורות מן המאה העשרים ואחת, אחת מהספינות שבה שיגרו לאינסוף או־טופיסטים. בספינה מוצא הולידיי כתובת המספרת: „נצחון־השלום נושא את ה־קומוניזם למקום שבו יוכלו לכונן את החברה שאליה משתוקק המין האנושי כו־לו, אבל אינו יכול למצואה תחת המע־שות הפאשיסטיות של הארץ..."

בתצפית אל הכוכב הקרוב מגלה הולידיי חיות משונות, בעלות ראשים גדולים וגוף המזכיר קנגורו ענקי. הולידיי נוחת בכוכב ועד מהרה הוא מוצף בהומור, המביא לו תחושה מוזרה, והוא אומר: „אף אחד לא ניצח את באר הולידיי לפני כן." הוא הפך לאחד מעדר החיות של כוכב זה, תוך חילוף חומרים מהיר, ואיבוד כושר הראייה והמרתו בכושר ראייה סונארי.

על הכוכב יוצר הולידיי קשרים ראשו־נים, תוך שהוא מגלה כי זהו עולם של פרייה ורבייה ללא סוף, הוא מנסה ליצור אמצעי חילוץ, להסתלק מעולם זה של „רובוטים־אורגנים". הוא עובר חווייה של תינוי אהבים נוסח כוכב זה („ואני מי־קחתי את עצמי מעליה, חזרתי שוב, ו־רבצתי מעליה. במצב הזה נשארנו, כלי לזון, כלי לחשוב, למשך ימים אחדים...") הולידיי מתחקר את מסע דור־המיישדים של הכוכב מהארץ ועד לכאן.

בשלב השיא מצליח באר הולידיי ביחד עם חברו **ג'ורג'**, להימלט מהכוכב באמ־צעות חללית קטנה, והם נמלטים אל החלל עם נשים וביצי ילדים. בני כדור־הארץ משמידים עד מהרה את הכוכב שממנו נמלטו, ומתחיל מאבק בין הולידיי וחבריו נגד כדור־הארץ. הם לוכדים ספינת חלל מסחרית עם שתי טייסות, מזדווגים עימן, ומגדילים את הנפל המישפחתי שלהם, ה־משמר את צורת בני הכוכב המושמד. הם הופכים לתרבות זעירה, שתוך זמן קצר של חמש רביות מגיעה לכדי 891 נקבות ו־445 זכרים, תוך שהם מחליטים להתמודד ברשת התאגידים העולמית, על־ידי השתלטות על אחד מכוכבי הלכת.

אותו תומר פליטה נזיל שהפך את באר הולידיי לאותה חייה אורגנית, מופץ על־ידי אנשיו במחירות על־פני כל העולמות ומגצח, בעוד באר הולידיי שב למסעיו אחרי עולמות חדשים, עם מישפט הסיום של הספר הקובע: „אף אחד לא מנצח את באר הולידיי."

נעילה הוא אחד מהמעולים שבספרי ה־מדע הבדיוני שתורגמו באחרונה לעברית.

כתבי עת

מחשבות 1—50

כתב־העת המעולה של חברת איי־בי־אם מחשבות עוסק בחוברתו האחרונה בנושא הסוציוביולוגיה — הטבע שבאדם *. חוברת זו מוקדשת למיכלול רחב של השלכות, הנובעות מפירסום ספרו של **צ'ארלס דארווין** מוצא המינים בשנת 1871.

דרך לידת הדארוויניזם, מובא סיקור של ההוכחה המדעית את תהליך האבו־לוציה, דרך חשיפת המנגנון הגנטי, תה־

חוקר דארווין
שילטון המאפייה של הקוקיות

ליכי פרייה שונים, שוביניזם גברי וחגורות צניעות. החוברת מוליכה את הקורא ל־פרקים מרתקים כמו צורות חיים קפואות ומתפתחות, ושגיאות גורליות של האבולו־ציה ועד אל המוח האנושי — התעלומה הגדולה של הטבע — **והנחה הקובעת כי** האדם — הפאציפיסטי מבין היונקים.

אחרי סקירה תמציתית ומקיפה של 34 עמודים מרתקים כרומן בלשי, בדבר ה־תכנים של הסוציו־ביולוגיה, מובא מאמרו של **אמנון זהבי** תשובות חדשות לבעיות ישנות, שבו מתומצת מחקר בן 10 שנים על חייהם של הונבנים, ציפורי שיר קטנות החיות באיזור ים־המלח. זהבי מוחה ב־מאמרו, על „הבידור הקבוצתי ועל המו־דלים המתימטיים, המנסים להסביר את התנהגותם של בעלי־החיים." פרק מרתק אצל זהבי, שלטון המאפייה של הקוקיות.

ד"ר **אבי שמידע** מהמחלקה לבוטניקה של האוניברסיטה העברית, מביא במאמרו שאלות מרכזיות באקולוגיה אבולוציונית הסברים נוספים להתפתחותן של תכונות שונות בבעלי־חיים.

את מסכת מחשבות נועל פרופסור **יוסף נוימן**, מהמחלקה לבוטניקה באוניברסיטת תל־אביב, תחת הכותרת האם התהליך ה־אבולוציוני מובן? נוימן שואל אם הצ־טברות הדרגתית של שינויים זעירים, נוסח תורתו של דארווין, יכולה להסביר הופעת איברים מורכבים. הוא שואל האם מתגלה לעיתים האבולוציה בקפיצות נחשוניות, ושאר שאלות הנשאלות אל עבר עתיד ה־סוציו־ביולוגיה.

לפני 110 שנה פירסם דארווין את מוצא המינים, וחוברת מחשבות האחרונה מעידה, כי טרם נמצאו תשובות לכל השאלות וההנחות של איש־המדע, שחולל את ה־מהפכה ההשקפתית והמדעית החשובה ב־יותר של דורנו בשטח הבנת האדם, עברו ועתידו.

* **מחשבות**; איי־בי־אם; עורך צבי יניאי; 47 עמודים. כתובת: בית איי־בי־אם וייצמן 2, תל־אביב.

* לפני 91 שנה.

* **ג'ק צ'ולקר** — **נעילה**; עברית: עמנואל לוטם; הוצאת עם עובד; 191 עמודים (כריכה רכה).

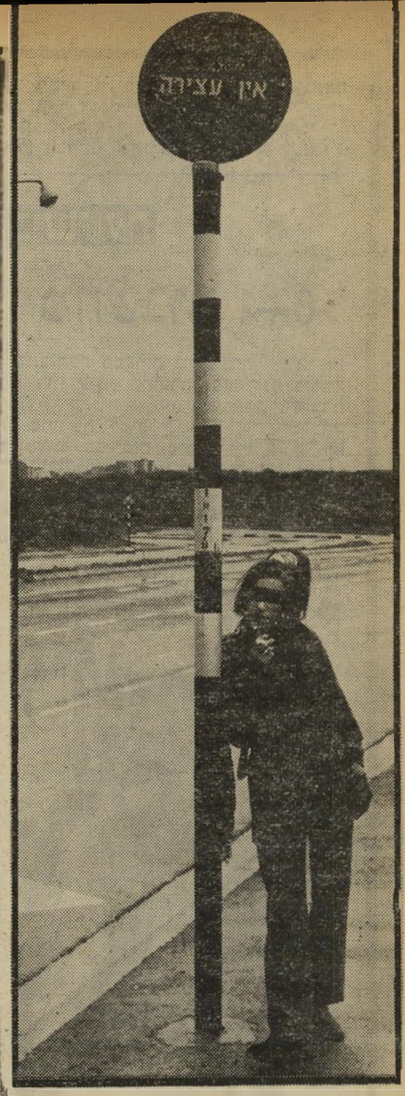
* **אביגדור המאירי** — **הגוף הגאוני**; ט"ז סיפורים; ספריית תרמיל; 150 עמו־דים (כריכה רכה).

** **אביגדור המאירי** — **הגוף הגאוני**; הוצאת עי"ן.

מאת דן טומר

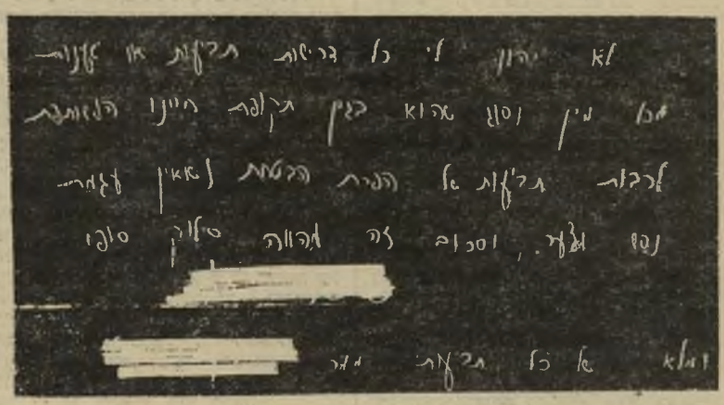
הזונה ועורך-הדין מתחתנים

זהו רומן ישראלי מיוחד במינו - איך החאהב הפרקליט ביצאנית ואיך התגלגלו יחסיהם בבית־המישפט

הסכם הפרידה

בה מוותרת הזונה על כל תביעה וטענה הקשורות בהפרת הבטחת נישואין.

ה **עומדים** להתחתן. הוא: עורך־דין מן השורה השלישית. כבן 40, שחרחר, ממושקף, המתגורר באחת מערי־השדה ליד תל־אביב. היא: כבת 35, נעימה למראה, רזה ונמוכה, אבל בהחלט לא יפהפיה. מיקצועה — זונה. לא נערת־טלפון ולא זונת־צמרת, פשוט יצאנית רחוב, המוכרת את גופה לכל עובר־ושב ברחובות תל־אביב.

עורך־הדין, המייצג את החוק והסדר, הכיר את שולמית (שם בדוי), כאשר באה למישרדו, ב־1978, כעדה בתיק אזרחי שאותו ניהל. הגבר בעל המיקצוע המהוגן, נמשך אליה, והחל מזמין אותה לבילויים משותפים. היא ראתה את התעניינותו בה כמחמאה גדולה, וחששה מאוד מן הרגע שבו תצטרך לספר לו על מיקצועה.

הסעה ל„מקום־העבודה"

כ **אשר נודע** לשולמית כי מאהבה נשוי עם עורכת־דין, ולו שתי בנות, היתה מדוכדכת. היא קיוותה כי היכרותם תוביל לקשר רציני, שיוציא אותה מהמיקצוע העתיק ויהפוך אותה לאשה רגילה. אבל הוא הבטיח לה, חזור והבטח, כי יתגרש מאשתו וישא אותה לאשה.

היא לא יכלה יותר לשמור את סודה זמן רב. יום אחד גילתה לו בלב רועד, כי היא אינה פקידה וגם לא זבנית. היא סיפרה למאהבה כי בשעות הערב המוקדמות היא לובשת את בגדי־העבודה, ויוצאת לרחוב הירקון בתל־אביב. שם, סמוך למלון דן, היא עובדת שעות אחדות בכל ערב.

תגובתו של עורך־הדין היתה מוזרה ובלתי־צפויה. תחת להתרגז, להביע גועל־נפש, ולנתק את יחסיהם מייד, הוא הביע סקרנות. הוא חקר אותה על פירטי־הפרטים של מיקצועה, על לקוחותיה ועל רווחיה, והחל אף מביא אותה לעבודתה ברחוב־הירקון במכוניתו, והיה הוזר לקחת אותה אחרי שסיימה את העבודה.

מכיוון שהיא לא ידעה לנהל את ענייני הכספים שלה ביעילות, התחיל עורך־הדין משקיע את כספיה ולנהל את עסקיה. הוא פתח עבורה חשבונות־בנק וקנה מניות ואיגרות־חוב.

הוא לימד אותה כי כסף מזומן אפשר לנצל פעמיים — פעם אחת לתשלום, ובפעם השנייה לקבלה לצורך החזר הוצאות למס־הכנסה. וכך, כאשר יצאו לבילויים ולמיסעדות, היה הוא משלם בצ'ק מחשבון הוצאות מישרדו, והיא היתה נותנת לו את הכסף במזומן. גם כאשר יצאו לחופשות בבתי־מלון, וגם בעת נסיעתם המשותפת לחוץ־לארץ, נעשו התשלומים בצורה זו.

אולם הזמן עבר, שולמית המשיכה לעבוד ברחוב, ואילו עורך־הדין לא עשה אפילו את הצעד הראשון כדי להתגרש מאשתו. שולמית התחילה לדאוג, ומריבות על רקע זה פרצו מפעם לפעם בין השניים.

כאשר נימק המאהב יום אחד בפני שולמית את אי־רצונו להתגרש בכך, שלעולם לא יוכל לקבל את בנותיו, בגלל מיקצועה של שולמית, החליטה היא להחליף את עיסוקה. היא ביקשה כי יעזור לה למצוא עבודה כמזכירה. ואכן, עורך־דין ידיד הסכים לקבלה למישרדו.

שולמית הצטיינה בעבודתה החדשה. היא היתה אחראית ונבונה, ומעבידה היה מרוצה ממנה עד מאוד. אולם גם שינוי מקום עבודתה לא הביא לגט המיוחל, ושולמית החלה מתייאשת. אחרי מריבה גדולה במיוחד, החליטה לנתק את היחסים ביניהם.

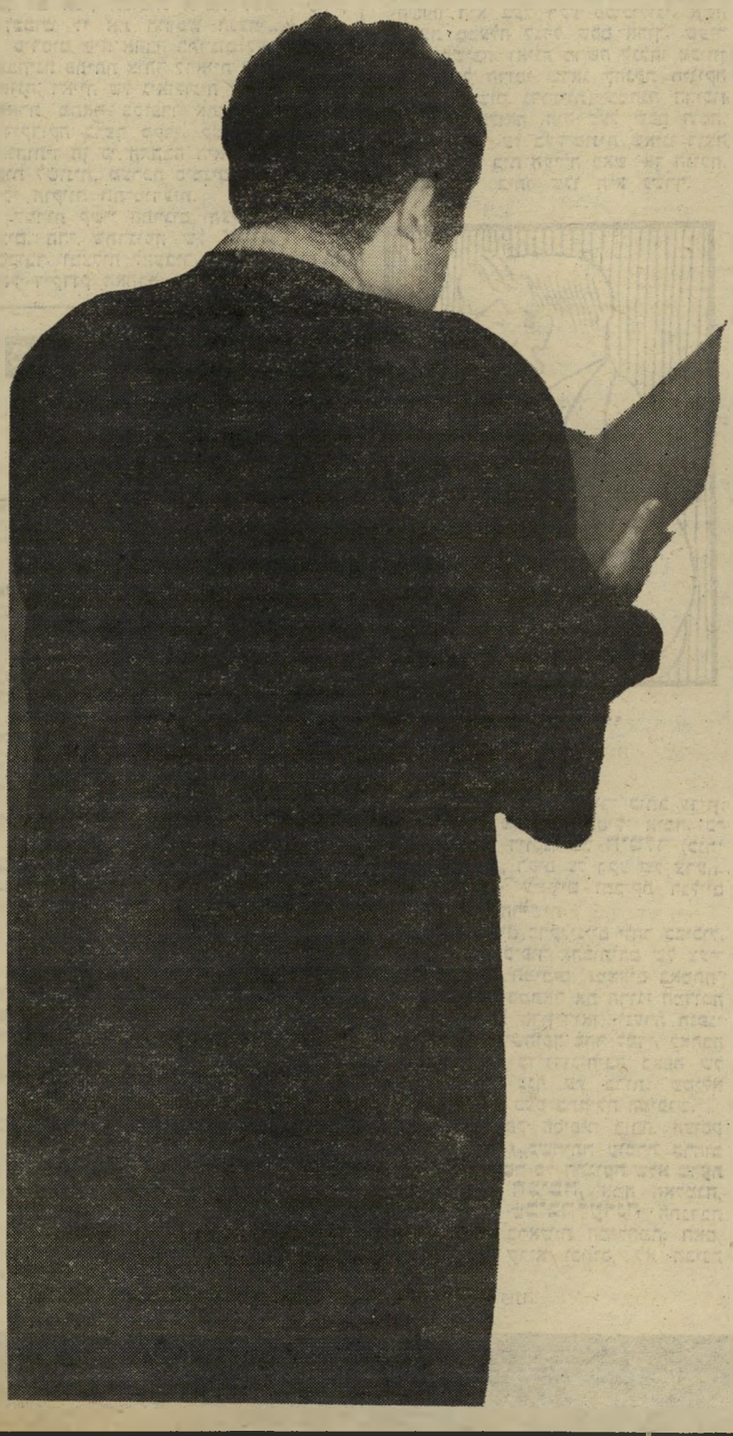
חלק גדול מרווחיה במשך השנים האחרונות הוצא על־ידה לבילויים משותפים עם עורך־הדין, ולכן ביקשה ממנו אחרי המריבה פיצוי. בהסכם כתוב, שנערך ביניהם על־ידי מעבידה של שולמית, הוסכם כי המאהב ישלם לה סכום של 12,500 שקל, וכי לשולמית לא תהיינה עוד תביעות או טענות מכל מין וסוג שהוא בגין תקופת חייהם המשותפים.

שולמית ויתרה גם על תביעות להפרת הבטחת־נישואין ותביעות על עגמת־נפש וצער.

קינאה באשה החוקית

ש **ולמית קיבלה** את מלוא הסכום בארבעה תשלומים, וחשבה כי בזה נגמרה הפרשה. אולם לא עברו ימים ספורים, ועורך־הדין החל מתקשר אליה ומבקש להיפגש אתה. פגישה גררה פגישה,

(המשך בעמוד 74)

מם.
נעים מאד.
המערכת החדשה של שיבעה תכשירי־הטיפוח המעולים של "יצהר" היא הנאה אמיתית. ריח משכר, קצף נעים, אריזה יפיפיה, הצלחה מלאה ותחושה נעימה במשך שעות ארוכות.
לכל תכשיר - תפקיד משלו והתאמה לסוגי העור והשיער.
כולם - המילה האחרונה בייצור מתקדם.
כשמתחילים במם - הכל ניגמר טוב...
מם צהוב - שמפו לשיער שמן • **מם כחול** - שמפו לשיער רגיל • **מם ירוק** - שמפו לשיער יבש • **מם אדום** - שמפו נגד קשקשים • **מם זית** - שמפו מרכך ומייצב (קונדישיונר)
ממופון - סבון ללא סבון • **קצף אמבט** - עם תמצית אורנים
MEM SHAMPOO IZHAR
MEM קצף-אמבט IZHAR
MEM HERBAL IZHAR
MEM SHAMPOO IZHAR
MEM ממופון IZHAR
MEM SHAMPOO IZHAR
MEM SHAMPOO IZHAR
מם
טוב כשהוא קרוב.

יש פינוק מיוחד נגד קשקשים.

Target Adv.

פינוק +N

לשיער מטופח, ריחני ונקי מקשקשים.

בעית הקשקשים היא בעיה לא נעימה ולא אסתטית. בחורף היא מורגשת במיוחד. היום יש לבעיה זו פתרון יעיל, פשוט ונוח המתאים לכל סוגי השיער. פינוק +N.

פינוק +N לטיפול בקשקשים פותח לאחר שנים רבות של מחקר וניסוי. הוא מטפל בבעיה לכל שלביה. הוא מנקה ביסודיות ובעדינות את עור הקרקפת. במקביל מטפלים החומרים האנטי־מיקרוביאליים שבו בשורש הבעיה ומונעים הופעת הקשקשים מחדש. כל זאת תוך דאגה לשיער מטופח וריחני.

שמפו נגד קשקשים חייב להיות יסודי ויעיל. הוא לא חייב להיות יקר. זהו יתרון נוסף של פינוק +N שאיכותו מתחרה בהצלחה בתכשירים מסוגו בעולם כולו.

יש פינוק מיוחד לטיפול בקשקשים. פינוק +N. כדאי לנסות אותו.

מי לא זקוק לטיפה של פינוק?

מידע עיי"ג לייעוץ בקמרקלים בע"מ. להשיג בחנויות המובחרות ובבתי מרקחת.

„המאפיה החיפאית"

בבורסה התל־אביבית כבר יודעים: כאשר מגיעות פקודות מכירה או פקודות קניה גדולות מהסניף החיפאי של בנק כלשהי, צריך לשים לב — „המאפיה החיפאית" פועלת.

לפני עשרה חודשים ניהל הכלכלן הצעיר, עקיבא בר, תיקי־השקעות בהיקף של 50 מיליוני לירות. היום מנהלת חברת־ההשקעות שלו תיקים בהיקף של שנים ורבע מיליארד לירות. לא קשה לעשות את החשבון: זהו גידול של 4,500%.

בבורסה הישראלית הגועשת אין מכירים סיפורי־הצלחה דומים. פעילות בהיקף כזה היא לצניגים בעיני כמה מהברוקרים הוותיקים והשמרניים, והיה גם בנק אחד או שניים שנקלעו להתנגשות חזיתית עם „המאפיה החיפאית".

במישרדו שברחוב הנמל בחיפה, בשולי איזור־העסקים של העיר, מוכן בר לספר על התנגשות כואת. בר (34), מרצה לכלכלה במידרשה־לניהול שליד אוניברסיטת־חיפה, הוא צעיר הייכן המדבר בשטף.

בר סיפר שלפני ארבעה חודשים החליט לקנות כמויות גדולות מהנפקה חדשה של פקר פלדה, שמאחוריה עמד בנק לאומי. אך בניגוד לכל התחזיות, לא עלו שערי המניות של פקר אחרי ההנפקה, והיה עליו להיפטר מהמניות שרכש. הסיבה לכך היתה זו: בנק לאומי הזרים כמויות

צעיר בן 34 וחברו בן 27 הפכו תוך שנה לאימת הבורסה

גדולות של מניות פקר כדי לענות על הביקושים ולהוריד בדרך זו את השערים. בדרך־כלל התנהגות כזאת מצידו של בנק היא מוזרה.

לעקיבא בר ולשותפיו, דני קופלמן ומאיר הבר המזוקן אין ספק: בנק לאומי ביקש לנקום בהם לאחר שלקוח גדול של הבנק בחיפה נדד עם כספו אליהם.

בעיקבות ההתנגשות החזיתית נערכה פגישת־סולחה בין שלושת השותפים ובין נחום אשל, סמנכ"ל בנק לאומי לניירות־ערך, והמחלוקת יושבה. סוכם שהחיפאים יעבדו גם באמצעות סניף בל"ל בחיפה, כדי למנוע חיכוכים נוספים מסוג זה, החליטו השותפים לעבוד גם באמצעות שני בנקים אחרים.

החברה של החיפאים נקראת קרן הבר (מבוטא כמו הדר). השלושה ייסדו אותה דווקא אחרי המפולת הגדולה בבורסה, בפברואר 1981. עקיבא בר הוא השותף העיקרי — בידיו 56% מן המניות. לדני קופלמן, ריואה־חשבון (27) יש 29% מן המניות, והשותף השלישי הוא בעל חברת־ביטוח, מאיר הבר (40), שברשותו 15% ממניות החברה. בישיבה שהם מקיימים בכל בוקר, הבר וקופלמן הם הזהירים, המנסים לרסן את בר, שהוא „השובב" שבין השלושה.

ספקולציות או שמרנות?

בר היה הסטודנט היחיד באוניברסיטת־חיפה שלמד במקביל בחוגים לכלכלה ולפסיכולוגיה. „היום אני זקוק לשניהם. לכלכלה — בבורסה, ולפסיכולוגיה — בשביל הלקוחות." הלקוחות הם 1000 חיפאים, שחתמו על חוזה עם בר.

על־פי החוזה, מוקנית לחברת־ההשקעות הזכות לנהל את תיקי־ההשקעות באמצעות הבנק שבו מוחזק הכסף. החוזה הוא לשלושה חודשים. חברת־ההשקעות נוטלת אחוז אחד מהסכום המושקע בתחילת התקופה, ואחוז אחד מן הסכום הנמצא בתיק בתום התקופה, בתנאי שהרווח הגיע ל־5% לפחות. משמעות הדבר: שמונה אחוז לשנה לבר ולחבריו. כאשר מדובר בשני מיליארד ורבע לירות, זהו סכום עצום.

„מקורבי הבורסה" בתל־אביב טוענים שבר ושותפיו מרוויחים 15 מיליוני לירות בחודש, לפני מס. בתל־אביב גם אומרים שהם מרבים בספקולציות פרועות, העלולות לסכן את כספי לקוחותיהם. בתל־אביב נבהלים גם מכך שהשלושה עומדים לפתוח שם סניף, קרוב יותר לבורסה.

שלושת החיפאים מבהלים ויכוח קצר באשר לגובה הכנסותיהם, ומוכנים להודות ברווח של חמישים מיליוני לירות בשנה הראשונה לפעילותם. הם מצביעים על כך שלא לאורך כל השנה האחרונה ניהלו תיקים בהיקף הנוכחי. שלושה חודשים אחרי שהתחילו היו להם 200 לקוחות, ו־200 מיליוני לירות. שלושה חודשים לאחר מכן כבר היו 700 לקוחות, ומיליארד וחצי לירות.

הם דוחים גם את הטענה בדבר הספקולציות הפרועות. בר מוכן לגלות שהרכב תיקי־ההשקעות שהם מנהלים למען לקוחותיהם הוא שמרני: 40% באיגרות־חוב ממשלתיות, 40% במניות־בנקים, ורק 20% במה שמכונה „מניות חופשיות", שבהן אפשר לבצע ספקולציות. בר אומר שגם בשטח זה אינם עושים ספקולציות, אלא פועלים על־סמך מידע רציני.

„המאפיה החיפאית" קנתה למען לקוחותיה אחוז ניכר של מניות חברת התרופות תרו, ששעריה עלו בצורה ניכרת, וכך עשתה גם במניות הראל. הם מודים בכך שלעצם העובדה שהם קונים מניה מסויימת, יש השפעה רבה על העלאת שעריה.

מאיר הבר אומר: „אי־אפשר לשמור דבר כזה בסוד. אתה מעביר את הפקודה באמצעות בנק, ובבנק יש פקידים ופקידות שמספרים לחברים. הפקודה מגיעה לתל־אביב, ושם יודעים שכאשר מגיעה פקודה גדולה מבנקים מסויימים בחיפה, זה שלנו, ואנשים רצים לקנות. כשאנשים רצים לקנות מניה מסויימת, זה מעלה את השערים."

השיטה היא שיטת המנוף. בידי בר ושותפיו יש עוצמה מרוכזת של הון עצום. הם מפעילים את ההון שלרשותם מוקדם יותר מאלה שמחקים אותם, וכבר נאלצים לקנות את המניות ביוקר. וחשוב לא פחות — הם „יוצאים בזמן" — מוכרים את המניות שברשותם כאשר שעריהן גבוהים עדיין.

„אנחנו מתנועת העבודה!"

מהו סוד ההצלחה? דני קופלמן טוען שהם פרצו לחלל ריק. בחיפה יש הון רב. ממוצע ההכנסה של החיפאים הוא הגבוה בארץ, אך שום חברת ברוקרים לא פעלה משם. זו הסיבה לכך שתוך פחות משנה הצליחו לנקז לקרן הבר הון כה רב.

עקיבא בר מוכן לנסח כמה כללי זהב:

● **הזהר משמועות** — מישהו מפיץ אותן כדי להרוויח, והוא כבר מוכר כשאתה קונה.

● **פעל נגד העדר:** כשכולם מוכרים — קנה, כאשר כולם קונים — מכור.

● **אל תצטער על רווח קטן** — או, במילים אחרות, דע לצאת בזמן, ואל תחכה שהמניה שבידיך תהיה בשיא עלייתה.

● **אל תרכז את כל הביצים בסל אחד** — פזר את ההשקעה על־פני מניות שונות.

הכללים אינם חדשים, כמובן, וסוד ההצלחה של „המאפיה החיפאית" הוא בכך שידעו מתי להפעיל אותם. לטענת בר, שניהל תיקים באופן חובבני למען חבריו במשך שנים רבות, הוא הוכיח את כוחו דווקא כאשר היו מפולות בבורסה: „זו לא חוכמה להרוויח כאשר כולם מפסידים, וזה גם מה שאני אומר ללקוחות."

ההצלחה עדיין לא שינתה את אורח חייהם של השלושה. בר וקופלמן גרים בדירות שכורות, והבר מתגורר בעפולה. קופלמן עומד להינשא „למרות האזהרות שלנו," אומר הבר, ושותפיו מוכנים לאשר לו רק שלושה ימי חופשה בחו"ל: מיום חמישי, לאחר תום המיסחר, ועד יום ראשון בבוקר, כאשר המיסחר בבורסה מתחיל.

עקיבא בר עדיין לא היה מימיו בחו"ל. הוא וקופלמן היו שניהם חניכי תנועת הנוער השומר־הצעיר. הבר היה מרכז איזור בתנועת הנוער־העובד. כר אומר:

„לפני הבחירות טענתי: אם המערך עולה — זה יהיה טוב ליהודים. אם הליכוד עולה — זה טוב לבורסה."

שאלה: ומה הצבעת?

„מה זאת אומרת? למערך. אנחנו אנשי תנועת־העבודה!"

לדבריו של עקיבא בר, „תהיה בורסה טובה. לציבור יש הרבה כסף, והכסף הוא שמן על גלגלי־הבורסה. עכשיו ייכנסו עוד 50 מיליארדי לירות — כספי הפיצויים של פיתחת רפיח. יהיו פידיונות של איגרות־חוב בשיעור של 60 מיליארד, ורבה פיצויי פיטורין. הממשלה תצטרך לגייס באיגרות־חוב צמודות את הגרעון בתקציב, בבורסה עצמה יש 50 מיליארד שקל במניות־בנקים, סכום כזה בצמודים, ו־50 מיליארד במניות החופשיות. הממשלה תעדיף שאנשים ימשיכו להשקיע בשוק־ההון, כי האלטרנטיבה היא תוהו־ובוהו."

האם לא נראה הדבר מוזר למצליחן החיפאי, שמדינה במצבה הכלכלי של ישראל מתברכת בבורסה פורחת כל־כך? „אנחנו מדינה לא נורמלית בהרבה מובנים, וגם במובן הזה," אומר ילד הפלא של המניות. **שלמה פרנקל** ■

השותפים: קופלמן, הבר וכר כמישרדם
איך למרטר מניות

הטריפ המיסטי של עוצרי הנסיגה גובר מדי יום ומזכיר את הלהט של מתאבדי ג'ונסטאון - מכל הארץ באים טירונים, ולקראת הסוף יתקבצו כאן רבבות לעימות הגדול - מדווחת כתבת „העולם הזה" שבילתה שבוע בימית, כחברה בתנועה לעצירת הנסיגה

מצפים לנס, מתכוננים לעימות

ה צגתי את עצמי כצעירה תל־אבי־בית, ששהתה בשנים האחרונות ב־ניו־יורק. „באתי לימית לעזור ולתרום," אמרתי.

הנסיעה באוטובוס דרומה היתה שקטה ומרדימה. בספסל לפני ישבו שתי נשים, שנראו כעקרות־בית. לשתיהן כיסוי־ראש. האחת הראתה לחברתה סירים וצלחות שקנתה בתל־אביב. השנייה התגאתה ב־שימלה ובנעליים החדשות שרכשה בעיר. שיחה של מה־בכך באוטובוס המוביל ליישוב פרובינציאלי, חסר כל עניין.

ואכן, כך זה נראה ממבט ראשון: מקום רגיל בתכלית. יום נוסף עמד לפני סיומו. השמש מעל לימית נראתה כנוטה ליפול מאחורי חורשת־דקלים עבותה. חמש דקות אחר־כך המחישו הדיאלוגים במקום את הסערה הגועשת, המעסיקה את כל הארץ.

מהוססת ניגשתי אל גבר צעיר ושחום, ששיערו שחור מקורזל, ושאלתי: „איפה כוחותינו?" הרצל רג'ואן, זה שמו, ענה מייד: „בואי איתי. ואל תדאגי, מייד נארגן לך מקום."

בדרך מבהיר לי הרצל בנימה חד־משמעית את האווירה במקום: „אז הח־ליטו להחזיר את סיני, מה? טוב, הרבה דברים החליטו. נו אז מה? מי שמחליט זה העם!"

הרצל הוא נכה צה"ל, ירושלמי ממוצא פרסי. הוא סטודנט לרפואה שהפסיק את לימודיו לשנה ובא לימית בספטמבר כדי „לעזור לעצור את הנסיגה". מאז הוא כאן. „אני כמו עץ," הוא אומר, „אותי לא יזיזו מכאן." כאן הוא גם גילה אותם, את האנשים בכיפות הסרוגות. ולאט־לאט הוא מתחיל להרהר בקול רם על „חזרה בתשובה".

כל־כך אופייני למקום. אנשים שמעולם לא היה להם ניסיון חקלאי משתמשים בדימויים הלקוחים מעבודת־האדמה. „אל תהרסו את ביתנו," אומרים אנשים שזה מקרוב באו.

הדרום הפרוע

ה רצ ז'קח אותי ל„מוטל" — שורת קוטג'ים בצורה של משושה, שעד הקיץ האחרון שימשו אכסניה. היום משמ־שים המבנים הנטושים כמיפקדה מקומית. כאן מתגוררות מישפחות שבאו מכל רח־בי הארץ להביע הזדהות ולשבש את תהליך השלום.

הגענו לקוטג' מס' 50. הרצל הציע כוס קפה, מיקלחת ומיטה. אני, בעייפותי, משתרעת עליה מייד. לחדר נכנס צעיר שחום, המזדהה בשם רונן, ושואל אותי מי אני ומה רצוני. עוד לא הספקתי לענות והוא הטיח בי בזעם קדוש: „זה הבית שלי, את מבינה? את לא יכולה להיכנס סתם ככה ולפלוש."

תפסתי מייד שאני נמצאת ב„דרום ה־פרוע", ובסיגנון הצעקני של המקום עני־תי לו: „אפשר לדעת מה אתה עושה כאן? ואיך אתה נמצא בבית הזה? אתה לא פלשת? מי קבע ומי אמר שהבית הזה שלך?"

לרונן, צעיר בן 17 מחולון, בן להורים ממוצא תימני, שברח מבית־הוריו ונמצא כאן מאז סוכות, היתה נוכחותי מיטרד. לרונן לא איכפת כלל מה קורה בימית. הוא מבין שתהיה נסיגה, ואינו חושב שצריך לעצור אותה. בינתיים הוא נמצא כאן ועובד במרכזיית־הטלפונים המקומית. מה שמעניין אותו בכל המהומה זה העוב־דה שהוא לא צריך לשלם שכר־דירה והוצאות. הוא גר בחינם בקוטג' חדיש בן שתי קומות: החשמל, המים והגז על חשבון הציבור. הוא חוסך פרוטה לפרוטה כדי להתקדם בחיים. בחור פרקטי.

רונן יצא וחזר זמן קצר אחר־כך עם מרדכי וינדרבלט, האחראי במקום על קליטת מישפחות חדשות. אני לא כל־כך רצויה, כאן לא זקוקים לרווקים. הם רוצים במישפחות עם ילדים. לשם כך הוקם ועד מקומי, העוסק בקליטתן. יש בית־ספר, גן וגנון, ואפילו מקומות־עבו־דה.

בימית רוצים אותך עם הילדים. חבלי־הקליטה הם לא קשים — כל מישפחה מקבלת קוטג', שהוא בית חדיש בן שתי קומות, המשקיף אל נוף מקסים. אין הוצאות אחזקה. התנחלות בלתי־חוקית. אמנם, אך אלגנטית. כל שמבקשים ממך זו הנוכחות שלך, ושתחזיק איתם שם מעמד עד אפריל.

אבל אני כבר הייתי שם, ומשום שלא נהוג לשכן בנות־ישראל כשרות תחת קורת גג אחת עם גברים זרים, הועמד לרשותי קוטג' מס' 30. מישפחה של מתנחלי דה־לוכס נוסח 82'. עומדת להיכ־נס אליו מחר. הלילה אני יכולה עדיין לישון כאן, ועד מחר הרי אלוהים גדול.

מ„דירתי" בקומה השנייה השקיף הח־לון אל חורשת־דקלים, שרצועת תכלת מבצבצת ביניהם. בדירה, שלפני שגרו בה מתנחלי סוף השבוע הקודם, התגוללו חוברות נגד הנסיגה ומדבקות: „אל נא תעקור נטוע." על הדלת מודבק דף מח־ברת, שעליו כתוב בכתב־יד נשי: „ברו־כים הנמצאים. הלך, ברוך בואך בצל קורתי. דע לך כי פעם התגורר כאן אדם שכאב את העיר הזאת, וקיווה בכל ליבו כי לא תיהפך לשממה ודם יהודי לא נשפך על ארץ־ישראל לחינם."

כל ציור — 50 שקלים

ה רצ, שגר בקוטג' סמוך, הזמין אותי לסעוד עימו ארוחת ערב. על קיר שמול המיטבח מתנוסס דגל ישראל. פיתאום הופיע עופר — ילד ממושקף, כיפה סרוגה שמוטה לצד ראשו, שולי ציצית מבצבצות מחולצתו. הוא אוחז בתיק קרטון ירוק גדול, ושואל את הרצל אם יש לו אופניים.

גם עופר מוזמן לארוחת הערב. הילד מתיישב. עיני צדה אותו כבר קודם, באוטובוס לימית. הוא מספר לי ששמו עופר אמיר, שהוא בן 12, חיפאי מהכרמל. עופר הוא חוזר בתשובה. הוא ברח מה־בית ובא לכאן „לעצור את הנסיגה".

הוא מתנפל על האוכל. הוא רעב מאוד. לפי סיפורו הוא מסתובב באיזור כבר חודשים. משתתף בכל ההפגנות. היא אפילו נעצר למשך כמה שעות.

עופר הסביר לי בהתלהבות שככל ש־יבואו יותר אנשים, כך קשה יהיה לסלק אותם מכאן. כששאלתי אותו אם הוא לא רוצה בשלום ובשקט, הוא ענה לי: „זהו תרגיל של סאדאת. אחרי אפריל, אחרי שנחזיר, ניווכח שזה בעצם מה שהם רצו, ואחר־כך הם יתנפלו עלינו וילחמו בנו. לכן מוטב כבר היום להשיב מילחמה ולא להשתטות ולהחזיר להם."

עופר פתח את תיק הקרטון הגדול, וצרור ציורים וצבעים נשפך עלי. בכל הדפים ציורים של ימית: חורשות־דק־לים, בדווים, ילדים, שקיעה, ים, פרחים, ג'יפ־סיור צבאי. „תראי כמה שימית יפה," אמר בהתלהבות.

„איך אפשר להחזיר להם דבר כל־כך יפה? מה, עוד לא היית כאן?" הוא השתומם, „מחר אראה לך את המקום!"

עוד הוא נוגס בפרוסת הלחם השביעית, מציע עופר במבט שובבי: „כל ציור

שדה־הקרב של מחר: החיים שקטים בהתנחלות הבלתי־חוקית „חצר אדר"

ברח מהבית

עופר אמיר, בן ה־12, חזר בתשובה וברח מביתו ש־בחיפה. הוא מסתובב בחבל ימית כבר מיספר חודשים.

בת נציב

גם בתו של יצחק מן, מי שהיה נציב מס־הכנסה ומועמד למישרת מבקר־המדינה, בין מתנחלי „חצר־אדר". המתנחלים במקום כבר הקימו חממות.

העתודות

— תפקיד מרכזי ביום הפי־נוי ימלאו הילדים. הכוונה היא לכבול אותם ואת הנשים בשלשלאות לבתים.

50 שקל. רוצה לקנות?" הוא מספר שכך הוא חי. הוא מוכר ציורים, וחלק מן ההכנסות הוא תורם לתנועה לעצירת ה־נסיגה.

טמפו־קולה ותפילת הדרך

בוקר המה המרכז המיסחרי. גב־רים בכיפות סרוגות התערבו בחי־לוניים. נשים עטויות שביס וחצאיות ארו־כות מעל גרבי צמר חזרו לאיזור המגו־רים עמוסות סלים. על כרי־דשא ירוקים רדפו ילדים בעלי פיאות אחרי ילדות בשמלות ארוכות שצמות לראשן.

בבית־הקפה הסמוך ישבו כמה תיירים בהירי־שיער ולגמו בירה, בצד חיילי מי־לואים, ששיחקו במכונת המישחקים. חמי־שה גברים לבושים היטב, שהבעה של שביעות־רצון עצמית על פניהם, לגמו קפה. „אלה אנשי־העסקים," לחש לי הרצל. „הם כבר סגרו עניין — קיבלו את מה שמגיע להם. עבורם הסיפור של ימית מת."

מנחם ויסברג, לעומתם, ומישפחתו לא התדיינו על הפיצויים כלל. הדבר כאילו לא נוגע להם. חודש אפריל, כך הכריזו, אינו אומר להם מאום. „אנחנו לא נזוז מכאן. בגין הוכה בסנוורים וחתם על חוזה אבסורדי. אנחנו נשארים בימית."

גם שלום ושלי, שבאו לכאן עם שלו־שת ילדיהם מקריית־ארבע, אינם מדברים על פינוי. הילדים הולכים לבית־הספר, ושלי טורחת על ארוחת־הצהרים.

בכניסה לאנדרטה של ימית עומדת ריבקה מאירי, חקלאית מנהלל. אישה חסונה ובריאת־בשר זו שכובע קש ל־ראשה, מוכרת טמפו־קולה, פיתקיות עטו־פות בניילון שעליהן מודפסת תפילת־הדרך, מדבקות עם סיסמות. היא גם מחתימה אנשים על עצומה נגד הנסיגה. לידה מתגודדים כמה תלמידי ישיבה.

בשכונת המגורים בימית בניינים שרו־פים. ריהוט חדש, בשווי של רבבות שק־לים, מפוחם כולו — אמבטיות, ברזים, חלונות, תריסים, ודלתות. על הקיר חרו־טות כתובות שונות: „רק"ח בני־זונה", „לא נפקיר את ימית," „אל נא תעקור נטוע."

עופר התנדב, כזכור, להראות לי את ימית. אנו בדרך למישרדי־התנועה. ילדים עם ילקוטים חוזרים מבית־הספר. נשים תולות כביסה.

הילד עוצר ליד הבית של גאולה כהן ועולה למעלה. היא לא שם. הוא נכנס לבית נוסף, ואני אחריו: מישפחת אבי ולורה פרחן. הילדים אוכלים ארוחת־ערב. על השולחן גליון חדש של העולם הזה שבו כתבה על אבי פרחן. אבי כעת במי־לואים. לורה, אשתו, טורחת סביב השול־חן ומתרעמת על הכתבה: „איך שהם מציגים אותנו, השמאלנים האלה! חוץ מזה, לא יכלו למצוא תמונה יותר טובה שלי?" לורה נשמעה ריאליסטית, והודתה שאם לא תהיה ברירה הם ייאלצו להת־פנות.

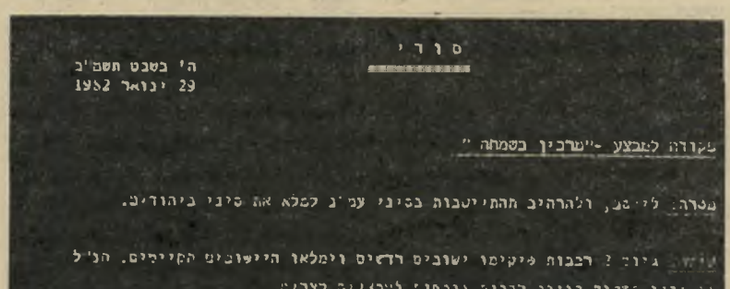
יותר ויותר מתברר שה„טריפ" הוא של הדתיים. כל יתר האנשים במקום השלימו, פחות או יותר, עם המצב, ודו־אגים לאלטרנטיבות. רק הדתיים אינם מדברים על פינוי. הם סומכים על צור ישראל וגואלו.

גאולה כהן אינה ב„ביתה", ח"כ וסגן־שר החינוך והתרבות, חיים דרוקמן, יצא בחדר־האוכל מנצחת אשתו של הרב על הכנת ארוחת־הצהרים, והנשים מכב־סות ועובדות בעבודות־ניקוי שונות. ב־אחד הקרוואנים, שבו מציעים לי מיץ־תפוזים, מתרוצצים ילדים בעלי פיאות ובכיפות סרוגות, ועל המדפים בארון ממול כיתבי קודש. הלהט והנחישות בול־טים. האנשים כאן חשים כחלוצים ההול־כים לפני המחנה.

„זהו צו השעה," מסבירים לי האנשים בימית. „על ביתיישראל לעזוב הכל ולבוא לכאן בהמוניהם. כי זוהי שעת־פקודה." השפה המדוברת היא תנ"כית. „עם ישראל", „יום־פקודה" — אלה ה־לארצות־הברית לגייס כספים. אבי פרחן במילואים, מישש („מישה") מישכן נסע לירושלים להתחתן וצחי הנגבי, למרות הכרזותיו המפוצצות, עדיין לא בא לכאן. עופר מסביר שאין סיבה לתנועה לרוץ. בטח מחר יהיה יותר „אקשן".

למחרת בבוקר העירו אותי הרצל ועופר. בלילה ירד גשם סוחף. „את רואה, החברה התפללו ואלוהים הורידלנו גשם," אמר בתמימותו הקטן.

נסענו לחצר־אדר, מה שקרוי בשפת האיזור „יישוב חדש." האווירה במקום סוריאליסטית. על רקע החולות הזהובים עומדים שישה קרוואנים. מיכאל בן־חו־רין, קיבוצניק שהפך דתי, ממנהיגי המ־קום, הגיח פיתאום לקראתנו. כולו נמרץ ופניו אומרות הכרת שליחות ויעוד.

„סודי!"

פקודת־מיבצע־סודית נמצאת במישרדי התנועה לעצירת הנסיגה. הפקו־דה מפרטת את המשימות ואת האופן שבו יאוכלס חבל ימית לקראת סוף אפריל ברבבות מזדהים. בפקודה בת ארבעת העמודים מפורט תפקידו של כל ישוב.

ביטויים השגורים. „סיני ויהודה ושומרון הם חלקים בלתי נפרדים מארץ־ישראל הקדושה, ואנו לא ניתן אותה לעמלקים."

עמלק — מילה ששמעתי יותר ויותר. זר שיקלע לכאן יכול לחשוב לתומו כי חזר לתקופת התנ"ך, או לגירסה הר־ליוודית שלה.

מכל הכיוונים שמעתי את שמו של הרב אריאל. הרב אריאל אומר. הרב אריאל אוסר. הרב אריאל מוסר. רוחו של הרב מרחפת על פני החבל. ברור שהרב אריאל, רב צבאי שניהל תעמולת בחירות גזענית בשירותו של „הרב" מאיר כהנא, והמשמש ראש ישיבת־ההסדר ב־ימית, הוא האיש שעל פיו יישק דבר.

במוצאי־שבת מתכנסים אנשי ימית ב־בית־הכנסת. מרביתם בכיפות סרוגות. הרב אריאל מתדרך את צאן מרעיתו: הוא מסביר שהמשימה היא להגיע ל־200 אלף איש ביום הפינוי. לקראת אפריל מתכננת התנועה מיבצע גיוס המוני. רבבות מישפחות יבואו לימית לשבש את העברת החבל למצריים. המסקנה ברורה: צה"ל לא יוכל לפנות כל־כך הרבה אנשים.

בחוץ מסביר לי אברך צעיר: „אנחנו נכבול את עצמנו בשלשלות לבתים. כי־לנו — אנשים, נשים וטף. נראה את הצבא מצליח לסלק כמות כזאת של אזרחים!"

יהושע בן־נון ואקדחו

למי שסבר שכל הקרב הוא על אי־פינוי ימית בלבד, מתחוורת עובדה נוספת. הרב אריאל מכריז על התנחלות בקדש־ברנע, במרחק של 100 ק"מ מימית. כל העניין חורג מהמימדים שכנראה תוכ־נן בתחילה, והיעד הוא פיזור התנחלויות בסיני כדי למנוע את פינויה, כמתחייב מהסכם־השלום. שלום או לא שלום, הח־שוב הוא שאלוהים לצדנו.

השמות חצר־אדר, עצמונה וקדש־ברנע מופיעים בתורה, בספר במידבר. האווירה והכיוון מתחילים להיות ברורים. הרב אריאל הוא יהושע בן־נון — ביד אחת אוחז בספר־התורה וביד השנייה, אם צריך, באקדח.

ביום הראשון נערכו הכנות אופראטי־ביות במישרדי התנועה לעצירת הנסיגה בסיני. למיבצע הסודי קוראים: „מרבין בשימחה". מחלקים הוראות מפורטות כיצד יש לבצע את העניין כולו, כולל פירוט המשימות, לוח־הזמנים, מצבת כוח־האדם, שליטה, חלוקת תפקידים ואחריות.

מה יהיה באפריל? נראה שהילדים וה־נשים יהיו הגיבורים הראשיים — נגדם קשה יהיה לעמוד. לא מן הנמנע הוא שלמרות ההחלטה העקרונית ילחץ קנאי קיצוני על ההדק. כולם כאן נושאים כלי־נשק שונים. לשם מה הם נחוצים, אם לא לשימוש מתוכנן? אך רק בודדים מוכנים להודות: „אם לא תהיה ברירה, נשתמש בכל אשר יש לנו."

אבל מדוע לאמץ את המחשבה מה יהיה באפריל? הרי יש אלוהים. בין עדת האנשים שכאן ובין המציאות קיים נתק. מובארק, בגין, ארצות־הברית ואש"ף לא קיימים עבורם. מה שקיים זה עם־ישראל ואלוהיו, והעם שומע את הקולות.

כולם כאן גוי קדוש, וספר התורה הולך לפני המחנה. הרב אריאל הוא יהושע בן־נון, וחייליו באים לכבוש את הארץ מידי האמורי. אלוהים הוא השחקן הראשי. הוא המפקד והם עושי דברו. ועם אלוהים קשה להתווכח.

שוש מייזמן ■

כדורסל

ילד־טוב־רומא

היה זה כדורסלנה השחרחר של הקבוצה האיטלקית, צ'ארלי קופאק (29), שגרם לסערה האדירה שפרצה עם תום המישחק השבוע. קופאק (2.04) הכניס את סל־הניצחון ההיסטורי, שנייה אחת בלבד לפני הסיום. את זה, כנראה, היה קשה לקלוט, גם לשופטים עצמם.

עכשיו, אחרי השיחזור של מבט ספורט, הכל יודעים שקופאק האיטלקי של קבוצת סקוויב־קאנטו, קלע סל לפני שריקת ה־סיום, ולא אחריה. אך משקיף־המישחק קבע מה שקבע, והכריע את גורלם של האיטלקים. משמע: דרוש גם מזל במיש־חק, ולא רק חוזק.

למכבי תל־אביב היה גם המזל.

תשומת־לב מיוחדת משך, במהלך מישחק יוצא־דופן זה, שחקן הקבוצה האיטלקית,

כדורסלן פלאוארס
בתוספת מסטיק

ברוס פלאוארס (24), הבלונדי יפה־התואר. פלאוארס האמריקאי, בעל מראה־הפנים התמים והילדותי, ומסטיק נצחי בפיו (גם בעת המישחק), הצליח להטעות את כל המסתכלים בו. ברוס נראה כמו ילד־טוב־רומא, ורק במישחק התגלה כשחקן מעולה, אשר סיגנונו האמריקאי הבליט אותו מעל כולם. אמרו עליו שהוא אחד השחקנים הבודדים באירופה שהצליח עד עכשיו להתמודד עם ויליאמס מתחת לסל.

פלאוארס הצליח לעשות מה ששום שחקן אירופאי לא הצליח בשלוש השנים האחרונות — לקלוע הרבה סלים מתחת לאפו ומעל לידיו הענקיות של ארל ויליאמס, הנחשב לריבאונדר (קולט־כדו־רים־חוזרים) הכי טוב באירופה. ברוס גם לקח הרבה כדורים־חוזרים, שוויליאמס לא הצליח לקלוע.

קבוצה מכוכנת מאוד. ויליאמס קלע את המכסימום לקבוצתו — 26 סלים. פלאוארס קלע את המכסימום לקבוצתו — 27 סלים. אך פלאוארס היה רק אחד מהגנגת־הברזל האישית של קאנטו, ש־בגללה לא הצליחה מכבי לעשות דבר.

במחצית הראשונה ניהלה קאנטו את המישחק כרצונה, תוך שינויי קצב, ואחוז קליעה גבוה.

פייר־לואיג'י מרזוראטי הצליח לבצע את תפקידו כרכז בצורה יוצאת מן הכלל. על פלאוארס ומרזוראטי נוספו צ'ארלי קופאק (21 סלים), אנטוניו ריוזה (10) ודניס אינצ'נטין (14), שקלעו ללא רחם. היה ברור באיצטדיון שהקבוצה האיטל־קית מסוכנת מאוד לקבוצה הישראלית בדרכה אל אליפות אירופה השנה. מה שברור ואינו מוטל בספק: שתי הקבו־צות, שהתחרו השבוע בשלב חצי־הגמר, יעמדו זו מול זו בשלב הגמר.

טניס

פצצה של נערה

אורלי בילוסטובסקי, הטניסאית הצעירה בת ה־17.5, מבצעת בימים אלה מה ששום נערה ישראלית אחרת לא הצליחה עדיין בהיסטוריה של הטניס. דירוגה במקום ה־16 בטבלה העולמית לנערות זיכה אותה בהזמנה אישית למישחקי ווימבלדון — כבוד גדול מאוד לכל הדיעות.

אלא שבארץ, מלבד קומץ הטניסאים, איש אינו יודע על הישגיה המצוייניים של כוכבת הטניס הצעירה זהובת־התל־תלים שלנו.

את הדרך לצמרת התחילה אורלי כבר בגיל 9. אביה, חובב־טניס מושבע, טיפח את הבת הצעירה ובמשך שנה שלמה הצמיד לה מדריך ללימוד הספורט ה־בורגני.

המקום הנכסף. כשנפתח המרכז ל־טניס ברמת־השרון, התחילו צעירים מחו־נגים להתאמן בצורה רצינית. אורלי היתה ביניהם. בגיל 12 התחילו הנצחונות המפו־ארים הראשונים — אורלי זכתה באליפות הארץ לבני גילה. בגיל 15 היתה אלופת הנוער (עד גיל 18), והחזיקה בתואר זה שלוש שנים.

בשנה שעברה הפסידה אורלי ליריבתה הקבועה, רקפת בנימיני. ולא בלי סיבה. אורלי נפצעה בגידי־יד — הספורט הלבן אינו חסר סיכונים מיקצועיים.

כל השנים היתה אורלי בנבחרת־הנוער לטניס ובמיסגרת זו ייצגה את נבחרת־ישראל לנשים ברחבי העולם.

רק לפני שנה התחילה הטניסאית להש־תתף בתחרות הנוער העולמית בצורה אישית, וזכתה בהישגים נאים. ב־1981 זכתה אורלי בטורנירים בינלאומיים בבלגיה (מקום שני), באיטליה, ובוונצואלה. במישחקים אלה לא ייצגה אורלי גבוהה־הקומה את ישראל, אלא את עצמה — בדיוק כפי שעשה שלמה גליקשטיין במשך שלוש השנים האחרונות.

אורלי כחולת־העיניים התחילה לצבור נקודות בטבלה העולמית. תחרויות אלה הביאו לה את הניקוד הבינלאומי המתפרסם בווימבלדון שבאנגליה — ואז הוזמנה לשחק במקום נכסף זה.

ארבע השנים הראשונות. הנהלת המרכז לטניס שברמת־השרון ואיגוד־הטניס הח־ליטו לרשום את אורלי ואת חברתה, רקפת בנימיני, לתחרויות מיקצועניות בינלאו־מיות, לשם „הרצה ושיפשוף". תחרויות אלה הן הקשות ביותר הקיימות בענף־הטניס בעולם. מתוך 128 שחקניות הטניס מכל רחבי־תבל בתחרות הלפני־מוקדמות, רק ארבע זוכות להצטרף ל־28 השחקניות הוותיקות. כל ה־32 נכנסות לשלב המוק־דמות.

אורלי הצליחה בשבוע זה להגיע להישג הנכבד, ונכנסה ביחד עם האחרות לתחרות המוקדמות. עכשיו זקוקה אורלי לנצחון ב־8 סיבובים קשים ומפרכים כדי להיות כלולה בין הארבע המאושרות. הצלחה כזו תקנה למשתתפות כסף רב.

אז מי אומר שהישראליות לא מצליחות לייהפך לבינלאומיות?

הוקי

אוהדים מטורפים

בפאקיסתאן

שחקני ההוקי בארץ מחכים בקוצר־רוח לספינות הצי הבריטיות, המגיעות לביקור בארצנו. בצוות הספינה, שתגיע הפעם באמצע פברואר, יש קבוצת־ספורט אשר מולה יוכלו הישראלים־חובבי־ההוקי לערוך מישחק ראוי לשמו.

מישחק ההוקי דומה לכדורגל. אלא שתחת לבעוט, חובטים בו בעזרת מחבט דמוי מקל־סבא הפוך ורחב יותר, שאותו מחזיקים ביד ובו מכים בכדור קטנטן, בקוטר 10 סנטימטרים, לעבר השער. אפשר לשחק את ההוקי על מיגרש־כדורגל, אך מכיון שעונת החורף טובה לשני המיש־חקים, נדחקים רגליהם של אנשי־ההוקי לפינה, והם נאלצים לשחק רק כשמזדמן מיגרש פנוי. „אפילו בבית הספר האמרי־קאי בכפר־שמריהו," הם מתלוננים, „אין מיגרש הוקי."

מישחק ההוקי, כמו בן־דודו, הרגבי, אינו

טניסאית בילוסטובסקי
„הרצה ושיפשוף"

פופולרי בארץ. אם שואלים בין העולים החדשים האנגלו־סאכסיים, מגלים שאלה אינם מרוצים מהמצב הקיים. מכי־מחבט־ההוקי מנסים בכל כוחם להשריש מישחק זה בקרב הישראלים, והם עושים זאת במרץ רב, ללא ליאות.

הדרום־אפריקאים, למשל, כה רגילים למישחק, עוד מילדותם, שאינם מסוגלים לוותר עליו בבואם ארצה, כמו שוויתרו על ביתם, על שכניהם ועל עיסקיהם.

חוסר־יחס. ההוקי נולד באנגליה. בתקופת המנדט הוא היה תושב זמני בארץ. כשהבריטים עזבו הם לקחו אותו איתם. מאז אף אחד לא שיחק הוקי בארץ, עד שהגיעה סנדי של, דרום־אפריקאית בת 23, לפני ארבע שנים, ויזמה את הפצת המישחק.

סנדי הקימה איגוד־הוקי וכמה קבוצות־ליגה: „אנחנו מכניסים את המישחק הזה לבתי־הספר על חשבוננו, ללא עזרת מישרד־החינוך, שלא התלהב מהרעיון."

כמו אנשי הרגבי, גם שחקני ההוקי מתלוננים על חוסר־היחס המוחלט מצד גופי הספורט והחינוך בארץ. „רק לכדורסל ולכדורגל מתייחסים פה בכבוד," הם אומרים.

כמו הרגבי כן גם ההוקי נפוץ בארץ בקרב יוצאי אנגליה, ספרד, הולנד ו־אמריקה. הוא נפוץ עד היום בכל רחבי האימפריה־לשעבר, בארצות כמו הודו, רודזיה (כיום נקראת זימבאבווה) ופקיס־תאן. לא להאמין — אבל שלוש ארצות אלה נחשבות לחזקות ביותר בעולם ב־מישחקי הוקי.

נבחרת פקיסתאן היא אלופת העולם מזה כמה שנים, ויש לה אוהדים מטו־רפים — המישחק הוא הפופולרי ביותר בארצם. אוהדי ההוקי בארץ יודעים לספר שהפקיסתאנים פיתחו במשך השנים סיגנון מישחק מיוחד, המקשה על יריביהם לגבור עליהם.

גם בישראל יש, בכל זאת, במה להת־גאות. זהו ברל ברמן (40), אשר נבחר במכביה האחרונה כשופט הוקי בינלאומי. „יש לזה השלכה חשובה," סיפרה סנדי נמוכת־הקומה, „בכל פעם שיש טורניר בינלאומי, לוקחים אותנו בחשבון, מזמי־נים אותנו ואז אנחנו חלק מההוקי ה־בינלאומי."

תחזית המאמן

מדי שבוע תתפרסם במדור זה תחזיתו השבועית של אחד מאמני קבוצות הכדורגל למישחקים בליגה הלאומית שייערכו בשבת הקרובה. הפעם נבחר במאמן שימשון תל־אביב, איציק שניאור.

תחזיתו של איציק היא לכל המישחקים — מלבד למישחק קבוצתו, כמובן. את תוצאות מישחקן של שימשון תל־אביב מול הפועל ירושלים מנחש מאמן קבוצת בני־יהודה, שלמה שרף.

בשבוע הבא ינחש שרף את תוצאות המישחקים, מלבד את תוצאת קבוצתו. אליו יצטרף מאמן אחר, על פי אותה השיטה.

שלמה שרף, חוזה:

1. **הפועל י־ם — שימשון ת־א:** תיקו. יתנהל קרב קשה מאוד, שלדעתי לא יוכרע.

איציק שניאור חוזה:

2. **מכבי חיפה — בית־ר ת־א:** תיקו. שתי הקבוצות שוות בכוחן. אומנם, לחיפה יש עדיפות בבית, אבל אין לה כושר התקפה להבקיע שערים. לכן יהיה תיקו.
3. **הפועל כ־ס — הפועל ראשל־צ:** נצחון לכפר־סבא או תיקו.
4. **הפועל ת־א — מכבי פ־ת:** כל האפשרויות. (אני מעדיף אישית שמכבי תנצח כי חתני, זאביק זלצר, מאמן אותם).
5. **בני־יהודה — הפועל יהוד:** בני־יהודה ינצחו.
6. **הפועל פ־ת — מכבי ת־א:** מכבי תנצח.
7. **מכבי נתניה — הפועל ב־ש:** מכבי נתניה תנצח, כי היא לא מפסידה בבית, ועלתה בשבועות האחרונים על גל הנצחונות גם בחוץ.
8. **מכבי יפו — בית־ר י־ם:** תיקו.

מאת מאיר תדמור

„תנובה" גובה עמלה גם כאשר השיווק ישיר

אתם אוהבים ענבים? גם אני. לא רק ענבים, כל ירק וכל פרי הגדלים במושב או בקיבוץ, חייבים להיות משווקים באמצעות תנובה. זהו הכלל. לא חשוב כרגע למה וכמה, אבל יש הרבה יוצאים-מן-הכלל. על אחד מאלה אני רוצה לספר.

באחד ממושבי חבל-לכיש מגדלים ענבים מסוג סולטנינה, טעימים למאכל וטובים לעשיית צימוקים. מגדלי-הענבים במושב זה, החליטו להנהיג שיטת-שיווק חדשה לענבים: שכרו מנהל שיווק, שכל תפקידו למכור ישירות את ארגזי-הענבים בשוק הסיטונאי של תל-אביב, לסיטונאי הפירות.

ואומנם, השיטה מצליחה. המכירה היא ישירה ולא תיווכה של „תנובה", והמחירים שהמושב מקבל עבור הענבים גבוהים במיוחד.

המושבניקים דואגים לשלוח את הפרי הטוב ביותר לשוק. מן הענבים הפחות טובים הם עושים צימוקים. לשם כך הקימו מיפעל בתחום המושב, בהשקעה של 6 מיליון שקלים, המעבד ענבים לצימוקים מצויינים, במחיר תחרותי, המתליף יבוא צימוקים מתורכיה ומיוון.

עכשיו, וזה העיקר: מכיוון שהמושב אינו רשאי לשווק את תוצרתו, אלא דרך „תנובה", הוסכם ש„תנובה" תקבל עמלה של 15% ממחיר הענבים כדמי-הסכמה לכך, שהמושב יוכל לשווק את הענבים ישירות לסיטונאים ולא תיווכה של „תנובה".

התוצאה: כולם נהנים. הסיטונאים מקבלים סחורה טובה. החקלאים מוכרים את תוצרתם במחיר טוב ובמזומן. תנובה מקבלת עמלה.

תוצאה נוספת: מתברר פיתאום שכדאי להיות חקלאי דשאפשר גם בלי „תנובה".

בנק-הספנות "היה החתם של „סנו"

הפעם שוא כהרגלנו נתחיל בדברים מעניינים יותר, בסיפורים ובהצעות. אתם בוודאי יודעים שהמיסחר בבורסה מתנהל בשני אולמות, וביום ראשון ושלישי בי שלושה. הסידור הזה לא ענה יותר על הצרכים, ידעת רבים מבאי הבורסה. אגב, זירה נוספת נפתחה אתמול לשיטת המיסחר החדשה, „המיסחר הרציף", שיתנהל בשעות

שותף הבר
על הגזב

אחרי-הצהריים, כשכל החברה בי בורסה כבר עייפים ורוצים לכת הביתה. על השיטה עצמה נכתוב אחרי שגם לי יהיה נסיון-מה. אולי רק מילה אחת: שיטת המיסחר הרציף נחוגה במרכזית בורסות העולם. עיקרה מיסחר דו-צדדי בין המוכר והקונה ולהיפך.

אחרי שהודעתי בגיליון הקודם שאני מוכן להסביר את העליות התמוהות של אתא ג', והנהלת הבורסה סירבה לקבל את הצעתי, ומאחר שהתחייבתי לא להדכיר את שמו של מטרטר המניה, הובאה אלי הצעה מעניינת שעשויה לפתור את בעיות המניות המטורטרות. להלן ההצעה: המיסחר בבורסה יתנהל על-פי קריטריונים חדשים שיהיו בבחינת חידוש עולמי מרגין. תוקצה זירה למניות חופשיות, ספקולטיביות, בעלות סחירות נמוכה וזירה נוספת למניות כבדות, בעלות סחירות גבוהה. על-פי חלוקה זו תיקבענה גם העמלות: עמלות גבוהות במניות החופשיות ועמלות נמוכות במניות הכבדות.

נצ'ג „אגרקסקו" הולך לקירקס, כבד האווזים - לפח

השבוע שמעתי סיפור יוצא-מן-הכלל, על הקשר שבין כבד-האווזים ובין הצגת קירקס. ובכן, הסיפור מתגלגל כך: הייצוא השנתי של כבד-אווז לצרפת, שם הוא נחשב למעדן-מלכים, הוא כ-250 טון, בהתאם לחוזי-ההספקה החתומים בין היצואן, שהוא אגרקסקו, ובין היבואנים בצרפת. בשנה האחרונה חל משבר בענף; גדל מיספר האווזים לפיטום וגדלה כמות כבד-האווז ל-320 טון, ואי-אפשר היה לשווק את כולה.

הפסדיהם של מגדלי-האווזים לרבייה, לגידול ולפיטום הלכו וגדלו, לא רק בשל עודפי הייצור, אלא, ובעיקר, בשל צורת התימת החוזים עם המשווקים בצרפת. בפברואר של כל שנה נתחמים עם המשווקים הצרפתים חוזי-הספקה לשנה, במחיר הנקוב בפרנקים צרפתיים. במשך השנה נשתק ערכו של הפרנק ב-35% לעומת הדולר והמרק; מחירי התערובת, המשמשת למאכל לאווזים, עולים בהתאם לעליית מחירי-הגרעינים המיובאים מארצות-הברית. כשצריך לפטם בדולרים ולקבל תמורה בפרנקים, ההפסד בטוח. חלק מן ההפסד בשנה האחרונה כוסה על-ידי מענק של כמיליון דולר כתמיכה ביצרנים.

אך יש גורם נוסף, המחזיק את היצרנים בגרונם. אלה הן המשחטות, או קבלני-השחיטה — שמונה בכל הארץ. הן שמשלמות למגדלים עבור האווזים, וכמובן, עבור הכבדים, המיוצאים על-ידי אגרקסקו. ככל שהחמיר מצב המגדלים, תפסו קבלני-השחיטה את הפרינציפ והחלו לאחר בתשלומים עבור האווזים וכבדיהם. המגדלים נדחקו לפינה.

ואז עלה רעיון בראשו של אחד המגדלים, לבדוק מדוע אי-אפשר לייצא כמויות גדולות יותר של כבד אווז ישראלי. קם ונסע לפאריס, הלא היא בירת צרפת ואיניני-הטעם. שם פגש את נציג „אגרסקו", העוסק בשיווק כבד-אווז. אמר לו המושבניק: „בוא ניסע למרסיי, קבעתי שם שתי פגישות עם לקוחות בכוח לכבד-האווז שלנו." השיב לו איש „אגרקסקו": „תשמע, אני נורא מצטער, אבל מחר אני לא יכול לנסוע איתך, הבטחתי לשני הבנים לקחת אותם להצגת קירקס."

עכשיו אתם בוודאי מבינים, למה הייצוא חשוב פחות מקירקס ומהו הקשר בין השניים.

חיפה, חיפה תל-אביב

שני דברים חשובים קרו אחרי הופעת הסיפור על הבורסה של חיפה. אחד מהמיפאים התקשר אלי ואחרי הסבר ארוך בטלפון, קבענו פגישה בתל-אביב. קודם-כל הוא אמר לי ש-הכל בסדר, אך את קומה ד' עוד לא בונים, ועל אורן לא רוכבים. שאלתי מה רע בשלוש קומות, והוא השיב שאין בזה רע. לעצמי חשבתי שגם מי שקופץ מקומה ג' עלול לשבור איזה רגל, ואולי אפילו שתי רגליים, או ידיים.

הבורסה

אני רוצה לומר לשני המארגנים של הקבוצה החיפאית, לשותף ה' זוטר מאיר הבר, סוכן-הביטוח, ולשותף הכביר עקיבא בר: תפיקו לשבת על חזנב של התל-אביבים. מספרים לי שיש לכם אירגון של 1000 איש מחיפה וסביבותיה. אם לא צריך לספר לכם שקונה סורציום עשתה בשבוע שעבר 300%. מה שמעניין הוא, כפי שאומר בעל-העניין ומנהל-החברה: „הכריחו אותי להרוויח 22 מיליון לירות ב-20 שניות." וזה נכון. הלוואי על כולנו.

● אחד מהמבצעים בבורסה, שביקש להישאר בעילום שם, ואנחנו נכנה אותו „עמוס היפה", הציע לי תחזית לשבוע זה: המניות הכבדות יעלו, והמניית ה' חופשיות יירדו. קרוב לוודאי שהוא יצדק.

● ועוד ציטוט מפי יועץ-השקעות בכיר: היו (מבלי להזכיר שמות), שניסו להוריד את השוק ולא הצליחו; השוק היה חזק מאלה שניסו להוריד אותו. גם עם הבחור הנ"ל אני מסכים.

● מישהו אמר לי שזוש פעמים, שכדאי לשים כסף במקרקעין". כששאלתי למה, לא ידע להסביר.

● נאמר לי שבנק-הספנות יגביר את מיפעל הביטוח שלו. למשל? הוא יהיה החתם של „סנו".

● בשבוע שעבר אמרתי שפרופ' אהרון יעלה ויעלה. בינתיים המניה יורדת ויורדת. אבל כמאמר חכמים: ירידה לצורך עליה. סבלנות.

● במה להשקיע? צר לי, עדיין אין חדש. אף כי מי שרוצה לעסוק בספקולציה יכול לשים כספו על טמפו, למשל, ואפילו על קונסורציום. גם קרנות-הנאמנות עדיין לא יצאו מהאופנה.

איך למכור יין ישראלי באוסטרליה

מיליונר קר
הביקור ה-87

יש כל מיני יהודים, וכל מיני תחביבים. בשבוע שעבר הכרתי יהודי-אוסטרלי בשם סטנלי קר, לשעבר שימחה צוקר, שבילה בראשית שנות השלושים כמה שנים בארץ. את השם האנגלו-סאכסי אימץ לו משום שהוא טוב לעסקים, בעיקר במיזרח הרחוק, שם מיבטאם של יילידי ליטא עדיין מקובל כעוזה על זה של היפאנים.

לפני 22 שנה, אחרי שעשה חיל בעסקים, החליט להקדיש את כל מירצו ומרבית זמנו ליבוא מוצרים ישראליים לאוסטרליה. מאז הוא ביקר בארץ 87 פעם: „בערך אחת לשלושה חודשים," הוא אומר. מה מעשיו בארץ? נפגש עם עשרות יצרנים ומציע להם לשלוח דוגמות של מוצריהם לתצוגה שהוא ערוך דרך-קבע באולמות של בניין המישרדים שהוא בעליו. כאן, עם הקשרים הענפים שיש לו, מגיעים הקניינים מכל רחבי היבשת, שואלים, חוקרים ומזמינים.

עכשיו הוא מספר: „איך, למשל, הצלחתי להחדיר את יינות כרמל לאוסטרליה? הזמנתי אצל כרמל עץ חשבונית, מכוסה של יינות. המחיר היה צריך להיות גבוה ב-50% מזה של יין אחר, ששווק על-ידי חברה מקומית באישור הרב המקומי. מה עושים? פירסמתי מודעות בשני העיתונים היהודיים באוסטרליה על מכירת יין כרמל תוצרת-ישראל, במחיר של מציאה — 25% פחות מהמחיר של היין של השוק המקומי.

„אז, תשכח, זה היה לקראת פסח. נו, ומאז שותים באוסטרליה חגים רק יין ישראלי. כן, המחיר כבר יותר גבוה."

„אתה יודע," הוא אומר, „יש לי טענות. הנציב המיסחרי של ישראל בסידני מצר את צעדי, ואני לא מבין למה. אבל לא יעזור לו. אני כבר בן 73, והוא לא יצליח להזיז אותי ממאמצי להגדיל את היצוא הישראלי לאוסטרליה. תראה איזה תעודות הוקרה קיבלתי ממישרד-המיסחר והתעשייה. למה גורמים נזק לייצוא הישראלי לאוסטרליה, למה?"

לילה לילה

החלאפות

* **אם־אנד־אם.** רוצה ספרי־כיס באנגלית וחוברות מצולמות בנושא S&M, מוכן לתת בתמורה כסף או ספרים וחוברות דומים. וחוץ מזה — מה תתנו תמורת עם־שעון חדש לגמרי? שלי, טלפון 03־622375.

* **בלטות.** 45 מטרים רבועים של בלטות 20/20, כולל פאנלים, יקבל מי שיבוא לעקור אותן מהריצפה. יוסי אשר, טל. 03־735510.

* **כביסה.** מוכנה להחליף מכונת כביסה גדולה בת ארבע מדגם פילקו במכונת כביסה קטנה יותר בת ארבע. מוכנה גם להחליף כורסה כפולה, דורשת ריפוד במשהו אחר. איילת, טלפון 03־232465.

מיד־ליד

* **מכונה אנגלית.** מוכן לשלם עד 1,000 שקל תמורת מכונת־כתיבה אנגלית משומשת. בני, טלפון 03־236568 בערבים.

* **אזרחות אמריקאית.** ווקמן חדש חדיש ומשובח תמורת 150 דולר או אזרחות אמריקאית. חיה, טלפון 03־457056.

* **פוינטר.** רוצה לרכוש או לאמץ גור פוינטר ממישפחה טובה. יותם, טלפון 03־451544.

* **אוטו חמוד.** אם יש לך אוטו חמוד מבית טוב, לא יקר, חסכוני ויד ראשונה, מישפחה סימפטית תשמח להמשיך את הטיפול בו. עד 60 אלף שקל. כהנוב, טלפון 03־764827.

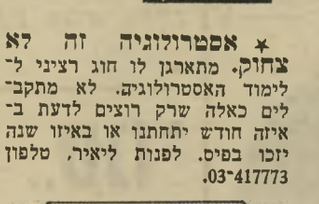
צירופים אפשריים

* **לעשות עיניים.** בחורה שחרחורת ובחור בלונדי שישבו אצל שמיל במוצאי־שבת לפני שבוע ועשו לי עיניים. לא עשיתי בחזרה, אבל במחשבה שנייה הכל אפשרי. אותו מקום ואותה שעה במוצאי־שבת השבוע. הבלונדית עם האפוד הירוק.

* **להשתובב.** שני בחורים שמחים באמצע שנות השלושים שאוהבים לשתות ולאכול וגם דברים אחרים, רוצים להשתובב עם שתי בחורות שנראות טוב ומבינות עניין על מיטת־ענק. נא לטלפן בין 5 ל־7 אחר־הצהרים, טלפון 03־451131.

מה הולך

* **אסטרולוגיה זה לא צחוק.** מתארגן לו חוג רציני ללימוד האסטרולוגיה. לא מתקבלים כאלה שרק רוצים לדעת באיזה חודש יתחתנו או באיזו שנה יזכו בפיס. לפנות ליאיר, טלפון 03־417773.

* **מחפש.** רווק (29) מירושגים מחפש לגור איתך, לא חשוב בת כמה את ומה המצב. ת"ד 1293, ירושלים, דויד.

* **קצת עזרה.** גבר בן 30 מעוניין בשותפה נאה לדירה מרווחת עם טלפון בצפון תל־אביב — תמורת סימפטיה וקצת עזרה בניקיון הדירה. דני, טל. 03־782568.

* **שותף בדירה** דיזנגופית מתפנה חדר לשותף שירצה להשתמש בו יומיים־שלושה בשבוע כסטודיו. מבוקשים 80 דולר לחודש. רונית, טלפון 03־237977.

* **שותף לטיול.** עומד לצאת לטיול במיזרח הרחוק ומעוניין בשותף. הטיול עומד להתחיל באפריל, נא לכתוב אל נ. גלעד, גנות־הדר 42930.

הלכתי לאיבוד!

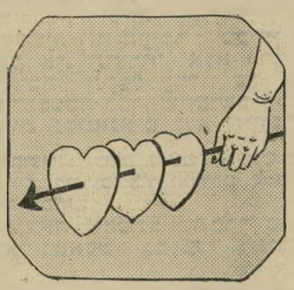

* **חתך לאיבוד.** הכלב הג'ינג'י שלי, עירבוביה של קוקר ונקניק, הלך לטייל ולא חזר. נורא מתגעגעות: מירב, גרי וקיצי החתולה. טלפון 03־225377.

* **הציון.** אני עובדת כמו חמור (אתון), הבית הפוך, החלונות שלא נדע, זקוקה לך בדחיפות תמורת שקלים וסימפטיה. שרית, טלפון 03־421362.

נוגע ללב

* **תמיכה מאפיבית.** עשיר, תרבותי ונדיב מוכן לתמוך מאסיבית ונדיב מוכן לתמוך מאסיבית (!!!) בסטודנטית/חיילת יפה חושנית (לא שמנה!). לכתוב לת"ד 30161 תל־אביב, מיקוד 61302. רצוי לצרף מיספר טלפון.

* **העיקר, רצינית.** מבוקשת עדינה, נחמדה, כנה, מבינה והעיקר — רצינית, עבור ישראלי־ארגנטיני. הגיל המבוקש: 18 עד 20, מתל־אביב וגוש־דן. דוד כהן, הגולן 108/3 רמת החייל, מיקוד 68718.

* **ראש טוב.** סטודנט נאה בן 28 מעוניין בנשית וחטובה, שתהיה בראש טוב. מוכן להעניק סיפוק ועניין. ירמי, טלפון 03־316404.

* **קשר רציני.** רווקה, 35, דקת גיזרה ועדינה, עוסקת במחשבים, מעוניינת בקשר רציני עם פנוי, תרבותי וסימפטי (אפשר גם גרוש או אלמן עם ילדים). כתוב לת"ד 36852 תל־אביב, מיקוד 61368.

* **פרס נאה.** סופר, קריקטוריסט ותסריטאי, 31/178, ממוצא צ'כי, רגיש ובעל אופי טוב וצנוע, מעוניין להכיר למטרה רצינית גריפיקאית סימפטית, בין 19 עד 28. מי שקורא מודעה זו ויכול לעזור במציאת המבוקשת, יקבל פרס נאה. לכתוב ליוסי, ת"ד 2834 רמת־גן.

* **אופטימיסטית.** אקדמאי, 33/178, נאה ומוכשר, בהליכים, ללא ילדים, מחפשך פנויה או מתפנה, פיקחית, סבלנית ואופטימיסטית — למטרה רצינית. תשובה מובטחת. ת"ד 45142 תל־אביב, מיקוד 61451.

* **דלי.** חייל על־סף שיחרור, בן 21 (דלי), מעוניין להכיר צעירות עד גיל זה. רפי, ת"ד 9822, חיפה.

* **ביזוי חברתי.** נשוי 37/170, נחמד, רציני ואמין, מעוניין בהכרויות עם נשים למטרות ידידות ובילוי חברתי ואינטימי. דודי, טלפון 03־592588.

* **מזדה.** צייר־צלם מעוניין בצעירה נאה וחטובה כמודל לציור וצילום. התמורה — בציורים וצילומים של המודל וסיפוק מהעניין. יאיר, ת"ד 4434 רמת־גן, טלפון 03־782568.

* **עד גיל השכחת.** צימחוני ומשורר בפוטנציה תר בעיניו אחרי בת־זוג להתכתבות ולמציאת דרך רוחנית, מגיל הפריחה ועד לגיל השלכת. תשובה מובטחת. בנימין וולמן, אבשלום 7 ראשון־לציון, מיקוד 75285.

ברכות

* **למרות האוטו.** ללילי כהן מרמת־גן — יופי שחזרת לארץ (למרות שהאוטו שהשארת חוזר אליך), אוהבים אותך: שרה אהרון, הרצל, שלמה וחיה.

* **למדת משהו.** לא' הג'ינגית, שאחרי שנה אחת באוניברסיטה החליטה לנסוע לניו־יורק ולהתחתן שם, כל הכבוד — רק שנה באוניברסיטה, וכבר למדת משהו! החברים.

שיקוצים

* **למשה.** אני אתך גמרתי! אתה אצלי כבר לא תגמור! הגיה מחיפה.

* **גינוי חריף.** לקולנוע גורדון המחודש בתל־אביב, שמכר לי ולחברתי כרטיסים שכבר נמכרו למישהו אחר פעם אחת באותו הערב, במוצאי שבת לפני שבועיים — מגיע לכם גינוי חריף. זהבה טוונה, רמת־גן.

* **האסון הראשון.** בבית־הספר תל־נורדוי, ברחוב פרישמן בתל־אביב, מתפוררות המדרגות בבניין הישן, המשופץ יפה. האם מחכים לאסון הראשון? הורה.

* **פעמונים.** למי ציצלו פעמוני־האזעקה בחנות התכשיטים ברח' בן־יהודה בתל־אביב, במשך כל השבת? הבעלים לא הופיעו. המישטרה היתה חסרת־אונים. שכן.

שונות ומשונות

* **שוקולד וקוקוס.** לשים בקערה 4 ביצים, 1 חבילה מרגרינה מומסת, 2 כוסות קקאו, 2 כוסות סוכר, 1 כוס מים, 2 כוסות קמח, 2 כפות ברנדי, 2 כפות רום, 30 גרם קוקוס, לערבב הכל ולהכניס לתנור. שיגעון של עוגה, באחריות. שרה.

* **ישן ומוכר.** עם ישראל חי? בהחלט. הערבים עובדים, הדרוזים שומרים, ועם ישראל חי. צביקה.

* **למרים ולגירעון.** החיים יפים יותר אחרי הצהריים, וגרושין זה לא הסוף. עד נאמן.

אז אם יש לך מה להודיע, להציע, לבקש, לברך, ואפילו לקלל — קדימה!

- **כל הודעה יכולה לכלול עד 20 מילים.**
- **מי שרוצה לצרף תמונה — הכלב האבוד, עגלת־הילדים המוצעת, הדירה המוצעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכרות — יכול לעשות זאת. במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.**
- **ההודעה תיכתב על גבי גלויית־דואר, למערכת „העולם הזה", ת.ד. 136, תל־אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להשתמש במעטפה). לא תתקבלנה שום הודעות בעל־פה, בטלפון או בביקור אישי.**
- **הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל־ההודעה.**

חיים מתחת למגרש

(המשך מעמוד 35)

קיבל דווקא העורך־דין ביאנצ'י רשות לרדת לתאי־המעצר של האחים?

העיתונות המשיכה לעסוק בפרשה. כתב השבועון הארגנטיני לאסמאנה ב־8 ביולי 1981: „יש לזכור שבזמן שנעצרו, היו בידיהם של האחים שוקלנדר תעודת־זהות מזויפות: לסרחיו — תעודה על שם קלאודיו זאביר פוגל, אשר היה חברם של שני האחים בבית־הספר התיכון. תעודת־זהות שנמצאה בידיו של פאבלו היתה על שמו של סרגיו פוגל. איש לא הסביר מניין נלקחה התעודה השנייה. איך הגיעו תעודות אלה לידיהם?"

וכיצד מסתדרת עובדה זו עם גירסתה של המישטרה שהרצח לא היה מתוכנן, אלא אימפולסיבי? (כך הסבירה המישטרה את העובדה שהאחים לא נמלטו מארגנטינה אחרי ביצוע הרצח). אם אכן לא היה כאן תיכנון מוקדם והאחים החליטו לפתע פתאום לרצוח את הוריהם, מדוע תעודות הזהות?

עיסקות נשק

נשאלו גם שאלות נוספות:

● מי היו האנשים הרבים שהתקשרו טלפונית למערכות־העתונים וטענו בעקשנות שהאחים שוקלנדר חפים מפשע?

● מה טיבה של טענה שנמסרה באמצעות הטלפון למערכת העיתון כרוניקה, לפיה קשור הרצח הכפול בעיסקות של מכירת־נשק לארגנטינה? נכתב שהמהנדס מאוריציו שוקלנדר היה מעורב בקניית נשק סודית ושגורמים הקשורים לעיסקות אלה גרמו לחיסולו.

לפתע גם הוברר שכשבועיים לפני הרצח פרצה שריפה בדירתם המפוארת של בני הזוג שוקלנדר, אך עד היום לא הוברר מה ומי גרמו לשריפה. הייתכן שהיתה זו אזהרה לעומד להתרחש?

בכיר ב־בואנוס־איירס גילה, שימים ספורים לפני הרצח, ואחרי השריפה שפרצה בדירת הזוג שוקלנדר, אמר לו מאוריציו שוקלנדר שהוא מודאג ונפחד מדבר־מה שאירע בזמן האחרון.

כל העובדות האלה מבססות את הגירסה שנפוצה בארגנטינה, שלפיה נרצח שוקלנדר כתוצאה מסיכסוך עם שותפיו לעיסקות־הנשק.

יתכן שהסיכסוך פרץ על רקע כספי, אך יתכן גם שהמעורבים בעיסקות אלה חששו שהמהנדס היהודי יודע יותר מדי והחליטו להשתיקו.

בארגנטינה של היום נעשות כל עיסקות־הנשק באמצעות הכת הצבאית השולטת. לא תיתכן עיסקת־נשק בלא מעורבות הגנרלים השולטים ומקורביהם, שגם זוכים בנתח נכבד מכל עיסקת־תיווך.

הם אשר קובעים אם אדם כשוקלנדר ימשיך להיות שותפם אם לאו.

הם גם היחידים שבידיהם היו האמצעים והכוח לחסל את מאוריציו שוקלנדר ואת אשתו — ולביים באמצעות המישטרה את הגירסה המרשיעה את בניהם.

מה באמת קרה? האם מישהו אחר רצח את בני־הזוג שוקלנדר, ובניהם לקחו על עצמם את האשמה, אם מתוך פחד או עקב הבטחות כוזבות?

עד היום, שמונה חודשים אחרי הרצח הכפול של מאוריציו וסילבה־כריסטינה שוקלנדר, לא נפתח מישפטם של סרחיו ופאבלו.

האם השתבש דבר־מה בתסריט התביעה?

האם נפטר הט"ס אלי בכמן, שנחשד בקשרים עם המאפיה הישראלית בלוס־אנג'לס מ..שפעת נדירה?"

פ נינה רוזנבוים ריחפה באוויר. המוני אורחים צחקו, התלוצצו, שתו, רקדו. ביניהם הסתובב גבר צעיר, ממוש־קף, שרק מעטים ידעו מי הוא.

זה היה לפני חודש. השבוע נודע כי צעיר זה נפטר בלוס־אנג'לס — משפעת נדירה.

רבים חשדו כי מאחרי ידיעה פשוטה זו מסתתר משהו פחות פשוט — כי אלי בכמן לא היה צעיר פשוט.

מלכודת מין

א לי בכמן (42) נעצר לפני יותר משנה על־ידי משטרת ארצות־הב־רית, שחשדה בו שנמנה עם ראשי "ה־מאפיה הישראלית".

בכמן חי בשנים האחרונות בבית מפואר בלוס־אנג'לס, והיה בעל מכונית רולס־רויס. חוקרי משטרת לוס־אנג'לס חשדו בו שהוא עוסק בהברחות סמים ממכסיקו לארצות־הברית באמצעות מטוסים קלים. אחרי חיפוש בדירתו, בסתיו 1980, גילו

החבר בכמן (למעלה) עם ראובן פסחוביץ, הנוכל שגייס אותו לעזרתו, כשהסתבך במעשה־הונאה בשוויץ.

השוטרים סכום של 90 אלף דולר.

בדירתו לא נמצאו שום סמים, ובכל זאת נשלח למאסר של חצי שנה. עם שיחרורו, יצא לתל־אביב, המקום שבו התפרסם לראשונה לפני תשע שנים, כא־שר העולם הזה (1875) גילה כי קיים יחסים מיניים עם מתמחה של שופט והקליט אותה כדי לעזור לחברו ("מלכו־דת מין למישפטנית — המיליונר הנתבע שלח את ידידו לקיים יחסים עם המתמחה כדי להוציא ממנה סודות המישפט").

חוגג בנשף

במלון הילטון בתל־אביב, לצידה של אחת החוגגות האחרות, אלי בכמן כפי שצולם לפני חודש ביום־ההולדת של פנינה רוזנבלום שאותה הכיר בנשף. כבר אז לא נראה בכמן בקו הבריאות, למרות שניהל שיחה ערה עם כתבי **העולם הזה**, ובה הכחיש את הקשרים עם המאפיה הישראלית של לוס־אנג'לס, שיוחסו לו.

אליהו בכמן, אז בן 33, טייס ואיש־עסקים, יצא לעולם לחפש את מזלו. תחת זאת פגש את ראובן (רוברט) פסחוביץ, מסגר וקיבוצניק לשעבר, שגם הוא נסע לחפש את מזלו בגרמניה. בתוך חמש שנים הפך פסחוביץ בפרנקפורט למיליונר, בעיקבות מעשה־הונאה של בנק שווייצי. פסחוביץ ברח לישראל, תרם סכום ענקי לקרן הפנסיה — כדי לטהר את עצמו — אך בכל זאת הובא לדין ונתבע להחזיר לבנק השווייצי 2.7 מיליון פרנקים.

טיסות מסתוריות

ב ספטמבר 1980, התגלתה בלוס־אנג'לס, גופתו של אזרח ישראלי, אלי חסון או חסין, שהיה מוכר היטב של פעילות, שאיפשרה לו לגור בבית המפואר בלוס־אנג'לס ולנסוע במכונית רולס־רויס.

ואחר־כך פתח עסק להספקת ציוד מיש־רדי לחברות. סוכני האף־בי־איי גילו כי בכמן ואנשיו נהגו להתקשר עם חברות ולהציג את עצמם כחברה ממשלתית, ובכך ובכך זכו בהעדפות בהזמנות.

בכמן לא שכח שהוא גם טייס מעולה. מפעם לפעם הוא עסק בהטסת ישראלים והעברת מיטענים שונים לקליפורניה. לפני כשנתיים תיאר העולם הזה כיצד הטיס בכמן את רחמים אהרוני, באופן בלתי־חוקי, ממכסיקו לסאן־דייגו. בכמן

למות מנזלת?

פסחוביץ גייס את הטייס אלי בכמן, ידידו מגרמניה, לעזור לו לצאת מהבוץ. בכמן, לקח על עצמו את המשימה וביצע אותה באופן מושלם. כפי שסופר אחר־כך במיסדרונות היכל־המישפט בת"א, שלח פסחוביץ את ידידו הנאה אל המתמחה היפהפיה של השופט מרדכי קנת, כדי להוציא ממנה פרטים שבהם יוכל להיעזר במהלך מישפטו.

סיפר אלי בכמן: „ביקרתי כמה פעמים במישפטו של מר פסחוביץ בבית־המישפט המחוזי בת"א, באחד מביקורים אלה נז־דמן לי לשבת במיזנון בית־המישפט ליד המתמחה של השופט קנת. היא הציגה את עצמה בשם... קבענו להיפגש ואחרי פגישה זו נפגשנו לעיתים תכופות יותר."

השיחות עם המתמחה הוקלטו בסתר. ההקלטות, עמדו על רמה טכנית גבוהה, וניתן היה להבין כמעט הכל: הן כללו אלפי מלים, ובוצעו בכמה מקומות, ביני־הם, מלון אינטרקונטיננטל בירושלים. ה־הקלטה הזו נערכה בשעה שהשניים קיימו יחסי־מין. הקלטה אחרת נערכה במיסעדה בתל־אביב.

אליהו בכמן ביצע את המשימה היטב. מהקלטות במיטה הוא עבר לסוג אחר למישטרת העיר. החוקרים קבעו שחסון נרצח כתוצאה משתי יריות בבטנו.

את הפרטים גילה אז העולם הזה (2251):

כמה ימים לאחר מכן נעצר חברו של הנרצח, שבתאי נחמן, כשעל גופו כמות ניכרת של קוקאין. השוטרים גילו שהאיש היה מעורב בעיסקי־סמים עם ישראלי נוסף, פינחס נבון. גם נבון נעצר, ואז הגיעו אנשי היחידה למילחמה בפשע המ־אורגן, לאליהו בכמן, שבדירתו נמצאו, כאמור, 90 אלף דולר. בכמן לא הצליח להסביר את מקורם.

מישטרת לוס־אנג'לס טענה שכל העצו־רים מוכרים לה כחברים בכנופיות הישׂ־ראליות של ג'ו זכריה ואמנון בחשיאן.

זכריה נעצר והועמד לדין באשמת רצח הזוג ראובן, לפני כשנתיים.

בחשיאן הפך לאזרח אמריקאי (השיל־טונות סבורים שהאזרחות ניתנה לו שלא כחוק, אך אין הם יכולים לעשות מאומה בעניין). האיש מעורב בעיסקי־אלקטרו־ניקה. גם זכריה היה מעורב לפני מעצרו באותם עסקים.

מישטרת לוס־אנג'לס מצאה שאלי בכמן נכנס לעיסקי אלקטרוניקה של בחשיאן

איים בהגשת תביעת־דיבה נגד העיתון, אך לא הוציא את איומו לפועל.

שפעת נדירה או רעל

ב היותו בתל־אביב, לפני כשבועיים, ערב צאתו ללוס־אנג'לס, היה ברור ש־הוא אינו בריא. על פניו ניכרו סימנים של מחלה וסבל. לפני כמה ימים התלונן על כאבי־ראש עזים, ואז לקחו אותו חבריו לבית־החולים בלוס־אנג'לס. למרות הטי־פול המהיר שהוענק לו, הלך מצבו והח־מיר, והוא נפטר.

הרופאים איבחנו את מחלתו כשפעת נדירה, שנגרמה מנגיף נדיר, שפגע במוחו וגרם למותו המהיר.

היה ברור שכאשר חזר בכמן מישראל ללוס־אנג'לס, הוא כבר היה חולה בש־פעת — או בדבר־מה אחר.

אין זה מן הנמנע שעוד לפני שיצא מהארץ הוא הורעל, והנגיף הנדיר שהביא למותו לא היה אלא רעל. הטייסים־הרפת־קנים מסוגו של אלי בכמן, אינם מתים בדרך־כלל מנזלת.

מרים זוהר ■

„רק במיקרה אני בליכוד!"

(המשך מעמוד 41)

זבר 500 תלמידים ושש תיזמורות. שיעורי באלט, ג'ז וחוגים למיניהם. בכלל, נושא המוסיקה מפותח במיוחד. במקום שיעור זימרה משעמם לומדת כיתה שלמה כיצוע או חצוצרה.

● מי מספק את הכלים?

המועצה.

● לכל יוד?

כל ילד מקבל כינור, ואת צריכה לראות איך הוא שומר עליו.

● זה נשמע כמו אגדה?

את יודעת מה אנחנו משיגים בזה? לילדים יש במה למלא את שעות הפנאי שלהם. הם לא מסתובבים ברחוב. הם לומדים לכבד את הזולת ומרחיבים אופקים. ביבנה יש 15 אלף תושבים, מתוכם 50 אחוז מתחת לגיל 19, ו־70 אחוז מתחת לגיל 30. אני ראש־מועצה של אוכלוסיה צעירה.

● ברשותך נעזוב את יבנה ונעבור לכנסת. לאחרונה אמרת, כי אם הממשלה תקיץ בתקציבי החינוך והרווחה תצביע נגדה.

● ואם לא תצליח לשכנע?

קודם אנסה לשכנע את החברים שאני צודק.

אצביע על־פי צו מצפוני. אני לא מתבטא סתם כמו ילד קטן. מאז שאמרתי מה שאמרתי קיבלתי הבטחה מאריזור שתק־ציבי הרווחה והחינוך לא יקוצצו. אם אתן יד לקיצוץ בתקציבים אלה, לא תהיה הצדקה לקיומי כפוליטיקאי. יש מישרדים אחרים שאפשר לקצץ בהם ואיש לא ירגיש.

● על אילו מישרדים אתה מדבר?

על מישרד־הדתות, על מישרד־הקליטה, על הסוכנות היהודית. אני רוצה להזכיר למי ששכח שהמדינה כבר קמה. לא צריך סוכנות, יש כנסת. צריך להתפטר מחמישים אחוז מהפקידים ועובדי הממשלה. צריך להוריד את הביורוקרטיה לאפס. לא יקרה אסון אם יסגרו את מישרדי העבודה והרווחה, אף אחד לא ירגיש. יש עשרים גורמים המטפלים בנוער שוליים. מספיק גורם אחד. מדינת ישראל של שנת 82' היא לא מדינת ישראל של 48'. צריך לשנות דברים.

● ממלא־מקום ראש־הממשלה, דויד לוי, ואתה, באתם „מאותו הכפר". מה דעתך על דויד לוי?

אין תגובה.

● אתה לא רציני...

הוא הבקיע לעצמו דרך מאפס, והגיע לתפקיד ממלא־מקום ראש־הממשלה. איש אינו יכול לזלזל ביכולתו הפוליטית. הוא נבון ויש לו חושים פוליטיים מתוחדדים. אלה הם הדברים החיוביים. יחד עם זאת, התקרית האחרונה בינו ובין משה קצב מצביעה שהוא לא מספיק פועל לקידום ולטיפול בעניינים שלמענם נבחר. אני לא שומע את קולו כשמדברים על הפיצויים לתושבי ימית, אני לא שומע את קולו כאשר מדובר בקיצוץ תקציבי חינוך ורווחה.

● כיצד אתה מסביר את הבדי הגישה בינך ובין דויד לוי? כיצד אתה מסביר את האכזבה שחשים צעירים רבים בני עיירות־פיתוח מהאיש שהוא נציגם כ־ממשלה?

אנחנו בני שני דורות שונים. תפיסת העולם שלנו שונה. הוא קשור למיפלגה, עובד בסיגנון הישן. בדור החדש יש גישה חדשה המחייבת שינויים מרחיקי־לכת. דויד לוי נאמן מדי למיפלגה, ושוכח לעיתים מטעם מי הוא הגיע לאן שהגיע.

● האם אתה חושב שהוא עבר לצד השני של המיתרס?

לא אמרתי זאת. הוא האיש המכובד ביותר בעדה המרוקאית. הוא יכול להשפיע על הממשלה. אני מקווה שלא יתן את ידו לחבלה בתקציבי החינוך והרווחה, ש־יפגעו קודם כל בעיירות הפיתוח. אני חושב שטוב יעשה אם יילך בעיקבותינו בעניין הזה.

● האם דיברת איתו על כך?

איזה טעם, יש לכך? הוא יודע את השקפתי.

● אתה נגד הפיצויים לאנשי ימית. מדוע אינך מעלה את העניין בכנסת?

זה נקבע על־ידי הממשלה. זה לא מגיע לדיון בכנסת. שיתנו כמה שרוצים, אבל אם הם נותנים סכום מסויים לימית, שיתנו בדיוק את אותו הסכום לחינוך.

● אם יעלה הנושא בכנסת, מה תהיה עמדתך?

אני אתנגד לפיצויים שדורשים תושבי ימית.

● האם אתה אוהב את הכנסת?

זוהי זירה מעניינת. בימה ציבורית, אך לא מעבר לזה. הציבור מגזים בהערכת כוחם של חברי־הכנסת. למזלי אני גם ראש־מועצת יבנה. אילו הייתי עובד רק בכנסת הייתי מת משיעמום.

● מה דעתך על רמת חברי הכנסת?

רמת הדיונים וההתייחסות הם לא לעניין. רבים מחברי־הכנסת שכחו מהן מטרות הכנסת. הכנסת הפכה זירת־קרב לאומית. זירת־התגוששות שכל עם ישראל צופה בה. יכול להיות שזה נובע מסיבות היסטוריות. אני מקווה שבדור החדש של חברי־כנסת, הדור שאני נמנה עימו, ישתנה המצב.

● איך הצבעת בעת ההצבעה על הפרת חסינותם של חברי־כנסת שעברו עבירות־תנועה?

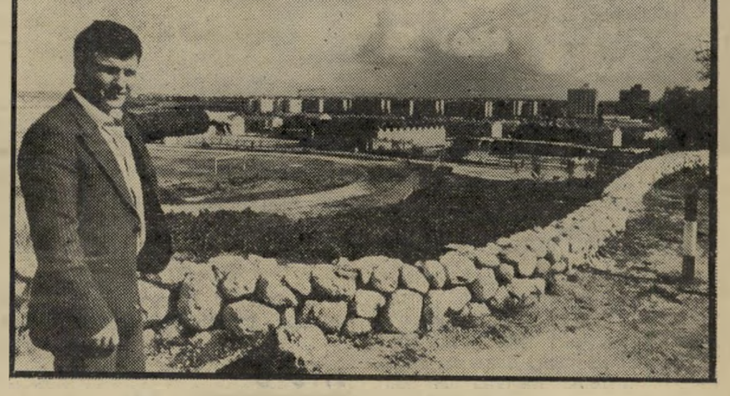
נגד הפרת החסינות. אני נגד זה ש־חסינות תחול על עברייני תנועה. אבל אני נגד הפרת החסינות בגלל עבירות־תנועה. זה מסוכן לדמוקרטיה. אני טוען שאיש־ציבור צריך לשמש דוגמה אישית. כפי שהכנסת נראית היום, זה כמעט לא בא בחשבון, לכן אני בעד בחירה אישית. אבל אין סיכוי שזה יעבור בכנסת. אף־אחד לא יעז לחתוך את הענף שעליו הוא יושב.

● חברי־הכנסת שיטרית, לאן אתה רץ?

אני רוצה להגיע לממשלה ולפעול בה בשלושה תחומים: חינוך, שיכון ומדיניות־חוץ. לדעתי צריך לשחוט המון פרות קדושות ולשנות את השיטה בצורה רדיקאלית. קודם־כל, לבטל את הזרמים ב־חינוך. אם הדתיים רוצים — שיפתחו בתי־ספר עצמאיים על חשבונם, ולא על חשבון המדינה. גם בנושא מדיניות־החוץ צריך לשנות מן היסוד, למרות ששמיר הוכיח שהוא שר־החוץ הכי טוב שהיה לנו.

● מי לדעתך כוועמד מתאים לרשת את מנחם בגין?

יצחק שמיר מהגלריה הקודמת, או אריק שרון.

ראש־מועצה שיטרית ביבנה

„צריך להוריד את הביורוקרטיה!"

חלום של חורף

(המשך מעמוד 59)

● השועל הכחול — ששערותיו ארוכות וציבעו אפרפר.

● הלאמה השחורה — סוג של מינק בצבע כהה, הנוטה לשחור־חום.

● המינק האפור הכהה.

את פרוות המינק אפשר להתאים תמיד לכל אירוע. הז'קט יכול להיות אלגנטי או ספורטיבי, בצירוף חגורת־עור. מינק באופנה תמיד, ולא חל עליו חוק ההתייש־נות.

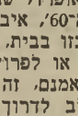
אם רוצים, ניתן לשנות בו פרט או שניים אחרי כמה שנים — כמו צווארון או שרוו־לים, ולעשותו קצת יותר אופנתי.

על הפרוות בצבע הלבן אבד הקלח ב־שנה זו, ובשנים האחרונות הן איבדו מתדמיתם הזוהרת.

גם פרוות טיגער־לאופרד, שהיתה אופ־נתית בשנות ה־50' וה־60', איבדה מזוהרה. למי שנותרה פרווה כזו בבית, מציע דיטר להפכה לכיסוי מיטה או לפרוש אותה כ־שטיח על הריצפה. אמנם, זה קצת יותר מדי יקר, וכואב הלב לדרוך על פרווה כזאת, אך אולי זה עדיף מאשר להיות בלתי־אופנתית. החידוש האחרון השנה הן הפרוות הצבועות, בעיקר הצבועות „דגר־דה" באופן מדורג. בכתפיים הצבע ירוק בהיר, והוא הולך ונעשה כהה יותר עד החלק התחתון. אותו הדבר בציבעי האדום וגוונין, וציבעי הכחול־ג'ינס.

במעילים צבועים אלה, יש הרגשה של פלאסטיות, של משהו בלתי־טיבעי. יש להניח שתוך שנה־שנתיים הוא כבר לא יהיה באופנה. והעיקר — מעיל שנצבע פעם אחת לא ניתן לצביעה בפעם השנייה. ולכן רק מי שיש לה כבר מעיל אחד בבית, וכמה אלפים מיותרים, יכולה להר־שות לעצמה לקנות אחד כמוהו.

נסורת בחלב

אך הצעקה האחרונה בשנה זו הוא מעיל דו־צדדי — מצד אחד עשוי עור, בדרך־כלל עור דק ועדין של מינק, ובפנים פרווה לפי בחירת הקונה.

המעיל עשוי כולו בעבודת־יד, ניתן ל־לובשו משני הצדדים, כמובן, ומחירו יקר מאוד. רק מי שבאמת מבין בפרוות יוכל לדעת איזה כבוד נפל בחלקו למשש מעיל מסוג זה, שמחירו נע בהתאם לסוג הפרווה שנבחרה.

כל צד עולה כ־9000 מארקים גרמניים, סך־הכל 18 אלף מארק. אך מעיל כזה אינו כבד, וזה חשוב מאוד. זוהי האופנה החדשה באירופה, הנקראת "Under statament — מעיל שלא מנקר את ה־עיניים, אך באמת מיועד לאנשים שיש להם כסף. מעיל כזה מתאים לכל אירוע, לקניות בבוקר ולתיאטרון בערב, והוא נקרא בלשון האופנאים „ספורט אלגנט".

כמה זמן נשמרים מעילי־הפרווה, שעבו־רם מבקשים מאיתנו סכומים כה גבוהים?

● הפרזיאנה — חיה כעשר שנים.

● המינק — אורך חייו ארוך: כ־20 שנה.

● הרקון — לעולם ועד. זוהי קנייה של פעם אחת ולתמיד — קנייה טובה או לא טובה, על כך אפשר להתווכח. הקונות תמיד מבקשות את דיטר: „אל תגיד זאת לבעלי, כי אני רוצה לקנות מעיל נוסף בשנה הבאה."

● פרוות בעלות שיער ארוך — חיות בין שלוש וחמש שנים, מפני שקשה ל־שמרן.

איך שומרים על פרווה?

בסוף כל עונה יש להביאה לחנות־פרוות כדי לנקותה. הפרוון המומחה משרה את המעיל במין נסורת ומעט חלב. החלב משמן את העור ומחזיר לו את הגמישות, והנסורת סופגת את הליכלוך כמו ספוג.

נא לא לנסות את העניין בבית — זה שמור רק לידענים ולחנויות שבהם עוב־דים בעלי־נסיון.

מחיר ניקוי חד־שנתי כזה הוא בין 30 ו־100 מרק. תלוי בגודל המעיל.

בתקופת הקיץ, למי שלא גר באירופה ויש לו דבר כזה, יש לשמור על המעיל במקום קר אך לא לח, ואף־פעם לא בפלס־טיק, החונק את העור. העור, כך מסתבר, צריך לנשום.

אין לתלות מעיל בארון דחוס עם בג־דים, אלא לתת לו מרחב מחייה.

אין לשבת הרבה זמן במכונית עם מעיל — זה הורס את הפרווה.

עם כל־כך הרבה „לאוים" אולי כדאי לוותר על כל הענין? **אורנה גזלן**

הזונה ועורך־הדין

(המשך מעמוד 64)

ושולמית גילתה כי היא בהריון. המאהב ביקש ממנה לבצע הפלה, והיא אכן עשתה זאת. ואז הסביר לה כי את כספי־הפיצויים שקיבלה ממנו אפשר להשקיע בצורה מוצלחת, נטל את הכסף ועשה בו כרצונו.

היחסים בין השניים חזרו להיות כבעבר, ושולמית חזרה ללחוץ על המאהב להתחתן איתה. לדבריה, השפיע עליה עורך־הדין לעזוב את עבודתה כמזכירה, ולפי דרישתו נאלצה לעזוב את עבודתה זו ולפרנס אותו בדרכים אחרות, משום שלפי טענתה לא הרוויחה די כמזכירה, וממשכורתה לא היה באפשרותה לממן את ביליותיהם המשותפים.

שולמית חזרה לעבוד ברחוב, וקיוותה כי הנישואין קרבים.

הקינאה מילאה את חייהם. שולמית לא רצתה להתיר לו לחזור לביתו אחרי בילוי משותף, ונהגה לסגור את דלת ביתה ולגעול אותה כדי שלא ייצא. עורך־הדין נשאר כמה פעמים כלוא בדירתה, ורק אחרי איומים ונצעקות הצליח להשתחרר ולחזור לביתו בשעות הלילה המאוחרות. שולמית איימה כי תיפנה לאשתו ותספר לה על יחסיהם, וכך תאלץ אותו להתגרש.

הליכי גירושין בישראל הם ממושכים מאוד. שולמית החליטה לקצר את ה־דרך — היא הציעה למאהבה כי ילכו לעורך־דין לפי בחירתה, ויחתמו על הסכם לפיו תוכר על־ידו כידועה־בציבור, ובכך יפתרו בינתיים את הבעיה.

עורך־הדין הסכים, ושולמית בחרה בעורכת־הדין גירה לידסקי. השניים באו למישרדה, שטחו את בקשתם והיא בדקה את המצב.

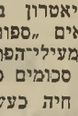
מכיוון שהגבר הנשוי מעולם לא עזב את אשתו, ובאופן רשמי ומעשי המשיך להתגורר איתה במשך כל תקופת הרומן עם שולמית, הרי שהחוק לא ראה את האהובה כידועתו בציבור. עורכת־הדין לידסקי הסבירה זאת לשולמית, והשניים עזבו את מישרדה בידיים ריקות.

חמתה של שולמית בערה בה, והיא טענה כי המאהב הוא ששיכנע את עורכת־הדין שלא לנסח את ההסכם. היא התנפלה עליו בזעם והיכתה אותו ברחוב עד ששברה את משקפיו.

היה זה הקש ששבר את גב שולמית. היא הבינה כי אין תיקווה ביחסים עם עורך־הדין, כי הוא אינו מתכוון למלא את הבטחותיו, וכי לעולם לא יתגרש.

בפרשת תביעה מנומקת, שהגיש עבורה עורך־הדין מרדכי לנצ'נר, דרשה שולמית מאהובה לשעבר סכום של 75,000 שקל. היא פירטה את היחסים ביניהם, וטענה כי הוציאה בפועל על מאהבה לפחות 35 אלף שקל. היא תבעה ממנו סכום נוסף של 15 אלף שקל בשל הפרת הבטחת־נישואין, ועוד 25 אלף שקל: „עבור כאב וסבל נפשי עקב גרימת הפלה והתעללות מצד הנתבע."

כוח האהבה

עורך־הדין לא התכחש ליחסים שהיו בינו ובין שולמית. אך בכתב־ההגנתו, וכן בתביעה־נגדית שהגיש בשמו עורך־הדין אלי מיארה, סיפר כי הוא־הוא אשר מימן את כל הוצאות הבילויים המשותפים. הוא טען כי היא מירמה את חייו בקינאתה, כי איימה שתפוצץ את גלגלי המכונית של אשתו, כי גנבה את מכוניתו והכריחה אותו לשכור לה מכונית על חשבונו.

הוא דרש כי שולמית תחזיר לו את דמי המנוי לבריכת מלון היאט, כי תשלם לו עבור שכירת המכונית עבורה, ותבע עוד סכום של 3400 שקל ששילם תמורת חופשה בת יומיים בבית־מלון בקיסריה וארוחת לילי־הסדר של שולמית. הוא דרש כי היא תחזיר לו סך כולל של 158,332 שקל.

אחרי שהתביעה והתביעה הנגדית הוגשו לבית־המישפט, הצטננה המריבה ביניהם. השניים נפגשו שוב במישרדו של עורך־הדין, ופתחו בשיחה. המסקנה הסופית והמפתיעה, שאליה הגיעו בימים אלה אחרי גילגולים כה רבים, היתה כי כוח האהבה חזק וגדול מכל כוחות ההריסה.

עורך־הדין החליט להתגרש מאשתו, ולשאת לאשה את אהובתו. משום כך ביטלו בני־הזוג את תביעותיהם בבית־המישפט ועברו לגור יחדיו.

בני־זוג מסוכסכים רבים, המגוללים את עניינם לפני בתי־המישפט, מתקשים לרוב למחוק מזיכרונם את ההאשמות האישיות שהטיחו זה בזה בפומבי. האם יצליחו בכך היצאנית־לשעבר שהפכה מזכירה ובחיר־ליבה המישפטן? **אילנה אלון**

BROADWAY 80 מתאים לי...

תמיד חשבתי
שיש רק סיגריה אחת-
עד שגיליתי את BROADWAY 80

תערובת אמריקאית 80 מ"מ

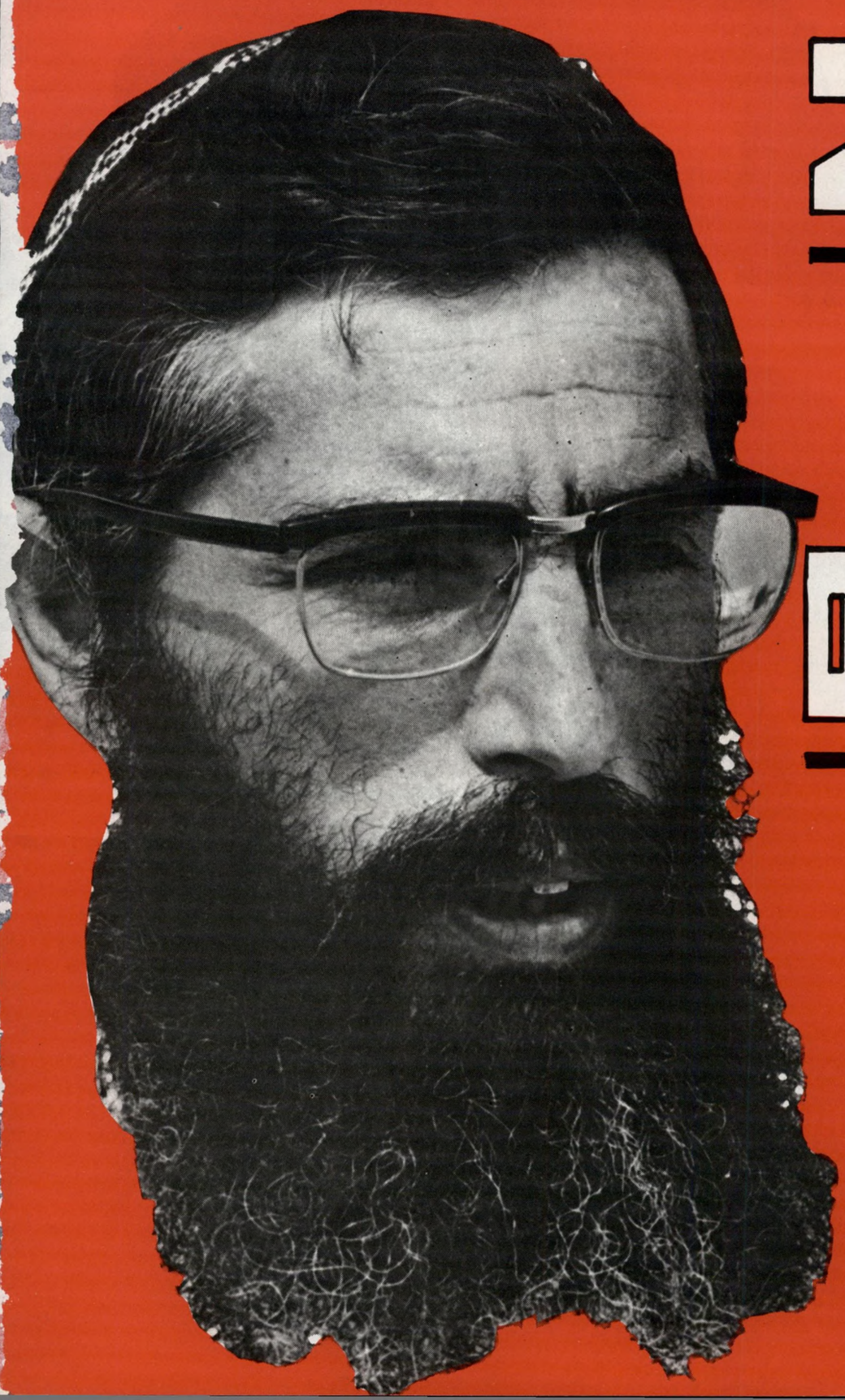
76 עמודים

ו' שבט תשמ"ב, 3.2.82 מיספר 2318 שנה 46 המחיר: 25 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

כתבת „העולם הזה" התחזתה כחברת „התנועה לעצירת הנסיגה", ומדווחת על ההכנות בימית

200 אלף מגויסים ביום העימות

הרב אריאל